

Mødedokument

A9-0035/2023

17.2.2023

*****I**

BETÆNKNING

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (omarbejdning)
(COM(2021)0803 – C9-0468/2021 – 2021/0425(COD))

Udvalget om Industri, Forskning og Energi

Ordfører: Jens Geier

Ordfører for udtalelse fra det associerede udvalg i henhold til
forretningsordenens artikel 57:
Maria Grapini, Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse

(Omarbejdning – forretningsordenens artikel 110)

Tegnforklaring

- * Høringsprocedure
- *** Godkendelsesprocedure
- ***I Almindelig lovgivningsprocedure (førstebehandling)
- ***II Almindelig lovgivningsprocedure (andenbehandling)
- ***III Almindelig lovgivningsprocedure (tredjebehandling)

(Proceduren afhænger af, hvilket retsgrundlag der er valgt i udkastet til retsakt)

Ændringsforslag til et udkast til retsakt

Ændringsforslag fra Parlamentet opstillet i to kolonner

Tekst, der udgår, er markeret med ***fede typer og kursiv*** i venstre kolonne.
Tekst, der udskiftes, er markeret med ***fede typer og kursiv*** i begge kolonner.
Ny tekst er markeret med ***fede typer og kursiv*** i højre kolonne.

Den første og den anden linje i informationsblokken til hvert ændringsforslag angiver den relevante passage i det pågældende udkast til retsakt. Hvis et ændringsforslag angår en eksisterende retsakt, som udkastet til retsakt har til formål at ændre, indeholder informationsblokken tillige en tredje og en fjerde linje, hvori det er anført, hvilken eksisterende retsakt og hvilken bestemmelse heri der er berørt.

Ændringsforslag fra Parlamentet i form af en konsolideret tekst

Ny tekst er markeret med ***fede typer og kursiv***. Tekst, som er bortfaldet, markeres med symbolet ¶ eller med overstregning. Ved udskiftninger markeres den nye tekst med ***fede typer og kursiv***, og den udskiftede tekst slettes eller overstreges.

Som en undtagelse bliver rent tekniske justeringer, der er foretaget af de berørte tjenestegrene med henblik på udarbejdelsen af den endelige tekst, ikke markeret.

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING 5	
BEGRUNDELSE.....	206
BILAG: LISTE OVER ENHEDER OG/ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA.....	209
SKRIVELSE FRA RETSUDVALGET.....	211
UDTALELSE FRA UDVALGET OM DET INDRE MARKED OG FORBRUGERBESKYTTELSE.....	216
SKRIVELSE FRA UDVALGET OM LANDBRUG OG UDVIKLING AF LANDDISTRIKTER.....	262
PROCEDURE I KORRESPONDERENDE UDVALG.....	266
ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG	267

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING

**om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (omarbejdning)
(COM(2021)0803 – C9-0468/2021 – 2021/0425(COD))**

(Almindelig lovgivningsprocedure: førstebehandling)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet (COM(2021)0803),
 - der henviser til artikel 294, stk. 2, og artikel 194, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, på grundlag af hvilke Kommissionen har forelagt forslaget for Parlamentet (C9-0468/2021),
 - der henviser til artikel 294, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til de begrundede udtalelser, som inden for rammerne af protokol nr. 2 om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet er blevet forelagt af det tjekkiske Deputeretkammer og det tjekkiske Senat, om at udkastet til lovgivningsmæssig retsakt ikke overholder nærhedsprincippet,
 - der henviser til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg af 19. maj 2022¹,
 - der henviser til udtalelse fra Regionsudvalget af 10. oktober 2022²,
 - der henviser til den interinstitutionelle aftale af 28. november 2001 om en mere systematisk omarbejdning af retsakter³,
 - der henviser til skrivelse af 2. februar 2023 fra Retsudvalget til Udvalget om Industri, Forskning og Energi, jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 3,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 110 og 59,
 - der henviser til udtalelser fra Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse og Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Industri, Forskning og Energi (A9-0035/2023),
- A. der henviser til, at forslaget ifølge den rådgivende gruppe bestående af de juridiske

¹ EUT C 323 af 26.8.2022, s. 101.

² EUT C 498 af 30.12.2022, s. 83.

³ EUT C 77 af 28.3.2002, s. 1.

tjenester i Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen ikke indebærer andre indholdsmæssige ændringer end dem, der er angivet som sådanne i selve forslaget, og at det, hvad angår de uændrede bestemmelser i de tidligere retsakter sammen med de nævnte ændringer, udelukkende består i en kodifikation af de eksisterende retsakter uden indholdsmæssige ændringer;

1. vedtager nedenstående holdning ved førstebehandling under hensyntagen til henstillingerne fra den rådgivende gruppe bestående af de juridiske tjenester i Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen;
2. anmoder om fornyet forelæggelse, hvis Kommissionen erstatter, i væsentlig grad ændrer eller agter i væsentlig grad at ændre sit forslag;
3. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen samt til de nationale parlamenter.

Ændringsforslag 1

EUROPA-PARLAMENTETS ÆNDRINGSFORSLAG*

til Kommissionens forslag

2021/0425 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (omarbejdning)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 194, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

* Ændringer: Ny eller ændret tekst er markeret med fede typer og kursiv; udgået tekst er markeret med symbolet **■**.

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,
under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²,
efter den almindelige lovgivningsprocedure, og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF³ er blevet ændret væsentligt flere gange⁴. Da der skal foretages yderligere ændringer, bør direktivet af klarhedshensyn omarbejdes.
- (2) Formålet med det indre marked for naturgas, som siden 1999 gradvist har taget form i Unionen, er at stille reelle valgmuligheder til rådighed for alle forbrugere i Den Europæiske Union, privatpersoner som erhvervsdrivende, åbne nye forretningsmuligheder og fremme handelen over grænserne, så der derved kan opnås effektiviseringsgevinster, konkurrencedygtige priser og højere servicestandarder, og at bidrage til øget forsyningssikkerhed og bæredygtighed.
- (3) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF har bidraget væsentligt til skabelsen af et sådant indre marked for naturgas.
- (3a) *Reglerne for det indre marked for gasformige brændstoffer skal bringes i overensstemmelse med Unionens klima- og energilovgivning, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119⁵. De retlige rammer i dette direktiv ændres derfor i overensstemmelse hermed.***
- (3b) *Som reaktion på de vanskelige forhold og forstyrrelser på det globale energimarked som følge af Ruslands uprovokerede og uberettigede militære aggression mod Ukraine og i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse af***

¹ EUT [...], [...], p. [...].

² EUT [...], [...], p. [...].

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94).

⁴ Jf. bilag III, del A.

⁵ ***Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 ("den europæiske klimalov") (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1).***

18. maj 2022 om en "REPowerEU-plan" ("REPowerEU-planen") bør Unionen og medlemsstaterne udfase deres afhængighed af import af russisk energi så hurtigt som muligt og i god tid inden 2030, fordi denne import er skadelig for energiunionens mål, herunder energisolidaritet, for en effektiv funktion af og konkurrence på det indre energimarked samt for energiforsyningsikkerheden og Unionens og medlemsstaternes væsentlige sikkerhedsinteresser.

- (3c) *REPowerEU-planen giver tilsagn om at udfase den russiske gasimport så hurtigt som muligt, hvilket svarer til 155 mia. m³ i 2019 og tegner sig for 40 % af den endelige efterspørgsel efter fossil gas, hvilket resulterer i et højere ambitionsniveau for gasbesparelserne og en fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende alternativer, herunder biomethan, elektricitet, fjernvarme og fjernkøling, samt opskalering af det europæiske brintmarked. I betragtning af at efterspørgslen efter fossil gas i Unionen er steget i de seneste år, er der behov for at etablere en styring, der understøtter denne ambition og Unionens uafhængighed.*
- (4) Som led i pakken "Ren energi til alle europæere", som Kommissionen foreslog den 30. november 2016, blev der med *Europa-Parlamentets og Rådets* forordning (EU) 2019/94⁶ og *Europa-Parlamentets og Rådets* direktiv (EU) 2019/944⁷ opnået endnu et fremskridt med hensyn til udviklingen af det indre marked for elektricitet med borgerne i centrum, hvilket bidrog til Unionens mål om omstilling til et rent energisystem og reduktion af drivhusgasemissioner. Det indre marked for naturgas bør bygge på de samme principper og navnlig sikre et ensartet forbrugerbeskyttelsesniveau. *Navnlig bør EU's energipolitik rettes mod sårbare kunder og bekæmpe energifattigdom.*
- (5) Unionen *skal* nedbringe drivhusgasemissionerne *og fremme moderne, decentraliserede, effektive og integrerede energisystemer*. Den har derfor vedtaget en række initiativer for at nå dette mål, herunder strategien for integration af energisystemet, *Kommissionens meddelelse af 8. juli 2020 om en strategi for brint med henblik på et klimaneutralt Europa (en EU-brintstrategi), Kommissionens*

⁶ *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54).*

⁷ *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).*

henstilling (EU) 2021/1749⁸, Europa-Parlamentets beslutning af 10. juli 2020 om en omfattende europæisk strategi for energilagring⁹ samt forordning (EU) 2018/1999 og (EU) 2021/1119, som tilsammen fastsætter, hvordan energimarkederne skal moderniseres, herunder dekarboniseringen af gasmarkederne

■ . Disse initiativer kræver også overgang til et mere decentraliseret energisystem med fokus på energieffektivitet og energisystemeffektivitet, større direkte elektrificering af slutanvendelsessektorerne, prioritering af efterspørgselsløsninger, når de er mere omkostningseffektive end investeringer i energiinfrastruktur, større fokus på energilagrløsløsninger og prioritering af anvendelse brint for slutbrugere i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive alternativer. Unionen har også vedtaget en række initiativer og obligatoriske mål for at tilskynde til dekarbonisering i disse sektorer. Nærværende direktiv bør bidrage til at nå disse mål **samt REPowerEU-ambitionen om hurtigst muligt at udfase importen af fossile brændstoffer fra Rusland** og sikre forsyningssikkerheden og et velfungerende indre marked for **gas**, herunder for brint, **og fremme effektive og integrerede energisystemer.**

- (6) Sigtet med dette direktiv er at lette udbredelsen af vedvarende **gas** og **kulstoffattig gas** i energisystemet ved at muliggøre en omlægning fra fossil gas og sørge for, at **sådanne former for gas kan yde deres bidrag** med hensyn til at nå **Unionens 2030-energi- og klimamål** og målet om klimaneutralitet i 2050 **samt til at styre gasformige molekyler i retning af de anvendelser og sektorer, der ikke direkte kan elektrificeres med vedvarende energi, hvorved der skabes den nødvendige plads til elektricitet fra vedvarende energikilder og andre vedvarende varmekilder til opvarmnings- og transportformål.** Sigtet med **dette direktiv** er **ligeledes** at etablere en lovgivningsmæssig ramme, der giver alle markedsdeltagerne mulighed for og tilskynder dem til **at gå bort fra fossil gas og planlægge** deres aktiviteter for at

⁸ **Kommissionens henstilling (EU) 2021/1749 af 28. september 2021 om energieffektivitet først: fra principper til praksis — retningslinjer for og eksempler på gennemførelsen af princippet i beslutningstagningen inden for energisektoren og andet (EUT L 350 af 4.10.2021, s. 9).**

⁹ **EUT C 371, 15.9.2021, s. 58.**

undgå fastlåsningsvirkninger og sikre en gradvis og rettidig udfasning af fossil gas, navnlig i alle relevante industrisektorer og til opvarmningsformål.

- (6a) *Integration af biomethan i naturgassystemet fremmer Unionens klimamål og bidrager til at diversificere energiforsyningen i overensstemmelse med REPowerEU-planen. Nettilslutningen af produktionen af biogas bør evalueres inden for en rimelig tidshorizont, og godkendelsesprocedurerne må ikke hæmmes af manglende administrativ kapacitet. Det bør være muligt at prioritere anmodninger om tilkobling af biogasproduktionsfaciliteter højere end anmodninger om tilkobling af produktionsfaciliteter for naturgas og kulstoffattig gas.***
- (7) I EU's strategi for brint anerkendes det, at eftersom EU-medlemsstaternes potentiale for produktion af vedvarende brint er uensartet, har et åbent og konkurrencedygtigt EU-marked med uhindret handel på tværs af landegrænserne betydelige fordele for konkurrencen, prisoverkommeligheden og forsyningssikkerheden. Det understreges endvidere, at omstillingen til et likvidt marked, hvor brint handles som en råvare, vil gøre det lettere for nye producenter at komme ind på markedet og være nyttigt for en dybere integration med andre energibærere. Det vil skabe levedygtige prissignaler for investeringer og operationelle beslutninger. Bestemmelserne i dette direktiv bør således fremme brintmarkeder, handel med brint som en råvare og likvide handelsknudepunkter, og medlemsstaterne bør fjerne uberettigede hindringer i denne henseende. De iboende forskelle anerkendes, men de eksisterende regler, der har åbnet mulighed for de effektive kommercielle operationer, der er udviklet til el- og gasmarkedene, og handel, bør dog finde anvendelse på Unionens brintmarkeder i det omfang, det er hensigtsmæssigt og inden for en passende tidsramme, ***også under hensyntagen til metan- og brintlækager.***
- (7a) *Brint bør prioriteres til råprodukter, råmaterialer eller energiformål i industrier, der er svære at dekarbonisere, såsom stål eller kemikalier og anvendelser, der er svære at dekarbonisere, til sø- og luftfart. Omvendt bør der gøres alt for at undgå brug af brint til anvendelser, hvor der findes mere energi- eller omkostningseffektive alternativer. Andre former for vedvarende gas såsom biogasser vil kunne bidrage til energi- og klimamålet, så længe de kun produceres ved hjælp af reelt bæredygtige råprodukter såsom affald og restprodukter***

omhandlet i bilag IX, del A, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001¹⁰.

- (8) I overensstemmelse med EU's strategi for brint *og REPowerEU-planen* forventes **10 mio. ton indenlandsk** vedvarende brint *og 10 mio. ton importeret vedvarende brint* at blive udrullet i stor skala **allerede inden 2030** og derefter med henblik på **at øge fleksibiliteten af elektricitetssystemet og dekarbonisere visse sektorer og anvendelser, hvor mere energi- eller omkostningseffektive alternativer ikke er tilgængelige**, bl.a. luftfart og skibsfart samt industrisektorer, der er vanskelige at dekarbonisere. **Brint vil desuden bidrage til at erstatte russiske fossile brændstoffer så hurtigt som muligt. Anvendelse af brint fra indenlandsk produktion eller som importeres fra tredjelande bør prioriteres i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger.** Alle slutkunder, der er tilsluttet brintsystemer, vil drage fordel af de grundlæggende forbrugerrettigheder, der gælder for slutkunder, der er tilsluttet naturgassystemet, f.eks. retten til at skifte leverandør samt nøjagtige faktureringsoplysninger. I de tilfælde, hvor kunderne er tilsluttet brintnettet, f.eks. industrikunder, vil de drage fordel af de samme forbrugerbeskyttelsesrettigheder, som gælder for naturgaskunder. Forbrugerrelaterede bestemmelser, der har til formål at fremme husholdningernes deltagelse på markedet, f.eks. prissammenligningsværktøjer *og* aktive kunder, finder imidlertid ikke anvendelse på brintsystemet.
- (9) I tråd med EU's strategi for brint lægger **Unionen** hovedvægten på at udvikle vedvarende brint, der primært produceres ved hjælp af vind- og solenergi. **Vedvarende brint, der produceres ved hjælp af biomasseenergi, falder ind under definitionen af biogas som defineret i artikel 2, punkt 28, i direktiv (EU) 2018/2001.** Vedvarende brint er den **eneste** løsning, **der er forenelig med Unionens** mål om klimaneutralitet og nulforurening på lang sigt og den mest kohærente med et integreret energisystem. Imidlertid **vil produktionen af vedvarende brint sandsynligvis ikke kunne opskaleres hurtigt nok til at imødekomme den forventede vækst i efterspørgslen efter brint i Unionen. Derfor**

¹⁰ **Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).**

kan kulstoffattige brændsler såsom kulstoffattig brint spille en rolle i energiomstillingen *i tråd med Unionens klimamål*, navnlig på kort og mellemlang sigt for hurtigt at mindske emissionerne fra eksisterende brændsler og støtte *omstillingen af Unionens industri i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger, herunder inden for tung transport*. Til støtte for omstillingen bør der *vedtages en teknologineutral tilgang og* fastsættes en tærskel relateret til reduktion af drivhusgasemissioner for kulstoffattig brint og syntetiske gasformige brændsler. Denne tærskel bør skærpes for brint produceret i anlæg, der sættes i drift fra den 1. januar 2031, for at tage hensyn til den teknologiske udvikling og i højere grad stimulere de dynamiske fremskridt hen imod reduktion af drivhusgasemissioner fra brintproduktion. I EU-strategien for integration af energisystemet blev der sat fokus på behovet for at indføre et EU-dækkende certificeringssystem for også at lade kulstoffattige brændsler indgå, således at medlemsstaterne kan sammenligne dem med andre dekarboniseringsalternativer og overveje dem i deres energimiks som en rentabel løsning. For at sikre, at kulstoffattigt brændsel har samme dekarboniseringseffekt som andre VE-alternativer, er det vigtigt, at de certificeres, ved at der anvendes en tilsvarende metodisk tilgang baseret på en livscyklusvurdering af deres samlede drivhusgasemissioner, *idet der som minimum bør tages hensyn til emissioner i de tidlige led i forbindelse med udvindingen af fossile brændsler, produktion og transport af råprodukter, emissioner fra produktion og forarbejdning af kulstoffattigt brændsel og emissioner fra transport og distribution af kulstoffattigt brændsel samt emissioner i forbindelse med slutanvendelse under hensyntagen til methanlækager i hele værdikæden. Indtil den delegerede retsakt, der definerer metoden, er vedtaget, bør kravene i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139¹¹ for brintproduktion være retningsgivende for definitionen af kulstoffattigt brændsel med henblik på finansiering*. Dette vil gøre det muligt at indføre et omfattende EU-dækkende

¹¹ *Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 af 4. juni 2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 for så vidt angår fastsættelse af de tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimændringer eller tilpasning til klimændringer, og til fastlæggelse af, hvorvidt den pågældende økonomiske aktivitet i væsentlig grad skader nogle af de andre miljømål (EUT L 442 af 9.12.2021, s. 1).*

certificeringssystem, der dækker hele Unionens energimiks. I betragtning af at kulstoffattigt brændsel og kulstoffattig brint ikke er vedvarende brændsler, kan deres terminologi og certificering ikke medtages i forslaget til revision af **EU** direktiv (EU) 2018/2001. Derfor afbøder deres medtagelse i dette direktiv denne mangel. *Når EU-databasen anvendes som et enkelt massebalancesystem til certificering af vedvarende og kulstoffattigt brændsel, bør der ikke være nogen fysisk sporing af molekylerne i det enkelte massebalancesystem.*

- (9a)** *Selv om der bør gives prioritet til at fremme en indenlandsk brintproduktion i Unionen, er Unionen måske ikke i stand til at producere tilstrækkelig vedvarende og kulstoffattig brint til at tilfredsstille sin efterspørgsel. Import af vedvarende og kulstoffattig brint vil sandsynligvis blive nødvendig for at sikre hurtig adgang til store mængder brint til imødekommelse af Unionens efterspørgsel, især fra nabolande og -regioner som Norge, Ukraine, Nordafrika og Mellemøsten. Kommissionen og medlemsstaterne bør derfor indgå i en åben og konstruktiv dialog med henblik på at etablere et gensidigt fordelagtigt samarbejde og partnerskaber med naboregioner, der beskytter Unionens strategiske interesser og energisikkerheden for både Unionen og dens partnere. Brintpartnerskaber og mellemstatslige aftaler med tredjelande om import af brint bør bidrage til at skabe markeder for ren og ny teknologi gennem overførsel af viden og opfyldelse af FN's mål for bæredygtig udvikling. Lige konkurrencevilkår baseret på tilsvarende regler eller standarder i tredjelande med hensyn til miljøbeskyttelse, bæredygtighed og modvirkning af klimacændringer bør fremmes, samtidig med at negative sociale eller miljømæssige virkninger undgås, f.eks. udflytning af miljøvirkninger, herunder drivhusgasemissioner, enhver forsinkelse i dekarboniseringen af energi i tredjelande, adgang til energi for lokalbefolkningen, trusler mod drikkevandsforsyningen eller arbejdsvilkår, der bærer præg af udnyttelse. I den forbindelse bør brintproduktion og -eksport fra tredjelande være omfattet af internationalt anerkendte due diligence-principper såsom FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og OECD's due diligence-retningslinjer for ansvarlig forretningsadfærd. Brint bør blive et element i Unionens internationale samarbejde, bl.a. inden for rammerne af Det Internationale Agentur for Vedvarende Energis (IRENA's) arbejde, forskningssamarbejde, klima- og*

energidiplomati og den europæiske naboskabspolitik; Metoden til certificering og livscyklusvurdering af kulstoffattigt brændsel bør også finde anvendelse på importeret brændsel. Det vil sikre, at partnerlande let kan fastlægge Unionens behov for kulstoffattigt brændsel til certificering som sådan, sikre markedstillid og fremme gennemsigtig import af kulstoffattigt brændsel. Ved at udvikle en sådan metode kan Unionen også føre an med at udvikle globale standarder for certificering af kulstoffattigt brændsel og styrke sin rolle som globalt førende på klimaområdet ved at bruge klimadiplomati til at udvikle samarbejdet med eksporterende partnere til gensidig fordel.

- (9b) På baggrund af EU's brintstrategi og REPowerEU-planen bør Kommissionen i rapporten vurdere, om yderligere foranstaltninger såsom fastsættelse af et vejledende mål for reduktion af drivhusgasintensiteten for gas, der forbruges i Unionen, senest i 2030 kan blive nødvendig for at sørge for investeringer og bane vej for yderligere opskalering af vedvarende gas og kulstoffattig gas i hele Unionen, samtidig med at der tages hensyn til den gradvise udfasning af fossil gas og den forventede reduktion af efterspørgslen efter gas i andre sektorer end sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger. Sådanne foranstaltninger vil kunne give kunderne forudsigelighed, navnlig i sektorer, der er svære at dekarbonisere, til at foretage de investeringer, der er nødvendige for at omstille deres aktiviteter. Uden at det berører prioriteringen af udrulningen og udbredelsen af vedvarende gas, kan de også gøre det muligt for forskellige teknologier at bidrage til opfyldelsen af Unionens vejledende mål og Unionens overordnede dekarboniseringsforpligtelser. Kulstoffattig gas bør betragtes som en overgangsløsning, så længe der er knaphed på vedvarende gas, navnlig vedvarende brint.*
- (9c) De brintkorridorer, der er udpeget i REPowerEU-planen, bør understøttes af den tilsvarende dedikerede brintinfrastruktur, herunder brintnet, brintlagring og brintimportterminaler, for at opfylde REPowerEU-planens mål for brintproduktion og -import inden 2030. Nedudviklingsplanerne bør derfor indkredse investeringsmangler, navnlig med hensyn til grænseoverskridende kapacitet, som er nødvendige for etableringen af et integreret europæisk brintmarked, der gør det muligt for brint at bevæge sig frit på tværs af grænserne,*

under hensyntagen til udviklingen af brintlagring og integrationen af import af brint.

- (9d) *Definitionen af brintklar infrastruktur og slutbrugerapplikationer bør sikre en fælles tilgang i Unionens finansieringsprogrammer og de reviderede retningslinjer for statsstøtte til klima og energi.*
- (10) De rettigheder, der er sikret EU-borgerne i traktaten, herunder fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser og fri etableringsret, kan kun udøves i et helt åbent marked, hvor alle forbrugere frit kan vælge leverandør, og alle leverandører frit kan levere til deres kunder.
- (11) Dette direktiv bør fokusere på forbrugernes interesser, og tjenesteydelsernes kvalitet bør være en central del af naturgasvirksomhedernes ansvar. Det er nødvendigt at styrke og sikre forbrugernes eksisterende rettigheder, retten til adgang til væsentlige tjenester, herunder energi, og *imødegåelse* af energifattigdom, som anført i *Kommissionens meddelelse af 26. april 2017* om den europæiske søjle for sociale rettigheder, og dette bør indebære øget gennemsigtighed *for priser. I den forbindelse bør krydssubsidiering af brintnet gennem naturgas- eller elnettariffer undgås, da det lægger byrden ved energiomstillingen i industrisektoren over på naturgas- eller elbrugere, herunder private brugere.* Forbrugerbeskyttelsen bør sikre, at alle Unionens forbrugere drager fordel af et konkurrencebaseret gas marked. Forbrugerrettighederne bør håndhæves af medlemsstaterne eller, når en medlemsstat har fastsat dette, de regulerende myndigheder.
- (12) Den europæiske søjle for sociale rettigheder angiver energi blandt de væsentlige tjenester, som alle skal have adgang til, og opfordrer til støtteforanstaltninger for dem, der har behov for det (princip 20). FN's mål for bæredygtig udvikling nr. 7 (SDG 7) opfordrer også til at sikre adgang til økonomisk overkommelig, pålidelig, bæredygtig og moderne energi for alle. *Direktivet er baseret på omfattende og fælles definitioner af sårbare kunder og energifattigdom.*
- (13) Krav til offentlig service og de fælles mindstenormer, der følger af dem, må styrkes yderligere for at sikre, at alle forbrugere, navnlig de sårbare, får gavn af konkurrencen og rimelige priser. Kravene til offentlig service bør fastsættes på nationalt plan under hensyntagen til de nationale forhold; medlemsstaterne bør dog respektere EU- retten.

- (14) **Medlemsstaterne bør sikre, at privatkunder og, når medlemsstaterne anser det for hensigtsmæssigt, små virksomheder nyder samme ret til at få leveret elektricitet af en bestemt kvalitet til klart sammenlignelige, gennemsigtige og konkurrencedygtige priser.** Medlemsstaterne bør *bevare* vide skønsmålinger til at pålægge gasselskaber forpligtelser til offentlig service med henblik på at forfølge mål af almen økonomisk interesse **uden at hæmme overgangen til et integreret, yderst energieffektivt energisystem, der er baseret på vedvarende energi, i overensstemmelse med de relevante EU-mål, -lovgivning og -strategier.** Dog udgør forpligtelser til offentlig service i form af fastsættelse af priserne for naturgasforsyning en grundlæggende forvridende foranstaltning, der ofte fører til akkumulering af tarifunderskud, begrænsning af forbrugernes valgmuligheder, ringere incitament til energibesparelser og investeringer i energieffektivitet, lavere serviceniveau, lavere forbrugerengagement og -tilfredshed, og konkurrencebegrænsning samt færre innovative produkter og tjenesteydelser på markedet. Derfor bør medlemsstaterne anvende andre politiske foranstaltninger, navnlig målrettede socialpolitiske foranstaltninger, for at sikre borgerne en prismæssigt overkommelig naturgasforsyning. Offentlige indgreb i fastsættelse af priserne for naturgasforsyning bør kun gennemføres som en forpligtelse til offentlig service og **være tidsbegrænsede, idet de er** underlagt specifikke betingelser. Et fuldt liberaliseret og velfungerende detailmarked for naturgas vil fremme både prismæssig konkurrence og anden konkurrence mellem eksisterende leverandører og være et incitament for nye markedsdeltagere og vil dermed øge forbrugernes valgmuligheder og tilfredshed.
- (14a) **Medlemsstaterne bør sikre konstant og uafbrudt adgang til energi og den tekniske sikkerhed af energiforsyningen, hvilket kan opnås gennem forbedring af effektiviteten og interoperabiliteten af transmissions- og distributionsnet, fremme af systemfleksibilitet, undgåelse af overbelastning, sikring af modstandsdygtige forsyningskæder, cybersikkerhed samt beskyttelse og klimatilpasning af al, og især kritisk, infrastruktur, samtidig med at strategisk energiafhængighed mindskes.**
- (15) **Offentlige indgreb** i form af fastsættelse af priserne for naturgasforsyning bør anvendes uden at påvirke princippet om åbne markeder i klart fastlagte tilfælde og for klart fastlagte begunstigede og bør være af begrænset varighed. **Under ekstraordinære omstændigheder, f.eks. hvis forsyningen er stærkt begrænset,**

hvilket medfører betydeligt højere gaspriser end normalt, eller i tilfælde af markedssvigt, hvor indgreb fra regulerende myndigheder og konkurrencemyndigheder har vist sig at være ineffektive, kan medlemsstaterne udvide anvendelsesområdet for offentlige indgreb i prisfastsættelsen for gasforsyning til andre kategorier end sårbare kunder og kunder, der er berørt af energifattigdom, såsom mikrovirksomheder, andre privatkunder og beskyttede kunder som defineret i artikel 2, nr. (5), i forordning (EU) 2017/1938, for at undgå en betydelig indvirkning på økonomien og samfundet. For at afbøde de forvriddende virkninger, som *offentlige indgreb* har på fastsættelse af prisen på naturgasforsyningen, *og for at reducere det offentlige budget, der er afsat over tid til disse indgreb*, bør medlemsstater, der benytter sig af denne form for indgreb, træffe yderligere foranstaltninger, herunder foranstaltninger til forebyggelse af forvridninger i prisfastsættelsen på engrosmarkedet, *og afsætte mindst et tilsvarende finansielt beløb til støtte for støttemodtagere i forbindelse med investeringer i projekter vedrørende energieffektivitet og vedvarende energi, hvilket vil bidrage til at beskytte dem på en bæredygtig måde og uden tilbagevendende prisindgreb mod udsving i naturgaspriserne.* Medlemsstaterne bør sikre, at alle, der begunstiges af regulerede priser, kan drage fuld nytte af de tilbud, der er tilgængelige på konkurrencemarkedet, efter eget valg. Til dette formål bør de informeres direkte og regelmæssigt om tilbuddene og de mulige besparelser på konkurrencemarkedet, og de bør tilbydes bistand til at besvare og udnytte markedsbaserede tilbud.

- (16) Offentlige indgreb i fastsættelse af priserne for naturgasforsyning bør ikke føre til direkte krydssubsidiering mellem forskellige kategorier af kunder. I henhold til dette princip må prissystemer ikke eksplicit pålægge visse kategorier af kunder at bære omkostningerne ved prisindgreb, der berører andre kategorier af kunder.
- (17) Forbrugerne bør råde over klare og forståelige oplysninger om deres rettigheder inden for energisektoren. Kommissionen har efter høring af de berørte parter, herunder medlemsstaterne, de regulerende myndigheder, forbrugerorganisationerne og naturgasvirksomhederne, forelagt en tilgængelig, brugervenlig tjekliste for energiforbrugere, der giver forbrugerne praktiske oplysninger om deres rettigheder. Alle forbrugere bør modtage denne tjekliste, som bør holdes ajour, og den bør være offentligt tilgængelig.

- (18) Medlemsstaterne bør tage hensyn til, at en vellykket **miljøvenlig** omstilling forudsætter øgede investeringer i efteruddannelse, **specialuddannelse** og færdigheder for arbejdstagere i **energisektoren, herunder gasindustrien, og relaterede værdikæder, samt** i forbindelse med infrastrukturudvikling **og udrulning af vedvarende energi såsom udbredelse af varmepumper og andre vedvarende alternativer**. En sådan henvisning vil stemme overens med **forslagene** til revision af **Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU¹² (2021/0203 (COD)) og direktiv (EU) 2018/2001 (2018/0201 (COD)) samt REPowerEU-planen**. **Arbejdsmarkedets parter skal spille en central rolle i denne proces.**
- (19) Markedsreglerne bør beskytte og give kunderne mulighed for at **træffe de mest energieffektive valg**, således at **ny** vedvarende **gas** og **kulstoffattig gas** integreres fuldt ud i energiomstillingen **og styres til de slutbrugersektorer, hvor der ikke findes andre mere energi- eller omkostningseffektive alternativer**. **Der er f.eks. kun begrænsede økonomiske eller miljømæssige fordele ved at levere brint til individuelle varmeapparater, og sådanne anvendelser bør derfor ikke fremmes som et generelt princip.**
- (20) Naturgas spiller stadig en central rolle i energiforsyningen, da husholdningernes energiforbrug stadig i højere grad hidrører fra naturgas end fra elektricitet. Selv om elektrificering er et centralt element i den grønne omstilling, vil husholdningerne også i fremtiden forbruge naturgas, herunder stigende mængder af vedvarende gas, **navnlig biomethan**.
- (21) Da naturgassektoren, herunder detailmarkedet for naturgas, ikke indgik i pakken om ren energi for alle europæere, er de relaterede bestemmelser om **infrastrukturplanlægning og -investeringer**, forbrugerinddragelse og -beskyttelse ikke blevet tilpasset behovene i relation til energiomstillingen; de svarer i stedet til situationen for over ti år siden, da den tredje energipakke blev vedtaget.
- (22) Naturgasmarkedet præges **for øjeblikket af ekstraordinære omstændigheder, der fører til høje priser, som forventes at forblive temmelig høje også i de kommende år**, lav kundetilfredshed og -engagement samt langsom udbredelse af **ny** vedvarende

¹² **Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1).**

gas og kulstoffattig gas og andre vedvarende alternativer, hvilket alt sammen er tegn på begrænset konkurrence i mange medlemsstater samt et ugunstigt lovgivningsmæssigt miljø for elektrificering og andre vedvarende alternativer.

■ **Naturgaspriserne for privatkunder er steget i det seneste årti, hvilket har ført til, at privatkunder har betalt to eller tre gange mere for deres naturgasforbrug end industrikunder.**

- (22a) *Energipriskrisen har vist, at det likvide marked ikke er i stand til at sende det rette prissignal og til i tilstrækkelig grad at afspejle dynamikken mellem efterspørgslen og udbuddet i prisdannelsesmekanismen. Den har også vist, at det likvide marked er utilstrækkeligt til at håndtere nødsituationer såsom forsyningsafbrydelser og markedsmanipulationspraksis. For at forhindre høj prisvolatilitet og modvirke konkurrencebegrænsende adfærd bør handelsplatforme gøre brug af instrumenter svarende til dem, der allerede anvendes på de finansielle markeder til samme formål. Som foreslået af Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed bør disse instrumenter bl.a. bestå af handelsstopmekanismer eller grænser for prisudsving. ACER og de regulerende myndigheder bør fortsætte med at undersøge alle tilfælde af markedsmanipulation og markedsforvridninger.*
- (23) Ligesom det er tilfældet i elsektoren, er markedsfleksibilitet og en velegnet EU-lovramme for forbrugerrettigheder i naturgassektoren afgørende, **og naturgassektoren bør styrkes** for at sikre, at forbrugerne kan deltage i energiomstillingen og drage fordel af overkommelige priser, gode servicestandarder og et virkningsfuldt udvalg af tilbud, der afspejler den **bæredygtige** teknologiske udvikling. **I modsætning til elsektoren bør forbrugerne af naturgas beskyttes imod stigende tariffer i forbindelse med nedskrivning af naturgasaktiver samt imod krydssubsidiering mellem gas- og brintforbrugere og stigende gastariffer med et svindende kundegrundlag. Gasformige brændstoffer til opvarmning eller køling i bygninger vil i fremtiden komme til at spille en stadig mindre rolle på grund af vedvarende alternativer, navnlig elektrificering, fjernvarme eller termisk vedvarende energi.**
- (24) Skiftet fra fossil gas til alternative vedvarende kilder vil konkretiseres, hvis energi fra vedvarende energikilder bliver en attraktiv valgmulighed, som der ikke diskrimineres

mod, for forbrugerne baseret på reelt gennemsigtige oplysninger, hvor omstillingsomkostningerne fordeles retfærdigt mellem forskellige grupper af forbrugere og markedsaktører. ***I modsætning til i elsektoren er det dog normalt ikke lige så let at skifte fra gas til andre vedvarende teknologier, som for det meste ikke er gasformige, på grund af fastlåsningseffekten i forbindelse med den underliggende infrastruktur. Obligatoriske skift af brændsel bør ledsages af foranstaltninger, der fjerner negative virkninger for slutkunder, især sårbare kunder og personer, der er ramt af eller i risiko for energifattigdom, og foranstaltninger, der modvirker og fjerner uligheder som følge af energiomstillingen.***

- (25) For at afhjælpe de nuværende mangler på detailmarkedet for gas er det nødvendigt at imødegå de eksisterende konkurrencemæssige og tekniske hindringer for etableringen af ***alternativ energiforsyning baseret på vedvarende energikilder***, nye tjenester, bedre serviceniveauer og lavere forbrugerpriser, samtidig med at der sikres beskyttelse af ***sårbare forbrugere og kunder, der er ramt af eller i risiko for energifattigdom.***
- (26) Med henblik på at sikre et højt niveau af forbrugerbeskyttelse og en ensartet forbrugerindflydelse på tværs af energisektorerne bør den lovgivningsmæssige ramme om dekarboniserede gasmarkeder afspejle forbrugerbeskyttelsen på elmarkedet og, hvis det er relevant, dens bestemmelser om indflydelse ***og tage hensyn til energisystemeffektiviteten og Unionens mål om forsyningssikkerhed, energieffektivitet og vedvarende energi.***
- (27) Af hensyn til sammenhængen og virkningsfuldheden bør denne parallelitet mht. tilgangen omfatte alle bestemmelser om forbrugerbeskyttelse og -indflydelse, når det kan gennemføres og tilpasses gasmarkedet. Dette bør spænde fra grundlæggende kontraktlige rettigheder til regler for fakturering, skift af energileverandør, adgang til pålidelige sammenligningsværktøjer, beskyttelse af sårbare ***kunder og kunder, der er ramt af eller i risiko for energifattigdom***, sikring af tilstrækkelig databeskyttelse for intelligente målere og dataforvaltning og virkningsfulde alternative tvistbilæggelsesregler. ***Intelligente målere bør først anvendes efter en positiv cost-benefit-analyse.***

- (28) I bestræbelserne på at sikre konsekvens i bestemmelserne på tværs af sektorer bør de nationale forvaltningers og virksomhedernes byrder være begrænsede og rimelige, idet der også bygges videre på erfaringerne med pakken om ren energi til alle europæere.
- (29) Moderniseringen *og dekarboniseringen* af gassektoren forventes at medføre betydelige økonomiske *og miljømæssige* fordele i form af både forbedret konkurrence i detailledet og de tilknyttede sociale og fordelingsmæssige fordele og forbrugerindflydelse, herunder styrkede kontraktlige rettigheder og bedre tilgængelige oplysninger om forbrug og energikilder, hvilket udmønter sig i grønnere valgmuligheder, *hvilket også omfatter nye energieffektivitetsforanstaltninger og nedskæring eller skift fra gas til andre mere bæredygtige og energieffektive vedvarende energikilder. I erkendelse af behovet for at producere biomethan under overholdelse af de bæredygtighedskriterier, der er fastlagt i direktiv (EU) 2018/2001, kan miljøstandarder såsom forebyggelse af methanlækage samt undgåelse af fødevarerikkerhedsspørgsmål, lokal produktion og forsyning af biomethan føre til økonomiske fordele på lokalt plan, navnlig for landbrugssektoren, og private kunder og erhvervskunder, der befinder sig i nærheden af produktionsområder. Som et organiseringskoncept, der har til formål at fremme social innovation, bør VE-fællesskaber som fastsat i direktiv (EU) 2018/2001* bidrage til udbredelsen af vedvarende gas.
- (30) Leverandørskift er en vigtig indikator for *kundernes* engagement og et vigtigt redskab til at øge konkurrencen på både naturgas- og brintmarkedet *og bør derfor garanteres som en grundlæggende rettighed for kunderne*. Antallet af leverandørskift er *dog* fortsat uensartet fra medlemsstat til medlemsstat, og forbrugerne afskrækkes fra at skifte *både energikilde og energileverandør* via exit- og opsigelsesgebyrer. Selv om ophævelsen af sådanne gebyrer kan begrænse *kundernes* valgmuligheder, fordi produkter baseret på belønning af *kundelojalitet* udgår, burde en yderligere begrænsning af brugen af gebyrer forbedre forbrugernes velfærd og engagement samt konkurrencen på markedet, *herunder fremme anvendelsen af biomethan og anden kulstoffattig gas og vedvarende gas*.
- (31) Kortere skiftetider vil sandsynligvis tilskynde kunderne til at søge bedre energiaftaler og skifte leverandør. Med øget anvendelse af informationsteknologi bør det senest i

2026 være muligt, at den tekniske skifteproces med registrering af en ny leverandør ved et målepunkt hos markedsoperatøren typisk kan afsluttes inden for 24 timer på enhver hverdag. Sikres det, at det senest på det nævnte tidspunkt er muligt, at den tekniske proces med at skifte leverandør finder sted inden for 24 timer, vil dette minimere skiftetiden og bidrage til at øge forbrugerdeltagelsen og konkurrencen på detailmarkedet.

- (32) Der er flere faktorer, der afholder **kunderne** fra at tilgå, forstå og reagere på de forskellige kilder til markedsoplysninger, der er til rådighed. Derfor bør tilbuddenes sammenlignelighed forbedres **gennem passende kundeinformation, herunder om energitilbuddenes miljøpåvirkning, og sammenligningsværktøjer for alle kunder**, og **uberettigede** hindringer for at skifte leverandør bør **fjernes**, uden at **kundernes** valgmuligheder begrænses unødigt.
- (33) Uafhængige sammenligningsværktøjer, herunder websteder, er et effektivt middel for mindre kunder til at kunne vurdere forskellige energitilbud på markedet. De bør sigte mod at omfatte det bredest mulige udvalg af tilbud og mod at dække markedet så fuldstændigt som muligt for at give kunderne et repræsentativt overblik **på en klar og letforståelig måde. Hvis miljøpåvirkningen fremhæves som et væsentligt element i tilbuddet, bør sammenligningsværktøjerne også indeholde en beskrivelse af denne miljøpåvirkning.** Det er afgørende, at mindre kunder har adgang til mindst ét sammenligningsværktøj, og at de oplysninger, som sådanne værktøjer giver, er troværdige, upartiske, gennemsigtige **og letforståelige**. Med henblik herpå kan medlemsstaterne sikre dette med et sammenligningsværktøj, der drives af en national myndighed eller af en privat virksomhed. **Det er også vigtigt at give kunderne klare og forståelige oplysninger forud for indgåelsen af en kontrakt, således at de fuldt ud er bekendt med detaljerne i og konsekvenserne af kontrakten.**
- (34) **I nogle tilfælde er** slutkunderne, **navnlig i landbrugssektoren eller på lokalt eller kommunalt plan, i stand til at** forbruge, lagre og sælge egenproduceret vedvarende gas. **I det omfang disse kunder er i stand til at udføre disse aktiviteter, idet de overholder miljøstandarderne, herunder afbødning af methanemissioner, bør de kunne** deltage på alle naturgasmarkeder, **herunder lokal forsyning**, ved at levere hjælpefunktioner, f.eks. gennem energilagring, **samtidig med at de bevarer deres rettigheder som slutkunder. Sådanne kollektive ordninger mellem aktive kunder**

kan give tjenesteudbydere og lokale virksomheder, navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er), mulighed for at bidrage til lokal systembalancering og fleksibilitet. Medlemsstaterne bør i deres nationale ret kunne have forskellige bestemmelser vedrørende skatter og afgifter for aktive kunder, der handler individuelt eller i fællesskab.

-
- (37) Fakturaer og faktureringsoplysninger er et vigtigt middel til at informere slutkunderne og give dem indflydelse. Energiregninger er fortsat det mest almindelige problem for forbrugerne og den mest almindelige årsag til forbrugerklager — en faktor, som bidrager til vedvarende lav forbrugertilfredshed og lavt forbrugerengagement i gassektoren. Bestemmelserne om faktureringsoplysninger i gassektoren halter også bagefter de rettigheder, som indrømmes forbrugerne i elsektoren. Det er derfor nødvendigt at tilpasse dem og fastsætte mindstekrav til fakturaer og faktureringsoplysninger i gassektoren, således at forbrugerne har adgang til gennemsigtige, **fuldstændige** og letforståelige oplysninger. Fakturaer bør formidle oplysninger til de endelige forbrugere om deres forbrug og omkostninger, **drivhusgasemissionsintensitet, energitype, andel og mængde**, og dermed gøre det lettere at sammenligne tilbud og skifte leverandør **eller energikilder** samt oplysninger om deres forbrugerrettigheder (f.eks. om alternativ tvistbilæggelse). Desuden bør regninger være et redskab til aktivt at skabe engagement blandt forbrugerne på markedet, således at forbrugerne kan styre deres forbrugsmønstre og træffe grønnere valg. **Det er vigtigt at give omfattende og nøjagtige oplysninger til forbrugerne for at sikre, at de har kendskab til deres miljøpåvirkning, og således at forbrugerne kan give udtryk for deres præference for de mest bæredygtige energibærere.**
- (38) Regelmæssig levering af nøjagtige faktureringsoplysninger baseret på faktisk gasforbrug ■ er vigtig for at hjælpe forbrugerne med at styre deres gasforbrug og -udgifter. Kunderne, navnlig privatkunder, bør alligevel have adgang til fleksible ordninger for den konkrete betaling af deres regninger.
- (39) For at kunne forsyne kunderne er det vigtigt at have adgang til objektive og gennemsigtige forbrugsdata. Forbrugerne bør således have adgang til deres forbrugsdata og associerede priser og serviceomkostninger, så de kan opfordre

konkurrerende virksomheder til at give et tilbud på grundlag af disse oplysninger. Forbrugerne bør også have ret til at få fyldestgørende oplysninger om deres energiforbrug. Forudbetalinger bør ikke stille deres brugere uforholdsmæssigt ugunstigt, og de forskellige betalingssystemer bør være ikkediskriminerende. Hvis kunderne tilstrækkeligt ofte får oplysninger om deres energiudgifter, forventes de at blive tilskyndet til energibesparelser, fordi de får direkte feedback om virkningerne af investeringer i energieffektiv teknik og af adfærdsændringer.

- (40) **■ Beslutninger, der træffes** på nationalt plan **om, hvorvidt** der skal indføres intelligente målersystemer **for kunder**, bør **afhænge af en positiv cost-benefit-vurdering for at undgå strandede investeringer for kunderne**. Denne økonomiske vurdering bør tage hensyn til de langsigtede fordele ved indførelsen af intelligente målersystemer for **kunder, herunder fordele for kunder ved brug af intelligente målere og tilmelding til intelligente måleraktiverede tilbud**, og **for** hele værdikæden. Hvis det fremgår af vurderingen, at indførelsen af sådanne målersystemer kun er økonomisk forsvarlig og omkostningseffektiv for **industrielle** forbrugere med et vist natur gasforbrug, kan medlemsstaterne tage hensyn til dette, når ibrugtagningen iværksættes. **■**
- (41) For at lette slutkundernes aktive deltagelse på markedet bør de intelligente målersystemer, der **vil kunne** tages i brug, **efter en positiv cost-benefit-vurdering** tage behørigt hensyn til anvendelsen af foreliggende relevante standarder, herunder standarder, der muliggør interoperabilitet på datamodel- og applikationslagsniveau, til bedste praksis og vigtigheden af at udvikle dataudveksling samt til fremtidige og innovative energitjenesteydelser. De intelligente målersystemer, som tages i brug, bør endvidere ikke udgøre en hindring for skift af leverandør, og de bør være udstyret med formålstjenlige funktioner, som gør det muligt for slutkunderne at få rettidig adgang til deres forbrugsdata, tilpasse deres energiforbrug, blive belønnet for det og opnå besparelser på deres regninger. **Forbrugergrupper bør underrettes om, hvordan de kan øge deres energieffektivitet ved hjælp af intelligente målere.**
- (42) Medlemsstater, der ikke systematisk indfører intelligente målersystemer i naturgassystemet, bør give **de industrielle forbrugere** mulighed for at få installeret en intelligent måler efter anmodning og på rimelige vilkår og bør forsyne dem med alle relevante oplysninger.

- (43) Forskellige modeller for forvaltning af data er blevet udviklet eller er under udvikling i medlemsstaterne efter indførelse af intelligente målersystemer. Uafhængigt af dataforvaltningsmodellen er det vigtigt, at medlemsstaterne indfører gennemsigtige regler om adgang til data på ikkediskriminerende vilkår, sikrer det højeste niveau af cybersikkerhed og databeskyttelse og sikrer, at de enheder, der behandler data, er upartiske.
- (44) Bedre forbrugerbeskyttelse sikres ved at give alle **kunder** adgang til effektiv tvistbilæggelse. Medlemsstaterne bør sørge for, at der findes hurtige og effektive klagebehandlingssystemer. **Kundekontrakter og faktureringsoplysninger bør indeholde vejledning om, hvor og hvordan man kan klage.**
- (45) Medlemsstaterne bør træffe egnede foranstaltninger, f.eks. ved at bringe deres sociale sikringsordninger i spil for at sikre den nødvendige forsyning af sårbare kunder, eller yde støtte til forbedringer af energieffektiviteten, **herunder bygningsrenovering og anvendelse af vedvarende energi**, for derigennem **på bæredygtig vis** at bekæmpe energifattigdom, hvor den konstateres i henhold til artikel 3, stk. 3, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999¹³ **og direktiv (EU) .../...¹⁴⁺**, herunder generelt i forbindelse med fattigdom. Sådanne foranstaltninger kan være forskellige alt efter de særlige omstændigheder i den pågældende medlemsstat og **bør** omfatte social- eller energipolitiske foranstaltninger vedrørende betaling af gasregninger, investering i energieffektivitet i boligbyggeri eller forbrugerbeskyttelse, f.eks. sikkerhedsforanstaltninger mod afbrydelse af energileveringen. **Afbrydelse af sårbare kunder eller kunder, der er ramt af eller i**

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimainsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1).

¹⁴ **Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) .../... af ... om energieffektivitet (EUT L ...).**

⁺ **EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203 (COD)) og indsæt nummeret, datoen, titlen og EUT-referencen på nævnte direktiv i fodnoten.**

risiko for energifattigdom, bør forbydes i vanskelige tider og under alle omstændigheder om vinteren.

- (46) I henhold til forordning (EU) 2018/1999 og direktiv (EU) 2019/944 gav Kommissionen vejledende retningslinjer¹⁵ for passende indikatorer til måling af energifattigdom og definition af "et betydeligt antal husstande, der er ramt af energifattigdom". *Direktiv (EU).../...⁺ indeholder en klar definition og et backupsæt af kriterier i tilfælde af, at en medlemsstat ikke definerer energifattigdom i overensstemmelse med den relevante lovgivning.*
- (47) Med forenklingen og strømliningen af de administrative tilladelsesprocedurer og klare frister for de afgørelser, der skal træffes af de myndigheder, der er kompetente til at udstede en bemyndigelse, bør det sikres, at brintproduktionsfaciliteter og brintsysteminfrastruktur kan tages i brug i et tilstrækkeligt tempo *uden hindring for offentlige høringer*. Medlemsstaterne bør anmodes om at aflægge rapport om de opnåede fremskridt. Der er behov for at beskytte erhvervede rettigheder i henseende til godkendelser (såsom licenser, tilladelser, koncessioner eller godkendelser), der er udstedt efter national lovgivning til anlæg og drift af eksisterende naturgasrørledninger og andre netaktiver, når den transporterede gasformige energibærer i en gasrørledning skifter fra naturgas til (ren) brint. Dette bør forebygge unødige forsinkelser i ændringen af anvendelsesformålet for eksisterende naturgasrørledninger og andre netaktiver til brinttransport. Det bør undgås, at betingelserne for udstedelse af godkendelser til brintsysteminfrastruktur afviger i væsentlig grad, medmindre dette er tilstrækkeligt begrundet. Tekniske sikkerhedshensyn *vil kunne* berettige en differentieret tilgang til beskyttelsen af erhvervede eksisterende henholdsvis udstedelsen af nye godkendelser. Bestemmelserne om godkendelsesprocedurer bør finde anvendelse med forbehold af folkeretten og EU-retten, herunder bestemmelser om beskyttelse af miljøet, *biodiversiteten* og menneskers sundhed. Hvis dette er behørigt begrundet i usædvanlige omstændigheder, bør det være muligt at forlænge fristerne i godkendelsesprocedurerne med op til et år.

¹⁵ Kommissionens henstilling af 14.10.2020 om energifattigdom, C(2020) 9600 final.
⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).*

- (48) Formålet med at yde vejledning til ansøgere gennem hele deres administrative tilladelses- og tildelingsprocedurer ved hjælp af et administrativt kontaktpunkt er at mindske kompleksiteten for projektudviklere og øge effektiviteten og gennemsigtigheden. Hvis ansøgerne får mulighed for at indsende relevante dokumenter i digital form, og der findes en procedurehåndbog for ansøgere, kan dette bidrage til effektiviteten. Medlemsstaterne bør sikre, at de myndigheder, der gennemfører godkendelsesprocedurerne, medvirker aktivt i at fjerne de resterende hindringer, herunder ikkefinansielle hindringer såsom utilstrækkelig viden og utilstrækkelige digitale og menneskelige ressourcer, der hindrer dem i at behandle et stigende antal godkendelsesprocedurer.
- (49) Uden effektiv adskillelse mellem net på den ene side og produktions- og forsyningsvirksomhed på den anden side ("effektiv adskillelse") er der risiko for forskelsbehandling, ikke kun hvad angår netdriften, men også hvad angår incitamentet for vertikalt integrerede virksomheder til at investere tilstrækkeligt i deres net.
- (50) De regler om selskabsretlig og funktionel adskillelse, der er fastsat i direktiv 2003/55/EF, har dog ikke ført til effektiv adskillelse for transmissionssystemoperatørernes vedkommende. På mødet den 8. og 9. marts 2007 opfordrede Det Europæiske Råd derfor Kommissionen til at udarbejde lovgivningsforslag om "effektiv adskillelse af forsynings- og produktionsaktiviteter fra netdrift".
- (51) Effektiv adskillelse kan kun sikres ved at fjerne de vertikalt integrerede virksomheders incitament til at diskriminere mod konkurrenter, hvad netadgang og investeringer angår. Ejerskabsmæssig adskillelse, der indebærer udpegning af netejeren som systemoperatør og dennes uafhængighed af alle forsynings- og produktionsinteresser, er klart en effektiv og stabil måde at løse den iboende interessekonflikt på og sikre forsyningsikkerheden. Derfor betegnede Europa-Parlamentet i sin beslutning af 10. juli 2007 om udsigterne for det indre gas- og elmarked ejerskabsmæssig adskillelse på transmissionsniveauet som det mest effektive middel til at fremme investeringer i infrastruktur på en ikkediskriminerende måde, fair netadgang for nytilkomne virksomheder og markedsgennemsigtighed. Medlemsstaterne bør derfor i forbindelse med ejerskabsmæssig adskillelse forpligtes

til at sikre, at den eller de samme personer ikke har ret til at udøve kontrol over en produktions- eller forsyningsvirksomhed, samtidig med, at vedkommende udøver kontrol eller rettigheder over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem. Omvendt bør kontrol over et transmissionssystem eller en transmissionssystemoperatør udelukke muligheden for at udøve kontrol eller rettigheder over en produktions- eller forsyningsvirksomhed. En produktions- eller forsyningsvirksomhed bør inden for disse grænser have mulighed for at have en minoritetskapitalandel i en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem.

- (52) Enhver ordning for adskillelse bør effektivt kunne løse eventuelle interessekonflikter mellem producenter, leverandører og transmissionssystemoperatører for at skabe incitamenter til de nødvendige investeringer og sikre nye markedsdeltagere adgang i et gennemskueligt og effektivt reguleringssystem og bør ikke føre til en alt for kostbar reguleringsordning for de regulerende myndigheder.
- (53) Definitionen af ordet "kontrol" er taget fra Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EF-fusionsforordningen)¹⁶.
- (54) Da der er vertikale forbindelser mellem elektricitets- og gassektoren, bør bestemmelserne om adskillelse gælde på tværs af de to sektorer.

I

- (56) For at sikre, at netdriften foregår i fuld uafhængighed af forsynings- og produktionsinteresser og for at hindre, at der udveksles fortrolige oplysninger, bør den samme person i forbindelse med ejerskabsmæssig adskillelse ikke være medlem af de ledende organer for både en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver. Af samme grund bør den samme person ikke have ret til at udpege medlemmer til en transmissionssystemoperatørs eller et transmissionssystems ledende organer og til at udøve kontrol eller rettigheder over en produktions- eller forsyningsvirksomhed.
- (57) Ved at oprette en system- eller transmissionsoperatør, der er uafhængig af forsynings- og produktionsinteresser, bør det kunne sikres, at adskillelsen af

¹⁶ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1.

interesser bliver effektiv, selv om en vertikalt integreret virksomhed fortsat ejer netaktiverne, forudsat at en sådan uafhængig system- eller transmissionsoperatør varetager alle de opgaver, der påhviler en systemoperatør, og forudsat at der indføres detaljeret regulering og et omfattende myndighedstilsyn.

- (58) Når en virksomhed, der ejer et transmissionssystem, den 3. september 2009 indgik i en vertikalt integreret virksomhed, bør medlemsstaterne have mulighed for at vælge mellem ejerskabsmæssig adskillelse og oprettelse af en system- eller transmissionsoperatør, der er uafhængig af forsynings- og produktionsinteresser.
- (59) For at interesserne for aktionærer i vertikalt integrerede virksomheder til fulde kan ydes beskyttelse, bør medlemsstaterne have mulighed for at gennemføre ejerskabsmæssig adskillelse, enten ved direkte afhændelse eller ved opdeling af den integrerede virksomheds aktier i aktier i netvirksomheden og aktier i de tilbageværende forsynings- og produktionsvirksomheder, forudsat at de krav, ejerskabsmæssig adskillelse indebærer, opfyldes.
- (60) Det bør gennem specifikke tillægsregler sikres, at løsningerne med en uafhængig system- eller transmissionsoperatør bliver fuldt ud effektive. Reglerne om uafhængige transmissionsoperatører skaber en hensigtsmæssig reguleringsramme, der kan sikre fair konkurrence, tilstrækkelige investeringer, adgang for nytilkomne og integration af gasmarkederne. Effektiv adskillelse gennem bestemmelserne om uafhængige transmissionsoperatører bør bygge på et sæt organisatoriske foranstaltninger og foranstaltninger vedrørende forvaltningen af transmissionssystemoperatørerne og på et sæt foranstaltninger, der vedrører investeringer, tilslutning af ny produktionskapacitet til nettet og markedsintegration gennem regionalt samarbejde. Transmissionsoperatørens uafhængighed bør bl.a. også sikres gennem visse "afkølingsperioder", hvor der ikke udøves nogen ledelse eller anden relevant aktivitet i den vertikalt integrerede virksomhed, der giver adgang til samme oplysninger som dem, der kunne opnås i en ledelsesfunktion.
- (61) For at styrke konkurrencen på det indre marked for gas bør store erhvervs-kunder, som deltager i omfattende kommercielle aktiviteter, kunne vælge deres leverandører og indgå kontrakt om gasleverancer med flere leverandører. Disse kunder bør beskyttes mod eneretsklausuler, hvis sigte er at udelukke konkurrerende og/eller supplerende tilbud.

- (62) En medlemsstat bør have ret til at vælge fuld ejerskabsmæssig adskillelse på sit område. Når en medlemsstat har benyttet sig af denne ret, bør en virksomhed ikke have ret til at oprette en uafhængig system- eller transmissionsoperatør. Desuden bør en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, ikke direkte eller indirekte udøve kontrol eller rettigheder over en transmissionssystemoperatør fra en medlemsstat, der har valgt fuld ejerskabsmæssig adskillelse.
- (63) Forskellige former for organisation af markederne i det indre marked for naturgas. De foranstaltninger, som medlemsstaterne kan træffe for at sikre ensartede vilkår, bør være begrundet i tvingende almene hensyn. Kommissionen bør høres om foranstaltningernes forenelighed med TEUF og EU- retten.
- (64) Ved gennemførelsen af effektiv adskillelse bør princippet om ikkediskrimination mellem den offentlige og den private sektor respekteres. Derfor bør en og samme person ikke, hverken alene eller i fællesskab med andre, kunne udøve kontrol eller rettigheder, i strid med bestemmelserne om ejerskabsmæssig adskillelse eller løsningen med den uafhængige systemoperatør, over organerne i både transmissionssystemoperatøren eller transmissionssystemet og produktions- eller forsyningsvirksomhederne, hvad sammensætning, afstemning eller beslutningsproces angår. Forudsat at den pågældende medlemsstat kan påvise, at kravet er overholdt, bør to separate offentlige organer, hvad angår ejerskabsmæssig adskillelse og løsningen med den uafhængige systemoperatør, have mulighed for at kontrollere produktions- og forsyningsaktiviteter på den ene side og transmissionsaktiviteter på den anden side.
- (65) Der bør være fuldstændig effektiv adskillelse af netaktiviteter og forsynings- og produktionsaktiviteter i hele Unionen både for EU- og ikke-EU-virksomheder. For at sikre, at netaktiviteter og forsynings- og produktionsaktiviteter i hele Unionen forbliver adskilt fra hinanden, bør de regulerende myndigheder have beføjelse til at afvise certificering af transmissionssystemoperatører, som ikke overholder reglerne om adskillelse. For at sikre ensartet anvendelse af disse bestemmelser i hele Unionen bør de regulerende myndigheder tage videst muligt hensyn til Kommissionens udtalelse, når de træffer certificeringsafgørelser. For tillige at sikre overholdelse af Unionens internationale forpligtelser og solidaritet og energisikkerhed i Unionen bør Kommissionen have ret til at afgive en udtalelse om en certificeringsafgørelse

over for en transmissionssystemejer eller transmissionssystemoperatør, der kontrolleres af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande.

- (66) Rørledningsnet for brint ***vil*** udgøre et vigtigt redskab til en virkningsfuld og bæredygtig brinttransport både onshore og offshore ***og supplere brinttransporten på andre måder såsom i form af flydende brint, ammoniak eller andre brintbærere.*** Som følge af de høje kapitaludgifter, der er nødvendige for at anlægge dem, kan brintrørledningsnet udgøre naturlige monopoler. Erfaringerne med reguleringen af naturgasmarkederne har vist, hvor vigtigt det er at sikre en åben og ikkediskriminerende adgang til rørledningsnet med henblik på at beskytte konkurrencen på råvaremarkederne. Derfor bør veletablerede principper for netdrift, f.eks. tredjepartsadgang, finde anvendelse på onshore- og offshore-brintnet i Unionen ***Udviklingen af og investeringerne i sådanne rørledningsnet for brint bør baseres på rimelige antagelser om den fremtidige efterspørgsel efter og produktion af brint og følge en gennemsigtig planlægningsproces, herunder høringer af interessenter.***
- (67) Driften af brintnet bør adskilles fra energiproduktions- og energiforsyningsrelaterede aktiviteter for at undgå risikoen for interessekonflikter på netoperatørernes vegne. Den strukturelle adskillelse af ejerskab af brintnet og deltagelse i energiproduktion og -forsyning garanterer fraværet af sådanne interessekonflikter. Medlemsstaterne bør kunne benytte den alternative model for adskillelse "integreret ***brintransmissionsnetoperatør***" ■ for at tilvejebringe ***lige vilkår*** for eksisterende vertikalt integrerede brintnet. Medlemsstaterne bør også kunne tillade brugen af modellen "uafhængig brintnetoperatør", således at vertikalt integrerede ejere af ***brintransmissionsnet*** kan bevare ejerskabet til deres net og samtidig sikre ikkediskriminerende drift af sådanne net ■ .
- (67a) ***På lang sigt er det meningen, at rettighederne og kravene til transport af brint skal være de samme som for transport af naturgas. Lovgivningen om elektricitet og gas bør derfor også finde anvendelse på brint, herunder kravene om at sondre mellem transmissions- og distributionsnet for brint og anvende adskillelsen af distributionssystemoperatører på brintdistributionsnetoperatører.***
- (68) Den fælles drift af brintnet og gas- eller elnet kan skabe synergier og bør derfor tillades. ***Der bør sikres*** gennemsigtighed med hensyn til finansiering og anvendelse af tariffer for adgang ***med en klar og gennemsigtig adskillelse af regnskaberne***

under de regulerende myndigheders tilsyn. Hvis en brintnetoperatør er en del af en virksomhed, der er aktiv inden for transmission eller distribution af naturgas eller elektricitet, bør netoperatøren forelægge den regulerende myndighed en liste med nærmere oplysninger om virksomhedernes infrastrukturaktiver vedrørende tildeling af nettet til anvendelse af brint eller naturgas med henblik på at sikre fuld gennemsigtighed med hensyn til adskillelsen af det reguleringsmæssige aktivgrundlag. Denne liste bør ajourføres i overensstemmelse med de sædvanlige revisionsprocedurer for regnskaber.

- (68a) *I betragtning af det europæiske brintmarkeds hidtil usete karakter bør ACER senest 10 år efter dette direktivs ikrafttræden vurdere, hvordan anvendelsen af reglerne om adskillelse i dette direktiv påvirker udviklingen af brintmarkedet. Kommissionen bør afhjælpe potentielle dokumenterede strukturelle mangler ved dette direktiv.*
- (69) Driften af brintnet bør adskilles fra energiproduktions- og energiforsyningsrelaterede aktiviteter for at undgå risikoen for interessekonflikter på netoperatørernes vegne. Den strukturelle adskillelse af ejerskab af brintnet og deltagelse i energiproduktion og -forsyning bør garantere fraværet af sådanne interessekonflikter. Medlemsstaterne bør kunne benytte den alternative model for adskillelse "integreret brintnetoperatør" **■**. Medlemsstaterne bør også kunne tilbyde brugen af en "uafhængig brintnetoperatør", således at vertikalt integrerede ejere af brintnet kan bevare ejerskabet til deres net og samtidig sikre ikkediskriminerende drift af sådanne net **■**.
- (70) For at sikre gennemsigtighed med hensyn til omkostninger og finansiering af regulerede aktiviteter bør aktiviteterne i forbindelse med driften af brintnettet adskilles fra andre netdriftsaktiviteter for andre energibærere **■** i forhold til netoperatørernes **■** regnskaber.
- (71) Brintnet bør være underlagt tredjepartsadgang for at sikre konkurrence og lige vilkår på markedet for brintforsyning. Reguleret tredjepartsadgang på grundlag af regulerede tariffer for adgang bør være standardreglen på lang sigt. For at sikre operatørerne den nødvendige fleksibilitet og mindske de administrative omkostninger i brintmarkedets vækstfase bør medlemsstaterne kunne tillade brug af forhandlet tredjepartsadgang frem til 2030.

- (72) Tilgængeligheden af underjordiske brintlagerfaciliteter i stor skala er begrænset og ujævnt fordelt på tværs af medlemsstaterne. I betragtning af den potentielt gavnlige rolle for brinttransportens og -markedernes funktion, som adgangen til sådanne store underjordiske lagre kan spille, bør den være underlagt reguleret tredjepartsadgang for at sikre lige vilkår for markedsdeltagerne.
- (73) Brint kan importeres via terminaler til omdannelse af flydende brint eller flydende ammoniak til gasformig brint, men de konkurrerer med andre former for brinttransport. Tredjepartsadgang til sådanne terminaler bør sikres, men medlemsstaterne bør have mulighed for at indføre et system med forhandlet tredjepartsadgang med henblik på at mindske de administrative omkostninger for operatører og regulerende myndigheder. ***Transport af importeret brint bør ikke begrænses til flydende brint eller flydende ammoniak, men bør uden, at der gøres forskel, være åben for alle brintbærere, der er teknologisk tilgængelige, f.eks. flydende organisk brintbærer (LOHC).***
- (74) Eksisterende vertikalt integrerede brintnet bør integreres i den lovgivningsmæssige ramme efter en overgangsperiode.
- (75) ***Lokal anvendelse af brint vil finde sted i lokale klynger og styres i retning af prioriterede brugere og anvendelser og*** bør udgøre et vigtigt element i den europæiske ***brintnetøkonomi***. Sådanne klynger kan drage fordel af forenklede reguleringskrav i brintmarkedets vækstfase.
- (76) Rørledninger, som udgør sammenkoblingslinjer med tredjelande, kan anvendes som transportmiddel i forbindelse med import eller eksport af brint. Driftsreglerne for sådanne brintsammenkoblingslinjer med tredjelande og reglerne for certificering af vedvarende og kulstoffattig brint bør fastsættes i en mellemstatslig aftale for at sikre en sammenhængende lovgivningsmæssig ramme og en konsekvent anvendelse heraf for den samlede infrastruktur.
- (77) Af hensyn til de europæiske brintnets effektive drift bør brintnetoperatører være ansvarlige for driften, vedligeholdelsen og udviklingen af **nettet** i tæt samarbejde med andre brintnetoperatører samt med andre systemoperatører, med hvilke deres net er tilsluttet eller kan tilsluttes, herunder for at lette energisystemets integration.
- (78) Brintnetoperatører bør få til opgave at opbygge en tilstrækkelig grænseoverskridende brinttransportkapacitet, ***der er identificeret i tråd med den fælles udviklingsplan, og***

som imødekommer enhver økonomisk rimelig og teknisk gennemførlig efterspørgsel efter en sådan kapacitet, hvorved markedsintegrationen muliggøres.

- (79) I nogle tilfælde kan det, afhængigt af bl.a. brintnettenes topografi og populationen af slutbrugere, der er tilsluttet brintnettene, blive nødvendigt for brintnetoperatørerne at styre brintkvaliteten (f.eks. ved rensning). Derfor **bør** de regulerende myndigheder pålægge brintnetoperatørerne at sikre en effektiv styring af brintkvaliteten i deres net **for at overholde kvalitetskravene til forskellige slutanvendelser**. Når brintnetoperatørerne udfører sådanne aktiviteter, bør de **sikre en stabil** brintkvalitet **for slutbrugerne, navnlig i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, ved at overholde de gældende kvalitetsstandarder**.
- (80) Afviser systemoperatører for naturgas eller brintnetoperatører anmodninger om adgang eller tilslutning på grund af manglende kapacitet **eller en lav renhedsgrad, eller de pålægger afbrydelser**, bør **disse** afvisninger **eller afbrydelser** begrundes behørigt **og være i overensstemmelse med de kapaciteter, der er identificeret i netudviklingsplanerne**. Operatørerne bør pålægges at forbedre deres system, så der gives mulighed for de ønskede forbindelser eller adgang, hvor det er rentabelt.
- (81) Hindringer for fuldførelsen af det indre marked for naturgas, som skyldes ikkeanvendelsen af Unionens markedsregler på gastransmissionslinjer til og fra tredjelande bør ligeledes imødegås. Det bør sikres, at de regler, som gælder for gastransmissionslinjer, der forbinder to eller flere medlemsstater, ligeledes gælder for gastransmissionslinjer inden for Unionen til og fra tredjelande. Det bør skabe sammenhæng i den retlige ramme inden for Unionen og forhindre konkurrenceforvridning på det indre energimarked i Unionen og negativ indvirkning på forsyningssikkerheden. Det bør ligeledes øge gennemsigtigheden og give retssikkerhed for markedsdeltagerne, navnlig investorer i gasinfrastruktur og systembrugere, med hensyn til hvilke regler der gælder.
- (82) Medlemsstaterne og de kontraherende parter i traktaten om oprettelse af energifællesskabet¹⁷ bør arbejde tæt sammen om alle spørgsmål, der vedrører udviklingen af et integreret gasmarked, og bør ikke træffe foranstaltninger, som hæmmer en yderligere integration af gasmarkederne eller bringer medlemsstaternes

¹⁷ EUT L 198, 20.7.2006, s. 18.

og de kontraherende parterers forsyningsikkerhed i fare. Dette kan omfatte samarbejde om lagerkapacitet og indbydelse af eksperter til relevante regionale gasrisikogrupper.

- (83) Rørledninger, der forbinder et olie- eller gasproduktionsanlæg i et tredjeland med et behandlingsanlæg eller med en endelig kystlandingsterminal i en medlemsstat, bør betragtes som opstrømsrørledningsnet. Rørledninger, der forbinder et olie- eller gasproduktionsanlæg i en medlemsstat med et behandlingsanlæg eller med en endelig kystlandingsterminal i et tredjeland, bør ikke betragtes som opstrømsrørledningsnet med henblik på dette direktiv, da det er usandsynligt, at sådanne rørledninger har væsentlig indvirkning på det indre energimarked.
- (84) Transmissionssystemoperatører bør frit kunne indgå tekniske aftaler med transmissionssystemoperatører eller andre enheder i tredjelands om spørgsmål vedrørende drift og sammenkobling af transmissionssystemer, forudsat at indholdet af sådanne aftaler er foreneligt med EU-retten.
- (85) Tekniske aftaler mellem transmissionssystemoperatører eller andre enheder om drift af transmissionslinjer bør forblive i kraft, forudsat at de overholder EU-retten og den regulerende myndigheds relevante afgørelser.
- (86) Når sådanne tekniske aftaler er indgået, kræves der efter dette direktiv ikke indgåelse af en international aftale mellem en medlemsstat og et tredjeland eller en aftale mellem Unionen og et tredjeland om drift af den berørte gastransmissionslinje.
- (87) Anvendelsen af dette direktiv på gastransmissionslinjer til og fra tredjelands bør fortsat begrænses til medlemsstaternes område. Hvad angår offshore-gastransmissionslinjer, bør dette direktiv finde anvendelse på søterritoriet i den medlemsstat, hvor det første sammenkoblingspunkt med medlemsstaternes net er beliggende.
- (88) Det bør være muligt for eksisterende aftaler indgået mellem en medlemsstat og et tredjeland om drift af transmissionslinjer at forblive i kraft i overensstemmelse med dette direktiv.
- (89) For så vidt angår aftaler eller dele af aftaler med tredjelands, som kan berøre Unionens fælles regler, bør der fastlægges en sammenhængende og gennemsigtig procedure, hvorved en medlemsstat på dennes anmodning kan gives tilladelse til at

ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale med et tredjeland om drift af en transmissionslinje eller et opstrømsrørledningsnet mellem denne medlemsstat og et tredjeland. Proceduren bør ikke forsinke dette direktivs gennemførelse, bør ikke berøre kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne og bør finde anvendelse på eksisterende og nye aftaler.

- (90) Hvis det er åbenbart, at genstanden for en aftale delvis henhører under Unionens kompetence og delvis under en medlemsstats kompetence, er det afgørende at sikre et tæt samarbejde mellem den pågældende medlemsstat og Unionens institutioner.
- (91) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af dette direktiv, bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at vedtage afgørelser om bemyndigelse eller afslag på tilladelse for en medlemsstat til at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale med et tredjeland. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011¹⁸.
- (92) Energiforsyningssikkerhed er af stor betydning for den offentlige sikkerhed og hænger derfor tæt sammen med et velfungerende indre marked for gas og integreringen af de isolerede gasmarkeder i medlemsstaterne. Gas kan kun bringes ud til EU-borgerne gennem nettet. Velfungerende åbne gasmarkeder ***under passende kontrol af ACER og de regulerende myndigheder***, og navnlig net og andre gasforsyningsanlæg, spiller en afgørende rolle for den offentlige sikkerhed, økonomiens konkurrenceevne og EU-borgernes velfærd. Personer fra tredjelande bør derfor kun få tilladelse til at kontrollere et transmissionssystem eller en transmissionssystemoperatør, hvis de opfylder kravene om effektiv adskillelse, som finder anvendelse i Unionen. Uden at det berører Unionens internationale forpligtelser, er det Unionens opfattelse, at gastransmissionssystemsektoren er af stor betydning for Unionen, hvorfor der er behov for supplerende beskyttelsesforanstaltninger til fortsat sikring af energiforsyningen til Unionen for at undgå trusler mod den offentlige orden og den offentlige sikkerhed i Unionen og mod EU-borgernes velfærd. Energiforsyningssikkerheden i Unionen kræver især en

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

vurdering af uafhængigheden af netdriften, af graden af Unionens og de enkelte medlemsstaters afhængighed af energiforsyning fra tredjelande og af, hvordan både indenrigs- og udenrigshandel samt investering i energi behandles i et bestemt tredjeland. Forsyningssikkerheden bør derfor vurderes på grundlag af de faktiske omstændigheder i hvert enkelt tilfælde samt rettigheder og forpligtelser efter international ret, især de internationale aftaler mellem Unionen og det pågældende tredjeland. Kommissionen bør, når det er relevant, forelægge henstillinger til at forhandle om relevante aftaler med tredjelande vedrørende sikring af energiforsyningen til Unionen eller til at medtage de nødvendige spørgsmål i andre forhandlinger med disse tredjelande.

- (93) Der bør træffes yderligere foranstaltninger for at sikre gennemsigtige og ikkediskriminerende tariffer for adgang til transport. Disse tariffer bør gælde for alle systembrugere på et ikkediskriminerende grundlag. Hvis lagerfaciliteter, linepack eller hjælpefunktioner opererer på et marked med tilstrækkelig konkurrence, kan der gives adgang på grundlag af gennemsigtige og ikkediskriminerende markedsbaserede mekanismer.
- (94) Det er nødvendigt at sørge for, at lagersystemoperatørerne er uafhængige, for således at forbedre tredjeparters adgang til lagerfaciliteter, som er en teknisk eller økonomisk forudsætning for at kunne få effektiv adgang til det system, der varetager forsyningen af kunderne. Derfor bør lagre drives af selskabsretligt uafhængige enheder, som har reel beslutningskompetence, for så vidt angår aktiver, der er nødvendige for at vedligeholde, drive og udvikle lagerfaciliteter. Det er også nødvendigt at øge åbenheden om, hvilken lagerkapacitet der tilbydes tredjeparter, ved at forpligte medlemsstaterne til at tilrettelægge og offentliggøre en ikkediskriminerende og klar ramme for, hvilket regelsæt der gælder for lagerfaciliteter. Denne forpligtelse bør ikke kræve en ny afgørelse om adgangsordninger, men bør forbedre gennemsigtigheden, hvad angår ordningen for adgang til lagerfaciliteter. Fortrolighedskravene vedrørende forretningsmæssigt følsomme oplysninger er særligt betydningsfulde, hvis det drejer sig om data af strategisk art, eller hvis der kun er en enkelt bruger af en lagerfacilitet.
- (95) Ikkediskriminerende adgang til distributionsnettet er afgørende for downstream-adgangen til detailkunderne. Mulighederne for at forskelsbehandle tredjeparter, hvad

adgang og investeringer angår, er imidlertid mindre betydningsfulde på distributionsniveauet end på transmissionsniveauet, hvor kapacitetsbegrænsningsrelaterede problemer og indflydelse fra produktionsinteresser i almindelighed er større end på distributionsniveauet. For at fastsætte lige vilkår i detailleret bør distributionssystemoperatørernes aktiviteter overvåges, så de hindres i at udnytte deres vertikale integration til at styrke deres stilling i konkurrencen på markedet, i særdeleshed i forhold til privatkunder og små erhvervs-kunder.

- (95a) *For at forbedre konkurrencen på markedet for gasdistributionssystemer bør medlemsstaterne udpege distributionssystemoperatører efter en gennemsigtig procedure og begrænse varigheden af disse udpegelser. Dette vil sikre, at distributionssystemoperatørerne ikke udpeges for evigt, og at der bliver en bedre magtbalance i koncessionsforhandlingerne med de relevante myndigheder.*
- (96) Medlemsstaterne bør iværksætte konkrete foranstaltninger for at fremme en mere udbredt anvendelse af **bæredygtig** biogas og gas fra biomasse, **især på lokalt plan, og styre den i retning af prioriterede anvendelser såsom industriråprodukter, fjernvarmebackup og anvendelser ved høj temperatur i industrien.** *Medlemsstaterne bør også sikre, at integrationen af biomethanet er baseret på nationale vurderinger af potentialet og de gældende bæredygtighedskriterier.* Producenterne **■** bør have ikkediskriminerende adgang til gassystemet på betingelse af, at en sådan adgang til enhver tid er forenelig med de relevante tekniske regler og sikkerhedsstandarder.
- (97) Producenter af vedvarende **gas** og **kulstoffattig gas** er ofte tilsluttet distributionsnettet. For at lette deres udbredelse og markedsintegration er det afgørende, at de får uhindret adgang til engrosmarkedet og de relevante virtuelle handelspunkter. Deltagelse på engrosmarkedet afhænger af den måde, hvorpå indfødnings-udtags-systemet fastlægges. I flere medlemsstater er producenter, der er tilsluttet distributionsnettet, ikke en del af indfødnings-udtags-systemet Derfor bør adgangen for vedvarende **gas** og **kulstoffattig gas** til engrosmarkedet lettes ved at fastlægge en definition af et indfødnings-udtags-system og i sidste ende sikre, at produktionsfaciliteter, der er tilsluttet distributionssystemet, **kan være** en del af det. Desuden fastsættes det i forordning [den omarbejdede gasforordning som foreslået i COM(2021) xxx], at distributionssystemoperatører og transmissionssystemoperatører

skal samarbejde om at muliggøre tilbagegående strømme fra distributions- til transmissionsnettet eller alternative midler med henblik på at lette markedsintegrationen af vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas*.

- (98) For ikke at pålægge små distributionssystemoperatører en uforholdsmæssig stor finansiell og administrativ byrde bør medlemsstaterne om nødvendigt kunne undtage de pågældende virksomheder fra kravene om selskabsretlig adskillelse.
- (99) Anvendes der et lukket distributionssystem til at sikre, at en integreret energiforsyning er så effektiv som muligt, og hvor der er særlige krav til funktion, eller opretholdes et lukket distributionssystem først og fremmest til systemejerens brug, bør det være muligt at fritage distributionssystemoperatøren fra forpligtelser, der vil udgøre en unødvendig administrativ byrde på grund af det særlige forhold mellem distributionssystemoperatøren og brugerne af systemet. Industrielle eller kommercielle anlæg eller anlæg til delte tjenester såsom jernbanestationer, lufthavne, hospitaler, store campingpladser med integrerede faciliteter eller kemiske industrieanlæg kan omfatte lukkede distributionssystemer som følge af den særlige karakter af deres drift.
- (100) Med integrationen af voksende mængder af vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas* i naturgassystemet vil kvaliteten af *gas*, der transporteres og forbruges i Europa, ændre sig. Af hensyn til naturgassystemets effektive drift bør transmissionssystemoperatørerne være ansvarlige for styringen af gaskvaliteten i deres faciliteter. Hvis tilførslen af vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas* finder sted på distributionsniveau, kan de regulerende myndigheder, hvis det er nødvendigt for at styre deres indvirkning på gaskvaliteten, pålægge distributionssystemoperatørerne at sikre en effektiv styring af gaskvaliteten i deres faciliteter. Hvis transmissions- og distributionssystemoperatørerne udfører gaskvalitetsstyringsopgaver, bør de overholde gældende gaskvalitetsstandarder.
- (101) Det er nødvendigt, at energireguleringsmyndigheder kan træffe afgørelser i alle reguleringsspørgsmål og være fuldt uafhængige af alle andre *politiske*, offentlige og private interesser, hvis det indre marked for naturgas skal kunne fungere efter hensigten. Bestemmelserne vedrørende autonomi i forbindelse med gennemførelsen af det tildelte budget bør gennemføres inden for de rammer, der er fastsat i de nationale budgetlovgivninger og -regler. Det bør være muligt for medlemsstaterne at

tage behørigt hensyn til tilgængeligheden af personaleressourcer eller til størrelsen af de ledende organer, samtidig med at de bidrager til de regulerende myndigheders uafhængighed fra politiske eller økonomiske interesser gennem en hensigtsmæssig rotationsordning.

- (102) For at sikre en effektiv markedsadgang for alle markedsdeltagere, herunder nye virksomheder, er det nødvendigt at indføre ikkediskriminerende og omkostningsrelaterede balanceringsmekanismer. Dette bør opnås ved indførelse af gennemsigtige markedsbaserede mekanismer for forsyning og køb af gas, som der er behov for inden for rammerne af balanceringskravene. De regulerende myndigheder bør spille en aktiv rolle for at sikre, at priserne for balanceringsydelse er ikkediskriminerende og afspejler omkostningerne. Samtidig bør der opstilles passende incitamenter til at balancere produktionen og forbruget af gas og til ikke at bringe systemet i fare.
- (103) De regulerende myndigheder bør selv kunne fastsætte eller godkende tariffer eller de metoder, der ligger til grund for beregningen af tarifferne, på grundlag af et forslag fra transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører eller flydende naturgas (LNG)-systemoperatører eller på grundlag af et forslag, som disse operatører og brugerne af nettene er enige om. Ved udførelsen af disse opgaver bør de regulerende myndigheder sikre, at transmissions- og distributionstarifferne er ikkediskriminerende og afspejler omkostningerne, og tage hensyn til de langsigtede, marginale, sparede netomkostninger som følge af foranstaltninger til efterspørgselsstyring.
- (104) De regulerende myndigheder bør i tæt samarbejde med Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER), der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 942/2019¹⁹, fremme et åbent, konkurrencedygtigt, sikkert og miljømæssigt bæredygtigt indre marked for brint med uhindrede grænseoverskridende strømme. Det er nødvendigt, at regulerende myndigheder kan træffe afgørelser i alle reguleringsspørgsmål, hvis det indre brintmarked skal kunne fungere efter hensigten.

¹⁹ Jf. side 1 i denne EUT.

- (105) Energireguleringsmyndigheder bør have beføjelse til at træffe bindende afgørelser i forhold til naturgas - eller brint virksomheder og til at pålægge naturgas - eller brint virksomheder, der ikke opfylder deres forpligtelser, sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, eller til at foreslå en kompetent domstol at pålægge dem sådanne sanktioner.
- Energireguleringsmyndigheder bør også, uanset anvendelsen af konkurrencereglerne, have beføjelse til at træffe afgørelse om passende foranstaltninger til at sikre kundefordele gennem fremme af den effektive konkurrence, der er en forudsætning for et velfungerende indre marked for naturgas og brint. Oprettelsen af programmer for frigivelse af gas er én af de mulige foranstaltninger, der kan anvendes til at fremme effektiv konkurrence og sikre, at markedet fungerer korrekt.
- (106) Energireguleringsmyndigheder bør også bemyndiges til at bidrage til at sikre høje standarder for offentlig service under hensyntagen til markedsåbningen, beskyttelsen af sårbare kunder samt den fulde effektivitet af forbrugerbeskyttelsesreglerne. Disse bestemmelser bør hverken indskrænke Kommissionens beføjelser, hvad anvendelsen af konkurrencereglerne angår, herunder dens beføjelse til at undersøge fusioner med en EU- dimension, eller reglerne for det indre marked, som f.eks. de frie kapitalbevægelser. Det uafhængige organ, ved hvilket en part, der er berørt af en afgørelse truffet af en regulerende myndighed, har klageret, kunne være en domstol eller en lignende instans, som har kompetence til at foretage domstolskontrol.
- (107) Enhver harmonisering af de regulerende myndigheders beføjelser bør omfatte beføjelsen til at tilbyde virksomheder incitament og pålægge virksomheder sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning, eller til at foreslå, at en kompetent domstol pålægger sådanne sanktioner. Endvidere bør de regulerende myndigheder have beføjelse til at indhente relevante oplysninger fra virksomhederne gennem passende og fyldestgørende undersøgelser og til at bilægge tvister.
- (108) De regulerende myndigheder og ACER bør forelægge oplysninger om brintmarkedet for at sikre gennemsigtighed, herunder aspekter såsom udbud og efterspørgsel, transportinfrastruktur, servicekvalitet, *kilder*, grænseoverskridende handel, investeringer, *engros- og* forbrugerpriser eller markedslikviditet.

- (109) Transmissionssystemoperatørerne **og brintransmissionsnetoperatørerne** spiller en vigtig rolle med hensyn til at sikre omkostningseffektive investeringer i gasnet, **der bidrager til opfyldelsen af Unionens klima- og energimål**. For at optimere planlægningen på tværs af energibærere og for at slå bro over kløften mellem de forskellige tilgange til netplanlægning på nationalt plan og EU-plan indføres der yderligere krav om konsekvent planlægning. Ved netplanlægningen bør der også tages hensyn til de styrkede indbyrdes forbindelser mellem naturgas og elektricitet samt brint og fjernvarme. **Af hensyn til en omkostningseffektiv udrulning af infrastrukturen og for at undgå strandede aktiver bør transmissionssystemoperatørerne af gas og elektricitet og brintransmissionsnetoperatørerne udarbejde en fælles netudviklingsplan, der kombinerer naturgas, brint og elektricitet. Netplanlægningen bør være gennemsigtig og give de relevante interessenter mulighed for at deltage. Med henblik herpå bør operatørerne og de regulerende myndigheder forpligtes til at gennemføre en omfattende høring af interessenterne. Det europæiske videnskabeligt rådgivende organ om klimaforandringer, der blev oprettet i medfør af forordning (EU) 2021/1119, bør kunne afgive udtalelse om udkastet til netudviklingsplan. Netudviklingsplanen bør fremme integration af energisystemet og prioritere brint for slutbrugerne i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive alternativer.**
- (110) Ved udarbejdelsen af netudviklingsplanen er det vigtigt, at infrastrukturoperatørerne tager hensyn til princippet om energieffektivitet først²⁰ **og princippet om systemeffektivitet**, navnlig det forventede forbrug, der anvendes til udviklingen af det fælles scenarie. **Efterspørgselsorienterede løsninger bør prioriteres, når de er mere omkostningseffektive end investeringer i infrastruktur og direkte elektrificering af slutanvendelsessektorerne.**
- (111) I strategien for integration af energisystemet understreges betydningen af en koordineret planlægning og drift af energisystemet med henblik på at nå dekarboniseringsmålene. Det er derfor nødvendigt at opstille en netudviklingsplan baseret på et fælles scenarie, der udarbejdes på tværs af sektorerne.

²⁰ Kommissionens henstilling af 28. september 2021 om energieffektivitet først: fra principper til praksis — retningslinjer for og eksempler på gennemførelsen af princippet i beslutningstagningen inden for energisektoren og andet (C(2021) 7014).

■ Infrastrukturoperatørerne bør arbejde hen imod en højere grad af integration, idet der tages hensyn til systembehov ud over specifikke energibærere.

- (112) Netudviklingsplaner er et vigtigt element til at afdække infrastruktur mangler og tilvejebringe oplysninger om infrastruktur, som ■ skal anlægges, ■ som kan dekommissioneres, *eller som kan* anvendes til andre formål såsom brinttransport. Dette gælder uanset hvilken adskillelsesmodel, der er valgt for netoperatørerne.
- (113) Tilvejebringelse af oplysninger om infrastruktur, der kan dekommissioneres *eller omstilles* som led i netudviklingsplanen, kan indebære, at infrastrukturen enten ligger ubrugt hen, demonteres eller anvendes til andre formål såsom brinttransport. Formålet med denne øgede gennemsigtighed i infrastrukturen tager i betragtning, at infrastrukturer med ændret anvendelsesformål er forholdsvis billigere end nyopførte infrastrukturer og derfor bør muliggøre en omkostningseffektiv overgang. *Derfor bør en fælles netudviklingsplan for naturgas, brint og elektricitet støtte synergier og derigennem bane vejen for en hurtigere og mere omkostningseffektiv udvikling af brintinfrastrukturen.*
- (114) I medlemsstater, hvor der vil blive udviklet et brintnet, bør det med *netudviklingsplanen* sikres, at opbygningen af et brintsystem bygger på realistiske, *videnskabeligt baserede* og fremadrettede efterspørgselsprognoser, herunder potentielle behov set ud fra et elsystemperspektiv. Beslutter medlemsstaterne at tillade særlige afgifter som et middel til at samfinansiere ny brintinfrastruktur, bør *netudviklingsplanen* støtte den regulerende myndighed i sin vurdering af disse afgifter. ■
- (115) Oplysningerne i netudviklingsplanen bør gøre det muligt at forudsige virkningerne for tariffer på grundlag af den planlægning, dekommissionering *eller omstilling*, der påvirker det *reguleringsmæssige* aktivgrundlag ■ .
- (116) I stedet for at udarbejde en national netudviklingsplan på medlemsstatsniveau bør medlemsstaterne have mulighed for at vælge at udarbejde en netudviklingsplan på regionalt plan, der omfatter mere end én medlemsstat, i overensstemmelse med en frivillig regional integration af gasmarkedet.
- (117) I modsætning til elektricitet *vil* naturgas spille en gradvist mindre rolle *i fremtiden*, hvilket også påvirker efterspørgslen efter infrastrukturinvesteringer. Netudviklingsplanen skal derfor afveje konkurrenceproblemerne og undgå strandede

aktiver. Derfor bør ejermæssigt adskilte transmissionssystemoperatører ikke være omfattet af artikel 51, stk. 7.

(117a) Medlemsstaterne bør kræve, at distributionssystemoperatører og brintdistributionsnetoperatører udarbejder planer for udvikling af distributionsnet, som omfatter den vigtigste distributionsinfrastruktur, der er nødvendig for at integrere vedvarende gas fra nye produktionsfaciliteter samt infrastruktur, der vil blive dekommissioneret eller omstillet. Den regulerende myndighed bør godkende planerne. Disse planer bør støtte udviklingen af de tiårige netudviklingsplaner, da de indeholder vigtige oplysninger med henblik på at fastslå behovet for udvidelse, omstilling eller dekommissionering af nettet. Udviklingsplanerne for distributionsnettet bør fremme energieffektivitet og integration af energisystemet og være baseret på de lokale planer for opvarmning og køling, navnlig for så vidt angår anvendelsen af gas til opvarmning og køling af bygninger, hvor der findes mere energi- og omkostningseffektive alternativer. Disse planer bør bidrage til opfyldelsen af Unionens energi- og klimamål og være baseret på rimelige antagelser om efterspørgsel efter og produktion af gas samt prioritere andre tilgængelige ressourcer i energisystemet, hvor det er mere effektivt, efterspørgselsorienterede løsninger og slutbrugere i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger. Ved udarbejdelsen af planen bør operatørerne være forpligtet til at gennemføre en høringsproces, der inddrager alle relevante interesserede parter, og gøre udkastene til planer offentligt tilgængelige. Medlemsstaterne bør drage omsorg for, at de regulerende myndigheder udstikker reguleringsvejledning og yder finansiel støtte til distributionssystemoperatørerne, hvor dele af distributionssystemet vil skulle dekommissioneres, navnlig inden udløbet af dets oprindeligt planlagte afskrivningstid.

(117b) Medlemsstaterne bør sikre, at de regionale og lokale myndigheder udarbejder lokale planer for opvarmning og køling med henblik på at fremme brugen af lokale vedvarende energikilder på den mest effektive måde og sektorintegration på lokalt plan. De bør omfatte en strategi, der sikrer de nødvendige krav til infrastrukturen på distributionsniveau med henblik på at imødekomme den nuværende og fremtidige efterspørgsel efter opvarmning og køling i et specifikt område, herunder energieferspørgslen hos slutkunder inden for industrien,

SMV'er, bygninger og transport. Denne strategi bør sikre gennemsigtighed for offentlige kunder og slutkunder samt en troværdig tidshorisont for investorer og infrastrukturoperatører på distributionsniveau for imødekommelse af et områdes efterspørgsel efter opvarmning og køling. Planerne bør være baseret på den lokale planlægning af opvarmning og køling i direktiv (EU) .../...⁺ under hensyntagen til potentialet for energieffektivitet samt bygningers energimæssige ydeevne, den fælles scenarieramme og netudviklingsplanen. Medlemsstaterne bør supplere den omfattende vurdering af opvarmning og køling med en national strategi, der har til formål at reducere anvendelsen af gas til opvarmning og køling af bygninger på distributionsniveau, hvor der findes mere energi- og omkostningseffektive alternativer.

- (118) Investeringer i store nye infrastrukturanlæg bør fremmes kraftigt, og samtidig bør det sikres, at det indre *gasmarked* er fuldt funktionsdygtigt. For at øge den positive effekt af undtagne infrastrukturprojekter på konkurrencen og forsyningsikkerheden, bør markedets interesse afprøves i projektplanlægningsfasen, og der bør gennemføres regler om håndtering af situationer, hvor kapaciteten viser sig for begrænset. Hvis et infrastrukturanlæg findes på mere end én medlemsstats territorium, bør ACER som en sidste udvej behandle undtagelsesansøgningen for i højere grad at tage hensyn til konsekvenserne heraf på tværs af grænserne og for at lette den administrative behandling heraf. I betragtning af den usædvanlige risikoprofil ved gennemførelsen af sådanne store undtagne infrastrukturprojekter, bør det være muligt at fritage virksomheder med forsynings- og produktionsinteresser midlertidigt og delvis eller helt fra at anvende reglerne om adskillelse i forbindelse med de pågældende projekter. Af hensyn til forsyningsikkerheden bør dette navnlig gælde for nye rørledninger i Unionen, der transporterer gas fra tredjelande til Unionen. Fritagelser og undtagelser, der gives i henhold til direktiv 2003/55/EF og 2009/73/EF med ændringer, bør gælde fortsat indtil den udløbsdato, der er fastsat i afgørelsen om den givne fritagelse eller undtagelse.
- (119) Det er nødvendigt at opnå fremskridt i retning af indbyrdes sammenkoblede brintmarkeder i Unionen og dermed fremme investeringer i grænseoverskridende

⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).*

brintinfrastruktur. Når den regulerede ordning for tredjeparts adgang anvendes fuldt ud i alle medlemsstater efter den 31. december 2030 og i fraværet af tariffer for grænseoverskridende transport bør en økonomisk kompensationsordning give markedsdeltagerne finansielle incitamentter til at udvikle grænseoverskridende sammenkoblingslinjer. ***Brintnetoperatørerne bør ved udviklingen af dette system tage hensyn til artikel 5, stk. 7, i forordning (EU) 2022/869.***

- (120) Der er behov for at øge tilliden til markedet, dets likviditet og antallet af markedsdeltagere, og derfor må myndighedstilsynet med virksomheder, der er aktive inden for gasforsyning, intensiveres. Sådanne krav bør ikke indskrænke, men være forenelige med gældende EU-ret om finansmarkeder. Energireguleringsmyndighederne og finansmarkedsmyndighederne bør samarbejde, så de kan bistå hinanden med at få overblik over de pågældende markeder.
- (121) Naturgas indføres i overvejende — og stigende — grad i Unionen fra tredjelande. EU- retten bør tage hensyn til naturgassens egenskaber såsom visse former for manglende strukturel fleksibilitet, der skyldes koncentration af leverandører, langtidskontrakter eller mangel på downstream-likviditet. Der er derfor behov for mere gennemskuelse, ***navnlig*** vedrørende prisfastsættelsen, ***såvel engros- som detailpriser.***
- (122) Inden Kommissionen vedtager retningslinjer for journalføringskravene, bør ACER og Det Europæiske Værdipapirtilsynsudvalg (CESR), oprettet ved Kommissionens afgørelse 2009/77/EF²¹, rådføre sig med og rådgive Kommissionen om, hvad de bør indeholde. ACER og CESR bør også i samarbejde yderligere undersøge og rådgive om, hvorvidt transaktioner med gasforsyningskontrakter og gasderivater bør omfattes af krav om gennemsigtighed før og/eller efter handelen, og hvad disse krav i så fald bør indeholde.
- (123) Medlemsstaterne eller, når en medlemsstat har fastsat dette, den regulerende myndighed bør fremme udviklingen af afbrydelige forsyningskontrakter.
- (124) Medlemsstaterne sørger for, idet der tages højde for de nødvendige kvalitetskrav, at sikre biogas og gas fremstillet af biomasse, navnlig biomethan, eller andre typer gas ikkediskriminerende adgang til gasnettet på betingelse af, at en sådan adgang er fuldt

²¹ EUT L 25 af 29.1.2009, s. 18.

forenelig med de relevante tekniske regler og sikkerhedsstandarder. Disse regler og standarder bør sikre, at **denne gas** teknisk set og sikkert kan injiceres i og transporteres gennem naturgassystemet og bør også vedrøre deres kemiske egenskaber.

- (125) Langtidskontrakter er en vigtig del af medlemsstaternes gasforsyning. De bør dog ikke udgøre en hindring for vedvarende **gas'** og **kulstoffattig gas'** adgang, hvorfor varigheden af kontrakter om forsyning med fossil gas ikke vil kunne løbe ud over 2049. Sådanne kontrakter **bør** altid **overholde dette direktivs og TEUF's målsætninger**, herunder konkurrencereglerne. Der skal tages hensyn til langtidskontrakter ved virksomhedernes planlægning af forsyning og transportkapacitet. **Selv om fossil gas med uformindsket kulstofudledning stadig spiller en vigtig rolle, vil dens relevans for at sikre Unionens energiforsyning i stigende grad blive mindre. Medlemsstaterne bør i overensstemmelse med deres nationale klima- og energiplaner sikre udfasning af fossil gas så hurtigt som muligt under hensyntagen til tilgængeligheden af alternativer. Medlemsstaterne kan fastsætte en tidligere slutdato for varigheden af langtidskontrakter med uformindsket fossil gas inden udgangen af 2049.**
- (126) For at sikre, at der opretholdes høje standarder for offentlig service i Unionen, bør alle foranstaltninger truffet af medlemsstaterne med henblik på at opfylde målsætningerne for dette direktiv regelmæssigt meddeles Kommissionen. Kommissionen offentliggør regelmæssigt en rapport, der analyserer de foranstaltninger, der er truffet på nationalt plan for at opfylde målsætningerne for offentlig service, og sammenligner deres effektivitet med henblik på at fremsætte anbefalinger vedrørende foranstaltninger på nationalt plan for at opnå høje standarder for offentlig service.
- (127) Overholdelse af kravene til offentlig service er et grundlæggende krav i dette direktiv, og det er vigtigt, at der i direktivet opstilles fælles minimumsstandarder, som alle medlemsstater skal overholde, og hvormed der tages hensyn til målsætningerne om forbrugerbeskyttelse, **håndtering af energifattigdom, prisovervågning**, forsyningssikkerhed, miljøbeskyttelse og ensartede konkurrenceniveauer i alle medlemsstater. Det er vigtigt, at kravene til offentlig

service kan fortolkes nationalt på baggrund af nationale forhold, idet det forudsættes, at EU-retten overholdes.

- (128) Foranstaltninger, der træffes af medlemsstaterne med henblik på at opfylde målsætningerne om social og økonomisk samhørighed, bør navnlig kunne omfatte relevante økonomiske incitament, eventuelt ved at benytte alle eksisterende ordninger i medlemsstaterne og i Unionen. Sådanne ordninger kan omfatte mekanismer til sikring af den nødvendige investering.
- (129) I det omfang foranstaltninger truffet af medlemsstaterne til opfyldelse af offentlige serviceforpligtelser er statsstøtte i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1, skal Kommissionen underrettes i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3.
- (130) Markedspriserne bør skabe de rette incitament til udvikling af nettet.
- (131) Fremme af fair konkurrence og let adgang for forskellige leverandører bør være af afgørende betydning for medlemsstaterne for at gøre det muligt for forbrugerne fuldt ud at udnytte de muligheder, der vil være på et liberaliseret indre *gasmarked*.
- (132) For at sikre forsyningerne og opretholde en solidarisk ånd mellem medlemsstaterne, ikke mindst under en energiforsyningskrise, er det vigtigt at tilrettelægge rammer for et regionalt samarbejde i solidarisk ånd. Dette samarbejde kan, hvis medlemsstaterne beslutter det, ■ bygge på markedsbaserede mekanismer. Samarbejde om fremme af regional og bilateral solidaritet bør ikke pålægge markedsaktørerne uforholdsmæssigt store byrder eller diskriminere mod dem.
- (133) Med henblik på etableringen af et indre marked for naturgas bør medlemsstaterne fremme integrationen af deres nationale markeder og samarbejdet mellem systemoperatører på EU- plan og regionalt plan under inddragelse af de isolerede gasøer, der fortsat eksisterer i Unionen.
- (134) Frivillig regional markedsintegration, navnlig markedsfusioner, kan tilvejebringe forskellige fordele afhængigt af de særlige forhold på markederne. Markedsintegration kan være en mulighed for at udnytte infrastrukturen bedst muligt, forudsat at den ikke påvirker nabomarkederne negativt, f.eks. gennem øgede grænseoverskridende tariffer. Det er også en mulighed for at øge konkurrencen, likviditeten og handelen til gavn for regionens slutforbrugere ved at tiltrække leverandører, som ellers ikke ville komme på grund af markedets beskedne størrelse.

Markedsintegrationen gør det også muligt at etablere større områder, der får adgang til flere forsyningskilder. En sådan diversificering *kunne* påvirke engrospriserne takket være en forbedret konkurrence mellem kilderne, og den kan også forbedre forsyningsikkerheden, hvis der ikke længere er nogen intern kapacitetsbegrænsning i det nye fusionerede område. Markedsintegration kan danne grundlag for yderligere støtte til omstillingen af naturgasmarkedet, herunder ibrugtagningen af vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas*. Medlemsstaterne, de regulerende myndigheder og transmissionssystemoperatørerne bør samarbejde om at fremme regional integration.

- (135) Et af hovedmålene for dette direktiv bør være etablering af et reelt indre marked for naturgas gennem et net, der forbinder hele Unionen, og reguleringsspørgsmål vedrørende grænseoverskridende sammenkoblinger og regionale markeder bør derfor være en af hovedopgaverne for de regulerende myndigheder i tæt samarbejde med ACER, hvor det er muligt.
- (136) Sikring af fælles regler for et reelt indre marked og en bred gasforsyning bør også være et af hovedmålene for dette direktiv. Med henblik herpå vil ikkeforvredne markedspriser udgøre det bedste incitament til grænseoverskridende handel og samtidig føre til priskonvergens.
- (137) De regulerende myndigheder bør også formidle oplysninger om markedet for at give Kommissionen mulighed for at spille sin rolle som observatør og vogter af det indre marked for naturgas og dets udvikling på kort, mellemlangt og langt sigt, bl.a. hvad angår udbud og efterspørgsel, anlæg i transmissions- og distributionsinfrastruktur, tjenesteydelseernes kvalitet, grænseoverskridende handel, håndtering af kapacitetsbegrænsning, investeringer, engros- og forbrugerpriser, markedslivilditet og miljø- og effektivitetsmæssige forbedringer. Regulerende myndigheder bør *rapportere om* de medlemsstater, i hvilke priserne *påvirker forbrugerne negativt og* hindrer konkurrencen og et velfungerende marked, til konkurrencemyndighederne og Kommissionen.
- (138) Målet for dette direktiv, nemlig oprettelse af et velfungerende indre marked for naturgas og brint, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af handlingens omfang eller virkninger, bedre nås på EU- plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. traktatens artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med

proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

- (139) I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009²² kan Kommissionen vedtage retningslinjer eller netregler med det formål at nå den nødvendige grad af harmonisering. Sådanne retningslinjer eller netregler, der udgør bindende regler, der er vedtaget som forordninger fra Kommissionen, er også med hensyn til visse bestemmelser i dette direktiv et nyttigt redskab, der om nødvendigt kan tilpasses hurtigt.
- (140) Kommissionen bør navnlig tillægges beføjelse til at vedtage de retningslinjer, der er nødvendige for at tilvejebringe det mindstemål af harmonisering, som er nødvendigt for at nå målet med dette direktiv.
- (141) I henhold til den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter har medlemsstaterne forpligtet sig til i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. Med hensyn til dette direktiv finder lovgiveren, at fremsendelsen af sådanne dokumenter er berettiget, navnlig efter Domstolens dom i sag Kommissionen mod Belgien (sag C-543/17).
- (142) Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, der er nedfældet navnlig i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Dette direktiv bør følgelig fortolkes og anvendes i overensstemmelse med nævnte rettigheder og principper, navnlig retten til beskyttelse af personoplysninger, som sikres ved chartrets artikel 8. Det er afgørende, at behandling af personoplysninger i henhold til dette direktiv foregår i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679²³.
- (143) For at fastsætte det mindstemål af harmonisering, som er nødvendigt opfylde dette direktivs tilsigtede mål, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2005 (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 36).

²³ EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1.

Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF for så vidt angår ikkevæsentlige bestemmelser på visse bestemte områder af grundlæggende betydning for at opfylde dette direktivs målsætninger. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau **og med offentligheden**, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning²⁴. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager **offentligheden**, Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter **og offentligheden**, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter. **Kommissionen bør også sikre, at offentligheden har adgang til alle dokumenter, der er blevet fremsendt til Kommissionen i forbindelse med vedtagelsen af de delegerede retsakter.**

- (144) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelse af dette direktiv bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at fastlægge interoperabilitetskrav og ikkediskriminerende og gennemsigtige procedurer for adgang til data. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011.
- (145) Forpligtelsen til at gennemføre nærværende direktiv i national ret bør kun omfatte de bestemmelser, hvori der er foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til det tidligere direktiv. Forpligtelsen til at gennemføre de bestemmelser, der er uændrede, følger af det tidligere direktiv.
- (146) For at sikre en gnidningsløs og virkningsfuld gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv støtter Kommissionen medlemsstaterne gennem instrumentet for teknisk støtte²⁵, der yder skræddersyet teknisk ekspertise til at udforme og gennemføre reformer, herunder dem, der fremmer et konkurrencepræget indre marked for naturgas og brint, muliggør integration af vedvarende energikilder og **kulstoffattig gas** og øger samarbejdet og koordineringen mellem transmissions- og

²⁴ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/240 af 10. februar 2021 om oprettelse af et instrument for teknisk støtte (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 1).

distributionssystemoperatørerne. Den tekniske støtte omfatter eksempelvis styrkelsen af den administrative kapacitet, harmonisering af den lovgivningsmæssige ramme og deling af bedste praksis.

- (147) Nærværende direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de frister for gennemførelse i national ret og den dato for anvendelse af direktiverne, der er angivet i bilag III, del B —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Kapitel I

Genstand, anvendelsesområde og definitioner

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

- 1. *Dette direktiv fastlægger en fælles ramme for dekarbonisering af gasmarkedet. Med henblik herpå fremmer det princippet om energieffektivitet først, integrationen af vedvarende gas og yderligere integration af energisystemet, bidrager til en forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne og til opfyldelsen af Unionens klima- og energimål og giver mulighed for en retfærdig fordeling af omkostninger og fordele samt for en klar fastlæggelse af ansvarsområder blandt markedsdeltagerne.***
1. I dette direktiv fastsættes fælles regler for transmission, distribution, forsyning og oplagring af **gas** under anvendelse af **naturgas- og brintsystemet og forbrugerbeskyttelsesbestemmelser med henblik på at skabe reelt integrerede, konkurrencedygtige, forbrugercentrerede, fleksible, retfærdige, gennemsigtige og ikkediskriminerende gasmarkeder i Unionen**. Det fastlægger regler for, hvordan **disse sektorer** skal organiseres og fungere, hvordan der opnås adgang til markedet, samt hvilke kriterier og procedurer der skal anvendes ved udstedelse af godkendelser til transmission, distribution, forsyning og oplagring af **gas** ved hjælp af **naturgas- og brintsystemet**, samt hvorledes systemerne skal drives.
2. Ved dette direktiv fastsættes regler for transport, forsyning og lagring af naturgas og for omstillingen, **herunder dekommissionering og omstilling** af naturgassystemet, til

et *integreret højeffektivt* system baseret på vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas*, *hvor der ikke findes andre, mere energi- eller omkostningseffektive alternativer*.

3. Ved dette direktiv fastsættes fælles regler for transport, forsyning og lagring af brint ved hjælp af brintsystemet. Det fastlægger regler for, hvordan denne sektor skal organiseres og fungere, hvordan der opnås adgang til markedet, samt hvilke kriterier og procedurer der skal anvendes ved udstedelse af godkendelser til net tillige med forsyning og lagring af brint, samt hvorledes systemerne skal drives.
4. Ved dette direktiv fastsættes regler for gradvis etablering af et EU-dækkende sammenkoblet brintsystem, der bidrager til *elsystemets langsigtede fleksibilitet og til at nedbringe nettodrivhusgasemissionerne fra sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, hvor der ikke findes andre, mere energi- eller omkostningseffektive alternativer, og som har det største potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner pr. ton forbrugt brint*, og derved støtter dekarboniseringen af EU's energisystem.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- (1) "naturgas": *gas*, der primært består af metan, herunder biogas, *som defineret i artikel 2, nr. 28), i direktiv (EU) 2018/2001, der er blevet opgraderet til* biomethan, eller andre gastyper, som rent teknisk og på sikker vis kan tilføres og transporteres gennem naturgassystemet
- (2) "vedvarende gas": biogas som defineret i artikel 2, nr. 28), i direktiv 2018/2001, herunder *biogas, der er blevet opgraderet til* biomethan, og vedvarende gasformige brændstoffer, der indgår i brændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse (RFNBO) som defineret i artikel 2, nr. 36), i nævnte direktiv
- (3) "*gas*": naturgas og brint
- (4) "naturgassystem": et system af infrastrukturer, herunder rørledninger, LNG-terminaler og lagerfaciliteter, som benyttes til transport af *gas*, der primært består af metan og omfatter biogas og gas fra biomasse, navnlig biomethan, eller andre gastyper, som rent teknisk og på sikker vis kan tilføres og transporteres gennem naturgasrørledningssystemet

- (5) "brintsystem": et system af infrastrukturer, herunder brintnet, brintlagre og brintterminaler, som indeholder brint af en høj renhedsgrad
- (6) "brintlagerfacilitet": en facilitet, der anvendes til lagring af brint af en høj **grad af renhed eller ammoniak, herunder**
- a) ■ den del af en LNG-terminal, der benyttes til lagring, bortset fra den del, der benyttes til produktionsformål, og bortset fra faciliteter, der udelukkende er forbeholdt brintnetoperatører, således at de kan udføre deres hverv
 - b) ■ store, navnlig underjordiske, brintlagre, bortset fra let reproducerbare brintlageranlæg
- (6a) "brintlageroperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der har til opgave at oplagre brint og er ansvarlig for driften af en brintlagerfacilitet**
- (7) "brintlinepack": lagring af brint af en høj renhedsgrad ved kompression i brintnet, bortset fra faciliteter, der er forbeholdt brintnetoperatører, således at de kan udføre deres hverv
- (8) "brintterminal": et anlæg, der anvendes til omdannelse af flydende brint eller flydende ammoniak til gasformig brint med henblik på tilførsel til brintnettet eller flydendegørelse af gasformig brint, herunder hjælpefunktioner og midlertidig lagring, der er nødvendig for omdannelsesprocessen og den efterfølgende tilførsel til brintnettet, men bortset fra de dele af brintterminalen, som anvendes til lagring
- (8a) "brintterminaloperatør": en fysisk eller juridisk person, der har til opgave at omdanne flydende brint eller flydende ammoniak til gasformig brint til injektion i brintnettet eller flydendegørelse af gasformig brint og er ansvarlig for driften af en brintterminal**
- (9) "brintkvalitet": brintrenhed og forurenende stoffer i overensstemmelse med gældende brintkvalitetsstandarder for brintsystemet
- (10) "kulstoffattig brint": brint, hvis energiindhold stammer fra ikkevedvarende energikilder, og som opfylder en tærskel for reduktion af drivhusgasemissioner på 70 % **og de relevante kriterier fastsat i artikel 8**
- (11) "kulstoffattig gas": den del af gasformige brændsler, der indgår i genanvendt kulstofbrændsel som defineret i artikel 2, nr. 35), i direktiv (EU) 2018/2001, samt

kulstoffattig brint og syntetiske gasformige brændsler, hvis energiindhold stammer fra kulstoffattig brint, og som opfylder tærsklen for reduktion af drivhusgasemissioner på 70 % **og de relevante kriterier fastsat i artikel 8 i dette direktiv**

- (12) "kulstoffattige brændsler": genanvendt kulstofbrændsel som defineret i artikel 2 i direktiv (EU) 2018/2001, samt kulstoffattig brint og syntetiske gasformige og flydende brændsler, hvis energiindhold stammer fra kulstoffattig brint, og som opfylder tærsklen for reduktion af drivhusgasemissioner på 70 % **og de relevante kriterier fastsat i artikel 8 i dette direktiv**
- (13) "brintvirksomhed": en fysisk eller juridisk person, der driver mindst en af følgende former for virksomhed: brintproduktion, brinttransport, forsyning, køb eller lagring af brint, eller drift af en brintterminal, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse aktiviteter, bortset fra slutkunder
- (14) "naturgasvirksomhed": enhver fysisk eller juridisk person, der varetager produktion, transmission, distribution, forsyning, køb eller oplagring af naturgas, herunder LNG, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse aktiviteter, bortset fra slutkunder
- (15) "opstrømsrørledningsnet": enhver rørledning eller ethvert net af rørledninger, der drives og/eller er anlagt som en del af et olie- eller natur gasproduktionsanlæg eller anvendes til at lede naturgas fra et eller flere af sådanne anlæg til et behandlingsanlæg, en behandlingsterminal eller en endelig kystlandingsterminal
- (16) "transmission": transport af naturgas gennem net, der hovedsagelig består af højtryksrørledninger, bortset fra opstrømsrørledningsnet og bortset fra den del af højtryksrørledninger, der hovedsagelig anvendes i forbindelse med lokal distribution af naturgas, med henblik på levering af naturgas til kunder, men ikke forsyning
- (17) "transmissionssystemoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der varetager transmissionsopgaven og er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af transmissionssystemet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre systemer, og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter transport af naturgas

- (18) "distribution": transport af naturgas gennem lokale eller regionale ledningsnet med henblik på levering af naturgas til kunder, men ikke forsyning
- (19) "distributionssystemoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der varetager distributionsopgaven og er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af distributionssystemet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre systemer, og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter distribution af natur gas
- (20) "brintnet": et *net af onshore- og offshore-rørledninger*, der benyttes til at transportere brint af en høj renhedsgrad med henblik på levering af brint til kunder, men ikke forsyning
- (21) "brinttransport": *transmission eller distribution* af brint via et brintnet med henblik på levering af brint til kunder, men ikke forsyning, uanset *transmission eller distribution*, den geografiske dækning eller den nettilsluttede kundegruppe
- (21a) *"brinttransmission": transport af brint gennem et net, der hovedsagelig består af højtryksrørledninger, bortset fra opstrømsrørledningsnet og bortset fra den del af højtryksrørledninger, der hovedsagelig anvendes i forbindelse med lokal distribution af naturgas, med henblik på levering af brint til kunder, men ikke forsyning*
- (21b) *"brintdistribution": transport af brint gennem lokale eller regionale rørledningsnet med henblik på levering af brint til kunder, men ikke forsyning*
- (22) "brintnetoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der varetager brinttransporten og er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af brintnettet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre brintnet, og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter transport af brint
- (22a) *"brinttransmissionsnetoperatør": en brintnetoperatør, der varetager funktionen med transport af brint gennem et net, der hovedsagelig består af højtryksrørledninger, bortset fra opstrømsrørledningsnet og bortset fra den del af højtryksrørledninger, der hovedsagelig anvendes i forbindelse med lokal distribution af brint, med henblik på levering af brint til kunder, men ikke forsyning*

- (22b) ***"brintdistributionsnetoperatør": brintnetoperatør, der varetager funktionen med transport af brint gennem lokale eller regionale rørledningsnet med henblik på levering af brint til kunder, men ikke forsyning***
- (23) "forsyning": salg, herunder videresalg, af naturgas, herunder af LNG, eller brint, herunder flydende brint, til kunder
- (24) "forsyningsvirksomhed": ***en*** fysisk eller juridisk person, der varetager forsyningsopgaven
- (24a) ***"brintforsyningsvirksomhed": en fysisk eller juridisk person, der varetager brintforsyningsfunktionen***
- (25) "lagerfacilitet": et anlæg, der anvendes til oplagring af naturgas, og som ejes og/eller drives af en naturgasvirksomhed, herunder den del af LNG-faciliteter, der benyttes til oplagring, bortset fra den del, der benyttes til produktionsformål, og bortset fra faciliteter, der udelukkende er forbeholdt transmissionssystemoperatører, således at de kan udføre deres hverv
- (26) "lagersystemoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der foretager oplagring af naturgas og er ansvarlig for driften af en lagerfacilitet
- (27) "LNG-facilitet": en terminal, som anvendes til flydendegørelse af naturgas eller import, losning og forgasning af LNG, herunder de hjælpefunktioner og de midlertidige lagerfaciliteter, der er nødvendige for forgasningsprocessen og den efterfølgende levering til transmissionssystemet, bortset fra de dele af LNG-terminaler, der benyttes til lagring
- (28) "LNG-systemoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der foretager flydendegørelse af naturgas eller import, losning og forgasning af LNG og er ansvarlig for driften af en LNG-facilitet
- (29) "system": alle transmissionsnet, distributionsnet, LNG-faciliteter eller lagerfaciliteter, som ejes eller drives af en naturgasvirksomhed, herunder linepack og virksomhedens eller tilknyttede virksomheders tilknyttede faciliteter, som leverer hjælpefunktioner, der er nødvendige for at give adgang til transmission, distribution og LNG
- (30) "hjelpefunktioner": alle funktioner, der er nødvendige for adgang til og drift af transmissionsnet, distributionsnet, LNG-faciliteter eller lagerfaciliteter, herunder

mængdebalancerings- og blandingsanlæg samt anlæg til injicering af *inert gas*, men ikke faciliteter, der udelukkende er forbeholdt transmissionssystemoperatører, således at de kan udføre deres hverv

- (31) "naturgas linepack": oplagring af naturgas ved kompression i gastransmissions- og distributionssystemer, men ikke faciliteter, der er forbeholdt transmissionssystemoperatører, således at de kan udføre deres hverv
- (32) "sammenkoblet system": en række systemer, der er indbyrdes forbundne
- (33) "sammenkoblingslinje": transmissionslinje, som krydser en grænse mellem medlemsstater med det formål at forbinde disse medlemsstaters nationale transmissionssystem, eller en transmissionslinje mellem en medlemsstat og et tredjeland op til medlemsstaternes område eller den pågældende medlemsstats søterritorium
- (34) "brintsammenkoblingslinje": brintnet, som krydser en grænse mellem medlemsstater eller mellem en medlemsstat og et tredjeland op til medlemsstaternes område eller den pågældende medlemsstats søterritorium
- (35) "direkte linje": en naturgasrørledning, der supplerer det sammenkoblede system
- (36) "integreret naturgasvirksomhed": en vertikalt eller horisontalt integreret virksomhed
- (37) "vertikalt integreret virksomhed": en naturgasvirksomhed eller en gruppe af naturgasvirksomheder eller en brintvirksomhed eller en gruppe af brintvirksomheder, som den samme person eller de samme personer har ret til direkte eller indirekte at udøve kontrol over, og som driver mindst en af følgende former for virksomhed: transmission, distribution, brinttransport, brintterminaldrift, LNG eller naturgas- eller brint oplagring og mindst en af følgende former for virksomhed: produktion af eller forsyning med naturgas eller brint
- (38) "horisontalt integreret virksomhed": en virksomhed, der driver mindst en af følgende former for virksomhed: produktion, transmission, distribution, forsyning eller oplagring af naturgas, sideløbende med en ikke naturgasrelateret aktivitet

- (39) "tilknyttet virksomhed": en tilknyttet virksomhed som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU²⁶, artikel 2, nr. 12), eller en virksomhed, som tilhører samme selskabsdeltagere
- (40) "systembruger": en fysisk eller juridisk person, der forsyner eller forsynes fra et system
- (41) en grossist eller slutkunde ■ samt en naturgas - eller brintvirksomhed, der køber **gas**
- (42) en kunde, der køber **gas** til eget husholdningsforbrug
- (43) "erhvervskunde": en kunde, som køber **gas**, der ikke er til brug i egen husholdning
- (44) "slutkunde": en kunde, der køber **gas** til eget forbrug
- (45) "grossist": en fysisk eller juridisk person, der køber **gas** med henblik på videresalg inden for eller uden for det system, hvor den pågældende er etableret, bortset fra **en transmissionssystemoperatør og en distributionssystemoperatør**
- (46) "mikrovirksomhed": en virksomhed, som beskæftiger færre end ti personer og har en årlig omsætning **eller** en samlet årlig balance på højst 2 mio. EUR
- (47) "lille virksomhed": en virksomhed, som beskæftiger færre end 50 personer og har en årlig omsætning og/eller en samlet årlig balance på højst 10 mio. EUR
- (48) "sikkerhed": såvel sikkerhed med hensyn til naturgasforsyning som teknisk sikkerhed
- (49) "gasforsyningskontrakt": en kontrakt om levering af **gas**, **bortset fra et gasderivat**
- (50) "gasderivat": et finansielt instrument som anført i punkt 5, 6 eller 7 i afsnit C i bilag I til **Europa-Parlamentets og Rådets** direktiv 2014/65/EU²⁷ ■, for så vidt som **det finansielle instrument** vedrører gas

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EUT L 182 af 29.6.2013, s. 19).

²⁷ **Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU** (EUT L 173 af 12.6.2014, s. 349).

- (51) "kontrol": rettigheder, aftaler eller andre midler, som enkeltvis eller tilsammen, under hensyn til alle faktiske og retlige forhold, giver mulighed for udøvelse af afgørende indflydelse på en virksomhed, særlig ved:
- a) ejendoms- eller brugsret til virksomhedens samlede aktiver eller dele deraf
 - b) rettigheder eller aftaler, som sikrer afgørende indflydelse på sammensætningen af virksomhedens organer, deres afstemninger eller beslutninger
- (52) "langtidskontrakt": en forsyningskontrakt på mere end et år
- (53) "indfødnings-udtags-system": ***en adgangsmode for naturgasstransmissions- eller distributionssystemer, hvor systembrugerne uafhængigt kan reservere kapacitetsrettigheder ved indfødnings- og udtagspunkter***
- (54) "balanceringszone": et indfødnings-udtags-system, for hvilket der gælder en specifik balanceringsordning, ***herunder distributionssystemer eller dele heraf***
- (55) "virtuelt handelspunkt": et ikkefysisk handelspunkt inden for et indfødnings-udtags-system, hvor ***gas*** udveksles mellem en sælger og en køber, uden at der er behov for at reservere ***kapacitet***
- (56) "indfødningspunkt": et punkt, der er underlagt reservationsprocedurer for netbrugere, ***som*** giver adgang til et indfødnings-udtags-system ***og muliggør gasstrømme i indfødnings-udtags-systemet***
- (57) "udtagspunkt": et punkt, der er underlagt reservationsprocedurer for netbrugere, ***som*** ***giver adgang til et indfødnings-udtags-system*** og muliggør gasstrømme ud af indfødnings-udtags-systemet
- (58) "sammenkoblingspunkt": et fysisk eller virtuelt punkt, som forbinder indfødnings-udtags-systemer, der støder op til hinanden, eller et indfødnings-udtags-system med en sammenkoblingslinje, hvis disse punkter er omfattet af reservationsprocedurerne for netbrugere
- (59) "virtuelt sammenkoblingspunkt": to eller flere sammenkoblingspunkter, som forbinder de samme to tilstødende indfødnings-udtags-systemer, og som er integreret med henblik på at yde én enkelt kapacitetstjeneste

- (60) "markedsdeltager": en fysisk eller juridisk person, som køber, sælger eller producerer **gas**, eller som er en operatør af lagringstjenester, herunder ved afgivelse af handelsordrer, på et eller flere gasmarkeder, herunder på balancemarkeder
- (61) "kontraktopsigelsesgebyr": et gebyr eller en bøde, som leverandører eller markedsdeltagere pålægger en kunde for opsigelse af en gasforsynings- eller tjenesteydelseskontrakt
- (62) "skifterelateret gebyr": et gebyr eller en bøde for skift af leverandør eller markedsdeltagere, herunder kontraktopsigelsesgebyrer, som leverandører, markedsdeltagere eller systemoperatører direkte eller indirekte pålægger en kunde
- (63) "faktureringsoplysninger": oplysningerne på en slutkundes regning, bortset fra **enhver** betalingsanmodning
- (64) "konventionel måler": en analog eller elektronisk måler, der ikke både kan sende og modtage data
- (65) "intelligent målersystem": et elektronisk system, som kan måle den gas, der leveres til nettet, eller den gas, der forbruges, og give flere oplysninger end en konventionel måler, og som kan sende og modtage data til informations-, overvågnings- og kontrolformål ved hjælp af en form for elektronisk kommunikation
- (66) "interoperabilitet": i forbindelse med intelligent måling, evnen hos to eller flere energi- eller kommunikationsnet, -systemer, -apparater, -applikationer eller -komponenter til at arbejde sammen med henblik på at udveksle og gøre brug af information for at kunne udføre bestemte funktioner
- (67) "senest tilgængelige": i relation til intelligente målerdata, at de tilvejebringes inden for en periode, der modsvarer den korteste afregningsperiode på det nationale marked
- (68) "den bedste tilgængelige teknik": i forbindelse med databeskyttelse og sikkerhed i et intelligent målingsmiljø, den mest effektive, avancerede og praktisk egnede teknik til i princippet at danne grundlag for overholdelse af Unionens databeskyttelses- og sikkerhedsregler
- (69) "energifattigdom": en ***husholdnings manglende evne på grund af utilstrækkelige økonomiske midler til at opfylde sine grundlæggende energiforsyningsbehov og manglende adgang til væsentlige energitjenester for at sikre grundlæggende***

niveauer af komfort og sundhed og en ordentlig levestandard, herunder tilstrækkelig opvarmning og køling, belysning og energi til elapparater, i den relevante nationale kontekst, eksisterende socialpolitik og andre relevante politikker som følge af en utilstrækkelig disponibel indkomst, høje energiudgifter og dårlig energieffektivitet i boliger

- I**
- (71) "aktiv kunde": en *slutkunde, der køber naturgas*, eller en gruppe af *slutkunder, der køber naturgas*, som handler i fællesskab, og som forbruger eller lagrer vedvarende gas, der er produceret på kundens eget område, der befinder sig inden for afgrænsede skel, eller, hvis *den pågældende* medlemsstat tillader det, på andre områder, eller der sælger egenproduceret vedvarende gas under anvendelse af naturgassystemet, eller *der* deltager i energieffektivitetsordninger, forudsat at disse aktiviteter ikke udgør *slutkundens* primære forretnings- eller erhvervsmæssige virksomhed
- (71a) "*energieffektivitet først*": *energieffektivitet først som defineret i artikel 2, nr. 18), i forordning (EU) 2018/1999*
- (71b) "*dedikeret brintaktiv*": *dedikeret brintaktiv som defineret i artikel 2, nr. 17), i forordning (EU) 2022/869*
- (71c) "*omstilling*": *omstilling som defineret i artikel 2, nr. 18), i forordning (EU) 2022/869*

Kapitel II

Generelle regler for, hvorledes markedet skal organiseres

Artikel 3

Et konkurrencedygtigt, *forbrugerorienteret*, fleksibelt og ikkediskriminerende *gasmarked*

1. Medlemsstaterne sikrer, at alle kunder frit kan købe *gas* fra en leverandør efter eget valg og sikrer, at alle kunder kan have mere end én forsyningskontrakt for naturgas eller brint på samme tid, forudsat at den krævede tilslutning og de nødvendige målepunkter er etableret *og ikke diskriminerer mod ikkegasformige opvarmnings- og kølingsløsninger*.

2. Medlemsstaterne sikrer, at deres nationale ret **fremmer et meget energieffektivt marked, som er baseret på vedvarende energi**, ikke virker urimeligt hæmmende for grænseoverskridende handel med **gas**, etableringen af en likvid samhandel med **gas** og dennes virkemåde, forbrugerdeltagelse, investeringer, navnlig i vedvarende og **kulstoffattig gas**, eller energilagring mellem medlemsstaterne, og de sikrer, at gaspriserne afspejler de reelle forhold med hensyn til efterspørgsel og udbud.
Medlemsstaterne sikrer, at likvid handel med gas er underlagt gennemsigtighedsforpligtelser, navnlig med hensyn til kommercielle kontrakter, og passende prisfastsættelsesmekanismer.
3. Medlemsstaterne sikrer, at der på det indre **gasmarked** ikke findes unødige hindringer for markedsadgang og -udtræden samt handel og drift.
4. Medlemsstaterne sikrer, at energivirksomheder er omfattet af gennemsigtige, forholdsmæssigt afpassede og ikkediskriminerende regler, gebyrer og behandling, navnlig med hensyn til **tilslutning til nettet**, adgang til engrosmarkeder, adgang til data, skifteprocesser og faktureringsystemer og, hvis det er relevant, i forbindelse med udstedelse af tilladelser.
5. Medlemsstaterne sikrer, at markedsdeltagere fra tredjelande, når de opererer på det indre gasmarked, overholder gældende EU-ret og national ret.
- 5a. Medlemsstaterne sikrer en forbrugerorienteret og energieffektiv tilgang på brintmarkedet. Brugen af vedvarende og kulstoffattige brændsler i brintnettet prioriteres for industrielle kunder i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere og har det højeste potentiale for reduktion af drivhusgasser, og hvor der ikke findes mere energi- og omkostningseffektive løsninger, herunder inden for transport, hvor det er vanskeligt at nedbringe emissionerne, såsom søfart og luftfart.**

Artikel 3a

EU's vejledende mål for reduktion af drivhusgasintensiteten vedrørende gasforsyningen i 2030

1. **Senest den ... [6 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden] forelægger Kommissionen en rapport, der undersøger virkningen af den nuværende energi- og klimalovgivning med hensyn til levering af vedvarende gas og kulstoffattig gas, navnlig til slutbrugere i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere og har det**

højeste potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger, i overensstemmelse med den kapacitet, der er identificeret i netudviklingsplanerne som fastsat i artikel 51, og udviklingsplaner for distributionsnettet, jf. artikel 52b, og vurderer, om der er behov for yderligere foranstaltninger på EU-plan for at sikre, at tilstrækkelige mængder vedvarende gas og kulstoffattig gas kommer på markedet for at opfylde efterspørgslen senest i 2030, samtidig med at den bidrager til det mellemliggende mål om at reducere nettodrivhusgasemissionerne med mindst 55 % senest i 2030 i forhold til 1990-niveauet.

2. *På grundlag af rapporten fremsætter Kommissionen senest 6 måneder efter offentliggørelsen, hvis det er relevant, et lovgivningsforslag om indførelse af foranstaltninger såsom et vejledende EU-mål for reduktion af drivhusgasintensiteten af den gas, der forbruges i Unionen, senest i 2030. Det skal overvejes at anvende særskilte brintnet. Uden at det berører prioriteringen af vedvarende gas, skal målet betragtes som et supplement til alle relevante bestemmelser i direktiv [RED II og RED III] og direktiv [EED], i overensstemmelse med al relevant energi- og klimaloggivning og tage hensyn til forsyningssikkerheden og kvalitetskravene til grænseoverskridende gas. Ved beregningen af målet tages der hensyn til den gradvise udfasning af fossil gas og den forventede reduktion af efterspørgslen efter gas i andre sektorer end sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger. Kommissionen ledsager forslaget med en delegeret retsakt, der præciserer metoden til beregning og attestering af opfyldelsen af et sådant mål.*
3. *Kommissionen præciserer også, hvordan medlemsstaterne i fællesskab sigter mod at sikre, at EU's vejledende mål for reduktion af drivhusgasintensiteten nås, også ved hjælp af differentierede sektorspecifikke tilgange, og hvordan det integreres i deres nationale energi- og klimaplan.*

Artikel 4

Markedsbaserede forsyningspriser

1. Leverandørerne skal frit kunne fastsætte den pris, til hvilken de forsyner kunderne med **gas**. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at sikre en effektiv

konkurrence mellem *forsyningsvirksomhederne og undgå misbrug af dominerende stillinger samt spekulativ og manipulerende adfærd, for at sikre rimelige priser for slutkunderne samt for at sikre lige vilkår for gas, elektricitet og termiske vedvarende energikilder.*

- 1a. *Hvis der er tegn på markedsmisbrug på detailmarkedet, sikrer medlemsstaterne, at den relevante nationale myndighed straks griber ind, herunder med hensyn til at begrænse den pågældende virksomheds marginer og fortjeneste.*
2. Medlemsstaterne sikrer beskyttelse af **■** sårbare privatkunder *og kunder, der er berørt af eller er i risiko for energifattigdom*, jf. artikel 25, via socialpolitiske foranstaltninger eller ved hjælp af andre midler, som ikke består i offentlige indgreb i fastsættelsen af priserne for gasforsyning.
3. Uanset stk. 1 og 2 kan medlemsstaterne regulere fastsættelsen af priser for naturgasforsyning til **■** sårbare privatkunder *og kunder, der er berørt af eller er i risiko for energifattigdom*, ved hjælp af offentlige indgreb. Sådanne offentlige indgreb er underlagt betingelserne i stk. 4, *4a* og 5.
4. Offentlige indgreb i forbindelse med prisfastsættelse for naturgasforsyning:
 - a) skal forfølge mål af almen økonomisk interesse og må ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at nå denne almene økonomiske interesse
 - b) skal være klart definerede, gennemsigtige, ikkediskriminerende og kontrollerbare
 - c) skal sikre EU-gasvirksomheder lige adgang til kunderne
 - d) skal være tidsbegrænsede og stå i et rimeligt forhold til de begunstigedes behov
 - e) må ikke på en diskriminerende måde medføre yderligere omkostninger for markedsdeltagere

ea) må ikke hæmme omstillingen til et integreret, meget energieffektivt energisystem baseret på vedvarende energikilder i overensstemmelse med de relevante EU-mål, den relevante EU-ret og relevante EU-strategier.
- 4a. *Ved anvendelse af offentlige indgreb i fastsættelse af priser for naturgasforsyning i overensstemmelse med stk. 3 eller 6 skal medlemsstaterne tilvejebringe alt det følgende:*

- a) *finansiel og administrativ støtte til støttemodtagere med henblik på investering i energieffektivitet og vedvarende energiteknologier*
 - b) *anstændige og prismæssigt overkommelige sociale boliger*
 - c) *boliger, der opfylder minimumsstandarder for energimæssig ydeevne*
 - d) *adgang til information og rådgivning om energieffektivitet og vedvarende energiteknologier.*
5. En medlemsstat, der anvender offentlige indgreb i forbindelse med prisfastsættelsen for naturgasforsyning i overensstemmelse med denne artikels stk. 3, skal også overholde artikel 3, stk. 3, litra d), og artikel 24 i forordning (EU) 2018/1999, uanset om den pågældende medlemsstat har et betydeligt antal husstande, der ***er berørt af energifattigdom. Der indføres en passende lovgivningsmæssig og finansiel støtteramme for effektivt at håndtere kunder, der er berørt af eller er i risiko for energifattigdom, inden de offentlige indgreb i fastsættelse af priser for naturgasforsyning fjernes.***
6. Med henblik på en overgangsperiode for at sikre effektiv konkurrence i forbindelse med naturgasforsyningskontrakter mellem leverandører og for at opnå fuldstændig effektiv markedsbaseret ***og overkommelig*** detailprিসfastsættelse på gas i overensstemmelse med stk. 1 ***i denne artikel*** kan medlemsstaterne anvende offentlige indgreb i prisfastsættelsen for naturgasforsyning til privatkunder og til mikrovirksomheder, der ikke drager fordel af offentlige indgreb i henhold til stk. 3 ***i denne artikel, samt, under ekstraordinære omstændigheder, til andre begrænsede kundegrupper såsom beskyttede kunder som defineret i artikel 2, nr. 5, i forordning (EU) 2017/1938 med henblik på at undgå betydelig indvirkning på økonomien og samfundet.***
7. Offentlige indgreb i henhold til stk. 6 skal være i overensstemmelse med de i stk. 4 ***og 4a*** fastsatte betingelser og:
- a) ledsages af en række foranstaltninger for at opnå effektiv konkurrence og en metode til vurdering af fremskridt i forbindelse med disse foranstaltninger
 - b) fastsættes ved anvendelse af en metode, der sikrer ikkediskriminerende behandling af leverandører

- c) fastsættes til en pris, der er højere end omkostningerne, på et niveau, hvor der kan opstå en virkningsfuld priskonkurrence
 - d) være udformet således, at de ikke indvirker negativt på engrosmarkedet for gas
 - e) sikre, at alle, der begunstiges ved et sådant offentligt indgreb, har mulighed for at vælge tilbud på konkurrencemarkedet og informeres direkte mindst hvert kvartal om tilgængeligheden af tilbud og besparelser på konkurrencemarkedet, og sikre, at de får bistand til at skifte til et markedsbaseret tilbud
 - f) i henhold til artikel 18 og 19 sikre, at alle, der begunstiges ved et sådant offentligt indgreb, har ret til og får tilbud om at få intelligente målere installeret uden ekstra udgift for disse kunder, at de informeres direkte om muligheden for at få installeret intelligente målere, og at de tilbydes den nødvendige bistand
 - g) ikke føre til direkte krydssubsidiering mellem kunder, der forsynes til markedspriser, og kunder, der forsynes til regulerede leveringspriser.
8. Medlemsstaterne anmelder de foranstaltninger, som de træffer i overensstemmelse med stk. 3 og 6, til Kommissionen inden for en måned efter vedtagelsen heraf og kan anvende dem umiddelbart. Anmeldelsen ledsages af en redegørelse for, hvorfor det tilstræbte mål ikke kunne nås i tilstrækkelig grad med andre midler, hvordan kravene i stk. 4, **4a**, **5** og **7** er opfyldt, og hvilke virkninger de anmeldte foranstaltninger har på konkurrencen. Anmeldelsen skal beskrive, hvilke støttemodtagere der er omfattet, **navnlig sårbare privatkunder og kunder, der er berørt af eller er i risiko for energifattigdom, eller potentielle andre støttemodtagere**, foranstaltningernes varighed og antallet af privatkunder, der berøres af foranstaltningerne, og skal forklare, hvordan de regulerede priser er fastsat.
9. Medlemsstaterne forelægger fra den 15. marts 2025 og hvert andet år derefter som led i de integrerede nationale energi- og klimastatusrapporter Kommissionen rapporter om gennemførelsen af denne artikel, om nødvendigheden og proportionaliteten af offentlige indgreb i medfør af denne artikel og med en vurdering af de fremskridt, der er gjort i retning af at opnå effektiv konkurrence mellem leverandører og overgangen til markedsbaserede priser. Medlemsstater, der anvender regulerede priser i overensstemmelse med stk. 6, aflægger rapport om overholdelsen af betingelserne i stk. 7, herunder om overholdelsen hos de

leverandører, der skal anvende sådanne indgreb, samt om indvirkningerne af regulerede priser på disse leverandørers økonomi.

10. Kommissionen gennemgår og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelsen af denne artikel med henblik på at opnå markedsbaseret detailpristestsættelse for naturgas sammen med eller efterfulgt af et eventuelt lovgivningsmæssigt forslag. ***Dette lovgivningsmæssige forslag kan omfatte en slutdato for regulerede priser. Rapporten skal, hvis det er relevant, indeholde en vurdering af disse foranstaltningers indvirkning på fremskridtene med hensyn til at nå Unionens mål om klimaneutralitet og de øvrige energi- og klimamål, der er fastsat i gældende EU-ret på energiområdet.*** Denne rapport kan kombineres med rapporten om gennemførelsen af artikel 5 i direktiv (EU) 2019/944. ■

Artikel 5

Offentlige serviceforpligtelser

1. Medlemsstaterne påser på grundlag af deres institutionelle opbygning og under behørig iagttagelse af subsidiaritetsprincippet, at naturgas - og brint virksomheder drives efter dette direktivs principper, jf. dog stk. 2, med henblik på at etablere et konkurrencebaseret, sikkert og miljømæssigt bæredygtigt ***gasmarked***. Medlemsstaterne afstår fra at forskelsbehandle disse virksomheder for så vidt angår såvel rettigheder som forpligtelser ***og fra at forskelsbehandle virksomheder, der leverer de samme tjenester på grundlag af vedvarende energikilder eller gennem elektrificering direkte fra vedvarende energikilder.***
2. Medlemsstaterne kan under fuld iagttagelse af de relevante bestemmelser i TEUF, særlig artikel 106, ud fra almindelig økonomisk interesse pålægge naturgas- og brint virksomheder offentlige serviceforpligtelser, som kan omfatte leveringernes sikkerhed, herunder forsyningssikkerhed, regelmæssighed, kvalitet ***og pris*** samt miljøbeskyttelse, herunder energieffektivitet, energi fra vedvarende energikilder og klimabeskyttelse ***og eksisterende krav om at reducere eller skifte fra forbrug af fossil gas.*** Disse forpligtelser skal være klart definerede, gennemsigtige, ikkediskriminerende og kontrollerbare, og de skal sikre naturgas virksomheder og brint virksomheder i Unionen lige adgang til de nationale forbrugere. ***Forpligtelser til offentlig service, der vedrører offentlige indgreb i fastsættelse af priserne for gasforsyning, skal være i overensstemmelse med kravene i artikel 4. I relation til***

forsynings sikkerhed, energieffektivitet/efterspørgselsstyring og til opfyldelse af miljømål og mål for energi fra vedvarende energikilder, jf. dette stykke, kan medlemsstaterne indføre gennemførelse af langsigtet planlægning under hensyntagen til muligheden for, at tredjeparter søger adgang til systemet.

3. Offentlige serviceforpligtelser med relevans for forsynings sikkerheden må ikke gå videre, end hvad der er nødvendigt for at sikre ***naturgasvirksomheders*** overensstemmelse med gasforsyningsstandarderne i medfør af artikel 6 i forordning (EU) 2017/1938, og de skal hænge sammen med resultaterne af de nationale risikovurderinger, der er foretaget i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, som beskrevet i de forebyggende handlingsplaner, der er udarbejdet i henhold til artikel 9, stk. 1, litra c), d) og k), i nævnte forordning.
4. Såfremt der ydes økonomisk kompensation, eller andre former for kompensation indrømmes af en medlemsstat til opfyldelse af forpligtelserne i denne artikel, skal dette ske på en ikkediskriminerende og gennemsigtig måde.
5. Medlemsstaterne underretter efter gennemførelsen af dette direktiv Kommissionen om alle de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at opfylde offentlige serviceforpligtelser, herunder forbrugerbeskyttelse og miljøbeskyttelse, og deres mulige virkninger på den nationale og internationale konkurrence, uanset om sådanne foranstaltninger kræver en undtagelse fra dette direktiv. De underretter derefter hvert andet år Kommissionen om enhver ændring, der foretages i sådanne foranstaltninger, uanset om sådanne foranstaltninger kræver en undtagelse fra dette direktiv.
- 5a. Enhver foranstaltning, der vedtages for at opfylde offentlige serviceforpligtelser i henhold til denne artikel, skal fremme princippet om energieffektivitet først og yderligere integration af energisystemet, bidrage til en forsvarlig og rationel udnyttelse af naturressourcerne og bidrage til at nå Unionens klima- og energimål og den integrerede nationale energi- og klimaplan og langsigtede strategi, der er vedtaget i henhold til forordning (EU) 2018/1999.***
- 5b. Medlemsstaterne hører de relevante interessenter, når de pålægger eller træffer en foranstaltning med henblik på at opfylde offentlige serviceforpligtelser i henhold til denne artikel. Uden at det berører andre bestemmelser om høring eller gennemsigtighed i EU-retten eller national ret, skal disse høringer finde sted på et***

tidligt tidspunkt og på en åben, inklusiv og gennemsigtig måde. Deltagelsen i høringer er frivillig, og alle relevante interessenter indbydes, herunder regulerende myndigheder, transmissions- og distributionssystemoperatøren, sammenslutninger og virksomheder beskæftiget med produktion, forsyning og forbrug af elektricitet, gas- og brintmarkeder, opvarmning og køling, uafhængige aggregatorer, erhvervsdrivende inden for prisleksibelt elforbrug, organisationer beskæftiget med energieffektivitetsløsninger, energiforbrugerorganisationer, repræsentanter for civilsamfundet, forskningsorganisationer og universiteter, hvor det er relevant

Formålet med høringerne er at identificere alle relevante interessenters synspunkter og forslag under beslutningsprocessen samt at informere relevante interessenter om målsætningerne for den foranstaltning, der er omhandlet i første afsnit, hvorfor den er nødvendigt, og hvordan den bidrager til at nå Unionens klima- og energimål.

Alle officielle dokumenter vedrørende de høringer og dokumenter, der anvendes til udviklingen af foranstaltningen, offentliggøres under hensyntagen til fortroligheden af kommercielt følsomme oplysninger og databeskyttelse.

For at sikre tidlig og effektiv deltagelse i høringerne af interessenterne, der er omhandlet i første afsnit, offentliggør medlemsstaterne et udkast til afgørelse eller foranstaltning på en rettidig og passende måde, inden den vedtages, således at de interesserede parter kan fremsætte deres bemærkninger.

Artikel 6

Fremme af det regionale samarbejde og integration

1. Medlemsstaterne såvel som de regulerende myndigheder samarbejder med hinanden om at integrere deres nationale markeder på et eller flere regionale planer hen imod skabelsen af regionale markeder, hvis medlemsstaterne og de regulerende myndigheder har truffet beslutning herom, og desuden hen imod skabelsen af et fuldt liberaliseret indre marked. De regulerende myndigheder, hvis medlemsstaterne har fastsat dette, eller medlemsstaterne fremmer og letter navnlig samarbejdet på regionalt plan mellem naturgas transmissionsoperatører og brintnetoperatører, bl.a. om grænseoverskridende forhold **og om dekommissionering af aktiver**, med henblik på **at sikre omkostningseffektiv dekarbonisering og** at skabe et konkurrencedygtigt indre **gasmarked**, stræber efter at opnå ensartethed i deres retlige, administrative og

tekniske rammer og letter integrationen af de isolerede gasøer, der fortsat eksisterer i Unionen . De geografiske områder, der er omfattet af dette regionale samarbejde, omfatter de geografiske områder, der er fastlagt i overensstemmelse med artikel 28, stk. 3, i den omarbejdede gasforordning som foreslået i COM(2021)0804. Dette samarbejde kan omfatte andre geografiske områder. Finder Kommissionen, at reglerne på EU-plan er relevante for den regionale integration af gasmarkederne, yder den en hensigtsmæssig vejledning under hensyntagen til disse markeders særlige karakteristika og indvirkningen på nabomarkederne.

2. Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) samarbejder med de nationale regulerende myndigheder og transmissionssystemoperatører for at sikre, at reguleringsordningerne på tværs af og i de forskellige regioner er forenelige med det sigte at skabe et konkurrencebaseret indre *gasmarked, der er foreneligt med Unionens mål om klimaneutralitet*. Hvor der efter ACER's opfattelse er behov for bindende regler for et sådant samarbejde, fremsætter det passende anbefalinger.
3. Såfremt vertikalt integrerede transmissionssystemoperatører deltager i en fælles virksomhed, der er oprettet for at gennemføre et sådant samarbejde, opstiller og gennemfører den fælles virksomhed et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der skal træffes for at sikre, at diskriminerende og konkurrencebegrænsende adfærd er udelukket. Dette overvågningsprogram fastlægger de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde målet om udelukkelse af diskriminerende og konkurrencebegrænsende adfærd. Det skal godkendes af ACER. Overvågningsprogrammet kontrolleres uafhængigt af de overvågningsansvarlige hos de vertikalt integrerede transmissionssystemoperatører.

Artikel 7

Bemyndigelsesprocedure

1. I tilfælde, hvor der stilles krav om bemyndigelse (f.eks. bevilling, tilladelse, koncession, samtykke eller godkendelse) til at etablere eller drive naturgasfaciliteter, brintproduktionsfaciliteter og brintsysteminfrastruktur, udsteder medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, i overensstemmelse med stk. 2-11 bemyndigelse til at etablere og/eller drive sådanne faciliteter, infrastrukturer, rørledninger og tilhørende udstyr på deres område.

Medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, kan også på samme grundlag udstede godkendelse til at levere **gas** samt bemyndigelse til grossister.

2. Anvender medlemsstaterne en bemyndigelsesordning, fastsætter de objektive og ikkediskriminerende kriterier **og gennemsigtige procedurer, jf. artikel 51, stk. 8a, og 52b, stk. 2**, som skal opfyldes, **når en** virksomhed ansøger om bemyndigelse til at levere **gas** eller anlægge og/eller drive naturgasfaciliteter, brintproduktionsfaciliteter eller brintsysteminfrastruktur. De ikkediskriminerende kriterier og procedurerne for udstedelse af bemyndigelser **gøres offentligt tilgængelige**. Medlemsstaterne sikrer, at der i procedurerne for udstedelse af bemyndigelse til sådanne faciliteter, infrastrukturer, rørledninger og dertil hørende nødvendigt udstyr tages højde for projektets betydning for det indre **gasmarked**.
 - 2a. **Medlemsstaterne sikrer, at eventuelle nationale regler vedrørende bemyndigelsesproceduren, der er omhandlet i denne artikel, er forholdsmæssige og nødvendige, bidrager til gennemførelsen af princippet om energieffektivitet først og bidrager til at nå Unionens klima- og energimål og medlemsstatens integrerede nationale energi- og klimaplan og deres langsigtede strategi, der er vedtaget i henhold til forordning (EU) 2018/1999.**
3. Bemyndigelsesprocedurerne for de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 1, må ikke overstige to år, iberegnet alle de kompetente myndigheders relevante procedurer, **uden at det berører de regler, der finder anvendelse i henhold til direktiv (EU) 2018/2001 [det ændrede direktiv om fremme af vedvarende energi]**. Hvis dette er behørigt begrundet i usædvanlige omstændigheder, kan denne toårsperiode forlænges med op til et år.
4. Medlemsstaterne vurderer, hvilke lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige foranstaltninger der er nødvendige for at strømline bemyndigelsesprocedurerne **uden at hæmme** eventuelle proceduremæssige skridt i forbindelse med procedurerne for miljøkonsekvensvurdering **og offentlige høringer**. Medlemsstaterne aflægger rapport til Europa-Kommissionen om resultaterne af en sådan vurdering som led i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner som omhandlet i og efter proceduren i artikel 3 og artikel 7-12 i forordning (EU) 2018/1999 og som en del af deres

integreerede nationale energi- og klimastatusrapporter i henhold til artikel 17 i forordning (EU) 2018/1999.

5. De frister, der er fastsat i stk. 3, finder anvendelse, uden at det berører forpligtelser i henhold til gældende **EU-miljø- og klimaret såsom direktiv (EU) 2018/2001 [det ændrede direktiv om fremme af vedvarende energi]** til søgsmål, retsmidler og andre sager ved en domstol eller ret og til alternative tvistbilæggelsesmekanismer, herunder klageprocedurer og udenretslige klager og midler, og kan forlænges med varigheden af sådanne procedurer.
6. Medlemsstaterne opretter eller udpeger et eller flere kontaktpunkter. Disse kontaktpunkter skal efter anmodning fra ansøgeren og gratis vejlede og lette den samlede bemyndigelsesprocedure for de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 1, frem til de ansvarlige myndigheders levering ved procedurens afslutning. Ansøgeren må ikke pålægges at kontakte mere end ét kontaktpunkt under den samlede proces.
7. Medlemsstaterne sikrer, at bemyndigelser i henhold til national ret af anlæg og drift af naturgasrørledninger og andre netaktiver, der anvendes til transport af naturgas, også gælder for rørledninger og netaktiver til transport af brint.
8. Medlemsstaterne sikrer, at eksisterende kontraktlige brugsrettigheder til jord med henblik på anlæg og drift af naturgasrørledninger og andre netaktiver tolkes således, at de også gælder for rørledninger og netaktiver til transport af brint.
9. Medlemsstaterne påser, at begrundelsen for at afslå en ansøgning om bemyndigelse er objektiv og ikkediskriminerende, og at den meddeles ansøgeren. Begrundelsen for et sådant afslag meddeles Kommissionen til orientering. Medlemsstaterne indfører en procedure, hvorefter ansøgeren kan indbringe en klage over afslaget.
10. Med henblik på udbygning af nyforsynede områder og en effektiv drift i almindelighed **afslår** medlemsstaterne med forbehold af artikel 30 yderligere bemyndigelser til at etablere og drive distributionsrørledningsnet for naturgas i et bestemt område, **medmindre de er opført i udviklingsplanen for distributionsnettet, der er udarbejdet i henhold til artikel 52b, eller kapaciteten var fastlagt i netudviklingsplanen, jf. artikel 51**, hvis der allerede er etableret eller foreligger en bemyndigelse til at etablere sådanne rørledningsnet i det pågældende område, og hvis den eksisterende eller foreslåede kapacitet ikke er opbrugt.

Artikel 8

Certificering af vedvarende **brændsler** og kulstoffattige brændsler

1. Vedvarende **gas** certificeres i overensstemmelse med artikel 29 og 30 i direktiv (EU) 2018/2001 *[det ændrede direktiv om fremme af vedvarende energi]*.
2. For at sikre, at besparelserne i drivhusgasemissionerne ved anvendelse af kulstoffattige brændsler og kulstoffattig brint udgør mindst 70 % i overensstemmelse med definitionerne i artikel 2, nr. 10) og 12), pålægger medlemsstaterne de økonomiske aktører at påvise overholdelsen af denne tærskel og kravene i den metode, der er omhandlet i denne artikels stk. 5. Til dette formål pålægger de de økonomiske aktører at anvende et massebalancesystem i overensstemmelse med artikel 30, stk. 1 og 2, i direktiv (EU) 2018/2001.
3. Medlemsstaterne sikrer, at de økonomiske aktører forelægger pålidelige oplysninger om overholdelsen af tærsklen for drivhusgasemissionsbesparelser på 70 %, der er fastsat i stk. 2, og af den metode til besparelse af drivhusgasemissioner, der er omhandlet i stk. 5, og at de økonomiske aktører efter anmodning stiller de data, der blev anvendt til at udarbejde oplysningerne, til rådighed for den relevante medlemsstat. Medlemsstaterne kræver af de økonomiske aktører, at de indfører en tilstrækkelig standard for en uafhængig kontrol af de oplysninger, de forelægger, og at de dokumenterer, at dette er blevet gjort. Det skal kontrolleres, at de systemer, der anvendes af de økonomiske aktører, er nøjagtige, pålidelige og sikret mod svindel.
4. Forpligtelserne i stk. 2 finder anvendelse, uanset om de kulstoffattige brændsler produceres i Unionen eller importeres. Oplysninger om geografisk oprindelse, **anerkendelse af, at energiindholdet stammer fra ikkevedvarende kilder, niveauet for den reduktion af drivhusgasemissionerne, der opnås**, og typen af råprodukt for de kulstoffattige brændsler eller den kulstoffattige brint for hver brændselsleverandør stilles til rådighed for forbrugerne, herunder på operatørernes, leverandørernes eller de relevante kompetente myndigheders websteder og ajourføres en gang om året.
5. Senest den ... *[seks måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden]* vedtager Kommissionen delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 83 med henblik på at supplere dette direktiv ved at præcisere metoden til vurdering af besparelser i drivhusgasemissioner fra kulstoffattige brændsler, **undtagen for genanvendt kulstofbrændsel som defineret i artikel 2, andet afsnit, nr. 35), i direktiv (EU)**

2018/2001 [det ændrede direktiv om fremme af vedvarende energi]. Besparelserne i drivhusgasemissionerne fra anvendelsen af kulstoffattige brændsler skal være mindst 70 % i forhold til den fossile brændselsammenligningsfaktor med en tærskel på 94g CO₂eq/MJ og baseret på deres livscyklusemissioner under hensyntagen til den metode, der anvendes til at bestemme drivhusgasemissionsbesparelserne i overensstemmelse med artikel 25, stk. 2, og artikel 28, stk. 5, i direktiv (EU) 2018/2001. For at sikre sammenlignelige drivhusgasemissionsbesparelser på tværs af sektorer kan Kommissionen efter at have foretaget en konsekvensanalyse differentiere mellem fossile brændselsammenligningsfaktorer for at skelne mellem slutbrugersektorer. Metoden skal definere klare, troværdige, videnskabeligt baserede og realistiske minimumsrater for kulstofopsamling og præstationsnormer for opstrømsmethanemissioner, som er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU).../...²⁸⁺, og tage hensyn til de bedste tilgængelige præstationsnormer og industriinitiativer, der har til formål at eliminere dens methanfodaftryk, og hvordan kulstoffattige brændsler skal overholde dem. Metoden skal sikre, at der ikke sker godskrivning for undgåede emissioner for CO₂, hvis opsamling allerede har modtaget en emissionskredit i henhold til andre retlige bestemmelser.

- 5a. Kommissionen har beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 83 med henblik på at ændre dette direktiv ved at tilpasse den tærskel, der henvises til i stk. 5 i denne artikel, for kulstoffattige brændsler produceret i anlæg, der sættes i drift fra den 1. januar 2031. Kommissionen skal undgå dobbelttælling af genanvendt kulstofbrændsel.*
- 5b. Senest den ... [seks måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden] forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, der evaluerer brintlækage, herunder miljø- og klimarisici, tekniske karakteristika og tilstrækkelige maksimale brintlækagerater. På grundlag af denne rapport*

²⁸ *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) .../... om reduktion af metanemissioner i energisektoren og om ændring af forordning (EU) 2019/942 (EUT L ...).*

⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på den forordning, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0423 (COD)) og indsæt nummeret, datoen, titlen og EUT-referencen på nævnte forordning i fodnoten.*

forelægger Kommissionen, hvis det er relevant, et lovgivningsforslag om indførelse af foranstaltninger til minimering af mulige risici for brintlækage, fastsættelse af maksimale brintlækagerater og overholdelsesmekanismer. Relevante maksimale brintlækager skal indgå i den metode, der er omhandlet i stk. 5.

6. Kommissionen kan beslutte, at frivillige nationale eller internationale ordninger, der fastsætter standarder for produktion af kulstoffattige brændsler eller kulstoffattig brint, leverer nøjagtige data om besparelser i drivhusgasemissionerne med henblik på denne artikel og påviser overensstemmelse med den metode, der er omhandlet i denne artikels stk. 5.
7. Såfremt en økonomisk aktør forelægger dokumentation eller data, der er opnået i overensstemmelse med en ordning, der har været genstand for en anerkendelse i henhold til stk. 6, kan en medlemsstat ikke kræve, at den økonomiske aktør forelægger yderligere dokumentation for overholdelsen af de kriterier, der er omfattet af ordningen, og som Kommissionen har anerkendt ordningen for.
8. Medlemsstaternes kompetente myndigheder fører tilsyn med driften af certificeringsorganer, som foretager uafhængig revision i henhold til en frivillig ordning. Certificeringsorganerne forelægger på anmodning af de kompetente myndigheder alle relevante oplysninger, der er nødvendige for at føre tilsyn med auditeringen, herunder den nøjagtige dato og det nøjagtige tidspunkt og sted for revisionen. Hvor medlemsstaterne konstaterer problemer med manglende overholdelse, underretter de straks den frivillige ordning.
9. Efter anmodning fra en medlemsstat, som kan bygge på en økonomisk aktørs anmodning, undersøger Kommissionen ud fra al tilgængelig dokumentation, om de kriterier for besparelse af drivhusgasemissioner, der er fastsat i denne artikel, den metode, der er opstillet i overensstemmelse med denne artikels stk. 5, og tærsklerne for drivhusgasemissionsbesparelser, (jf. artikel 2, nr. 9) og 10), er overholdt. Senest seks måneder efter modtagelsen af en sådan anmodning træffer Kommissionen afgørelse om, hvorvidt den pågældende medlemsstat må:
 - a) acceptere den dokumentation, der allerede er forelagt for at påvise overensstemmelse med kriterierne for besparelse af drivhusgasemissioner for kulstoffattige brændsler, eller

- b) uanset stk. 7 pålægge leverandører af kilden til de kulstoffattige brændsler at forelægge yderligere dokumentation for, at disse overholder kriterierne for besparelse af drivhusgasemissioner og tærsklen for drivhusgasemissionsbesparelser på 70 %.
10. Medlemsstaterne pålægger de relevante økonomiske aktører at indføre oplysninger i EU-databasen om de foretagne transaktioner og bæredygtighedskarakteristikaene for lavt kulstofindhold i overensstemmelse med kravene i artikel 28 *og 31a* i direktiv (EU) 2018/2001 *[det ændrede direktiv om fremme af vedvarende energi]. Det sammenkoblede gassystem anses for at være et enkelt massebalancesystem. Oplysninger om tilførsler og udtrækninger angives i EU-databasen for gasformige brændstoffer. EU-databasen gennemføres hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest ... [datoen for dette direktivs ikrafttrædelse].*

Artikel 9

Tekniske forskrifter

De regulerende myndigheder, hvis medlemsstaterne har fastsat dette, eller medlemsstaterne påser, at der defineres tekniske sikkerhedskriterier, og at der udarbejdes og offentliggøres tekniske forskrifter, der fastlægger de mindstekrav med hensyn til konstruktion og drift, som LNG-faciliteter, lagerfaciliteter, andre transmissions- eller distributionssystemer, direkte linjer og brintsystemet skal opfylde for at kunne blive tilsluttet systemet. Disse tekniske forskrifter skal sikre systemernes interoperabilitet, og de skal være objektive og ikkediskriminerende. ACER kan fremsætte passende anbefalinger med henblik på at opnå overensstemmelse med disse forskrifter, hvis det er relevant. Disse forskrifter meddeles Kommissionen i overensstemmelse med artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535²⁹.

Medlemsstaterne pålægger, når det er relevant, transmissions- og distributionssystemoperatører samt brintnetoperatører på deres område at offentliggøre de tekniske forskrifter i overensstemmelse med artikel 9, navnlig hvad angår nettilslutningsregler, der omfatter krav til gaskvalitet, gaslugt og gastyk. Medlemsstaterne pålægger endvidere transmissions- og distributionssystemoperatører at offentliggøre

²⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (EUT L 241 af 17.9.2015, s. 1).

tilslutningstarifferne i forbindelse med tilslutning af gas fra vedvarende energikilder baseret på gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier.

Kapitel III

FORBRUGERNES INDFLYDELSE OG FORBRUGERBESKYTTELSE OG DETAILMARKEDER

Artikel 10

Grundlæggende kontraktlige rettigheder

1. Medlemsstaterne sikrer, at alle slutkunder har ret til at få leveret deres **gas** af en leverandør, med forbehold af dennes indforståelse, uanset i hvilken medlemsstat leverandøren er registreret, forudsat at leverandøren overholder de gældende regler for handel og balancering. Med henblik herpå træffer medlemsstaterne alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at administrative procedurer ikke indebærer forskelsbehandling af leverandører, som allerede er registreret i en anden medlemsstat.
2. Med forbehold af Unionens bestemmelser om forbrugerbeskyttelse, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU og Rådets direktiv 93/13/EØF, sikrer medlemsstaterne, at slutkunderne har de i denne artikels stk. 3-12 fastsatte rettigheder.
3. Slutkunder har ret til en kontrakt med deres leverandør, idet der i kontrakten skal angives følgende:
 - a) leverandørens navn, adresse **og kontaktoplysninger (telefonnummer, e-mailadresse og kontaktoplysninger til kundeservice)**
 - b) hvilke tjenesteydelser der leveres og på hvilket kvalitetsniveau, samt tidspunkt for første tilslutning
 - c) hvilke typer vedligeholdsservice der tilbydes
 - d) hvordan aktuel information om gældende tariffer, vedligeholdelsesgebyrer og bundtede produkter eller -tjenesteydelser kan indhentes
 - e) kontraktens løbetid, betingelserne for fornyelse og opsigelse af kontrakten og tjenesteydelserne, herunder produkter eller -tjenesteydelser, der er bundtet med

disse tjenesteydelser, og hvorvidt det er muligt at opsige kontrakten uden omkostninger

- f) eventuel erstatning eller tilbagebetaling, hvis det i kontrakten fastsatte kvalitetsniveau ikke overholdes, herunder unøjagtig og forsinket fakturering
- fa) produktnavn og vigtigste elementer, herunder, hvis miljøpåvirkningen fremhæves som et væsentligt element i tilbuddet, en beskrivelse af denne miljøpåvirkning, i det mindste for så vidt angår CO₂-emissioner fra den gas, som leverandøren har leveret i løbet af det foregående år**
- g) hvordan en procedure til udenretslig bilæggelse af tvister, jf. artikel 24, iværksættes
- h) oplysninger om forbrugerrettigheder, herunder **klare og forståelige** oplysninger om klagebehandling, **og hvordan og hvor en klage kan indgives**, og alle de i dette stykke omhandlede oplysninger, som videreformidles ved fakturering og via naturgasvirksomhedernes websteder på en klar og letforståelig måde
- ha) oplysninger om leverandøren af og prisen på yderligere tjenester, hvor det er relevant, såsom forsikrings- og energieffektivitetstjenester.**

Kontraktbetingelserne skal være rimelige og velkendte på forhånd. Under alle omstændigheder skal der gives oplysninger herom **på et forbrugervenligt, klart og utvetydigt sprog** forud for kontraktens indgåelse eller bekræftelse. Hvis kontrakterne indgås via mellemmand, afgives de i litra a)-f) omhandlede oplysninger også forud for kontraktens indgåelse.

Slutkunder skal have et resumé af de vigtigste kontraktbetingelser på en fremtrædende måde **i ét enkelt dokument og** i et præcist og enkelt sprog.

Medlemsstaterne skal gennem deres regulerende myndigheder sikre anvendelsen af en fælles terminologi, der er vedtaget på nationalt plan.

4. Slutkunder underrettes med passende varsel om en hensigt om at ændre kontraktbestemmelser og orienteres om deres ret til at opsige kontrakten, når de modtager denne underretning. Leverandører giver direkte og på en gennemsigtig og forståelig måde deres slutkunde meddelelse om enhver justering af leveringsprisen og om årsagerne hertil og forudsætningerne herfor samt om justeringens omfang senest to uger, eller for så vidt angår privatkunder senest én måned, før justeringens

ikrafttræden. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne kan opsig kontrakten, hvis de ikke godkender de nye kontraktvilkår eller justeringer af leveringsprisen, som leverandøren har underrettet dem om.

5. Leverandører skal give slutkunder gennemsigtige oplysninger om gældende priser, tariffer, standardvilkår og betingelser for adgang til og brug af gastjenester, **navnlig om, hvorvidt prisen er fast eller variabel og, hvis det er relevant, om eventuelle tilbud eller rabatter og yderligere produkter og/eller tjenester, der er bundtet med gastjenesten.**
- 5a. **Medlemsstaterne skal gennem deres nationale regulerende myndigheder sikre, at centrale kontraktoplysninger fremgår af og fremhæves i leverandørernes tilbud til forbrugerne, og skal overvåge og rapportere om markedstilbuddenes gennemsigthed.**
6. Leverandører skal tilbyde slutkunder et bredt udvalg af betalingsmetoder. Sådanne betalingsmetoder må ikke indebære **■** forskelsbehandling af kunder. Eventuelle forskelle i gebyrer i forbindelse med betalingsmetoder eller forudbetalingssystemer skal være objektive, ikkediskriminerende og forholdsmæssige og må i henhold til artikel 62 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 ikke overstige de direkte omkostninger, som afholdes af betalingsmodtageren for brug af den pågældende betalingsmetode eller et forudbetalingssystem³⁰.
7. Privatkunder, som har adgang til forudbetalingssystemer, må ikke stilles ufordelagtigt som følge af forudbetalingssystemerne.
8. Leverandører skal tilbyde slutkunder rimelige og gennemsigtige generelle vilkår og betingelser, som skal anføres i et letforståeligt og utvetydigt sprog, og som ikke må indeholde ikkekontraktmæssige hindringer for at udøve kundernes rettigheder såsom overdreven kontraktmæssig dokumentation. Kunderne skal beskyttes mod urimelige eller vildledende salgsmetoder.

³⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, og om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF (EUT L 337 af 23.12.2015).

9. Slutkunder har ret til ydelser og klagebehandling af god standard fra deres leverandørs side. Leverandører skal behandle klager på en enkel, retfærdig og hurtig måde.
10. Leverandører giver naturgasprivatkunder fyldestgørende oplysninger om alternative foranstaltninger til afbrydelse af forsyningen i tilstrækkelig god tid før den planlagte afbrydelse. Sådanne alternative foranstaltninger **skal** omfatte oplysninger om kilder til støtte for at undgå afbrydelser, forudbetalingssystemer, energisyn, energikonsulentytelser, alternative betalingsplaner, rådgivning om gældsforvaltning eller udsættelse af afbrydelser og må ikke medføre yderligere omkostninger for kunder, der står over for en afbrydelse.

Medlemsstaterne forbyder afbrydelser i tilfælde af sårbare privatkunder og kunder, der er berørt af eller risikerer at blive ramt af energifattigdom, og som anvender naturgas til opvarmning om vinteren. Medlemsstaterne kan udvide dette forbud til erhvervs-kunder.

Medlemsstaterne sikrer, at afbrydelser er forbudt i en periode på otte uger under igangværende retssager eller udenretslige tvister mellem leverandører og kunder.

11. Leverandører giver slutkunder en endelig kontoopgørelse efter ethvert skift af leverandør senest seks uger efter, at et sådant skift har fundet sted.

Artikel 11

Ret til at skifte og regler for skifterelaterede gebyrer

1. Kunderne skal have ret til at skifte gasleverandør eller markedsdeltager. Medlemsstaterne sikrer, at kunder, der ønsker at skifte leverandør eller markedsdeltager, har ret til, at et sådant skift sker **hurtigst muligt og under alle omstændigheder** senest tre uger efter datoen for anmodningen under overholdelse af kontraktvilkårene. Senest i 2026 må den tekniske proces vedrørende skift af leverandør eller markedsdeltager ikke tage mere end 24 timer, og det skal være muligt på enhver hverdag.
2. Medlemsstaterne sikrer, at retten til at skifte leverandør eller markedsdeltager gælder for alle kunder på en ikkediskriminerende måde for så vidt angår omkostninger, indsats og tidsfrister.

3. Medlemsstaterne sikrer, at i det mindste privatkunder, **herunder dem, der har accepteret et tilbud om levering af gastjenester, som er bundtet med levering af tilhørende udstyr eller tjenester, og mikrovirksomheder**, og små virksomheder ikke opkræves skifterelaterede gebyrer for **gas**. Medlemsstaterne må dog tillade leverandører eller markedsdeltagere at opkræve kontraktopsigelsesgebyrer af kunder, der frivilligt opsiges tidsbegrænsede fastprisforsyningskontrakter før deres udløb, forudsat at sådanne gebyrer:

- a) er en del af en kontrakt, som en kunde frivilligt har indgået, og
- b) at der informeres tydeligt om gebyrerne, inden kontrakten indgås.

Sådanne gebyrer skal være forholdsmæssige og må ikke overstige de direkte økonomiske tab for leverandøren eller markedsdeltageren som følge af kundens opsigelse af kontrakten, herunder omkostningerne ved eventuelle bundtede investeringer eller tjenesteydelser, der allerede er leveret til kunden som led i kontrakten. Bevisbyrden for det direkte økonomiske tab påhviler leverandøren eller markedsdeltageren. Lovligheden af kontraktopsigelsesgebyrer overvåges af den regulerende myndighed eller af enhver anden kompetent national myndighed.

4. Privatkunder, der køber **gas**, har ret til at deltage i kollektive skifteordninger. Medlemsstaterne fjerner alle lovgivningsmæssige eller administrative hindringer for kollektive skift og tilvejebringer en ramme, som sikrer forbrugerbeskyttelsen for at undgå enhver form for misbrug.

4a. Medlemsstaterne sikrer, at borgerne tilbydes brugervenlige oplysninger om reglerne og procedurerne for leverandørskift i deres medlemsstater sammen med alle relevante oplysninger om skift af leverandør, herunder gennem de fælles kontaktpunkter, der er omhandlet i artikel 23.

Artikel 11a

Brændselsomlægning

1. **Hvis slutkunder skal skifte fra opvarmning med naturgas til alternative varmekilder eller fjernvarme, herunder efter en afgørelse truffet af en medlemsstat, på grundlag af de lokale varme- og køleplaner, der er udarbejdet i henhold til artikel 52a, eller de i artikel 52b omhandlede udviklingsplaner for distributionsnettet, sikrer medlemsstaterne, at slutkunder, der er direkte berørt af**

denne afgørelse, underrettes fuldt ud af distributionssystemoperatørerne og leverandørerne af disse brændselsomlægninger i tilstrækkelig god tid forud for enhver planlagt overgang.

2. *Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne informeres fuldt ud om obligatoriske skift fra ikke-gasformige fossile brændstoffer af den relevante organisation eller myndighed.*
3. *Medlemsstaterne forelægger med bistand fra de relevante operatører og leverandører slutkunderne en køreplan for overgangen fra opvarmning med naturgas til alternative varmekilder eller fjernvarme, herunder proceduren for, hvordan dette vil blive gjort, hvilke skridt der er planlagt, og den relevante tidsplan.*
4. *Medlemsstaterne sikrer, at slutkunder modtager oplysninger om mulighederne for at udarbejde eller tilpasse deres hjem, erhvervs- eller industriejendomme og processer og om rådgivningsbistand, finansiel støtte og enhver støtte, der er til rådighed til forvaltning af de ændringer og omkostninger, der er forbundet med den planlagte brændselsomlægning eller fjernvarmetilslutning. Disse oplysninger bør leveres af fælles kontaktpunkter som fastsat i artikel 21 i direktiv (EU) .../...⁺, artikel 26 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) .../...³¹⁺⁺ og artikel [x] i direktiv (EU) 2018/2001 [det ændrede direktiv om fremme af vedvarende energi].*
5. *Forskelsbehandling og krydssubsidiering mellem forskellige kategorier af kunder og mellem energibærere skal undgås i forbindelse med en brændselsomlægning eller en fjernvarmetilslutning.*
6. *Medlemsstaterne sikrer, at der indføres foranstaltninger for at afbøde og fjerne uligheder, der følger af politikker, der sigter mod at opnå et energieffektivt og klimaneutralt energisystem.*
7. *Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de brændselsomlægninger eller fjernvarmeforbindelser, der er gennemført i henhold*

⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).*

³¹ *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) .../... om bygningers energimæssige ydeevne (EUT L ...).*

⁺⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0426 (COD)) og indsæt nummeret, datoen, titlen og EUT-referencen på nævnte direktiv i fodnoten.*

til denne artikel, ikke har nogen ugunstig virkning på slutkunder, sårbare kunder, kunder, der er berørt af eller i risiko for energifattigdom, og personer, der bor i socialt boligbyggeri. Hvis det er relevant, anvender medlemsstaterne finansieringen bedst muligt, herunder offentlig finansiering og finansieringsfaciliteter, der er oprettet på EU-plan med det formål at fjerne negative virkninger og sikre en retfærdig og inklusiv energiomstilling.

Artikel 12

Sammenligningsværktøjer

1. Medlemsstaterne sikrer, at i det mindste privatkunder, **små virksomheder** og mikrovirksomheder har gratis adgang til mindst ét værktøj til sammenligning af leverandørers tilbud, herunder bundtede tilbud. Kunder underrettes på eller sammen med deres regninger eller på anden måde om, at sådanne værktøjer er til rådighed. Værktøjerne skal som minimum opfylde følgende betingelser:
 - a) de skal være uafhængige af alle markedsaktører og sikre, at alle naturgasvirksomheder behandles lige i søgeresultaterne
 - b) de skal tydeligt angive, hvem der er indehaver af værktøjerne, og den fysiske eller juridiske person, der forvalter og kontrollerer værktøjerne, samt oplysninger om, hvordan værktøjet finansieres
 - c) de skal fastsætte klare og objektive kriterier, som sammenligningen bygger på, herunder tjenesteydelser, og offentliggøre dem
 - d) de skal anvende et letforståeligt og utvetydigt sprog
 - e) de skal give præcise og ajourførte oplysninger med angivelse af tidspunktet for den seneste ajourføring af oplysningerne
 - f) de skal være tilgængelige for personer med handicap ved at være let opfattede, anvendelige, forståelige og robuste
 - g) de skal stille en effektiv procedure til rådighed for indberetning af forkerte oplysninger om offentliggjorte tilbud
 - h) de skal udføre sammenligninger, samtidig med at personoplysninger begrænses til at omfatte de oplysninger, der er strengt nødvendige for sammenligningen.

Medlemsstaterne sikrer, at mindst ét værktøj giver et overblik over hele **gasmarkedet**. Hvis flere værktøjer dækker markedet, skal disse værktøjer omfatte et så fuldstændigt som muligt udvalg af gastilbud, der dækker en væsentlig del af markedet, og, såfremt disse værktøjer ikke dækker markedet fuldstændigt, skal dette oplyses klart, inden resultaterne vises.

2. Værktøjerne kan drives af en hvilken som helst enhed, herunder private virksomheder og offentlige myndigheder eller organer.
3. Medlemsstaterne **kræver**, at de i stk. 1 omhandlede sammenligningsværktøjer omfatter sammenlignende kriterier vedrørende arten af de tjenesteydelser, der tilbydes af leverandørerne, **herunder om prisen er fast eller variabel, kontraktens varighed, enhedsprisen, herunder alle gebyrer og afgifter, samt rabatter, således at slutkunderne kan identificere det billigste tilbud, og hvis miljøpåvirkningen fremhæves som et væsentligt element i tilbuddet, en beskrivelse af denne miljøpåvirkning.**

Ved fastlæggelsen af disse kriterier hører medlemsstaterne relevante interessenter, herunder organisationer, der repræsenterer forbrugernes interesser.

4. Medlemsstaterne udpeger en kompetent myndighed til at varetage ansvaret for at udstede tillidsmærker til sammenligningsværktøjer, som opfylder de i stk. 1 fastsatte betingelser, og for at sikre, at sammenligningsværktøjer, der bærer et tillidsmærke, til enhver tid opfylder disse krav. ***For at sætte de kompetente myndigheder i stand til at udstede tillidsmærker skal leverandører og relevante mellemænd give dem alle tilgængelige aktuelle og tidligere tilbud. De kompetente myndigheder skal navnlig regelmæssigt gennemgå prissammenligningsværktøjer, der er forsynet med et tillidsmærke, for at sikre, at kravene i stk. 1 og 3 til stadighed er opfyldt.*** Denne **kompetente** myndighed skal være uafhængig af alle markedsdeltagere og operatører af sammenligningsværktøjer.
5. Det skal være muligt at søge om et tillidsmærke for ethvert værktøj til sammenligning af markedsdeltagere i overensstemmelse med denne artikel på et frivilligt og ikkediskriminerende grundlag.
6. Uanset stk. 4 og 5 kan medlemsstaterne vælge ikke at fastsætte bestemmelser om udstedelsen af tillidsmærker til sammenligningsværktøjer, hvis en offentlig

myndighed eller et offentligt organ stiller et sammenligningsværktøj til rådighed, der opfylder de i stk. 1 fastsatte krav.

Artikel 13

Aktive kunder

1. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunder, ***især fra landbrugssektoren eller den offentlige sektor, samtidig med at de bevarer deres rettigheder som slutkunder som fastsat i dette direktiv***, har ret til at handle som aktive kunder uden at være underlagt uforholdsmæssige eller diskriminerende tekniske krav, administrative krav, procedurer og gebyrer, samt netgebyrer, der ikke afspejler omkostningerne. ***Medlemsstaterne sikrer, at aktive kunder overholder de gældende bæredygtighedskriterier og kriterierne for drivhusgasemissionsbesparelser i henhold til artikel 29 i direktiv (EU) 2018/2001 [det ændrede direktiv om fremme af vedvarende energi] og de relevante bestemmelser om metanemissioner i forordning (EU) .../...⁺.***
2. Medlemsstaterne sikrer, at aktive kunder:
 - a) har ret til at udøve aktivitet direkte
 - b) har ret til at sælge egenproduceret vedvarende naturgas under anvendelse af naturgassystemet
 - c) har ret til at deltage i energieffektivitetsordninger
 - d) har ret til at delegere forvaltningen af de anlæg, der er nødvendige for deres aktiviteter, til en tredjepart, herunder installation, drift, databehandling og vedligeholdelse, uden at denne tredjepart anses som en aktiv kunde
 - e) er omfattet af netgebyrer, der afspejler omkostningerne, er gennemsigtige og ikkediskriminerende, idet det sikres, at de bidrager på en passende og afbalanceret måde til systemets samlede omkostningsdeling
 - f) er økonomisk ansvarlige for de ubalancer, som de skaber i gassystemet, eller at de pålægges at delegere deres balanceansvar i overensstemmelse med artikel 3, litra e), i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx].

⁺ ***EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på den forordning, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0423(COD)).***

3. Medlemsstaterne kan i deres nationale ret have forskellige bestemmelser, der finder anvendelse på individuelle aktive kunder og aktive kunder, der handler i fællesskab, forudsat at alle rettigheder og forpligtelser som fastsat i medfør af denne artikel finder anvendelse på alle aktive kunder. Enhver forskel i behandling af aktive kunder, der handler i fællesskab, skal være forholdsmæssig og behørigt begrundet.
4. Medlemsstaterne sikrer, at aktive kunder *inden for vedvarende naturgas*, der ejer faciliteter, hvori der *produceres eller* lagres vedvarende gas:
 - a) har ret til nettilslutning inden for et rimeligt tidsrum, efter at de har anmodet herom, forudsat at alle nødvendige betingelser såsom balanceansvar er opfyldt
 - b) ikke er underlagt noget dobbeltgebyr, herunder netgebyr, for lagret vedvarende gas, der forbliver i deres egne anlæg
 - c) ikke omfattes af uforholdsmæssige licenskrav og gebyrer
 - d) har lov til at levere flere tjenesteydelser samtidig, hvis det er teknisk muligt.

Artikel 15

Regninger og faktureringsoplysninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at regninger og faktureringsoplysninger er nøjagtige, letforståelige, klare, koncise og brugervenlige og præsenteres på en måde, der gør det let for slutkunder at foretage sammenligninger, og at de opfylder de mindstekrav, der er fastsat i bilag I. Slutkunder skal på anmodning modtage en klar og forståelig redegørelse for, hvordan deres regning er fremkommet, navnlig hvis regningen ikke er baseret på faktisk forbrug.
2. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunder modtager alle regninger og faktureringsoplysninger omkostningsfrit.
3. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunder har mulighed for at vælge elektroniske regninger og faktureringsoplysninger og har mulighed for at vælge fleksible ordninger for faktisk betaling af regningerne.
4. Hvis kontrakten fastsætter en fremtidig ændring af et produkt eller en pris eller rabat, skal dette angives på regningen sammen med den dato, hvorpå ændringen finder sted.

5. Medlemsstaterne rådfører sig med forbrugerorganisationer, når de overvejer at ændre kravene til regningers indhold.

Artikel 16

Intelligente målersystemer i naturgassystemet

1. For at **supplere de energieffektivitetsforanstaltninger, der er vedtaget i henhold til direktiv (EU) .../...⁺ og (EU) .../...⁺⁺ og yderligere at styrke slutkundernes rolle**, henstiller medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat har fastsat bestemmelse herom, den regulerende myndighed kraftigt til, at naturgasvirksomheder optimerer deres anvendelse af naturgas, bl.a. ved at levere energistyringstjenesteydelser, **efter en positiv cost-benefit-analyse**, og indføre intelligente målersystemer, der navnlig er interoperable med forbrugerenergistyringssystemer og intelligente net i overensstemmelse med gældende EU-regler om databeskyttelse.
2. Medlemsstaterne **går først videre med** indførelse af intelligente målersystemer, **der letter kundernes aktive deltagelse**, på deres område, **når der foreligger en positiv cost-benefit-analyse, som klart vurderer og specificerer kundernes fordele ved anvendelsen af intelligente målere og valg af tilbud, der muliggøres af intelligente målere. Denne cost-benefit-analyse** skal være i overensstemmelse med de principper, der er fastlagt i bilag II. **Cost-benefit-analysen skal også evaluere virkningerne af at indføre intelligente målersystemer kun for industrielle kunder.**
3. Medlemsstater, der påbegynder indførelse af intelligente målersystemer, vedtager og offentliggør et minimumssæt af funktionskrav og tekniske krav til de intelligente målersystemer, der skal indføres på deres område, i overensstemmelse med artikel 18 og bilag II. Medlemsstaterne sikrer disse intelligente målersystemers interoperabilitet, og at de kan levere output til forbrugerenergistyringssystemer. I den forbindelse tager medlemsstaterne behørigt hensyn til anvendelsen af foreliggende relevante standarder, herunder standarder, der muliggør interoperabilitet, samt bedste praksis og vigtigheden af at udvikle intelligente net og at udvikle det indre marked for naturgas.

⁺ **EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).**

⁺⁺ **EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0426(COD)).**

3a. Medlemsstater, der går videre med indførelsen af intelligente målersystemer, udarbejder retningslinjer vedrørende leveringen af klare og forståelige oplysninger og rådgivning til kunderne om fordelene ved intelligente målere. Medlemsstaterne udarbejder disse retningslinjer efter høring af forbrugerorganisationer og andre relevante organisationer. Disse retningslinjer skal som minimum:

- a) omfatte råd om, hvordan kunde grupper kan bruge deres intelligente målersystem til at forbedre deres energieffektivitet**
- b) fastlægge brachedækkende standarder for at imødegå de specifikke behov hos sårbare kunder såsom personer, der er syns- eller hørehæmmede, og personer med manglende læse- og skrivefærdigheder**
- c) omfatte strategier for lokalt engagement med henblik på at tilskynde til støtte fra myndigheder og støttetjenester for at forklare, hvordan intelligente apparater kan gavne sårbare kunder og kunder, der er ramt af eller i risiko for energifattigdom.**

4. Medlemsstater, der påbegynder indførelse af intelligente målersystemer, sikrer, at slutkunderne bidrager til de omkostninger, der er forbundet med indførelsen, på en gennemsigtig og ikkediskriminerende måde, samtidig med at der tages højde for de langsigtede fordele for hele værdikæden. Medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat har fastsat bestemmelse herom, de udpegede kompetente myndigheder overvåger regelmæssigt en sådan indførelse på deres område for at følge leveringen af fordele for kunderne. **Fordele for netdriften i overensstemmelse med cost-benefit-analysen, f.eks. i form af besparelser, navnlig som følge af bedre netforvaltning, mere effektiv fejlrydning og mere præcis planlægning og identificeringen af nettab, fratrækkes ved beregningen af kundernes bidrag.**

6. Bestemmelserne i dette direktiv om intelligente målersystemer finder anvendelse på fremtidige installationer og installationer, der erstatter ældre intelligente målere. Intelligente målersystemer, som allerede er installeret, eller for hvilke "projektets påbegyndelse" skete forud for den [ikrafttrædelsesdatoen], må forblive i drift i deres driftslevetid. Intelligente målersystemer, som ikke opfylder kravene i artikel 20 og bilag II, må dog ikke forblive i drift efter den [12 år efter dette direktivs ikrafttræden].

7. I stk. 6 forstås ved "projektets påbegyndelse": enten påbegyndelsen af arbejdet på investeringsprojektet eller det første bindende tilsagn om køb af udstyr eller indgåelse af andre forpligtelser, som gør investeringen irreversibel, alt efter hvad der indtræffer først. Køb af grunde og forberedende arbejde såsom indhentning af tilladelser og indledende gennemførlighedsundersøgelser betragtes ikke som en påbegyndelse af projektet. I forbindelse med virksomhedsovertagelser er "arbejdets påbegyndelse" tidspunktet for erhvervelsen af de aktiver, der er direkte knyttet til den erhvervede virksomhedsenhed.

█ Artikel 18

Intelligente målersystemers funktioner i naturgassystemet

Hvis indførelsen af intelligente målersystemer bedømmes positivt som følge af cost-benefit-analysen, jf. artikel 16, stk. 2, █ indfører medlemsstaterne disse systemer i overensstemmelse med europæiske standarder, følgende krav og bilag II:

- a) de intelligente målersystemer skal nøjagtigt måle det faktiske naturgasforbrug og skal kunne give slutkunderne oplysninger om det faktiske forbrugstidspunkt, herunder validerede historiske forbrugsdata, som skal gøres let og sikkert tilgængelige og synlige for slutkunderne på anmodning og uden yderligere omkostninger, og ikkevaliderede senest tilgængelige forbrugsdata, som også skal gøres let og sikkert tilgængelige for slutkunderne uden yderligere omkostninger, gennem en standardiseret grænseflade eller fjernadgang for at støtte automatiserede energieffektivitetsprogrammer og andre tjenesteydelser
- b) sikkerheden i forbindelse med de intelligente målersystemer og datakommunikation skal være i overensstemmelse med relevante EU-regler om sikkerhed, idet der tages behørigt hensyn til de bedste tilgængelige teknikker til sikring af den højest mulige grad af cybersikkerhedsbeskyttelse under hensyntagen til omkostningerne og proportionalitetsprincippet
- c) slutkunderne skal sikres beskyttelse af privatlivets fred, og beskyttelsen af deres data skal være i overensstemmelse med relevante EU-regler om databeskyttelse og privatlivets fred

- d) hvis slutkunderne anmoder herom, skal data om deres naturgasforbrug i overensstemmelse med de gennemførelsesretsakter, der vedtages i henhold til artikel 23, stilles til rådighed for dem via en standardiseret kommunikationsgrænseflade eller via fjernadgang eller for tredjemand, der handler på deres vegne, i en letforståelig form, der giver dem mulighed for at sammenligne tilbud på et ensartet grundlag
- e) passende rådgivning og oplysninger skal gives til slutkunder før eller på det tidspunkt, hvor intelligente målere installeres, navnlig om alle deres muligheder med hensyn til måleraflæsning og overvågning af energiforbruget samt om indsamling og behandling af personoplysninger i overensstemmelse med gældende EU-regler om databeskyttelse
- f) intelligente målersystemer skal give slutkunderne mulighed for at få foretaget afmåling og afregning med samme tidsopløsning som for den korteste afregningsperiode på det nationale marked.

Med henblik på første afsnit, litra d), skal det ligeledes være muligt for slutkunder at hente deres målerdata eller overføre dem til en anden part uden ekstra omkostninger og i overensstemmelse med deres ret til dataportabilitet i henhold til EU-regler om databeskyttelse

Artikel 19

*Ret til at få installeret en intelligent naturgasmåler **for industrikunder***

1. Hvis indførelsen af intelligente målersystemer er blevet bedømt negativt som følge af cost-benefit-analysen, jf. artikel 16, stk. 2, sikrer medlemsstaterne, at alle **industrikunder** mod betaling af de dermed forbundne omkostninger på fair, rimelige og omkostningseffektive betingelser har ret til at få installeret eller, hvor det er relevant, opgraderet en intelligent måler, der:
 - a) når det er teknisk muligt, er udstyret med de funktioner, der er omhandlet i artikel 18, eller med et minimumssæt af funktioner, der fastlægges og offentliggøres af medlemsstaterne på nationalt plan, og i overensstemmelse med bilag II
 - b) er interoperabel og i stand til at sikre konnektivitet med forbrugerenergistyningssystemer.

2. Anmoder en **industrikunde** om en intelligent måler i medfør af stk. 1, skal medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat har fastsat bestemmelse herom, de udpegede kompetente myndigheder:
- a) sikre, at tilbuddet til den **industrikunde**, der anmoder om installation af en intelligent måler, udtrykkeligt og klart beskriver:
 - i) de funktioner og den interoperabilitet, som den intelligente måler tilbyder, samt de tjenesteydelser, der kan tilbydes, og de fordele, som realistisk set kan opnås ved at få installeret en intelligent måler på det pågældende tidspunkt
 - ii) alle dermed forbundne omkostninger, der skal afholdes af **industrikunden**
 - b) sikre, at den intelligente måler installeres inden for en rimelig frist og under alle omstændigheder senest fire måneder efter **industrikundens** anmodning
 - c) regelmæssigt og mindst hvert andet år vurdere og offentliggøre de omkostninger, der er forbundet med systemet, og registrere udviklingen af disse omkostninger som følge af den teknologiske udvikling og eventuelle opgraderinger af målersystemet.

Artikel 20

Konventionelle målere for naturgas

1. Medlemsstaterne sikrer, at naturgasslutkunder, der ikke har intelligente målere, **for så vidt som det er teknisk muligt, økonomisk rimeligt og står i et fornuftigt forhold til de mulige energibesparelser**, udstyres med individuelle konventionelle målere, der nøjagtigt måler deres faktiske forbrug.
2. Medlemsstaterne sikrer, at naturgasslutkunderne uden videre er i stand til at aflæse deres konventionelle målere, enten direkte eller indirekte via en onlinegrænseflade eller en anden passende grænseflade.

Artikel 21

Dataforvaltning

1. Medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat har fastsat bestemmelse herom, de udpegede kompetente myndigheder fastsætter i forbindelse med opstilling af regler

for forvaltning og udveksling af data regler om berettigede parter adgang til slutkunders data i overensstemmelse med denne artikel og med Unionens gældende retlige rammer. Data omfatter med henblik på dette direktiv målerdata og forbrugsdata samt data, der er nødvendige for kunders skifte af leverandør og andre tjenesteydelser.

2. Medlemsstaterne tilrettelægger forvaltningen af data med henblik på at sikre en effektiv og sikker adgang til og udveksling af data samt databeskyttelse og datasikkerhed.

Uafhængigt af den dataforvaltningsmodel, der anvendes i den enkelte medlemsstat, giver de parter, der har ansvar for dataforvaltning, enhver berettiget part adgang til slutkunders data på baggrund af udtrykkeligt samtykke fra slutkunden i overensstemmelse med stk. 1. De ønskede data stilles til rådighed for de berettigede parter på en ikkediskriminerende måde og samtidigt. Der skal være nem adgang til data, og de relevante procedurer herfor skal offentliggøres.

3. Reglerne om adgang til data og datalagring med henblik på dette direktiv skal være i overensstemmelse med relevant EU-ret.

Behandling af personoplysninger, der foretages inden for rammerne af dette direktiv, skal foretages i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679.

4. Medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat har fastsat bestemmelse herom, de udpegede kompetente myndigheder bemyndiger og certificerer eller, hvis det er relevant, fører tilsyn med de parter, der er ansvarlige for dataforvaltning, for at sikre, at de overholder kravene i dette direktiv.

Uden at det berører databeskyttelsesrådgivernes opgaver i henhold til forordning (EU) 2016/679, kan medlemsstaterne beslutte at kræve, at parter, der er ansvarlige for dataforvaltning, udpeger en overvågningsansvarlig, som skal føre tilsyn med gennemførelsen af de foranstaltninger, der træffes af disse parter, for at sikre ikkediskriminerende adgang til data og overholdelse af kravene i dette direktiv.

Medlemsstaterne kan udpege overvågningsansvarlige eller organer som omhandlet i dette direktivs artikel 44, stk. 2, litra d), for at opfylde forpligtelserne i medfør af nærværende stykke.

5. Slutkunderne må ikke pålægges ekstra omkostninger i forbindelse med at få adgang til deres data eller i forbindelse med en anmodning om at få stillet deres data til rådighed.

Medlemsstaterne er ansvarlige for at fastsætte de relevante gebyrer i forbindelse med berettigede parters adgang til data.

Medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat har fastsat bestemmelse herom, de udpegede kompetente myndigheder sikrer, at gebyrer, der pålægges af regulerede enheder, der leverer dataydelser, er rimelige og behørigt begrundede.

Artikel 22

Interoperabilitetskrav og procedurer for adgang til data

1. For at fremme konkurrencen på naturgasdetailmarkedet og undgå uforholdsmæssigt store administrative omkostninger for de berettigede parter fremmer medlemsstaterne fuldstændig interoperabilitet mellem energiydelser i Unionen.
2. Kommissionen fastsætter ved hjælp af gennemførelsesretsakter interoperabilitetskrav og ikkediskriminerende og gennemsigtige procedurer for adgang til de data, der er omhandlet i artikel 21, stk. 1. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011.
3. Medlemsstaterne sikrer, at naturgasvirksomheder anvender interoperabilitetskravene og procedurerne for adgang til data som omhandlet i stk. 2. Disse krav og procedurer skal bygge på eksisterende national praksis.

Artikel 23

Fælles kontaktpunkter

Hver medlemsstat sikrer, at der etableres **et** fælles **kontaktpunkt**, hvor kunderne kan indhente alle nødvendige oplysninger om deres rettigheder, gældende ret og de tilgængelige tvistbilæggelsesordninger i tilfælde af tvister. Sådanne fælles kontaktpunkter kan være en del af de almindelige forbrugeroplysningsinstanser og være de samme enheder som det fælles kontaktpunkt for elektricitet, der er omhandlet i artikel 26 i direktiv (EU) 2019/944 eller **fælles kontaktpunkter som fastsat i direktiv (EU) 2018/2001 [det ændrede direktiv om**

fremme af vedvarende energi, direktiv (EU) .../...⁺ og direktiv (EU) .../...⁺⁺, forudsat at sådanne enheder sikrer adgang til både energi- og forbrugeroplysninger.

Det fælles kontaktpunkt skal også give klare og fuldstændige oplysninger om tilgængelige støtteforanstaltninger, herunder dem, der er rettet mod sårbare kunder, såsom midlertidige indkomststøtteordninger, støtte til energieffektivitetsforanstaltninger, bygningsrenoveringer, alternative opvarmnings- og kølingssystemer baseret på vedvarende energi og adgang til produktion af vedvarende energi, eget forbrug, salg og lagring.

Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne informeres om, hvor de kan finde deres nationale fælles kontaktpunkt.

Medlemsstaterne sikrer, at kunderne får oplysninger om certificerede sammenligningsværktøjer gennem det nationale fælles kontaktpunkt. Medlemsstaterne sikrer også adgang til mindst ét tilgængeligt sammenligningsværktøj for kunder, der anmoder om det, herunder kunder uden internetadgang.

Artikel 24

■ Udenretslig bilæggelse af tvister

1. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunder har adgang til enkle, retfærdige, gennemsigtige, uafhængige og effektive ordninger til udenretslig bilæggelse af tvister vedrørende rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, gennem en uafhængig ordning som f.eks. en energiombudsmand eller et forbrugerorgan eller gennem en regulerende myndighed. Hvis slutkunden er en forbruger som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/11/EU²³, skal sådanne ordninger til udenretslig bilæggelse af tvister opfylde kvalitetskravene i nævnte direktiv, og skal, når det er berettiget, omfatte refusions- og erstatningsordninger.
2. Om nødvendigt sikrer medlemsstaterne, at alternative tvistbilæggesinstanser samarbejder om at sikre en enkel, retfærdig, gennemsigtig, uafhængig og effektiv ordning til udenretslig bilæggelse af tvister i forbindelse med enhver tvist, der hidrører fra produkter eller tjenesteydelser, der er knyttet til eller er bundtet med

⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).*

⁺⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0426(COD)).*

ethvert produkt eller enhver tjenesteydelse, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.

3. Det er obligatorisk for gasvirksomheder at deltage i ordninger til udenretslig bilæggelse af tvister for privatkunder, medmindre den pågældende medlemsstat over for Kommissionen godtgør, at andre ordninger er tilsvarende effektive.

3a. Medlemsstaterne vurderer regelmæssigt deres udenretslige tvistbilæggesmekanismers funktionsdygtighed, navnlig med hensyn til deltagelse og overholdelse af energitjenesteudbydere, mellemmænd og distributionssystemoperatører.

Artikel 25

Beskyttelse af sårbare kunder og **kunder, der er berørt af eller i risiko for energifattigdom**, og forsyningspligtige leverandører

Medlemsstaterne **beskytter** slutkunder og sikrer navnlig, at der er passende sikkerhedsforanstaltninger, der beskytter sårbare kunder **og kunder, der er berørt af eller i risiko for energifattigdom**. I den forbindelse **er udtrykket** sårbare kunder **defineret i henhold til artikel 28 i direktiv (ER) 2019/944**.

Medlemsstaterne henviser til definitionen af energifattigdom i direktiv (EU) .../...⁺ med henblik på at vedtage en sammenlignelig definition af kunder, der er berørte af eller i risiko for energifattigdom. Med henblik på gennemførelsen af begrebet energifattigdom tager medlemsstaterne hensyn til de indikatorer og retningslinjer, der er fastsat i Kommissionens henstilling om energifattigdom, og som minimum følgende, nemlig andelen af personer, hvis:

- a) **andel af energiomkostninger i forhold til deres disponible indkomst efter fradrag af boligudgifter er mere end det dobbelte af den nationale median**
- b) **andel af nettoindkomsten brugt på energitjenester er over den nationale median, og den disponible indkomst efter energi- og boligudgifter er lig med eller under grænseværdien for "fattighedsrisiko"**

⁺ **EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).**

- c) *absolutte energiforbrug er lavere end halvdelen af den nationale median for energiforbrug.*

*Foranstaltninger til bekæmpelse af energifattigdom og til beskyttelse af sårbare kunder og kunder, der er berørt af eller risikerer at blive ramt af energifattigdom, kan omfatte støtte til at sikre den nødvendige energiforsyning, anvende vedvarende energi og forbedre energieffektiviteten, herunder bygningsrenoveringer, for på bæredygtig vis at overvinde sårbarhed og energifattigdom. Foranstaltningerne kan bl.a. også omfatte et forbud mod at afbryde forsyningen for disse kunder i kritiske perioder **og under alle omstændigheder om vinteren.***

Medlemsstaterne træffer navnlig hensigtsmæssige foranstaltninger til at beskytte slutkunder i fjerntliggende områder, som *allerede* er tilsluttet *naturgassystemet* eller brintsystemet.

Medlemsstaterne *udpeger* en forsyningspligtig leverandør for privatkunder og, hvis medlemsstaterne finder det relevant, små virksomheder, der er tilsluttet naturgas- eller brintsystemet. *Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger, hvis sårbare kunder eller kunder, der er berørt af eller risikerer at blive ramt af energifattigdom, ikke er i stand til at betale leverandøren i sidste instans. Medlemsstaterne sikrer forbrugerbeskyttelse*, især for så vidt angår gennemsigtighed i kontraktbetingelser og -vilkår, almindelig information og ordninger for bilæggelse af tvister.

For slutkunder, der er sårbare eller berørt af eller risikerer at blive ramt af energifattigdom, herunder dem, der ikke er tilsluttet naturgas- eller brintsystemet, vedtager medlemsstaterne straks foranstaltninger for at sikre deres energisikkerhed, idet de prioriterer de mest energieffektive og bæredygtige løsninger.

De i denne artikel fastsatte foranstaltninger må ikke hindre en effektiv åbning af markedet, jf. artikel 4, eller markedets funktion. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen de foranstaltninger, der er vedtaget for at gennemføre denne artikel, hvis det er relevant, i overensstemmelse med artikel 5. Sådanne meddelelser kan omfatte foranstaltninger, der træffes inden for den generelle sociale sikringsordning.

Artikel 25a

Energifattigdom og overvågning af energisikkerheden

Uden at det berører den rapporteringsramme, der er fastsat i forordning (EU) 2018/1999, vedtager og offentliggør Kommissionen senest den... [to år efter datoen for dette direktiv

ikrafttræden] og hvert andet år derefter en rapport, der kortlægger niveauet for energifattigdom og risikoen for energifattigdom i hver medlemsstat og pr. NUTS3-niveau.

Rapporten skal mindst omfatte følgende elementer:

- a) *en vurdering af situationen og udviklingen i energipriserne i Unionen og i medlemsstaterne og indvirkningen på husholdninger, der er berørt af eller i risiko for energifattigdom, og af, hvordan energipriserne påvirker deres energisikkerhed, herunder en vurdering af, om ændringer i detailenergipriserne skyldes en ineffektiv gennemførelse af dette direktiv og manglen på passende markedsvilkår, herunder utilstrækkelig konkurrence mellem leverandører eller konkurrencebegrænsende adfærd*
- b) *en vurdering af de underliggende årsager til energifattigdommens opståen, herunder en vurdering af om energifattigdommen skyldes manglende infrastrukturkapacitet, indkomstsituationer eller boligforhold*
- c) *en detaljeret kortlægning af de sociale instrumenter og foranstaltninger, der er indført i medlemsstaterne for at imødegå energifattigdom, herunder de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 25.*

Kommissionen anvender ud over de indikatorer og retningslinjer, der er illustreret i Kommissionens henstilling om energifattigdom, bl.a. kriterierne i artikel 25 til at afdække og rapportere om antallet af husstande, der er berørt af eller i risiko for energifattigdom.

Kapitel IV

Tredjeparts adgang til infrastruktur

Afdeling I

ADGANG TIL NATURGASINFRASTRUKTUR

Artikel 26

Markedsadgang for vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas*

Medlemsstaterne letter adgangen for vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas* til markedet og infrastrukturen, uanset om faciliteterne til produktion af *den vedvarende gas* og *den kulstoffattige gas* er tilsluttet distributions- eller transmissionsnet, *forudsat at en sådan*

adgang anses for at være gavnlig i overensstemmelse med den tiårige netudviklingsplan, der er omhandlet i artikel 52.

Artikel 27

Tredjeparters adgang til naturgas-, distributions- og transmissions- samt LNG-terminaler

1. Medlemsstaterne sikrer, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til transmissions- og distributionssystemerne samt LNG-faciliteter, som bygger på offentliggjorte tariffer, der gælder alle kunder, herunder forsyningsvirksomheder, og som anvendes objektivt og uden at diskriminere mellem systembrugere.
Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er baseret på, er godkendt forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 72 af en i artikel 70, omhandlet regulerende myndighed, og at disse tariffer — og metoderne, hvor kun disse godkendes — offentliggøres, inden de træder i kraft. ■
2. Bestemmelserne i dette direktiv er ikke til hinder for, at der indgås langtidskontrakter for vedvarende **gas** og **kulstoffattig gas** såfremt de overholder Unionens konkurrenceregler og bidrager til dekarboniseringen.
Langfristede forsyningskontrakter for naturgas med uformindsket kulstofudledning må ikke indgås med en varighed, der udløber efter udløbet af år 2049. ***Slutdatoen kan revideres for at bringe den i overensstemmelse med de relevante ændringer i Unionens energi- og klimamål under hensyntagen til forsyningsikkerheden og med forbehold af langfristede kontrakter, der er indgået.***

Artikel 28

Adgang til naturgas opstrømsrørledningsnet

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at naturgasvirksomheder og privilegerede kunder, uanset hvor de er placeret, kan få adgang til opstrømsrørledningsnet, herunder faciliteter, som yder tekniske tjenester i forbindelse med sådan adgang, i overensstemmelse med denne artikel, bortset fra de dele af sådanne net og faciliteter, der benyttes til lokale produktionsaktiviteter ved et felt, hvor gassen produceres. Kommissionen underrettes om foranstaltningerne i overensstemmelse med artikel 88.

2. Medlemsstaterne beslutter i overensstemmelse med de relevante retsakter, hvordan den i stk. 1 omhandlede adgang gives. Medlemsstaterne skal have som målsætninger, at der foreligger en rimelig og åben adgang, at der skabes et konkurrencepræget marked for naturgas, og at ethvert misbrug af dominerende stilling undgås, idet de tager hensyn til sikre og regelmæssige forsyninger, kapacitet, der er eller hurtigt kan stilles til rådighed, og beskyttelse af miljøet. Der kan tages hensyn til følgende behov:
- a) nødvendigheden af at nægte adgang, hvis de tekniske specifikationer er indbyrdes uforenelige, og dette problem ikke kan løses rimelig let
 - b) nødvendigheden af at undgå vanskeligheder, som ikke kan overvindes rimelig let, og som kan være til skade for en effektiv eksisterende og planlagt fremtidig kulbrinteproduktion, herunder fra felter med marginal økonomisk rentabilitet
 - c) nødvendigheden af at respektere behørigt dokumenterede rimelige behov hos ejeren eller operatøren af opstrømsrørledningsnet for transport og forarbejdning af gas og de interesser, som alle andre potentielt berørte brugere af opstrømsrørledningsnettet eller relevante forarbejdnings- eller håndteringsfaciliteter har, og
 - d) nødvendigheden af i overensstemmelse med EU-lovgivningen at anvende deres love og administrative procedurer i forbindelse med tildelingen af autorisationer til produktion eller opstrømsudvikling.
3. Medlemsstaterne sikrer, at der er indført en ordning til bilæggelse af tvister, der omfatter en af parterne uafhængig myndighed, der har adgang til alle relevante oplysninger, således at tvister vedrørende adgang til opstrømsrørledningsnet kan bilægges hurtigt under hensyn til kriterierne i stk. 2 og antallet af parter, der måtte være involveret i at forhandle adgang til sådanne net.
4. I tilfælde af grænseoverskridende tvister gælder tvistbilæggelsesordningen i den medlemsstat, der har jurisdiktion over det opstrømsrørledningsnet, hvortil der nægtes adgang. Når det pågældende net henhører under mere end én medlemsstat i grænseoverskridende tvister, skal de pågældende medlemsstater rådføre sig med hinanden for at sikre, at bestemmelserne i dette direktiv anvendes overensstemmende. Hvis opstrømsrørledningsnettet har sin oprindelse i et tredjeland og er koblet til mindst én medlemsstat, skal de pågældende medlemsstater rådføre sig

med hinanden, og den medlemsstat, hvor det første indfødningspunkt til medlemsstaternes net er beliggende, skal rådføre sig med det pågældende tredjeland, hvor opstrømsrørledningsnettet har sin oprindelse, for at sikre, at dette direktiv finder ensartet anvendelse på medlemsstaternes område for så vidt angår det pågældende net.

Artikel 29

Adgang til oplagring af naturgas

1. Hvis det er teknisk eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang med henblik på forsyning af kunderne samt for tilrettelæggelse af adgang til hjælpefunktioner, kan medlemsstaterne ved tilrettelæggelse af adgang til lagerfaciliteter og linepack vælge en af eller begge procedurerne i stk. 3 og 4. Disse procedurer baseres på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier.

Når medlemsstaterne vælger proceduren for adgang til oplagring i henhold til denne artikel, tager de hensyn til resultaterne af de fælles og nationale risikovurderinger, der er foretaget i henhold til artikel 7 i forordning (EU) 2017/1938.

De regulerende myndigheder ■ fastsætter og offentliggør kriterier for, hvilken ordning, der skal gælde for adgang til lagerfaciliteter og linepack. De offentliggør eller forpligter lager- og transmissionssystemoperatørerne til at offentliggøre, hvilke lagerfaciliteter eller hvilke dele af disse faciliteter og hvilken linepack der tilbydes under de forskellige procedurer, som er nævnt i stk. 3 og 4.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på de hjælpefunktioner og de midlertidige lagerfaciliteter i forbindelse med LNG-faciliteter, der er nødvendige for forgasningsprocessen og den efterfølgende levering til transmissionssystemet.
3. Ved forhandlet adgang træffer de regulerende myndigheder de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at virksomheder og privilegerede kunder inden for eller uden for det område, som dækkes af det sammenkoblede system, kan forhandle om adgang til lagerfaciliteter og linepack, hvis dette er teknisk og/eller økonomisk nødvendigt for at sikre effektiv systemadgang samt for at skaffe adgang til andre hjælpefunktioner. Parterne er forpligtet til at forhandle om adgang til lagre, linepack og andre hjælpefunktioner i god tro.

Aftaler om adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner forhandles med den pågældende lagersystemoperatør. De regulerende myndigheder skal kræve, at lagersystemoperatørerne og naturgasvirksomhederne offentliggør deres kommercielle hovedvilkår for brug af lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner en gang om året.

Ved fastsættelsen af disse vilkår skal lageroperatørerne høre systembrugerne.

4. Ved reguleret adgang træffer de regulerende myndigheder de nødvendige foranstaltninger til at give naturgasvirksomheder og privilegerede kunder inden for eller uden for det område, som er dækket af det sammenkoblede system, en adgangsret til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner på grundlag af offentliggjorte tariffer eller andre betingelser og forpligtelser knyttet til brugen af lagerfaciliteter og linepack, hvis dette teknisk eller økonomisk er nødvendigt for at sikre effektiv adgang til systemet samt for etablering af adgang til andre hjælpefunktioner. De regulerende myndigheder hører systembrugerne ved fastsættelsen af disse tariffer eller metoderne for fastsættelse af disse tariffer. Denne adgangsret for privilegerede kunder kan gives ved at sætte dem i stand til at indgå forsyningsaftaler med andre konkurrerende virksomheder end systemets ejer eller operatør eller en tilknyttet virksomhed.

Artikel 30

Direkte linjer for naturgas

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på at muliggøre:
 - a) at virksomheder, der er etableret på deres område, kan forsyne privilegerede kunder via en direkte linje, og
 - b) at enhver af disse ■ kunder på deres område kan blive forsynet med gas fra naturgasvirksomheder via en direkte linje.
2. I tilfælde, hvor der stilles krav om bemyndigelse, f.eks. bevilling, tilladelse, koncession, samtykke eller godkendelse, til at etablere eller drive direkte linjer, fastlægger medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, kriterierne for udstedelse af bemyndigelse til at etablere eller drive sådanne linjer på

deres område. Disse kriterier skal være objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende.

3. Medlemsstaterne kan udstede en bemyndigelse til at etablere en direkte linje betinget af, enten at systemadgang er blevet nægtet på grundlag af artikel 34, eller at der indledes en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til artikel 73.

Afdeling II

ADGANG TIL BRINTINFRASTRUKTUR

Artikel 31

Tredjepartsadgang til brintnet

1. Medlemsstaterne drager omsorg for, at der indføres en ordning for reguleret tredjepartsadgang til brintnettene, som bygger på offentliggjorte tariffer, og som anvendes objektivt og uden forskelsbehandling mellem brintnetbrugerne. ***Hvis der er mindre kapacitet end potentielle brugere, giver netoperatørerne i samarbejde med både de relevante regulerende myndigheder og potentielle brugere prioriteret adgang til brugere, som kan påvise det største potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner pr. ton forbrugt brint, og hvor der ikke findes andre mere energi- og omkostningseffektive løsninger. Dette stykke finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor der allerede er givet adgang til brintnettet.***
2. Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er baseret på, er godkendt forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 72 af en i artikel 70, omhandlet regulerende myndighed, og at disse tariffer — og metoderne, hvor kun disse godkendes — offentliggøres, inden de træder i kraft.
3. Brintnetoperatørerne skal, hvis det er nødvendigt for, at de kan udøve deres hverv, bl.a. i forbindelse med grænseoverskridende nettransport af brint, have adgang til andre brintnetoperatørers net.
4. En medlemsstat kan fastsætte, at stk. 1 ikke tages i anvendelse før den 31. december 2030. I så fald sikrer medlemsstaten, at der gennemføres et system med forhandlet tredjepartsadgang til brintnet efter objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier. De regulerende myndigheder træffer de nødvendige foranstaltninger

således, at brintnetbrugerne kan forhandle om adgang til brintnet. Parterne er forpligtet til at forhandle om adgang til brintnet i god tro.

5. Når der anvendes forhandlet adgang, skal de regulerende myndigheder vejlede brintnetbrugerne om, hvordan forhandlede tariffer vil blive påvirket, når der indføres reguleret tredjepartsadgang.

Artikel 32

Tredjepartsadgang til brintnetterminaler

1. Medlemsstaterne sikrer gennemførelsen af et system med tredjepartsadgang til brintterminaler baseret på forhandlet adgang på en objektiv, gennemsigtig og ikkediskriminerende måde, hvorved de regulerende myndigheder træffer de nødvendige foranstaltninger således, at brintterminalbrugere kan forhandle om adgang til sådanne terminaler. Parterne er forpligtet til at forhandle om adgang i god tro.
2. De regulerende myndigheder overvåger betingelserne for tredjeparts adgang til brintterminaler og deres indvirkning på brintmarkederne og træffer, hvis det er nødvendigt for at beskytte konkurrencen, foranstaltninger til at forbedre adgangen i overensstemmelse med kriterierne i stk. 1.

Artikel 33

Adgang til brintlagring

Medlemsstaterne drager omsorg for, at der indføres en ordning for reguleret tredjepartsadgang til brintlagring og linepack, når det er teknisk og/eller økonomisk nødvendigt for at sikre effektiv adgang til systemet for forsyning af kunder samt for tilrettelæggelse af adgang til hjælpefunktioner, som bygger på offentliggjorte tariffer, og som anvendes objektivt og uden forskelsbehandling mellem brintnetbrugerne. Medlemsstaterne sørger for, at de regulerende myndigheder godkender disse tariffer eller de metoder, de er beregnet efter, forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 72.

Afdeling III

NÆGTELSE AF ADGANG, TILSLUTNING ELLER AFBRYDELSE AF FORBINDELSE

Artikel 34

Nægtelse af adgang og tilslutning

1. Naturgas- og brintvirksomheder kan nægte adgang eller tilslutning til naturgas- eller brintsystemet, hvis de ikke råder over den fornødne kapacitet **eller kan sikre den fornødne renhedsgrad**. Ethvert sådant afslag skal være behørigt begrundet.
2. Medlemsstaterne skal under hensyntagen til de nationale og Unionens **energi- og klimamål og eksisterende krav om at reducere eller skifte fra forbrug af fossil gas uden unødigt ophold** træffe hensigtsmæssige foranstaltninger til at sikre, at en naturgas- eller brintvirksomhed, som nægter adgang eller tilslutning til naturgas systemet eller brintsystemet, fordi det ikke råder over den fornødne kapacitet, eller der mangler sammenkobling, foretager de nødvendige udbygninger, for så vidt dette er rentabelt, eller en potentiel kunde er villig til at betale for dem.
 - 2a. **Naturgasvirksomheder sikrer, at slutkunderne frakobles i overensstemmelse med artikel 11a, under hensyntagen til eksisterende krav om at reducere eller skifte fra forbrug af fossil gas og de relevante lokale varme- og køleplaner, der er udarbejdet i henhold til artikel 52a.**
3. Vedvarende **gas** og **kulstoffattig gas** må kun nægtes adgang til systemet med forbehold af bestemmelserne i artikel 18 og 33 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx].

Kapitel V

Regler for transmission, lagring og LNG-systemoperatører, hvad angår naturgas

Artikel 35

Transmissions-, lager- eller LNG-systemoperatørernes opgaver

1. Den enkelte transmissions-, lager- eller LNG-systemoperatør:
 - a) driver, vedligeholder, udbygger **og dekommissionerer** på almindelige økonomiske vilkår sikre, pålidelige og effektive transmissions-, lager- eller LNG-faciliteter for at sikre et åbent marked under behørig hensyntagen til

miljøet, *Unionens og de nationale energi- og klimamål*, de forpligtelser, der er fastsat i [] forordning (EU) .../...⁺, og sikrer, at der er passende midler til rådighed til at opfylde serviceforpligtelserne

- b) må ikke forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og må nærmere bestemt ikke begunstige tilknyttede selskaber
 - c) skal meddele de andre transmissionssystemoperatører, lagersystemoperatører, LNG-systemoperatører eller distributionssystemoperatører tilstrækkelige oplysninger til at sikre, at transport og oplagring af naturgas kan foregå på en måde, der er forenelig med en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system
 - d) forsyner systembrugerne med de oplysninger, de behøver for at få effektiv systemadgang.
2. De enkelte transmissionssystemoperatører opbygger tilstrækkelig grænseoverskridende kapacitet til at integrere den europæiske transmissionsinfrastruktur under hensyntagen til alle økonomisk rimelige og teknisk mulige efterspørgsler på kapacitet og til forsyningssikkerheden for gas.
 3. Transmissionssystemoperatører samarbejder med distributionssystemoperatører om at sikre en effektiv deltagelse af markedsdeltagere, der er tilsluttet nettet, på detail-, engros- og balancemarkedet.
 4. Transmissionssystemoperatører skal sikre en effektiv styring af gaskvaliteten i deres faciliteter i overensstemmelse med de gældende gaskvalitetsstandarder *for at tage højde for kvalitetskravene til de forskellige slutbrugeranvendelser*.
 5. De regler for balancering af gastransmissionssystemet, som transmissionssystemoperatørerne fastlægger, skal være objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende, og det samme gælder reglerne for systembrugernes betaling for brug af deres net i forbindelse med energiubalance. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer, for transmissionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester fastsættes efter en metode, der er forenelig med artikel 7241, stk. 7, på en ikkediskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.

⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på den forordning, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0423(COD)).*

6. De regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne kan kræve, at transmissionssystemoperatører opfylder mindstenormer med hensyn til vedligeholdelse og udvikling af transmissionssystemet, herunder sammenkoblingskapacitet.
7. Medlemsstaterne kan bestemme, at et eller flere af de ansvarsområder, der er anført i stk. 1, overdrages til en anden transmissionssystemoperatør end den, der ejer transmissionssystemet, og som ansvarsområderne ellers ville påhvile. Den transmissionssystemoperatør, der får overdraget opgaverne, skal være certificeret efter modellen ejerskabsmæssigt adskilt, uafhængig systemoperatør eller uafhængig transmissionssystemoperatør samt opfylde de i artikel 54 fastsatte krav, men behøver ikke at eje det transmissionssystem, som den er ansvarlig for.
8. Transmissionssystemoperatøren skal opfylde de i kapitel IX fastsatte krav samt være certificeret i overensstemmelse med artikel 57. Dette berører ikke muligheden for, at transmissionsoperatører, der er certificeret efter modellen ejerskabsmæssigt adskilt, uafhængige systemoperatører eller uafhængige transmissionssystemoperatører på eget initiativ og under deres tilsyn delegerer visse opgaver til andre transmissionssystemoperatører, der er certificeret efter modellen ejerskabsmæssigt adskilt, uafhængige systemoperatører eller uafhængige transmissionssystemoperatører, hvis delegationen af opgaver ikke bringer den delegerende transmissionssystemoperatørs reelle og uafhængige beslutningskompetence i fare.
9. LNG- og lagersystemoperatører samarbejder inden for en given medlemsstat og regionalt om den mest effektive udnyttelse af kapaciteten i faciliteterne og synergierne mellem disse faciliteter under hensyntagen til systemets integritet og drift **og minimering af methanlækagen ved bl.a. at prioritere samplacerede anvendelsesformer.**
10. Transmissionssystemoperatører anvender gennemsigtige, ikkediskriminerende og markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, de anvender til at udføre deres hverv.

Artikel 36

Transmissionssystemoperatørers og transmissionssystemejerers tavshedspligt

1. Med forbehold af artikel 68 eller anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger har den enkelte transmissions-, lager- eller LNG-systemoperatør og den enkelte transmissionssystemejer tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som de modtager i forbindelse med udøvelsen af deres aktiviteter, og skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde. **Hvis transmissions-, lager- eller LNG-systemoperatøren eller transmissionssystemejereren er en del af en vertikalt integreret virksomhed**, må der **navnlig** ikke videregives forretningsmæssigt følsomme oplysninger til de øvrige dele af **den vertikalt integrerede virksomhed bortset fra transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører og brintnetoperatører**, medmindre det er nødvendigt for gennemførelsen af en forretningstransaktion. For at sikre fuld overholdelse af reglerne om informationsadskillelse sikrer medlemsstaterne, **at hvis transmissionssystemoperatøren er adskilt i overensstemmelse med reglerne om den uafhængige systemoperatør for naturgas, der er fastsat i kapitel IX, afsnit 2**, anvender transmissionssystemejereren, herunder distributionssystemoperatøren i tilfælde af en operatør af et kombineret system, og den resterende del af den **vertikalt integrerede virksomhed bortset fra transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører og brintnetoperatører** ikke fælles tjenester, som f.eks. fælles juridiske tjenester, bortset fra rent administrative eller IT-tekniske funktioner.
2. Transmissions-, lager- eller LNG-systemoperatører må ikke i forbindelse med tilknyttede virksomheders køb og salg af naturgas misbruge forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som er modtaget fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.
3. Oplysninger, der er nødvendige for den effektive konkurrence og et velfungerende marked, offentliggøres. Denne forpligtelse berører ikke sikring af beskyttelsen af fortroligheden af forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

Artikel 37

Beslutningsbeføjelse vedrørende tilkobling af nye produktionsfaciliteter for vedvarende **gas** og **kulstoffattig gas** til transmissionssystemet

1. Transmissionssystemoperatøren fastlægger og offentliggør gennemsigtige og effektive procedurer for ikkediskriminerende tilkobling af nye produktionsanlæg for vedvarende **gas** og **kulstoffattig gas i tråd med den identificerede kapacitet i den tiårige netudviklingsplan, som er omhandlet i artikel 51**. Disse procedurer skal godkendes af de regulerende myndigheder.
2. Transmissionssystemoperatørerne har ikke ret til at nægte anmodninger om økonomisk rimelig og teknisk mulig tilkobling af nye **eller eksisterende, men endnu ikke tilkoblede** produktionsfacilitetsanlæg for vedvarende **gas** og **kulstoffattig gas i tråd med den identificerede kapacitet i den tiårige netudviklingsplan, som er omhandlet i artikel 51. Med hensyn til tilkobling har anlæg til produktionsfaciliteter for vedvarende gas forrang frem for produktionsfaciliteter for kulstoffattig gas.**
- 2a. **Med henblik på en hurtig gennemførelse af nettilslutning af vedvarende gasproduktion skal medlemsstaterne sikre:**
 - a) **at transmissionssystemoperatøren overholder rimelige frister for at vurdere anmodningerne om tilførsel af vedvarende gas, afgive et tilbud og gennemføre tilslutningen under overvågning af de regulerende myndigheder, udført i overensstemmelse med artikel 72, stk. 1, litra t)**
 - b) **at tilladelsesprocedurer for implementering af tilslutningen ikke hæmmes af manglende administrativ kapacitet og ikke skaber en hindring for at nå det nationale mål for vedvarende energi.**

Artikel 38

Beslutningsbeføjelse vedrørende tilkobling til transmissionssystemet og brintnettet

1. Transmissionssystemoperatøren og brintnetoperatøren fastlægger og offentliggør gennemsigtige og effektive procedurer og tariffer for ikkediskriminerende tilkobling af naturgas- og brint lagerfaciliteter, LNG-genforgasningsfaciliteter, brintterminaler og industrielle kunder til transmissionssystemet og brintnettet **i tråd med den**

identificerede kapacitet i den tiårige netudviklingsplan, som er omhandlet i artikel 51. Procedurene skal godkendes af den regulerende myndighed.

2. Transmissionssystemoperatøren og brintnetoperatøren har ikke ret til at nægte tilkobling af nye naturgas- eller brint lagerfaciliteter, LNG-genforgasningsfaciliteter, brintterminaler eller industrielle kunder med den begrundelse, at der i fremtiden vil kunne ske eventuelle begrænsninger i den disponible netkapacitet eller ekstraomkostninger som følge af den nødvendige kapacitetsforøgelse. Transmissionssystemoperatøren og brintnetoperatøren skal sikre tilstrækkelig indgangs- og udgangskapacitet for nye tilkoblinger.

Kapitel VI

Distributionssystemdrift, hvad angår naturgas

Artikel 39

Udpegning af distributionssystemoperatører **og brintdistributionsnetværksoperatør**

For en periode, som fastlægges af medlemsstaterne under hensyntagen til effektivitet, **Unionens klima- og energimål** og økonomisk balance, **og ved anvendelse af en gennemsigtig procedure**, udpeger medlemsstaterne eller anmoder medlemsstaterne de virksomheder, som har ansvaret for distributionsfaciliteter **eller brintdistributionsnet**, om at udpege en eller flere distributionssystemoperatører **eller brintdistributionsnetoperatører**, og de påser, at disse operatører handler i overensstemmelse med artikel 40, 42 og 43.

Artikel 40

Distributionssystemoperatørernes opgaver

1. Den enkelte distributionssystemoperatør har ansvaret for at sikre, at systemet på lang sigt kan imødekomme rimelige krav til distributionen af gas **i overensstemmelse med artikel 51 og 52b, herunder for så vidt angår biogas og biometan**, og for på økonomiske vilkår at drive, opretholde, **udvikle og dekommissionere** et sikkert, pålideligt og effektivt system på sit område under behørig hensyntagen til miljøet, de forpligtelser, der er fastsat i **forordning (EU)...**⁺, og energieffektiviteten.

⁺ **EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på den forordning, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0423(COD)).**

2. Hvis de regulerende myndigheder træffer beslutning herom, kan distributionssystemoperatørerne pålægges ansvaret for at sikre en effektiv styring af gaskvaliteten i deres faciliteter i overensstemmelse med de gældende gaskvalitetsstandarder, hvis det er nødvendigt af hensyn til styringen af systemet som følge af tilførslen af vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas*.
3. Distributionssystemoperatøren må i intet tilfælde forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og må navnlig ikke begunstige sine tilknyttede virksomheder.
4. Distributionssystemoperatøren skal give eventuelle andre distributions-, transmissions-, LNG- og/eller lagersystemoperatører tilstrækkelige oplysninger til at sikre, at transporten og oplagringen af naturgas finder sted på en måde, der er forenelig med en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system.
5. Distributionssystemoperatøren forsyner systembrugerne med de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet.
6. Når en distributionssystemoperatør er ansvarlig for at balancere distributionssystemet, skal de regler, som denne fastlægger med henblik herpå, være objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende, og det samme gælder reglerne for systembrugernes betaling for brug af deres net i forbindelse med energiubalance. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer, for distributionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester fastsættes efter en metode, der er forenelig med artikel 72, stk. 7, på en ikkediskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.
7. Distributionssystemoperatører samarbejder med transmissionssystemoperatører om at sikre en effektiv deltagelse af markedsdeltagere, der er tilsluttet deres net, på detail-, engros- og balancemarkedet i det indfødnings-udtags-system, som distributionssystemet tilhører.
8. Distributionssystemoperatørerne fastlægger og offentliggør gennemsigtige og effektive procedurer for ikkediskriminerende tilkobling af nye produktionsanlæg for vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas*. Disse procedurer skal godkendes af de regulerende myndigheder.

9. Distributionssystemoperatørerne har ikke ret til at nægte anmodninger om økonomisk rimelig og teknisk mulig tilkobling af nye eller eksisterende, men endnu ikke tilkoblede *produktionsfacilitetsanlæg* for vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas i overensstemmelse med Unionens energi- og klimamål og en identificerede kapacitet i den tiårige netudviklingsplan, som der henvises til artikel 51. Med hensyn til tilkobling har produktionsfaciliteter for vedvarende gas forrang frem for produktionsfaciliteter for kulstoffattig gas.*

Artikel 41

Beslutningsbeføjelse vedrørende tilkobling af nye produktionsfaciliteter for vedvarende og kulstoffattige gasser til distributionssystemet

De regulerende myndigheder pålægger distributionssystemoperatørerne at fastlægge og offentliggøre gennemsigtige og effektive procedurer for ikkediskriminerende tilkobling af nye produktionsanlæg for vedvarende *gas* og *kulstoffattig gas*. Disse procedurer skal godkendes af de regulerende myndigheder.

Med henblik på en hurtig gennemførelse af nettilkobling af vedvarende gasproduktion skal medlemsstaterne sikre:

- a) *at distributionssystemoperatøren overholder rimelige frister for at vurdere anmodningerne om indsprøjtning af vedvarende gas, afgiver et tilbud og gennemfører tilkoblingen under overvågning af de regulerende myndigheder, udført i overensstemmelse med artikel 72, stk. 1, litra t)*
- b) *at tilladelsesprocedurerne for gennemførelsen af tilkoblingen ikke hæmmes af en manglende administrativ kapacitet, og at de ikke udgør en hindring for opfyldelsen af det nationale mål for vedvarende energi.*

Artikel 42

Adskillelse af distributionssystemoperatører *og brintdistributionsnetsoperatører*

1. Er distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnetoperatøren* en del af en vertikalt integreret virksomhed, skal operatøren i det mindste være uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, af andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution. Disse regler indebærer ikke en forpligtelse til at adskille ejerskab til aktiver i distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnettet* fra den vertikalt integrerede virksomhed.

2. Ud over kravene i stk. 1 skal distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnetoperatøren*, når denne er en del af en vertikalt integreret virksomhed, være uafhængig, hvad angår organisation og beslutningstagning, af de andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution. Med henblik herpå gælder følgende minimumskriterier:
- a) de personer, som har ansvaret for ledelsen af distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnetoperatøren*, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for den integrerede naturgasvirksomhed *eller den vertikalt integrerede virksomhed*, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af produktion, transmission, transport og forsyning af *gas*
 - b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de erhvervsmæssige interesser, som de ansvarlige for ledelsen af distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnetoperatøren* måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt;
 - c) distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnetoperatøren* skal have reel beslutningskompetence uafhængigt af den vertikalt integrerede naturgasvirksomhed *eller den vertikalt integrerede virksomhed* for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udvikle nettet; distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnetoperatøren* skal råde over de nødvendige ressourcer til at udføre disse opgaver, herunder menneskelige, tekniske, finansielle og fysiske ressourcer; dette bør ikke hindre, at der kan eksistere passende samordningsmekanismer, der sikrer, at modervirksomhedens økonomiske og ledelsesmæssige tilsynsrettigheder med hensyn til udbyttet, der er indirekte reguleret i henhold til artikel 72, stk. 7, af midler investeret i en dattervirksomhed tilgodeses; navnlig skal modervirksomheden kunne godkende distributionssystemoperatørens *eller brintdistributionsnetoperatørens* årlige finansieringsplan eller et tilsvarende instrument og sætte samlede grænser for dattervirksomhedens gældsætning; modervirksomheden kan ikke give instrukser om den daglige drift eller om individuelle afgørelser om oprettelse eller opgradering af distributionslinjer, som ikke går ud over beløbene i den godkendte finansieringsplan eller i et tilsvarende instrument

- d) distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnetoperatøren* skal opstille et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at dets overholdelse kontrolleres på passende måde; overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde dette mål; den person eller det organ, der har ansvaret for kontrollen med overvågningsprogrammet, den overvågningsansvarlige for distributionssystemoperatøren eller *brintdistributionsnetoperatøren*, forelægger en årsrapport med en beskrivelse af de truffede foranstaltninger for den i artikel 70, stk. 1, omhandlede regulerende myndighed, og denne årsrapport offentliggøres; den overvågningsansvarlige for distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnetoperatøren* er fuldt uafhængig og har til varetagelse af sin opgave adgang til alle nødvendige oplysninger hos distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnetoperatøren* og eventuelle tilknyttede virksomheder.
3. I tilfælde hvor distributionssystemoperatøren *eller brintdistributionsnetoperatøren* indgår i en vertikalt integreret virksomhed, sørger medlemsstaterne for, at distributionssystemoperatørens *eller brintdistributionsnetoperatørens* virksomhed overvåges af regulerende myndigheder eller andre kompetente organer, således at denne ikke kan udnytte sin vertikale integration til at forvride konkurrencen. Vertikalt integrerede distributionssystemoperatører *eller brintdistributionsnetoperatører* må navnlig ikke i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier skabe uklarhed om forsyningsgrenens særskilte identitet inden for den vertikalt integrerede virksomhed.
- 3a. *Distributionssystemoperatøren og brintdistributionsnetoperatøren skal overholde artikel 64 og 69.***
4. Medlemsstaterne kan bestemme, at stk. 1, 2 og 3 ikke gælder for integrerede naturgasvirksomheder, der betjener færre end 100 000 tilkoblede kunder.

Artikel 43

Distributionssystemoperatørers tavshedspligt

1. Med forbehold af artikel 68 eller anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger har distributionssystemoperatøren tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme

oplysninger, som modtages i forbindelse med udøvelsen af distributionssystemoperatørens virksomhed, og skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde.

2. Distributionssystemoperatører må ikke i forbindelse med tilknyttede virksomheders køb og salg af naturgas misbruge forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som er modtaget fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.

Artikel 44

Lukkede naturgasdistributionssystemer

1. Medlemsstaterne kan tillade, at regulerende myndigheder eller andre kompetente myndigheder klassificerer et system, der distribuerer natur gas inden for geografisk afgrænsede industrielle, kommercielle eller delte anlæg, og som med forbehold af stk. 4 ikke leverer til privatkunder, som et lukket distributionssystem, såfremt:
 - a) driften eller produktionsprocessen for brugerne af dette system er integreret som følge af særlige tekniske eller sikkerhedsmæssige hensyn, eller
 - b) systemet primært distribuerer natur gas til systemets ejer eller operatør eller til deres tilknyttede selskaber.
2. Medlemsstaterne kan bestemme, at de regulerende myndigheder kan fritage operatøren af et lukket naturgas distributionssystem fra forpligtelsen i artikel 32, stk. 1, om, at tarifferne eller de metoder, de er beregnet efter, skal godkendes forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 72.
3. Gives en fritagelse efter stk. 2, gennemgås og godkendes de anvendte tariffer eller de metoder, de er beregnet efter, i overensstemmelse med artikel 72 efter anmodning fra en bruger af det lukkede naturgas distributionssystem.
4. Hvis et lille antal husholdninger, der er beskæftiget hos eller har en lignende tilknytning til distributionssystemets ejer, og som befinder sig inden for det område, som det lukkede distributionssystem leverer til, tilfældigt bruger systemet, er dette ikke til hinder for, at der gives en fritagelse efter stk. 2.
5. Lukkede distributionssystemer betragtes som distributionssystemer med henblik på dette direktiv.

Artikel 45

Operatøren for et kombineret system

Artikel 44, stk. 1, er ikke til hinder for, at en operatør kombinerer driften af **transmissionssystemer, brintnet**, LNG-systemer, **brintterminaler**, oplagrings- og distributionssystemer **for naturgas og brint**, forudsat at denne operatør opfylder artikel 64 og **69 samt** artikel 54, stk. 1, **artikel 55 og artikel 56,** kapitel IX, **eller artikel 62**.

Kapitel VII

Regler for de særskilte brintnet

Artikel 46

Opgaver, der påhviler brintnet-, brintlager- og brintterminaloperatører

1. Enhver operatør af brintnet, brintlagre eller brintterminaler er ansvarlig for:
 - a) på almindelige økonomiske vilkår at drive, vedligeholde, udbygge, **herunder gennem ændret anvendelse**, en sikker og pålidelig infrastruktur for transport eller lagring af brint under behørig hensyntagen til miljøet og i tæt samarbejde med tilkoblede og tilstødende brintnetoperatører **og på basis af den tiårige netudviklingsplan, som er omhandlet i artikel 51**
 - b) at sikre, at brintsystemet på lang sigt kan tilfredsstille en **identificeret** rimelig efterspørgsel efter transport og lagring af brint **i overensstemmelse med den tiårige netudviklingsplan, som er omhandlet i artikel 51**
 - c) at sikre passende måder at opfylde sine forpligtelser på
 - d) for andre net eller systemer, som operatørens system er sammenkoblet med, at give vedkommende de oplysninger **om bl.a. brintkvalitet**, som er nødvendige for en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system og for samordnet udbygning og interoperabilitet
 - e) ikke at forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af infrastrukturbrugere, nærmere bestemt ikke at begunstige tilknyttede selskaber, og
 - f) at forsyne systembrugerne med de oplysninger, de behøver for at få effektiv adgang til infrastrukturen

- g) at træffe alle **nødvendige** foranstaltninger, der er til rådighed, for at forebygge og minimere brintudslip i forbindelse med deres drift og regelmæssigt foretage en undersøgelse med henblik på brintlækagedetektion og -reparation af alle relevante komponenter under operatørens ansvar
- h) at forelægge en rapport om brintlækager og om nødvendigt et reparations- eller udskiftningsprogram for de kompetente myndigheder. **Data om brintlækager og reparationer skal offentliggøres**
- ha) at koordinere aktiviteterne med andre brintnetoperatører for at optimere samplaceringen af produktionen og forbruget af brint.**
2. Hver brintnetoperatør opbygger tilstrækkelig grænseoverskridende kapacitet til at integrere den europæiske brintinfrastruktur **med henblik på, hvor det er økonomisk rimeligt og teknisk muligt, at imødekomme al efterspørgsel med den kapacitet, der er identificeret i den tiårige netudviklingsplan, der er omhandlet i artikel 51, og i den EU-dækkende netudviklingsplan, der er omhandlet i artikel 23 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx] , og under hensyntagen til forsyningssikkerheden for brint. Dette stykke finder kun anvendelse på de brintdistributionsnetoperatører, der driver grænseoverskridende infrastruktur.**
3. Brintnetoperatører **er** ansvarlige for at sikre en effektiv styring af brintkvaliteten i deres net i overensstemmelse med de gældende brintkvalitetsstandarder **med henblik på at opfylde kvalitetskravene til forskellige slutanvendelser** og med forbehold af den regulerende myndigheds godkendelse.
- 3a. Brintnetoperatører pålægges at sikre stabil brintkvalitet for slutbrugerne, navnlig i sektorer, hvor det er vanskeligt at dekarbonisere, ved at anvende gældende brintkvalitetsstandarder.**

Artikel 47

Eksisterende brintnet

1. Medlemsstaterne kan beslutte at indrømme en undtagelse fra kravene i dette direktivs artikel 31, 42, 62 og 64 og artikel 6 og 47 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx] for brintnet, som den [ikrafttrædelsesdatoen] tilhørte en

vertikalt integreret virksomhed. Undtagelsens anvendelsesområde skal være afgrænset til den netkapacitet, der var i drift den [ikrafttrædelsesdatoen].

2. Undtagelsen skal være tidsbegrænset og udløbe:
 - a) hvis den vertikalt integrerede virksomhed forelægger den regulerende myndighed en anmodning om at bringe undtagelsen til ophør, og den regulerende myndighed godkender en sådan anmodning
 - b) hvis det brintnet, der er omfattet af undtagelsen, tilkobles et andet brintnet
 - c) hvis det brintnet, der er omfattet af undtagelsen, eller dets kapacitet udvides
 - d) senest den 31. december 2030.

Artikel 48

Geografisk afgrænsede brintnet

1. Medlemsstaterne kan fastsætte, at de regulerende myndigheder må indrømme en undtagelse fra artikel **42 eller artikel 62** for brintnet, der transporterer brint fra et indfødningsspunkt til et begrænset antal udtagspunkter inden for et geografisk afgrænset industri- eller handelsområde.

Inden de regulerende myndigheder indrømmer en undtagelse i henhold til første afsnit, tager de hensyn til tilkoblingen til brintnettet for slutbrugere i sektorer, der er svære at dekarbonisere og har det største potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner, og hvor der ikke findes flere energi- eller omkostningseffektive alternativer.

2. Undtagelserne, jf. stk. 1, finder anvendelse mindst indtil den 31. december 2030. Fra den 1. januar 2031 udløber undtagelsen, når en af følgende betingelser er opfyldt:
 - a) en konkurrerende producent af vedvarende brint ønsker at få adgang til nettet
 - b) det undtagne brintnet tilkobles et andet brintnet.

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at anmodninger om adgang som omhandlet i **første afsnit**, litra a), meddeles den regulerende myndighed, **og at oplysninger om undtagelser, type slutbrugere, der betjenes, type og udvidelse af det geografisk afgrænsede område gøres offentligt tilgængelige under behørig hensyntagen til kommercielt følsomme oplysninger.**

Artikel 49

Brintsammenkoblingslinjer med tredjelande

1. Brintsammenkoblingslinjer mellem medlemsstaterne og tredjelande er underlagt de regler, der gælder for brintnet som fastsat i dette direktiv og i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx]. Medlemsstaterne sikrer, at der i forbindelse med håndhævelsen af disse regler tages hensyn til en virkningsfuld anvendelse heraf på Unionens område og til sammenkoblingslinjens integrerede karakter.
2. Med henblik på gennemførelsen af kravene i stk. 1 indgår Unionen for hver brintsammenkoblingslinje, inden den sættes i drift, en mellemstatslig aftale med det eller de tilkoblede tredjelande, hvori der fastsættes driftsregler for den pågældende brintsammenkoblingslinje, hvis Kommissionen har fastslået, at en sådan aftale er nødvendig for at sikre overholdelsen af de regler, der er omhandlet i stk. 1.
3. En sådan mellemstatslig aftale **skal** indeholde regler, der præciserer gennemførelsen af kravene om tredjepartsadgang, tarifregulering og adskillelse af operatøren af brintsammenkoblingslinjen samt regler for certificering af vedvarende og kulstoffattig brint, herunder regler, der sikrer indsamling af de påkrævede data og anvendelse af kriterierne for at bogføre brint, der er produceret **med vedvarende** elektricitet, som vedvarende brint **såvel som retningslinjer for socialt og miljømæssigt samarbejde**.

Artikel 49a

Intelligente målersystemer i brintsystemet for industrikunder

1. *Medlemsstaterne skal drage omsorg for, at der indføres intelligente målersystemer for industrikunder, som nøjagtigt måler energiforbruget, angiver det faktiske forbrugstidspunkt, og som kan sende og modtage data til informations-, overvågnings- og kontrolformål ved hjælp af en form for elektronisk kommunikation.*
2. *Medlemsstaterne sørger under hensyntagen til anvendelsen af hensigtsmæssige standarder for målersystemernes og den tilknyttede datakommunikations sikkerhed og interoperabilitet og for privatlivets fred for slutkunderne i overensstemmelse med relevant EU-ret om databeskyttelse og privatlivets fred.*

3. **Kommissionen fastsætter ved hjælp af gennemførelsesretsakter interoperabilitetskrav for intelligente målersystemer og procedurer for at sikre adgangen for berettigede parter til de data, der hidrører fra disse målersystemer. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren, jf. artikel 84, stk. 2.**

Artikel 50

Fortrolighed for operatører af brintnet, brintlagerfaciliteter og brintterminaler

1. Uden at det berører de retlige forpligtelser til at videregive oplysninger, har enhver operatør af et brintnet, en brintlagerfacilitet eller en brintterminal og hver ejer af et brintnet tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som de modtager i forbindelse med udøvelsen af deres aktiviteter, og skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde. Hvis operatøren af et brintnet, en brintlagerfacilitet eller en brintterminal eller ejeren af et brintnet er en del af en vertikalt integreret virksomhed, må vedkommende **navnlig** ikke videregive forretningsmæssigt følsomme oplysninger til de øvrige dele af **den** vertikalt integrerede virksomhed **bortset fra transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører eller brintnetoperatører**, medmindre det er nødvendigt for gennemførelsen af en forretningstransaktion.
2. Operatøren af et brintnet, en brintlagerfacilitet eller en brintterminal må ikke i forbindelse med tilknyttede virksomheders køb og salg af brint misbruge forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som er modtaget fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.
3. Oplysninger, der er nødvendige for den effektive konkurrence og et velfungerende marked, offentliggøres. Denne forpligtelse berører ikke sikring af fortroligheden beskyttelsen af forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

KAPITEL VIII

Integreret netplanlægning

Artikel 51

Netudvikling og beføjelser til at træffe investeringsbeslutninger

1. Alle transmissionssystemoperatørerne og operatørerne af brinttransmissionsnet, **brinttransmissionsnetoperatører og eltransmissionssystemoperatører i overensstemmelse med artikel 51 i direktiv (EU) 2019/944** forelægger som minimum hvert andet år den relevante regulerende myndighed en tiårig netudviklingsplan på grundlag af den eksisterende og skønnede fremtidige udbuds- og efterspørgselssituation efter at have hørt alle relevante interessenter **i overensstemmelse med stk. 8a i denne artikel**. Der skal være mindst én fælles netudviklingsplan pr. medlemsstat for **naturgas, brint og elektricitet. Den fælles netudviklingsplan skal indeholde effektive foranstaltninger til fremme af integration af energisystemet i overensstemmelse med princippet om "systemeffektivitet" som defineret i artikel 2, nr. 3a), i direktiv (EU) .../...⁺ og princippet om energieffektivitet først i overensstemmelse med Kommissionens anbefaling om energieffektivitet først, bidrage til klimaneutralitet og sikre naturgas systemets tilstrækkelighed, brintsystemet og forsyningssikkerheden, navnlig overensstemmelsen med infrastrukturstandarderne i henhold til forordning (EU) 2017/1938. Den tiårige netudviklingsplan og de oplysninger, som transmissionssystemoperatøren og hydrogentransmissionsnetsoperatøren tog i betragtning ved udarbejdelsen af ti-årsplanen, skal offentliggøres og kunne tilgås på et websted.**
2. Den tiårige netudviklingsplan skal navnlig:
 - a) indeholde den vigtigste infrastruktur, der er behov for at bygge eller opgradere inden for de næste ti år, **idet der tages hensyn til den infrastruktur, som distributionssystemoperatørerne har udviklet for at muliggøre tilbagegående strømme til transmissionsnettet**
 - b) indeholde alle de investeringer **og efterspørgselsorienterede løsninger, der ikke kræver nye infrastrukturinvesteringer, og som** der allerede er truffet afgørelse om, og identificere nye investeringer **og efterspørgselsorienterede løsninger, der ikke kræver nye infrastrukturinvesteringer, og som** skal foretages de tre følgende år, **inklusive investeringer med hensyn til dekommissionering og omstilling af infrastruktur**

⁺ **EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).**

- c) *indeholde oplysninger om infrastruktur, der kan dekommissioneres, vil blive dekommissioneret eller som omstilles til brinttransmission, navnlig til hurtig levering af brint til slutbrugere inden for sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere og har det største potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner pr. ton forbrugt brint, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger* ■
- ca) *fastlægge de mest relevante og omkostningseffektive netforbindelser og netforstærkninger for vedvarende gas, herunder vedvarende brint*
- d) *fastsætte en tidsramme for alle investerings- og dekommissioneringsprojekter og alle efterspørgselsorienterede løsninger, som ikke kræver nye infrastrukturinvesteringer*
- da) *indeholde oplysninger om kapacitetsbehov, både med hensyn til mængde og varighed, som forhandlet mellem netbrugere og brinttransmissionsnetoperatører samt det forventede udbud af og efterspørgsel på brint, navnlig under hensyntagen til slutbrugere i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere og har det største potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner pr. ton forbrugt brint, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger*
- db) *indkredse investeringsmangler, navnlig med hensyn til grænseoverskridende kapacitet, som er nødvendige for etableringen af et integreret EU-brintmarked, der gør det muligt for brint at bevæge sig frit på tværs af grænserne, under hensyntagen til udviklingen af brintlagring og integrationen af import af brint*
- e) *bygge på en fælles scenarieramme, der er opstillet for de relevante infrastrukturoperatører, herunder relevante distributionssystemoperatører, som minimum gas, herunder brint, elektricitet og fjernvarme, og de regulerende myndigheder, som skal indarbejde rimelige antagelser om udviklingen i produktion, forbrug og handel med energi og udvikles med input fra alle relevante interessenter som omhandlet i denne artikels stk. 8a udviklingen i produktionen af biomethan, der indgår i den fælles scenarieramme, baseres på de regionale kort, der er omhandlet i artikel 17a, stk. 1, i forordning [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx]; den fælles*

scenarieramme skal omfatte et langsigtet perspektiv med mellemliggende skridt indtil 2050 i overensstemmelse med litra g) i dette stykke og tage hensyn til den fælles scenarieramme fra den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan

- ea) udarbejdes i et tæt samarbejde mellem gas-, brint- og el-operatører på grundlag af fastlagte koordinerede prioriterede korridorer for elektricitet fra vedvarende energikilder og gas fra vedvarende energikilder i overensstemmelse med den fælles scenarieramme, der er udviklet i henhold til litra e)*
- f) stemme overens med resultaterne af de fælles og nationale risikovurderinger i henhold til artikel 7 i forordning (EU) 2017/1938
- g) *bidrage til at gennemføre* den integrerede nationale energi- og klimaplan og ajourføringer heraf, de integrerede nationale energi- og klimastatusrapporter *og langsigtede strategier*, som forelægges i henhold til forordning (EU) 2018/1999, og understøtte *målene om drivhusgasemissionsreduktioner og klimaneutralitet*, der er fastsat ved artikel 2, stk. 1, *og artikel 4, stk. 1*, i forordning (EU) 2021/1119 *og relevante, nationale dekarboniseringsmål*
- ga) være i overensstemmelse med og bidrage til Unionens seneste energi- og klimamål for 2030 som defineret i de mål, der er fastlagt i direktiv (EU) .../...⁺, artikel 26 i direktiv (EU) .../...⁺ og i direktiv (EU) 2018/2011 [ændrede direktiv om fremme af vedvarende energi]*
- gb) være i overensstemmelse med den tiårige netudviklingsplan for hele Unionen som fastsat i artikel 29 og i forordning ... [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx].*
- gc) tage hensyn til de i artikel 52b omhandlede udviklingsplaner for distributionsnettet.*

3. Transmissionssystemoperatøren *og brintransmissionsnetoperatøren* skal, når de udarbejder den tiårige netudviklingsplan, tage fuldt ud hensyn til potentialet for

⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).*

⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0426(COD)).*

alternativer til systemudbygning, **navnlig dekommissionering eller omstilling af infrastruktur såvel som efterspørgselsorienterede løsninger, som ikke kræver ny gas- eller brintinfrastruktur**, samt forventet forbrug, efter at princippet om energieffektivitet først, handel med andre lande og den EU-dækkende netudviklingsplan er taget i anvendelse. **Det skal overvejes at prioritere slutbrugerne i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere og har det største potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner pr. ton forbrugt brint, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger.**

Transmissionssystemoperatøren **og brintransmissionsnetoperatøren** vurderer, hvordan behov så vidt muligt kan imødekommes på tværs af el-, **varme-** og gassystemer, herunder oplysninger om den optimale placering og størrelse af energilagring, strøm til gasaktiver **og brintklare anlæg såvel som planlægning af fælles anvendelse af fremtidige produktions- og brugssteder i muligt omfang. Brintransmissionsnetoperatøren skal medtage oplysninger om placeringen af slutbrugere i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere og har det største potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner pr. ton forbrugt brint. Transmissionssystemoperatøren og brintransmissionsnetoperatøren skal opstille rimelige antagelser om udviklingen i produktion, forsyning og forbrug af gas og elektricitet.**

4. Den regulerende myndighed hører alle faktiske eller potentielle systembrugere **og alle andre relevante interesserede parter i overensstemmelse med stk. 8a** om den tiårige netudviklingsplan på en åben og gennemsigtig måde. Personer eller virksomheder, der hævder at være potentielle systembrugere, kan afkræves dokumentation herfor. Den regulerende myndighed offentliggør resultatet af høringsprocessen, **herunder** de eventuelle behov for investeringer, **dekommissionering af anlæg og efterspørgselsorienterede løsninger, som ikke kræver nye infrastrukturinvesteringer.**
5. Den regulerende myndighed undersøger, om den tiårige netudviklingsplan **er i overensstemmelse med stk. 1, 2 og 3**, dækker alle de investeringsbehov, der er identificeret under høringsprocessen, **fremmer integration af energisystemet og er i overensstemmelse med princippet om energieffektivitet først, den integrerede nationale energi- og klimaplan og ajourføringer heraf med de integrerede nationale energi- og klimarapporter og langsigtede strategier, der forelægges i**

*overensstemmelse med forordning (EU) 2018/1999, og om den er i overensstemmelse med den seneste EU-dækkende simulering af scenarier for afbrydelser, som ENTSOG har gennemført i henhold til artikel 7 i forordning (EU) 2017/1938, med de regionale og nationale risikovurderinger, den tiårige europæiske netudviklingsplan, der er omhandlet i artikel 29 i forordning ... [omarbejdning af gasforordningen som foreslået i COM(2021)] og den ikkebindende tiårige EU-dækkende netudviklingsplan (EU-dækkende netudviklingsplan), jf. artikel 30, stk. 1, litra b), i forordning (EU) 2019/943. Hvis der opstår tvivl om overensstemmelsen med den ikkebindende tiårige EU-dækkende netudviklingsplan, hører den regulerende myndighed ACER. **Det europæiske videnskabelige rådgivende organ om klimaforandringer kan afgive udtalelse om udkastet til den tiårige netudviklingsplan.** Den regulerende myndighed **offentliggør en afgørelse, herunder en rapport, der godkender, ændrer eller kræver**, at transmissionssystemoperatøren eller brintransmissionssystemoperatøren ændrer sin tiårige netudviklingsplan **for at afhjælpe eventuelle konstaterede uoverensstemmelser med stk. 1, 2 og 3.***

6. Den regulerende myndighed overvåger og evaluerer gennemførelsen af den tiårige netudviklingsplan. **Denne overvågning og evaluering skal offentliggøres.**
- 6a. **Den regulerende myndighed tager hensyn til gennemgangen af netudviklingsplanen for brint i forbindelse med sin godkendelse af særlige afgifter, jf. artikel 4 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxxx].**
7. Såfremt den uafhængige systemoperatør, den uafhængige transmissionsoperatør eller brintransmissionsnetoperatøren er adskilte i overensstemmelse med reglerne for ovennævnte operatører og undlader at foretage en investering i overensstemmelse med stk. 2, litra b), som i henhold til den tiårige netudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de følgende tre år, uden at dette skyldes tvingende grunde, som operatøren ikke er herre over, sikrer medlemsstaterne, at den regulerende myndighed er forpligtet til at træffe mindst en af følgende foranstaltninger for at sikre, at den pågældende investering foretages, hvis denne investering stadig er relevant på grundlag af den seneste tiårige netudviklingsplan:
- a) kræve, at transmissionssystemoperatøren eller operatøren af brintransmissionsnettet foretager den pågældende investering

- b) afholde en udbudsprocedure for den pågældende investering, som er åben for alle investorer
- c) tvinge transmissionssystemoperatøren *eller operatøren af brintransmissionsnettet* til at acceptere en kapitalforhøjelse for at finansiere de nødvendige investeringer og tillade uafhængige investorer at tegne kapitalandele.

Har den regulerende myndighed gjort brug af sine beføjelser i henhold til første afsnit, litra b), kan den kræve, at transmissionssystemoperatøren *eller operatøren af brintransmissionsnettet* accepterer en eller flere af følgende:

- a) finansiering foretaget af enhver tredjepart
- b) etablering, *omstilling eller dekommissionering* foretaget af enhver tredjepart
- c) selv bygger de pågældende nye aktiver *eller dekommissionerer eller omstiller eksisterende aktiver til andet formål*
- d) selv driver de pågældende nye aktiver.

Transmissionssystemoperatøren *eller operatøren af brintransmissionsnettet* giver investorerne alle de oplysninger, der er nødvendige for at kunne foretage investeringen, slutter nye aktiver til transmissionsnettet og skal i det hele taget gøre sit bedste for at lette gennemførelsen af investeringsprojektet.

De relevante finansieringsordninger skal forelægges den regulerende myndighed til godkendelse.

8. Har den regulerende myndighed gjort brug af sine beføjelser i henhold til stk. 7, skal omkostningerne ved de pågældende investeringer dækkes af de relevante tarifregler.

8a. *Transmissionssystemoperatøren, brintransmissionsnetoperatøren og den regulerende myndighed skal, medmindre andet gælder i henhold til andre bestemmelser om høring eller åbenhed i EU-retten, herunder nærværende direktiv og forordning [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx], eller i national ret, ved høring af interessenter som omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, litra e), og stk. 4, overholde følgende:*

- a) *Høringerne skal være relevante, bredtfaavnende og finde sted på et tidligt tidspunkt forud for udarbejdelsen af den tiårige netudviklingsplan på en*

åben, inklusiv og gennemsigtig måde; deltagelse skal være frivillig, og alle relevante interessenter skal opfordres til at deltage, herunder distributionssystemoperatøren og brintdistributionssystemoperatøren, sammenslutninger beskæftiget med elektricitets-, gas- og brintmarkeder, opvarmning og køling, forsynings- og produktionsvirksomheder, uafhængige aggregatorer, erhvervsdrivende inden for prisfleksibelt elforbrug, organisationer beskæftiget med energieffektivitetsløsninger, energiforbrugerorganisationer, repræsentanter for civilsamfundet, forskningsorganisationer og universiteter, hvor det er relevant

- b) som en afvigelse fra litra a), skal infrastrukturoperatører, herunder LNG-terminaloperatører, lageroperatører, brintlager- og brintterminaloperatører, distributionssystemoperatører, brintdistributionsnetoperatører såvel som fjernvarmeoperatører og elektricitetsoperatører pålægges at forelægge og udveksle alle relevante informationer, som er nødvendige for at udarbejde den fælles plan, for og med brinttransmissionsnetoperatørerne; slutbrugerne i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere og har det største potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner pr. ton forbrugt brint, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger, skal pålægges at forelægge og udveksle alle relevante informationer for og med brinttransmissionsnetoperatørerne; der tages fuldt ud hensyn til deres synspunkter, jf. dog stk. 1, 2 og 3*
- c) alle officielle dokumenter vedrørende de høringer og dokumenter, der anvendes til udarbejdelsen af udkastet til planen og den endelige plan, offentliggøres under hensyntagen til kommercielt følsomme oplysninger og databeskyttelse*
- d) inden transmissionssystemoperatøren og brinttransmissionsnetoperatøren forelægger den regulerende myndighed den tiårige netudviklingsplan med henblik på godkendelse, og såfremt den regulerende myndighed træffer afgørelse om godkendelse eller ændringer af planen, skal den pågældende transmissionssystemoperatør eller brinttransmissionsnetoperatør være i stand til behørigt at begrunde alle tilfælde, hvor anmærkninger er blevet ladet ude af betragtning eller kun taget delvist i betragtning*

- e) *for at sikre tidlig og konkret deltagelse offentliggør transmissionssystemoperatøren sit udkast til netudviklingsplan i god tid, inden denne forelægges den regulerende myndighed, med henblik på bemærkninger fra de i litra a) omhandlede interessenter.*

Artikel 52a

Planer for lokal opvarmning og køling

1. *Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres regionale og lokale myndigheder udarbejder lokale varme- og køleplaner som minimum i kommuner på over 35 000 indbyggere. Medlemsstaterne tilskynder kommuner med en lavere befolkning til at udarbejde sådanne planer. Disse planer skal supplere den omfattende vurdering af opvarmning og køling i overensstemmelse med artikel 23, stk. 1, i direktiv (EU).../...⁺. Hver medlemsstat supplerer den omfattende vurdering af opvarmning og køling med en national strategi til reduktion af anvendelsen af gas til opvarmning og køling af bygninger på distributionsniveau i overensstemmelse med den integrerede nationale energi- og klimaplan og ajourføringer heraf, med de integrerede nationale energiklimarapporter og langsigtede strategier, der forelægges i overensstemmelse med forordning (EU) 2018/1999, og under hensyntagen til tilgængeligheden af flere energi- og omkostningseffektive alternativer i overensstemmelse med den omfattende vurdering af opvarmning og køling.*
2. *De i stk. 1 omhandlede lokalplaner for opvarmning og køling skal som minimum:*
 - a) *være baseret på de lokale opvarmnings- og kølingsplaner omhandlet i artikel 23, stk. 6, i direktiv (EU) .../...⁺*
 - b) *være resultatet af en grundig vurdering af et specifikt områdes nuværende og fremtidige efterspørgsel på opvarmning og køling, herunder energiefterspørgslen hos slutkunder i industrien, SMV'er, bygninger og transport, og analysere potentialet for dekarbonisering ved at tage hensyn til lokale og regionale vedvarende energikilder, herunder ikke-gasbaserede*

⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).*

kilder, og biomethan-potentialet baseret på de regionale kort, der er omhandlet i artikel 17a, stk. 1, i forordning [omarbejdning af gasforordningen som foreslået i COM (2021) xxx], energibesparelser og energieffektivitetsforanstaltninger samt potentialet for systemeffektivitet gennem sektorintegration og kapaciteten til sæsonlagring på lokalt eller regionalt plan

- c) være i overensstemmelse med lokalplanerne for opvarmning og køling i artikel 3 i direktiv (EU) .../...⁺⁺, den integrerede flerniveaubaserede kortlægning og planlægning og særligt egnede områder for vedvarende energi i overensstemmelse med artikel 15b i direktiv (EU) 2018/2001 [ændret direktiv om vedvarende energi] såvel som de fælles scenarierammer omhandlet i artikel 51, stk. 2, litra e), i nærværende direktiv*
- d) tage hensyn til den nationale strategi omhandlet i stk. 1*
- e) omfatte en strategi, der fuldt ud tager hensyn til den strategi, der er omhandlet i artikel 23, stk. 6, litra b), i direktiv (EU).../...⁺ og er baseret på dette stykkes litra a)-d), som fastsætter krav til den fornødne infrastruktur på distributionsniveau, herunder dekommissionering og omstilling, for at imødekomme den nuværende og fremtidige efterspørgsel på opvarmning og køling i et bestemt område på den mest energi- og omkostningseffektive måde og i overensstemmelse med den tiårige netudviklingsplan, der er udarbejdet i henhold til artikel 5, og gennemfører den prioriterede anvendelse af den mest energi- og omkostningseffektive bæredygtige teknologi i et specifikt beboelsesområde under hensyntagen til bygningsmassen, herunder potentialet for højeffektiv fjernvarmeudvidelse, der bidrager til emissionsreduktioner fra eksisterende bygninger*
- f) skabe en pålidelig tidsramme og et investeringsvenligt miljø for private og offentlige aktører med henblik på at opfylde et givent områdes opvarmnings-*

⁺⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0426(COD)).*

⁺ *EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).*

og kølingsbehov, inklusive dekommissionering og omstilling af aktiver med udgangspunkt i den i artikel g) omhandlede strategi

g) omfatte en kurs med henblik på opnåelse af planens mål i overensstemmelse med klimaneutralitet og tilsyn med fremskridt i gennemførelsen af de udpegede politikker og foranstaltninger

h) være udarbejdet med inddragelse af alle relevante infrastrukturoperatører på distributionsniveau, som minimum for gas, herunder brint, elektricitet og fjernvarme, samt alle relevante regionale eller lokale interessenter og sikre offentlighedens deltagelse.

3. Medlemsstaterne drager omsorg for, at alle relevante parter, herunder offentlige og relevante private interessenter, gives lejlighed til at deltage i udarbejdelsen af opvarmnings- og kølingsplanerne, den omfattende vurdering samt politikker og foranstaltninger. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne informeres fuldt ud om obligatoriske skift i brændselskilde og alternativer i overensstemmelse med artikel 11a.

Medlemsstaterne udarbejder til dette formål anbefalinger, der støtter de regionale og lokale myndigheders gennemførelse af politikker og foranstaltninger inden for vedvarende energibaseret opvarmning og køling, på regionalt og lokalt plan ved at udnytte det indkredsede potentiale. Medlemsstaterne støtter i videst muligt omfang de regionale og lokale myndigheder med alle midler, herunder finansiel støtte og tekniske støtteordninger.

4. Lokale varme- og køleplaner kan gennemføres i fællesskab af en sammenslutning af tilgrænsende lokale myndigheder, hvis den geografiske og administrative kontekst samt opvarmnings- og kølingsinfrastrukturen gør det hensigtsmæssigt.

5. Gennemførelsen af lokale varme- og køleplaner verificeres og vurderes af en kompetent myndighed. Hvis gennemførelsen anses for at være utilstrækkelig ud fra den kurs og det tilsyn, der er omhandlet i stk. 2, litra g), foreslår den kompetente myndighed foranstaltninger til at udbedre mangler ved gennemførelsen.

Artikel 52b

Udviklingsplaner for distributionsnettet

- 1. Alle distributionssystemoperatører eller brintdistributionsnetoperatører forelægger en udviklingsplan for distributionsnettet for den regulerende myndighed med henblik på godkendelse i god tid mindst hvert fjerde år med henblik på at blive taget i betragtning ved udarbejdelsen af de tiårige netudviklingsplaner, der er omhandlet i artikel 51. Udviklingsplanen for distributionsnettet skal indeholde de planlagte investeringer for de næste fem til ti år, herunder den vigtigste distributionsinfrastruktur, der er nødvendig for at transportere vedvarende gas fra nye produktionsanlæg, samt den infrastruktur, der skal dekommissioneres og omstilles. Distributionssystemoperatører og brintdistributionsnetoperatører, der er aktive i samme regionale område, kan vælge at udarbejde én fælles netudviklingsplan. Udviklingsplanen for distributionsnettet skal*
 - a) tilpasses til medlemsstatens integrerede nationale energi- og klimaplan, energi- og klimastatusrapport og langsigtede strategi som forelagt i henhold til forordning (EU) 2018/1999 og bidrage til opnåelse af regionale og nationale klima- og energimål for 2030 og 2050*
 - b) være baseret på relevante strategier som omhandlet i artikel 52a, stk. 2, litra c), der fastsætter krav til infrastrukturen på distributionsniveau, herunder dele, der kan kræve dekommissionering, med henblik på at reducere brugen af gas i bygninger, hvis der er flere energi- og omkostningseffektive bæredygtige teknologier til rådighed*
 - c) være baseret på rimelige antagelser om udviklingen i produktion, tilførsel, forsyning og forbrug af gas under hensyntagen til de lokale myndigheders relevante strategier for opvarmning og køling af nye boligområder samt anmodninger fra slutkunder om at overgå til anden brændselstype*
 - d) være i overensstemmelse med den tiårige netudviklingsplan i artikel 51*
 - e) fremme prioriteret anvendelse af vedvarende gas og kulstoffattig gas i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive muligheder*

- f) indeholde alle investeringer, herunder efterspørgselsorienterede løsninger, der ikke kræver nye infrastrukturinvesteringer, energilagringsfaciliteter eller andre tilgængelige ressourcer i energisystemet som et alternativ til systemudvidelse, hvor dette er mere effektivt, samt netforstærkning med henblik på tilførsel af biomethan og*
- g) indeholde oplysninger om infrastruktur, der kan dekommissioneres, vil blive dekommissioneret eller vil blive omstillet til brinttransportformål, især til hurtigt at levere brint til slutbrugere i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere og har det største potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner pr. ton forbrugt brint, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger*
- 2. *Distributionssystemoperatøren eller brintdistributionsnetoperatøren foretager en omfattende offentlig høring om udkastet til distributionsnetudviklingsplanen. Deltagelsen er frivillig, og alle relevante interessenter skal opfordres til at deltage, herunder transmissionssystemoperatøren og brinttransmissionssystemoperatøren såvel som fjernvarmeinfrastruktur- og el-operatører, sammenslutninger beskæftiget med elektricitets-, gas- og brintmarkeder, opvarmning og køling, forsynings- og produktionsvirksomheder, uafhængige aggregatorer, erhvervsdrivende inden for prisfleksibelt elforbrug, organisationer beskæftiget med energieffektivitetsløsninger, industrielle slutbrugere, energiforbrugersammenslutninger, repræsentanter for civilsamfundet, forskningsorganisationer og universiteter, hvis hensigtsmæssigt. Distributionssystemoperatøren eller brintdistributionsnetoperatøren skal med henblik på at sikre tidlig og reel deltagelse offentliggøre et udkast til netudviklingsplanen på forhånd med henblik på at indhente tilkendegivelser.***
- 3. *Distributionssystemoperatøren eller brintdistributionsnetoperatøren offentliggør resultaterne af høringsprocesserne sammen med udkastet til distributionsnetudviklingsplanen.***
- 4. *Den regulerende myndighed godkender eller forkaster distributionsnetplanen og kan inden denne afgørelse kræve ændringer af planen ud fra, om den opfylder kravene i stk. 1 eller ej.***

5. *Medlemsstaterne kan bestemme, at stk. 1-4 ikke gælder for distributionssystemoperatører, der leverer til under 35 000 tilsluttede kunder, pr. ... [dato for dette direktivs ikrafttrædelse].*
6. *Hvis det i den strategi, der er omhandlet i artikel 52a, stk. 2, litra e), eller den udviklingsplan for distributionsnettet, der er udarbejdet i henhold til denne artikel, konstateres, at dele af distributionssystemet vil skulle dekommissioneres, navnlig inden udløbet af dets oprindeligt planlagte nyttige livscyklusser, og ikke vil blive omstillet til transport af brint, drager medlemsstaterne omsorg for, at de regulerende myndigheder udstikker reguleringsvejledning og yder finansiel støtte til distributionssystemoperatørerne. Støtteforanstaltningerne skal tage hensyn til forsyningssikkerheden, prisoverkommeligheden af nettariffer og miljøkrav. Distributionssystemoperatøren skal desuden foreslå den regulerende myndighed indgreb med henblik på at fordele aktivernes effektive omkostninger ligeligt over deres resterende livscyklus, indtil de nedlægges. Den regulerende myndighed kan til dette formål i samarbejde med distributionssystemoperatøren udarbejde retningslinjer for en strukturel tilgang til afskrivning af aktiver. Disse indgreb kan f.eks. omfatte en tilpasning af aktivernes afskrivningsprofil eller tidsramme. Den regulerende myndighed beslutter i samordning med distributionssystemoperatøren, om aktiverne bør dekommissioneres inden udgangen af deres oprindeligt forventede livscyklus, og i så fald om nogen af de indgreb, som distributionssystemoperatøren har foreslået, eller eventuelle alternative indgreb skal foretages for at sikre en ligelig fordeling af de faktiske omkostninger til aktiverne i deres resterende livscyklus, indtil de dekommissioneres. Der tages hensyn til omstillingen af aktiver til transport af brint i overensstemmelse med stk. 2, litra g). Distributionssystemoperatøren gennemfører de indgreb, som den regulerende myndighed træffer beslutning om.*

Artikel 53

Finansiering af grænseoverskridende brintinfrastruktur

- 1. *Der må ikke forekomme krydssubsidiering mellem de nuværende gasnetbrugere og brugerne af det fremtidige brintnet, dog medmindre andet gælder i henhold til artikel 4 i forordning [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx].*

1. **Anvender medlemsstaterne en ordning for reguleret tredjepartsadgang til brintnet, jf. artikel 31, stk. 1, og** hvis et brintsammenkoblingsprojekt indgår i den tiårige EU-dækkende netudviklingsplan som omhandlet i artikel 29 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx], og ikke er et projekt af fælles interesse som omhandlet i [kapitel II og bilag I, punkt 3, i forordning xxx om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur], udarbejder tilstødende og berørte brintoperatører en projektplan, herunder en anmodning om grænseoverskridende omkostningsfordeling, og forelægger denne i fællesskab for de berørte regulerende myndigheder med henblik på en fælles godkendelse.
2. Projektplanen og anmodningen om grænseoverskridende omkostningsfordeling ledsages af en projektspecifik cost-benefit-analyse, hvori der tages hensyn til fordele uden for de berørte medlemsstaters grænser, og af en forretningsplan med en evaluering af projektets finansielle levedygtighed, som skal indeholde en finansieringsløsning og angive, om de medvirkende brintnetoperatører er enige om et begrundet forslag til en grænseoverskridende omkostningsfordeling.
3. De berørte regulerende myndigheder træffer efter høring af brintnetoperatørerne koordinerede afgørelser om fordelingen af de investeringsomkostninger, som hver enkelt netoperatør skal afholde i forbindelse med projektet.
4. Kan de berørte regulerende myndigheder ikke nå til enighed om anmodningen inden for seks måneder, træffer ACER en afgørelse efter proceduren i artikel 6, stk. 10, i forordning (EU) 2019/942.
5. Efter den 31. december 2030 forhandler alle berørte brintnetoperatører en økonomisk kompensationsordning for at sikre finansieringen af den grænseoverskridende brintinfrastruktur **i tilfælde af, at der ikke opkræves afgift for adgang til brintnet ved sammenkoblingspunkter mellem medlemsstaterne i henhold til artikel 6, stk. 7, i forordning [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx].** Brintnetoperatørerne gennemfører sideløbende **med udviklingen af dette system** en omfattende høringsproces med deltagelse af alle relevante markedsdeltagere **og tager hensyn til enhver beslutning truffet af de relevante regulerende myndigheder eller ACER om at opkræve afgift for adgang til brintnet ved sammenkoblingspunkter mellem medlemsstaterne som vedtaget i henhold til artikel 6, stk. 7, i forordning [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx].**

6. De berørte brintnetoperatører skal nå til enighed om den økonomiske kompensationsordning inden for 3 år og senest den 31. december 2033 *og forelægge den for de relevante regulerende myndigheder til fælles godkendelse*. Opnås der ikke enighed inden for denne frist, træffer de berørte regulerende myndigheder afgørelse i fællesskab inden for 2 år. Kan de relevante regulerende myndigheder ikke træffe en fælles afgørelse inden for to år, træffer ACER en afgørelse efter proceduren i artikel 6, stk. 10, i forordning (EU) 2019/942.
7. Den økonomiske kompensationsordning gennemføres i overensstemmelse med artikel 72, stk. 1, litra b).
8. I forbindelse med overgangen til en ordning med en økonomisk kompensationsmekanisme berøres eksisterende kapacitetskontrakter ikke af, at der etableres en økonomisk kompensationsmekanisme.
9. Yderligere oplysninger, der er nødvendige for at gennemføre processerne i denne artikel, herunder de krævede processer og frister, processen for gennemgang og om nødvendigt ændring af kompensationsmekanismen, der gør det muligt at tage hensyn til tarifudviklingen og udviklingen af brintnettene, fastsættes i en netregel, der er udarbejdet på grundlag af artikel 54 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xx].
- 9a. *Stk. 1-9 finder kun anvendelse på de brintdistributionsnetoperatører, der driver grænseoverskridende infrastruktur.*

Kapitel IX

Adskillelse af transmissionssystemoperatører

Afdeling 1

EJERSKABSMÆSSIG ADSKILLELSE

Artikel 54

Adskillelse af transmissionssystemer og transmissionssystemoperatører

1. Medlemsstaterne sikrer følgende:

- a) hver virksomhed, der ejer et transmissionssystem, optræder som transmissionssystemoperatør
- b) den eller de samme personer har ikke ret til:
 - i) direkte eller indirekte at udøve kontrol over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem, eller
 - ii) direkte eller indirekte at udøve kontrol over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver
- c) den eller de samme personer har ikke ret til at udpege medlemmer af tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, for en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem, og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver
- d) den samme person har ikke ret til at være medlem af tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, for både en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem.

2. De rettigheder, der henvises til i stk. 1, litra b) og c), omfatter bl.a.:

- a) beføjelsen til at udøve stemmerettigheder
- b) beføjelsen til at udpege medlemmer til tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, eller
- c) besiddelsen af en aktiemajoritet.

3. Med henblik på anvendelsen af stk. 1, litra b), skal termen "virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver" forstås således, at den omfatter betydningen af "virksomhed, der varetager produktions- eller leveringsopgaver"

ifølge Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944³², og termerne "transmissionssystemoperatør" og "transmissionssystem" skal forstås således, at de omfatter betydningen af "transmissionssystemoperatør" og "transmissionssystem" i det nævnte direktiv.

4. Forpligtelsen i stk. 1, litra a), anses for opfyldt, hvis to eller flere virksomheder, der ejer transmissionssystemer, har oprettet et joint venture, der fungerer som transmissionssystemoperatør i to eller flere medlemsstater for de pågældende transmissionssystemer. Ingen anden virksomhed kan være en del af dette joint venture, medmindre den er blevet godkendt som uafhængig systemoperatør i henhold til artikel 55 eller som uafhængig transmissionsoperatør med henblik på afdeling 3.
5. Hvis den person, der er omhandlet i stk. 1, litra b), c) og d), er identisk med medlemsstaten eller et andet offentligt organ, anses to separate offentlige organer, der udøver kontrol over på den ene side en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og på den anden side over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, i forbindelse med gennemførelsen af denne artikel ikke for at være den eller de samme personer.
6. Medlemsstaterne sørger for, at hverken forretningsmæssigt følsomme oplysninger, jf. artikel 36, som en transmissionssystemoperatør, der har været en del af en vertikalt integreret virksomhed, ligger inde med, eller en sådan transmissionssystemoperatørs personale, overføres til virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver.
7. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, kan en medlemsstat beslutte ikke at anvende stk. 1. For så vidt angår den del af transmissionssystemet, der forbinder en medlemsstat med et tredjeland, mellem denne medlemsstats grænse og det første sammenkoblingspunkt med denne medlemsstats net, kan en medlemsstat, hvis transmissionssystemet den 23. maj 2019 tilhører en vertikalt integreret virksomhed, beslutte ikke at anvende stk. 1.

I så tilfælde skal den pågældende medlemsstat:

³² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

- a) enten udpege en uafhængig systemoperatør i henhold til artikel 55 eller
 - b) overholde bestemmelserne i afdeling 3.
8. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, og der er indført ordninger, der sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i afdeling 3, kan en medlemsstat beslutte ikke at anvende denne artikels stk. 1.
- For så vidt angår den del af transmissionssystemet, der forbinder en medlemsstat med et tredjeland, mellem denne medlemsstats grænse og det første sammenkoblingspunkt med denne medlemsstats net, hvis transmissionssystemet den 23. maj 2019 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, og der er indført ordninger, der sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i afdeling 3, kan den pågældende medlemsstat beslutte ikke at anvende denne artikels stk. 1.
9. Før en virksomhed godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør i henhold til denne artikels stk. 9, skal den certificeres i henhold til procedurene i dette direktivs artikel 65, stk. 4, 5 og 6, og i artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009. Herefter skal Kommissionen kontrollere, at de indførte ordninger klart sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i afdeling 3.
10. Vertikalt integrerede virksomheder, der ejer et transmissionssystem, må under ingen omstændigheder hindres i at tage skridt til at opfylde stk. 1.
11. Virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, må under ingen omstændigheder direkte eller indirekte kunne overtage kontrollen med eller udøve rettigheder over adskilte transmissionssystemoperatører i medlemsstater, der anvender stk. 1.

Afdeling 2

UAFHÆNGIGE SYSTEMOPERATØRER

Artikel 55

Uafhængige systemoperatører

1. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, kan en medlemsstat beslutte ikke at anvende artikel 56, stk. 1, og at udpege en uafhængig systemoperatør på forslag af transmissionssystemejereren.

For så vidt angår den del af transmissionssystemet, der forbinder en medlemsstat med et tredjeland, mellem denne medlemsstats grænse og det første sammenkoblingspunkt med denne medlemsstats net, hvis transmissionssystemet den 23. maj 2019 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, kan den pågældende medlemsstat beslutte ikke at anvende artikel 59, stk. 1, og at udpege en uafhængig systemoperatør på forslag af transmissionssystemejereren.

Udpegningen af en uafhængig systemoperatør skal godkendes af Kommissionen.

2. Medlemsstaterne må kun godkende og udpege en uafhængig systemoperatør, når:
 - a) ansøgeren om operatørstatus har påvist, at han overholder kravene i artikel 54, stk. 1, litra b), c) og d)
 - b) ansøgeren om operatørstatus har påvist, at han råder over de nødvendige finansielle, tekniske, fysiske og menneskelige ressourcer til at varetage opgaverne i artikel 35
 - c) ansøgeren om operatørstatus har forpligtet sig til at overholde en tiårig netudviklingsplan, som den regulerende myndighed overvåger
 - d) transmissionssystemejereren har påvist sin evne til at opfylde sine forpligtelser efter stk. 5 og skal med dette formål for øje forelægge alle udkast til kontraktlige ordninger med den ansøgende virksomhed og enhver anden relevant enhed
 - e) ansøgeren om operatørstatus har påvist sin evne til at opfylde sine forpligtelser efter [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xx], herunder samarbejde med transmissionssystemoperatører på europæisk og regionalt plan.
3. Virksomheder, som den nationale regulerende myndighed har certificeret, fordi de opfylder kravene i artikel 66 og denne artikels stk. 2, godkendes og udpeges som uafhængige systemoperatører af medlemsstaterne. Certificeringsproceduren i enten dette direktivs artikel 65 og i artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009 eller i artikel 66 i dette direktiv finder anvendelse.

4. Hver uafhængig systemoperatør er ansvarlig for indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang, herunder inddrivelse af afgifter for netadgang og kapacitetsbegrænsningsrelaterede afgifter, for drift, vedligeholdelse og udbygning af transmissionssystemet samt for gennem investeringsplanlægning at sikre, at systemet kan opfylde en rimelig efterspørgsel på lang sigt. Under udbygningen af transmissionssystemet er den uafhængige systemoperatør ansvarlig for planlægning (herunder godkendelsesproceduren), anlæggelse og ibrugtagning af det nye infrastruktur anlæg. Under udførelsen af denne opgave optræder den uafhængige systemoperatør som transmissionssystemoperatør i overensstemmelse med dette kapitel. Transmissionssystemejereren må ikke stå som ansvarlig for indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang og heller ikke for investeringsplanlægning.
5. Når der er udpeget en uafhængig systemoperatør, skal transmissionssystemejereren:
 - a) bistå og samarbejde på alle relevante måder med den uafhængige systemoperatør om udførelsen af dennes opgaver og herunder navnlig stille alle relevante oplysninger til rådighed
 - b) finansiere de investeringer, som den uafhængige systemoperatør har truffet afgørelse om, og som er godkendt af den regulerende myndighed, eller samtykke i, at de finansieres af eventuelle interesserede parter, herunder den uafhængige systemoperatør; de relevante finansieringsordninger skal forelægges den regulerende myndighed til godkendelse; inden denne godkendelse rådfører den regulerende myndighed sig med transmissionssystemejereren og med andre interesserede parter
 - c) tilvejebringe midler til dækning af erstatningsansvar i forbindelse med netaktiverne, bortset fra det ansvar, der vedrører den uafhængige systemoperatørs opgaver
 - d) tilvejebringe garantier, som letter finansieringen af eventuelle udvidelser af nettet, dog ikke af investeringer, hvor han i medfør af litra b) har givet sit samtykke til, at de finansieres af en interesseret part, herunder den uafhængige systemoperatør.
6. Den relevante nationale konkurrencemyndighed tildeles alle relevante beføjelser til i tæt samarbejde med den regulerende myndighed at føre effektivt tilsyn med, at transmissionssystemejereren opfylder sine forpligtelser efter stk. 5.

Artikel 56

Adskillelse af transmissionssystemejere, lagersystemoperatører og brintlageroperatører

I tilfælde, hvor der er udpeget en uafhængig systemoperatør eller en uafhængig brintnetoperatør, skal transmissionssystem- og brintnetejere og lagersystemoperatører eller brintlagerfacilitetsoperatører, der er en del af en vertikalt integreret virksomhed, i det mindste være uafhængige, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, af andre aktiviteter, der ikke vedrører transmission, distribution, transport og oplagring af *gas*.

Denne artikel finder kun anvendelse på naturgas lagerfaciliteter, der teknisk og/eller økonomisk er nødvendige for effektiv systemadgang med henblik på forsyning af kunderne, jf. artikel 29.

For at sikre transmissionssystem- eller brintnetejers og lagersystem- eller brintlageroperatørens uafhængighed, jf. første afsnit, gælder følgende minimumskriterier:

- a) personer, der har ansvaret for ledelsen af transmissionssystem- eller brintnetejers og lagersystem- eller brintlageroperatøren, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for den integrerede naturgasvirksomhed, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af gasproduktion og -forsyning
- b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de erhvervmæssige interesser, som de ansvarlige for ledelsen af transmissionssystem- eller brintnetejers og lagersystem- eller brintlageroperatøren måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt
- c) lagersystem- eller brintnetoperatøren skal have reel beslutningskompetence uafhængigt af den integrerede naturgasvirksomhed for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udbygge lagerfaciliteterne; dette bør ikke hindre, at der kan eksistere passende samordningsmekanismer, der sikrer, at modervirksomhedens økonomiske og ledelsesmæssige tilsynsrettigheder med hensyn til udbyttet, der er indirekte reguleret i henhold til artikel 72, stk. 7, af midler investeret i en dattervirksomhed tilgodeses; derved skal moderselskabet nærmere bestemt kunne godkende lagersystem- eller brintlageroperatørens årlige finansieringsplan eller et tilsvarende instrument og sætte samlede grænser for datterselskabets gældssætning; modervirksomheden kan ikke give instrukser om den daglige drift eller om individuelle afgørelser om oprettelse eller opgradering af

lagerfaciliteter, som ikke går ud over beløbene i den godkendte finansieringsplan eller i et tilsvarende instrument

- d) transmissionssystem- eller brintnetejeren og lagersystem- eller brintlageroperatøren skal opstille et overvågningsprogram, der skal fastlægge de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at dets overholdelse kontrolleres på passende måde; det skal også fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde disse mål; en årsrapport med en beskrivelse af de trufne foranstaltninger forelægges af den person eller det organ, der over for den regulerende myndighed er ansvarlig for at kontrollere overvågningsprogrammet, og denne årsrapport offentliggøres.

Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 83 for at supplere dette direktiv ved at fastlægge retningslinjer for at sikre, at transmissionssystem- eller brintnetejeren og lagersystem- eller brintlageroperatøren fuldt og effektivt efterlever denne artikels stk. 2.

Afdeling 3

UAFHÆNGIGE TRANSMISSIONS OPERATØRER

Artikel 57

Aktiver, udstyr, personale og identitet

1. Transmissionssystemoperatører skal være udstyret med alle de menneskelige, tekniske, fysiske og finansielle ressourcer, der er nødvendige, for at de kan opfylde deres forpligtelser i henhold til dette direktiv og varetage gastransmissionsaktiviteten, navnlig:
 - a) de aktiver, der er nødvendige for gastransmissionsaktiviteten, herunder transmissionssystemet, skal være ejet af transmissionssystemoperatøren
 - b) det personale, der er nødvendigt for gastransmissionsaktiviteten, herunder udførelse af alle virksomhedens opgaver, skal være ansat af transmissionssystemoperatøren
 - c) leasing af personale og levering af tjenester til og fra andre dele af den vertikalt integrerede virksomhed er forbudt. Transmissionssystemoperatøren kan dog levere tjenester til den vertikalt integrerede virksomhed, når blot:

- i) leveringen af disse tjenester ikke diskriminerer systembrugerne, er tilgængelig for alle systembrugere på samme vilkår og betingelser og ikke begrænser, forvrider eller hindrer konkurrence i produktions- eller forsyningsleddet
 - ii) vilkår og betingelser for levering af disse tjenester er godkendt af den regulerende myndighed
- d) med forbehold af tilsynsorganets afgørelser i henhold til artikel 60 skal tilstrækkelige finansielle midler til fremtidige investeringsprojekter eller til udskiftning af eksisterende aktiver stilles til rådighed for transmissionssystemoperatøren rettidigt af den vertikalt integrerede virksomhed efter passende anmodning fra transmissionssystemoperatøren.

2. Gastransmissionsaktiviteten omfatter mindst følgende opgaver ud over de i artikel 35 anførte:

- a) repræsentation af transmissionssystemoperatøren og kontakter til tredjeparter og de regulerende myndigheder
- b) repræsentation af transmissionssystemoperatøren inden for det europæiske net af transmissionssystemoperatører for gas (ENTSO for gas)
- c) indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang uden at forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere
- d) opkrævning af alle afgifter i forbindelse med transmissionssystemet, herunder netadgangsafgifter, balanceringsafgifter for hjælpefunktioner som f.eks. behandling af gas og indkøb af tjenesteydelser (balanceomkostninger, energi for tab)
- e) drift, vedligeholdelse og udvikling af et sikkert, effektivt og økonomisk transmissionssystem
- f) investeringsplanlægning, der sikrer systemets evne til at dække en rimelig efterspørgsel og garantere forsyningsikkerheden på lang sigt
- g) oprettelse af relevante joint ventures, herunder med en eller flere transmissionssystemoperatører, gasbørser og andre relevante aktører med det

formål at udvikle skabelsen af regionale markeder eller at lette liberaliseringsprocessen

- h) alle selskabstjenesteydelser, herunder juridiske tjenester, regnskabsføring og IT-tjenester.
3. Transmissionssystemoperatører skal være organiseret i en retlig form som omhandlet i bilag II i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1132.
 4. Transmissionssystemoperatøren må ikke i sin selskabsidentitet, kommunikation, brandingstrategi og sine forretningslokaler skabe uklarhed om den særskilte identitet inden for den vertikalt integrerede virksomhed eller dele deraf.
 5. Transmissionssystemoperatøren må ikke dele IT-systemer eller -udstyr, fysiske rammer eller sikkerhedsadgangssystemer med nogen del af den vertikalt integrerede virksomhed og må ikke anvende samme rådgivere eller eksterne kontrahenter for IT-systemer eller -udstyr og sikkerhedsadgangssystemer.
 6. Transmissionssystemoperatørernes regnskaber skal revideres af en anden revisor end den, der reviderer den vertikalt integrerede virksomhed eller dele deraf.

Artikel 58

Transmissionssystemoperatørens uafhængighed

1. Med forbehold af tilsynsorganets afgørelser i henhold til artikel 60 skal transmissionssystemoperatøren have:
 - a) reel beslutningskompetence uafhængigt af den vertikalt integrerede virksomhed for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udvikle transmissionssystemet
 - b) beføjelse til at rejse kapital på kapitalmarkedet, især ved låntagning og kapitalforøgelse.
2. Transmissionssystemoperatøren skal til enhver tid handle på en sådan måde, at det sikres, at operatøren har de nødvendige ressourcer til at udføre transmissionsaktiviteten korrekt og effektivt samt udvikle og opretholde et effektivt, sikkert og økonomisk transmissionssystem.
3. Dattervirksomheder til den vertikalt integrerede virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, må ikke have nogen direkte eller indirekte

kapitalinteresser i transmissionssystemoperatøren. Transmissionssystemoperatøren må hverken direkte eller indirekte have kapitalinteresser i nogen dattervirksomhed til den vertikalt integrerede virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, eller modtage udbytte eller andre finansielle fordele fra denne dattervirksomhed.

4. Transmissionssystemoperatørens overordnede ledelsesstruktur og selskabsvedtægter skal sikre transmissionssystemoperatørens faktiske uafhængighed i overensstemmelse med dette kapitel. Den vertikalt integrerede virksomhed må ikke direkte eller indirekte bestemme transmissionssystemoperatørens konkurrencemæssige adfærd i relation til transmissionssystemoperatørens daglige aktiviteter og forvaltning af nettet eller i relation til de aktiviteter, der er nødvendige for udarbejdelsen af den tiårige netudviklingsplan i henhold til artikel 51.
5. I forbindelse med udførelsen af deres opgaver som angivet i henhold til dette direktivs artikel 35 og artikel 57, stk. 2, og ved overholdelsen af artikel 15, stk. 1, artikel 5, stk. 1, litra a), artikel 9, stk. 2, 3 og 5, artikel 30, stk. 6, og artikel 12, stk. 1, i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx] må transmissionssystemoperatører ikke diskriminere mod forskellige personer eller enheder og ikke begrænse, forvride eller hindre konkurrence i produktions- eller forsyningsleddet.
6. Eventuelle kommercielle og finansielle forbindelser mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren, herunder lån fra transmissionssystemoperatøren til den vertikalt integrerede virksomhed, skal være i overensstemmelse med markedsvilkårene. Transmissionssystemoperatøren skal opbevare udførlig dokumentation for sådanne kommercielle og finansielle forbindelser og på anmodning stille dem til rådighed for den regulerende myndighed.
7. Transmissionssystemoperatøren skal forelægge alle kommercielle og finansielle aftaler med den vertikalt integrerede virksomhed for den regulerende myndighed til godkendelse.
8. Transmissionssystemoperatøren skal underrette den regulerende myndighed om de finansielle midler, jf. artikel 57, stk. 1, litra d), der er til rådighed til fremtidige investeringsprojekter eller til udskiftning af eksisterende aktiver.

9. Den vertikalt integrerede virksomhed skal afstå fra enhver handling, der hindrer transmissionssystemoperatøren i at opfylde sine forpligtelser i henhold til dette kapitel eller er til skade for opfyldelsen, og må ikke kræve, at transmissionssystemoperatøren skal anmode den vertikalt integrerede virksomhed om tilladelse i forbindelse med opfyldelsen af disse forpligtelser.
10. En virksomhed, som af den regulerende myndighed er certificeret efter kravene i dette kapitel, skal godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør af den berørte medlemsstat. Certificeringsproceduren i enten dette direktivs artikel 65 og artikel 13 i forordning (EF) nr. 715/2009 eller i dette direktivs artikel 66 anvendes.
11. Transmissionssystemoperatøren skal offentliggøre detaljerede oplysninger om kvaliteten af *den gas*, der transporteres i vedkommendes net, på grundlag af artikel 16 og 17 i forordning (EU) 2015/703.

Artikel 59

Transmissionssystemoperatørens personales og ledelses uafhængighed

1. Afgørelser vedrørende udnævnelse og fornyelse, arbejdsvilkår, herunder aflønning, og tjenesteperiodens ophør for de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, eller medlemmerne af dennes administrative organer, træffes af transmissionssystemoperatørens tilsynsorgan, der udnævnes i henhold til artikel 60.
2. Fastlæggelsen af og vilkårene for perioden for og varigheden og ophøret af tjenesten for de personer, der af tilsynsorganet er udpeget til udnævnelse eller fornyelse som personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens overordnede ledelse, og/eller som medlemmer af dennes administrative organer, og årsagerne til enhver foreslået afgørelse om denne tjenesteperiodes ophør skal meddeles den regulerende myndighed. Disse vilkår og de i stk. 1 nævnte afgørelser bliver kun bindende, hvis den regulerende myndighed ikke har gjort indsigelse inden for tre uger efter meddelelsen.

Den regulerende myndighed kan gøre indsigelse imod de i stk. 1 nævnte afgørelser, når:

- a) der opstår tvivl om den professionelle uafhængighed af en udpeget person, der har ansvaret for ledelsen og/eller er medlem af de administrative organer, eller

- b) der i tilfælde af en tjenesteperiodes førtidige ophør er tvivl om et sådant førtidigt ophørs berettigelse.
3. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, eller medlemmerne af dennes administrative organer, der er omfattet af dette stk., må ikke direkte eller indirekte have haft nogen stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med den vertikalt integrerede virksomhed eller dele af denne eller med dens kontrollerende aktionærer ud over transmissionssystemoperatøren i en periode på tre år før deres udnævnelse.
 4. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer og dennes ansatte må ikke direkte eller indirekte have nogen anden stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med nogen anden del af den vertikalt integrerede virksomhed eller med de kontrollerende aktionærer.
 5. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, eller medlemmerne af dennes administrative organer og dennes ansatte må ikke direkte eller indirekte have nogen interesse i eller modtage nogen finansielle fordele fra nogen del af den vertikalt integrerede virksomhed ud over transmissionssystemoperatøren. Deres aflønning må ikke afhænge af andre af den vertikalt integrerede virksomheds aktiviteter eller resultater end transmissionssystemoperatørens.
 6. Der garanteres en effektiv klageadgang til den regulerende myndighed for alle klager fra de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, eller medlemmerne af dennes administrative organer over deres tjenesteperiodes førtidige ophør.
 7. Efter ophøret af tjenesteperioden hos transmissionssystemoperatøren må de personer, der har ansvaret for dennes ledelse, eller medlemmerne af dennes administrative organer ikke have nogen stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med nogen anden del af den vertikalt integrerede virksomhed end transmissionssystemoperatøren eller med de kontrollerende aktionærer i en periode på mindst fire år.

8. Stk. 3 finder anvendelse på flertallet af de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, eller medlemmerne af dennes administrative organer.

De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, eller medlemmer af dennes administrative organer, som ikke er omfattet af bestemmelserne i stk. 3, må ikke have udført forvaltning eller udøvet anden relevant aktivitet i den vertikalt integrerede virksomhed i en periode på mindst seks måneder før deres udnævnelse.

Første afsnit i dette stk. og stk. 4-7 finder anvendelse på alle de personer, der indgår i den overordnede ledelse, og de personer, der refererer direkte til dem i spørgsmål, der vedrører nettets drift, vedligeholdelse eller udvikling.

Artikel 60

Tilsynsorgan

1. Transmissionssystemoperatøren skal have et tilsynsorgan, som har ansvaret for at træffe afgørelser, som kan have en betydelig virkning på værdien af aktionærernes aktiver i transmissionssystemoperatøren, især afgørelser vedrørende godkendelse af de årlige og mere langsigtede finansieringsplaner, transmissionssystemoperatørens gælds niveau og størrelsen af det udbytte, der udbetales til aktionærerne. De afgørelser, der hører under tilsynsorganet, omfatter ikke afgørelser i tilknytning til transmissionssystemoperatørens daglige virksomhed og forvaltningen af nettet og i tilknytning til den virksomhed, der er nødvendig for udarbejdelsen af den tiårige netudviklingsplan i medfør af artikel 51.
2. Tilsynsorganet skal bestå af medlemmer, der repræsenterer den vertikalt integrerede virksomhed, medlemmer, der repræsenterer tredjepartsaktionærer, og, hvor en medlemsstats relevante lovgivning fastsætter det, medlemmer, der repræsenterer andre interesserede parter, f.eks. transmissionssystemoperatørens ansatte.
3. Artikel 59, stk. 2, første afsnit, og artikel 59, stk. 3-7, anvendes på mindst halvdelen af tilsynsorganets medlemmer minus én.

Artikel 59, stk. 2, andet afsnit, litra b), anvendes på alle tilsynsorganets medlemmer.

Artikel 61

Overvågningsprogram og overvågningsansvarlig

1. Medlemsstaterne sikrer, at transmissionssystemoperatører opstiller og gennemfører et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at programmets overholdelse kontrolleres på passende måde. Overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde disse mål. Det skal godkendes af den regulerende myndighed. Med forbehold af den nationale reguleringsmyndigheds beføjelser kontrolleres programmets overholdelse uafhængigt af en overvågningsansvarlig.
2. Den overvågningsansvarlige udpeges af tilsynsorganet efter indhentelse af den regulerende myndigheds godkendelse. Den regulerende myndighed kan kun afvise godkendelsen af en overvågningsansvarlig på grund af manglende uafhængighed eller faglig formåen. Den overvågningsansvarlige kan være en fysisk eller en juridisk person. Artikel 59, stk. 2-8, anvendes på den overvågningsansvarlige.
3. Den overvågningsansvarlige har ansvaret for at:
 - a) føre tilsyn med gennemførelsen af overvågningsprogrammet
 - b) udarbejde en årlig rapport, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre overvågningsprogrammet, og forelægge den for den regulerende myndighed
 - c) aflægge rapport til tilsynsorganet og give anbefalinger vedrørende overvågningsprogrammet og dets gennemførelse
 - d) underrette den regulerende myndighed om enhver væsentlig overtrædelse i forbindelse med gennemførelsen af overvågningsprogrammet
 - e) aflægge rapport til den regulerende myndighed om eventuelle kommercielle og finansielle forbindelser mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren.
4. Den overvågningsansvarlige forelægger den regulerende myndighed de foreslåede afgørelser om investeringsplanen eller om individuelle investeringer i nettet. Det skal senest finde sted, når transmissionssystemoperatørens ledelse eller kompetente administrative organ forelægger dem for tilsynsorganet.
5. Hvis den vertikalt integrerede virksomhed på generalforsamlingen eller ved hjælp af stemmerne fra de medlemmer af tilsynsorganet, som det har udpeget, har forhindret

vedtagelse af en afgørelse og derved forhindret eller forsinket investeringer, som i henhold til den tiårige nedudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de følgende tre år, skal den overvågningsansvarlige indberette dette til den regulerende myndighed, der derefter følger bestemmelserne i artikel 51.

6. Vilkårene for den overvågningsansvarliges mandat eller vedkommendes ansættelsesvilkår, herunder mandatets varighed, skal godkendes af den regulerende myndighed. Disse vilkår skal sikre den overvågningsansvarliges uafhængighed, herunder give vedkommende de ressourcer, der er nødvendige for at opfylde vedkommendes forpligtelser. Den overvågningsansvarlige må under sit mandat ikke på anden måde, hverken direkte eller indirekte, være tilknyttet nogen del af det vertikalt integrerede selskab eller de kontrollerende aktionærer, hvis denne tilknytning er baseret på ansættelse, ansvar eller interesse.
7. Den overvågningsansvarlige skal regelmæssigt enten mundtligt eller skriftligt aflægge rapport til den regulerende myndighed og har ret til regelmæssigt enten mundtligt eller skriftligt at aflægge rapport til transmissionssystemoperatørens tilsynsorgan.
8. Den overvågningsansvarlige kan deltage i alle møder i transmissionssystemoperatørens ledelse eller administrative organer samt i tilsynsorganets og generalforsamlingens møder. Den overvågningsansvarlige skal deltage i alle møder, der behandler følgende emner:
 - a) vilkår for adgang til nettet som fastsat i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx], navnlig for så vidt angår tariffer, tjenester med tredjepartsadgang, kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger, gennemsigtighed, balancering og sekundære markeder
 - b) projekter med henblik på at drive, vedligeholde og udvikle transmissionssystemet, herunder investeringer i nye transportsammenkoblinger, i kapacitetsudvidelse og i optimering af eksisterende kapacitet
 - c) energikøb eller -salg, der er nødvendige for transmissionssystemets drift.

9. Den overvågningsansvarlige overvåger transmissionssystemoperatørens overholdelse af artikel 36.
10. Den overvågningsansvarlige skal have adgang til alle relevante data og til transmissionssystemoperatørens kontorer samt til alle informationer, der er nødvendige for udførelsen af hans opgaver.
11. Efter den regulerende myndigheds forudgående godkendelse kan tilsynsorganet afskedige den overvågningsansvarlige. Det afskediger den overvågningsansvarlige med henvisning til manglende uafhængighed eller faglig formåen efter anmodning fra den regulerende myndighed.
12. Den overvågningsansvarlige skal gives adgang til transmissionssystemoperatørens kontorer uden forudgående meddelelse.

Afdeling 4

ADSKILLELSE AF OPERATØRER AF SÆRSKILTE BRINTNET

Artikel 62

Adskillelse af *brintransmissionsnetoperatører*

1. Medlemsstaterne sikrer, at *brintransmissionsnetoperatører* fra den [1 år efter at gennemførelsesperioden er påbegyndt] er adskilt i overensstemmelse med reglerne for naturgastransmissionssystemoperatører i artikel 56, stk. 1-3.
2. I denne artikel, i *dette direktivs* artikel 42 og 54 samt i artikel 35 og 43 i direktiv (EU) 2019/944 omfatter "produktion eller forsyning" produktion og forsyning af brint, og "transmission" transport af brint *via et net, der overvejende består af højtryksrørledninger*.
3. Hvis brintnettet den ... [*dette direktivs ikrafttrædelsesdato*] tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, kan en medlemsstat beslutte ikke at anvende stk. 1. I så fald udpeger den pågældende medlemsstat en uafhængig *brintransmissionsnetoperatør*, der er adskilt i overensstemmelse med reglerne for uafhængige systemoperatører for naturgas, jf. artikel 55. *Brintransmissionsnetoperatører* og transmissionssystemoperatører for gas, der er adskilt i henhold til artikel 54, stk. 1, kan fungere som uafhængig *brintransmissionsnetoperatør*.

4. **Medlemsstaterne kan udpege en integreret *brintransmissionsnetoperatør*, der er adskilt i overensstemmelse med reglerne om uafhængige transmissionsoperatører for naturgas afdeling 3, *uafhængigt af de modeller for adskillelse, der er vedtaget i gas- og elsektorerne af medlemsstaterne inden ... [datoen for dette direktivs ikrafttræden] og uden at foregribe disse modeller. Afdeling 3 finder kun anvendelse i forbindelse med andre dele af det vertikalt integrerede selskab end naturgas- eller el-transmissionssystemoperatøren eller distributionssystemoperatøren.***
5. De regler, der gælder for transmissionssystemoperatører i **artikel 65 og 66**, finder anvendelse på *brintransmissionsnetoperatører*.

Artikel 64

Regnskabsmæssig adskillelse af *brintnetoperatører*

Medlemsstaterne sørger for, at *brintnetoperatørernes* regnskaber føres i overensstemmelse med artikel 69.

Afdeling 5

UDPEGNING OG CERTIFICERING AF NATURGAS- OG BRINTNETOPERATØRER

Artikel 65

Udpegning og certificering af transmissionssystemoperatører og brintnetoperatører

1. Før en virksomhed godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør eller brintnetoperatør, skal den certificeres i henhold til procedurerne i denne artikels stk. 4, 5 og 6 og i artikel 13 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx].
2. Virksomheder, som den regulerende myndighed har certificeret efter nedenstående certificeringsprocedure, fordi det opfylder kravene i artikel 54 eller 62, godkendes og udpeges af medlemsstaterne som transmissionssystemoperatører eller brintnetoperatører. Udpegning af transmissionssystemoperatører og brintnetoperatører meddeles Kommissionen og offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

3. Certificerede virksomheders underretter den regulerende myndighed om enhver planlagt transaktion, der kan betyde, at deres overholdelse af kravene i artikel 54 eller artikel 62 må tages op til fornyet vurdering.
4. De regulerende myndigheder overvåger, at de certificerede virksomheder til stadighed opfylder kravene i artikel 54 eller artikel 62. De indleder en certificeringsprocedure for at sikre overholdelsen:
 - a) når de modtager en underretning fra den certificerede virksomhed i medfør af stk. 3
 - b) på eget initiativ, når de har viden om, at en planlagt ændring i rettigheder eller indflydelse over certificerede virksomheder eller transmissionssystemejere kan føre til overtrædelse af artikel 54 eller artikel 62, eller når de har grund til at tro, at der kan være forekommet en sådan overtrædelse, eller
 - c) efter en begrundet anmodning fra Kommissionen.
5. De regulerende myndigheder træffer afgørelse om certificering af en naturgas transmissionssystemoperatør eller en brintnetoperatør senest 100 arbejdsdage efter modtagelsen af naturgas transmissionssystemoperatørens eller brintnetoperatørens underretning eller efter datoen for Kommissionens anmodning. Ved udløbet af denne periode anses certificeringen for udstedt. Den regulerende myndigheds udtrykkelige eller stiltiende afgørelse får først virkning, efter at proceduren i stk. 6 er afsluttet.
6. Den regulerende myndighed tilsender straks Kommissionen underretning om den udtrykkelige eller stiltiende afgørelse om certificering sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen. Kommissionen handler i overensstemmelse med proceduren i artikel 13 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx].
7. De regulerende myndigheder og Kommissionen kan fra transmissionssystemoperatører, brintnetoperatører og virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, udbede sig enhver oplysning, der er relevant for varetagelsen af deres opgaver i medfør af denne artikel.
8. De regulerende myndigheder og Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

Artikel 66

Certificering for så vidt angår tredjelande

1. Hvis en transmissionssystemejer, transmissionssystemoperatør, en brintnetoperatør eller en brintnetejer, der kontrolleres af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande, ansøger om certificering, underretter den regulerende myndighed Kommissionen.

Den regulerende myndighed giver omgående Kommissionen meddelelse om situationer, der vil medføre, at en eller flere personer fra et eller flere tredjelande erhverver kontrol over transmissionssystemet, en transmissionssystemoperatør, et brintnet eller en brintnetoperatør.

2. Transmissionssystemoperatøren eller brintnetoperatøren giver den regulerende myndighed meddelelse om situationer, der vil medføre, at en eller flere personer fra et eller flere tredjelande erhverver kontrol over transmissionssystemet eller en transmissionssystemoperatør eller over brintnettet eller brintnetoperatøren.
3. Den regulerende myndighed vedtager et udkast til afgørelse om certificering af en transmissionssystemoperatør eller brintnetoperatør senest 100 arbejdsdage efter modtagelsen af transmissionssystemoperatørens eller brintnetoperatørens underretning. Den afviser certificering, hvis det ikke er påvist:
 - a) at den pågældende enhed overholder kravene i artikel 54 eller artikel 62, og
 - b) over for den regulerende myndighed eller en anden kompetent myndighed, som medlemsstaten har udpeget, at udstedelsen af certificeringen ikke vil være til risiko for medlemsstatens *eller* Unionens energiforsyningsikkerhed. Den regulerende myndighed eller anden kompetente myndighed, der er udpeget, tager ved behandlingen af dette spørgsmål hensyn til:
 - i) Unionens rettigheder og forpligtelser i forhold til det pågældende tredjeland i henhold til international ret, herunder enhver aftale, der er indgået med et eller flere tredjelande, som Unionen deltager i, og som omhandler spørgsmål om energiforsyningsikkerhed
 - ii) medlemsstatens rettigheder og forpligtelser i forhold til det pågældende tredjeland i henhold til aftaler, der er indgået med landet, forudsat at de er i overensstemmelse med EU- retten

iea) dokumentation på det pågældende tredjelands gennemførelse af dets forpligtelser som energileverandør på en retfærdig, gennemsigtig, troværdig og objektiv måde og resultaterne af eventuelle sanktioner indført mod landet på EU-dækkende niveau

iii) andre specifikke kendsgerninger og omstændigheder vedrørende sagen og det pågældende tredjeland.

4. Den regulerende myndighed underretter straks Kommissionen om sin afgørelse sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen.
5. Medlemsstaterne fastsætter, at den regulerende myndighed og/eller den udpegede kompetente myndighed, der er nævnt i stk. 3, litra b), inden den regulerende myndighed træffer afgørelse om certificering, anmoder Kommissionen om en udtalelse om, hvorvidt:
 - a) den pågældende enhed overholder kravene i artikel 54 eller artikel 62, og
 - b) udstedelsen af certificeringen ikke vil være til risiko for Unionens energiforsyningsikkerhed.
6. Kommissionen behandler den anmodning, der er nævnt i stk. 5, straks ved modtagelsen. Den afgiver senest 50 arbejdsdage efter at have modtaget anmodningen udtalelse til den regulerende myndighed eller, hvis anmodningen blev fremsat af den udpegede kompetente myndighed, til denne myndighed.

Kommissionen kan ved udarbejdelsen af sin udtalelse anmode om ACER's, den pågældende medlemsstats og interesserede parters synspunkter. Anmoder Kommissionen herom, forlænges perioden på 50 arbejdsdage med yderligere 50 arbejdsdage.

Hvis der ikke inden for den periode, der er nævnt i første og andet afsnit, foreligger en udtalelse fra Kommissionen, anses Kommissionen for ikke at rejse indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse.

7. Ved vurderingen af, om kontrol udøvet af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande vil være til risiko for Unionens energiforsyningsikkerhed, tager Kommissionen hensyn til:

- a) de specifikke kendsgerninger vedrørende sagen og det eller de pågældende tredjelande, ***herunder dokumentation på det pågældende tredjlands gennemførelse af dets forpligtelser som energileverandør på en retfærdig, gennemsigtig, troværdig og objektiv måde og eventuelle sanktioner indført mod landet på EU-dækkende niveau*** og
- b) Unionens rettigheder og forpligtelser over for dette tredjeland i henhold til international ret, herunder en aftale, der er indgået med et eller flere tredjelande, som Unionen deltager i, og som omhandler spørgsmål om forsyningssikkerhed.
8. Den regulerende myndighed træffer senest 50 arbejdsdage efter udløbet af den periode, der er nævnt i stk. 6, endelig afgørelse om certificering. Den regulerende myndighed tager, når den træffer endelig afgørelse om certificering, videst muligt hensyn til Kommissionens udtalelse. Medlemsstaterne har under alle omstændigheder ret til at afvise certificering, hvis udstedelsen af certificeringen vil være til risiko for medlemsstatens energiforsyningssikkerhed eller en anden medlemsstats energiforsyningssikkerhed. Hvis medlemsstaten har udpeget en anden kompetent myndighed til at vurdere stk. 3, litra b), kan den kræve, at den regulerende myndighed træffer sin endelige afgørelse i overensstemmelse med denne kompetente myndigheds vurdering. Den regulerende myndigheds endelige afgørelse og Kommissionens udtalelse offentliggøres sammen. Hvis den endelige afgørelse afviger fra Kommissionens udtalelse, forelægger og offentliggør den berørte medlemsstat sammen med denne afgørelse en begrundelse for afgørelsen.
9. Intet i denne artikel anfægter medlemsstaternes ret til at udøve national lovpligtig kontrol i overensstemmelse med EU-retten for at tilgodese legitime hensyn til den offentlige sikkerhed.
10. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 83 for at fastlægge retningslinjer med nærmere procedureregler for anvendelsen af denne artikel.

Artikel 67

Udpegning af operatører af naturgas lagre, brintlagre, LNG-faciliteter og brintterminaler

For en periode, der fastsættes af medlemsstaterne under hensyn til effektivitet og økonomisk balance, skal medlemsstaterne udpege eller anmode de virksomheder, som ejer et

naturgaslager, brintlager, LNG-faciliteter og brintterminaler, om at udpege en eller flere operatører for disse infrastrukturer.

Afdeling 6

REGNSKABSMÆSSIG ADSKILLELSE OG GENNEMSIGTIGE REGNSKABER

Artikel 68

Adgang til regnskaber

1. Medlemsstaterne eller enhver kompetent myndighed, som de udpeger hertil, herunder de i artikel 70, stk. 1, omhandlede regulerende myndigheder og de i artikel 24, stk. 3, omhandlede tvistbilæggelsesmyndigheder, skal, i det omfang det er nødvendigt for, at de kan udføre deres hverv, have adgang til naturgas - og brint virksomheders regnskaber, jf. artikel 71.
2. Medlemsstaterne og enhver udpeget kompetent myndighed, herunder de i artikel 70, stk. 1, omhandlede regulerende myndigheder og tvistbilæggelsesmyndighederne, har tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger. Medlemsstaterne kan beslutte, at sådanne oplysninger skal offentliggøres, hvor dette er nødvendigt for, at de kompetente myndigheder kan udføre deres hverv.

Artikel 69

Regnskabsmæssig adskillelse

1. Medlemsstaterne træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at naturgas - og brint virksomheders regnskaber føres i overensstemmelse med stk. 2-5.
2. Naturgas- og brintvirksomheder skal, uanset ejerforhold og juridisk status, udarbejde årsregnskaber og lade disse revidere og offentliggøre i overensstemmelse med de bestemmelser i national lovgivning om kapital selskabers årsregnskaber, som er vedtaget i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU³³.

³³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EUT L 182 af 29.6.2013, s. 19).

Virksomheder, som ikke er retligt forpligtede til at offentliggøre deres årsregnskaber, skal på deres hovedsæde opbevare en kopi heraf, som skal kunne konsulteres af offentligheden.

3. Virksomheder skal i deres interne regnskabsføring føre separate regnskaber over hver af deres transmissions-, distributions-, LNG-, brintterminal-, naturgas-, brint-, lager- og brinttransportrelaterede aktiviteter, således som de skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte virksomheder, med henblik på at undgå forskelsbehandling, krydssubsidiering og konkurrenceforvridning.
Virksomhedernes infrastrukturaktiver skal være klart fordelt på de respektive regnskaber og reguleringsmæssige aktivgrundlag, være opdelt på naturgas, elektricitet eller brint og skal gøres gennemsigtige. De skal også føre regnskaber, som kan være konsoliderede, over andre gasaktiviteter, der ikke vedrører transmission, distribution, LNG-, brintterminal-, naturgasoplagrings-, brintoplagrings- og brinttransportrelaterede aktiviteter. Indtægter fra ejerskab af transmissions-, distributions- eller brint systemet specificeres i regnskaberne. De skal i relevant omfang føre konsoliderede regnskaber over andre ikkegasrelaterede aktiviteter. De interne regnskaber skal omfatte en særskilt balance og en særskilt resultatopgørelse for hver aktivitet. ***Opdelingen af regnskaber revideres i overensstemmelse med reglerne i stk. 2 og indberettes til den pågældende regulerende myndighed.***
4. Under den i stk. 2 omhandlede revision skal det især undersøges, om forpligtelsen til at undgå forskelsbehandling og krydssubsidiering, jf. stk. 3, overholdes. ***Der må ikke forekomme krydssubsidiering mellem de nuværende gasnetbrugere og brugerne af det fremtidige brintnet, dog medmindre andet gælder i henhold til artikel 4 i forordning [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021)xxx].***
5. Virksomhederne skal i deres interne regnskaber redegøre for de regler for fordeling af aktiver, passiver, udgifter og indtægter samt afskrivning, som de følger ved udarbejdelsen af de i stk. 3 omhandlede separate regnskaber, jf. dog de regnskabsregler, der gælder nationalt. Disse interne regler må kun ændres i ekstraordinære tilfælde. Sådanne ændringer skal anføres og være behørigt begrundet.
6. Årsregnskaberne skal i noterne vise alle større transaktioner, der er gennemført med tilknyttede virksomheder.

Kapitel X

Regulerende myndigheder

Artikel 70

Udpegning af regulerende myndigheder og disses uafhængighed

1. Hver medlemsstat udpeger en enkelt regulerende myndighed på nationalt plan.
2. Stk. 1 berører ikke udpegningen af andre regulerende myndigheder på regionalt plan i medlemsstater, forudsat at der er én enkelt overordnet repræsentant med henblik på repræsentation og kontakt på EU-plan i repræsentantskabet for ACER, jf. artikel 7, stk. 1, i forordning (EU) 2019/942.
3. Uanset stk. 1 kan en medlemsstat udpege regulerende myndigheder for mindre systemer på et geografisk adskilt område, hvor forbruget i 2008 var under 3 % af det samlede forbrug i den medlemsstat, området er en del af. Denne undtagelse berører ikke udpegningen af én enkelt overordnet repræsentant og kontaktperson på EU-plan i repræsentantskabet for ACER, jf. artikel 7 stk. 1, i forordning (EU) 2019/942.
4. Medlemsstaterne garanterer den regulerende myndigheds uafhængighed og sikrer, at den optræder upartisk og gennemskueligt i udøvelsen af dens beføjelser. Til dette formål sikrer medlemsstaterne, at den regulerende myndighed under udførelsen af de reguleringsopgaver, som dette direktiv og dertil knyttede *retsakter* pålægger den,
 - a) er juridisk adskilt fra og funktionelt uafhængig af enhver anden offentlig eller privat enhed
 - b) sikrer, at dens personale og de personer, der har ansvaret for dens ledelse,
 - i) handler uafhængigt af enhver markedsinteresse *og politisk* interesse
 - ii) ikke søger eller modtager direkte instrukser fra nogen regering eller anden offentlig eller privat enhed under udførelsen af reguleringsopgaverne. Dette krav berører ikke et tæt samarbejde, når det er hensigtsmæssigt, med andre relevante nationale myndigheder *og forbrugerorganisationer* eller overordnede politiske retningslinjer fra regeringen, og som ikke vedrører de reguleringsopgaver og -beføjelser, der er omhandlet i artikel 72.

5. For at beskytte den regulerende myndigheds uafhængighed sikrer medlemsstaterne navnlig:
- a) at den regulerende myndighed kan træffe selvstændige afgørelser uafhængigt af noget politisk organ
 - b) at den regulerende myndighed har alle de nødvendige menneskelige og finansielle ressourcer til at varetage sine opgaver og udøve sine beføjelser på en effektiv og virksomhedsfuld måde
 - c) at den regulerende myndighed har en særskilt årlig budgetbevilling med autonomi i forbindelse med gennemførelsen af det tildelte budget
 - d) at medlemmerne af den regulerende myndigheds bestyrelse eller, hvor der ikke findes en bestyrelse, den regulerende myndigheds topledelse udnævnes for en fast periode på fem til syv år, der kan forlænges én gang
 - e) at medlemmerne af den regulerende myndigheds bestyrelse eller, hvor der ikke findes en bestyrelse, af den regulerende myndigheds topledelse udnævnes på grundlag af objektive, gennemsigtige og offentliggjorte kriterier via en uafhængig og upartisk procedure, der sikrer, at ansøgerne har de nødvendige kvalifikationer og den nødvendige erfaring til den relevante stilling i den regulerende myndighed
 - f) at der er vedtaget bestemmelser om interessekonflikter, og at tavshedspligten fortsat gælder efter udløbet af mandatet for medlemmerne af den regulerende myndigheds bestyrelse eller, hvor der ikke findes en bestyrelse, den regulerende myndigheds topledelse
 - g) at medlemmerne af den regulerende myndigheds bestyrelse eller, hvor der ikke findes en bestyrelse, den regulerende myndigheds topledelse kun kan afskediges på grundlag af gældende gennemsigtige kriterier
 - h) medlemsstaterne kan fastsætte, at en uafhængig revisor skal foretage en efterfølgende kontrol af den regulerende myndigheds årlige regnskab.

Med hensyn til første afsnit, litra d), sikrer medlemsstaterne en passende rotationsordning for bestyrelsen eller topledelsen. Medlemmerne af bestyrelsen eller, hvor der ikke findes en bestyrelse, af topledelsen kan kun afsættes i deres

embedsperiode, hvis de ikke længere opfylder de betingelser, der er fastsat i denne artikel, eller er fundet skyldige i tjenesteforseelse i henhold til national ret.

6. Kommissionen forelægger senest den 5. juli 2022 og derefter hvert fjerde år Europa-Parlamentet og Rådet en rapport vedrørende de nationale myndigheders overholdelse af uafhængighedsprincippet i denne artikel. **Rapporterne skal analysere enhver manglende overholdelse og indeholde henstillinger til løsninger. Kommissionen gør disse rapporter offentligt tilgængelige.**

Artikel 71

Overordnede mål for den regulerende myndigheds virke

Under udførelsen af de reguleringsopgaver, der er anført i dette direktiv, træffer den regulerende myndighed alle rimelige foranstaltninger for at nå følgende mål inden for rammerne af dens opgaver og beføjelser, jf. artikel 72, i tæt samråd med andre relevante nationale myndigheder, herunder konkurrencemyndigheder og myndigheder fra nabolande, herunder tredjelande, når det er hensigtsmæssigt, og uden at det berører disses kompetencer:

- a) i tæt samarbejde med andre medlemsstaters regulerende myndigheder, Kommissionen og ACER: fremme af et indre marked for naturgas, vedvarende **gas** og **kulstoffattig gas** samt brint i Unionen præget af konkurrence, fleksibilitet, sikkerhed og miljømæssig bæredygtighed, samt sikre passende betingelser med henblik på en effektiv og pålidelig drift af naturgas- og brintnettene under hensyntagen til langsigtede mål, for derigennem at bidrage til en konsekvent, effektiv og virkningsfuld anvendelse af EU-retten med opfyldelsen af Unionens klima- og energimål for øje
- b) udvikling af konkurrencebaserede velfungerende regionale grænseoverskridende markeder inden for Unionen med det under litra a) nævnte mål for øje
- c) fjernelse af restriktioner for handel med naturgas og brint mellem medlemsstaterne, herunder eliminering af restriktioner som følge af forskelle i gaskvaliteten, forskelle med hensyn til mængden af brint iblandet i naturgassystemet eller forskelle med hensyn til brintkvaliteten i brintsystemet, udvikling af passende kapacitet til grænseoverskridende transmission og/eller transport med henblik på at imødekomme efterspørgslen og øge integrationen af de nationale markeder, samtidig med at interoperabiliteten af det sammenkoblede EU-naturgassystem eller EU-brintsystem sikres, hvilket kan fremme naturgasstrømme i hele Unionen

- d) bidrage til, at der på den mest omkostningseffektive måde udvikles sikre, pålidelige og effektive ikkediskriminerende systemer, der er forbrugerorienterede, samt fremme systemtilstrækkelighed og, i overensstemmelse med de overordnede mål for energi- og klimapolitikken, energieffektivitet samt integration af gasproduktion fra vedvarende kilder i stor og i lille målestok og decentral produktion i såvel transmissions- som distributionsnet og lette deres drift i forhold til andre elektricitets- og varmenet
- e) fremme af ny produktionskapacitets **tilkobling og** netadgang og navnlig fjerne hindringer, der kan forhindre **tilkoblingen og** adgangen for nye markedsdeltagere og for gas og brint fra vedvarende kilder
- f) sikring af, at systemoperatører og systembrugere får passende incitament, på både kort og lang sigt, til at øge effektiviteten, navnlig energieffektiviteten, af systemets præstationer og fremme integrationen af markedet
- g) sikring af, at kunderne drager fordel af, at deres nationale marked fungerer effektivt, fremme af effektiv konkurrence og bidrag til sikring **et højt niveau** af forbrugerbeskyttelse i tæt samarbejde med de relevante forbrugerbeskyttelsesmyndigheder
- ga) hvis der opstår tværsektorielle spørgsmål, præcisering af de regulerende myndigheders og myndigheders kompetencer og sikring af, at løsningerne er omkostningseffektive**
- h) bidrage til at opnå høje standarder for offentlig service inden for naturgas, bidrage til beskyttelse af sårbare kunder og bidrage til, at nødvendige procedurer for udveksling af oplysninger ved kunders leverandørskift er kompatible.
- ha) sikring af, at kunderne gives instrumenter til at indgive klager i tilfælde af forstyrrelser af forsyningen af naturgas og brint.**

Artikel 72

Den regulerende myndigheds opgaver og beføjelser

1. Den regulerende myndighed har følgende opgaver:
 - a) at fastsætte eller godkende transmissions- og distributionstariffer eller deres metoder, eller begge dele, i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier **og**

offentliggøre sådanne tariffer eller metoder sammen med de relevante antagelser

- aa) at fastsætte eller godkende tarifregler i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier, herunder afskrivning*
- ab) at deltage i udarbejdelsen af den fælles scenarieramme for den tiårige netudviklingsplan i overensstemmelse med artikel 51, stk. 2, litra e)*
- b) fra den 1. januar 2031 eller fra datoen for anvendelsen af artikel 31, stk. 1, i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier at fastsætte eller godkende tariffer for adgang til brintnet eller de tilknyttede metoder eller begge dele **og offentliggøre disse tariffer eller metoder sammen med de relevante antagelser**
- c) i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier at fastsætte eller godkende i) størrelsen og varigheden af den særlige afgift, der er omhandlet i artikel 4 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx], eller de tilknyttede metoder eller begge dele, ii) værdien af de overførte aktiver og allokeringen af de eventuelle tab eller gevinster, der måtte opstå som følge heraf, og iii) fordelingen af bidrag til den særskilte afgift
- d) at sørge for, at transmissions systemoperatører og distributionssystemoperatører, og i givet fald systemejere, brintnetoperatører samt naturgas- og brintvirksomheder og andre markedsdeltagere, **overholder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv, [den omarbejdede gasforordning som foreslået i COM(2021) xxx], netreglerne og de retningslinjer, som er vedtaget i medfør af artikel 52 og 53 i gasforordningen, forordning (EU) 2017/1938 og anden relevant EU-ret, også hvad angår grænseoverskridende forhold, tillige med ACER's afgørelser**
- e) i tæt samarbejde med de øvrige regulerende myndigheder at sikre, at ENTSO for gas, EU DSO-enheden og ENNOH opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv, [den omarbejdede gasforordning som foreslået i COM(2021) xxx], de netregler og retningslinjer, der er vedtaget i henhold til artikel 52-56 i [den omarbejdede gasforordning som foreslået i COM(2021) xxx], og anden relevant EU-ret, herunder hvad angår grænseoverskridende forhold, samt ACER's afgørelser, og i fællesskab at afdække ENTSO for gas', EU DSO-enhedens og ENNOH's manglende overholdelse af deres respektive

forpligtelser; hvis de regulerende myndigheder ikke har været i stand til at nå til enighed inden for en frist på fire måneder efter indledningen af konsultationerne med henblik på i fællesskab at afdække manglende overholdelse, forelægges sagen for ACER til afgørelse i henhold til artikel 6, stk. 10, i forordning (EU) 2019/942

- f) at overvåge transmissionssystemoperatørers og, hvis det er relevant, distributionssystemoperatørers udvikling af gaskvaliteter og gaskvalitetsstyring, herunder overvågning af omkostningsudviklingen i forbindelse med systemoperatørernes styring af gaskvaliteten og udviklingen i forbindelse med iblanding af brint i naturgassystemet
- g) at overvåge brintnetoperatørers udvikling af brintkvaliteten og brintkvalitetsstyringen, hvis det er relevant, jf. artikel 46, herunder overvågning af omkostningsudviklingen i forbindelse med styringen af brintkvalitet

-
- i) at tage hensyn til gennemgangen og vurderingen af oversigten over udviklingen af transportinfrastrukturen for brint, jf. litra *ee*), i forbindelse med sin godkendelse af særlige afgifter, jf. artikel 4 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx]
 - j) at samarbejde om grænseoverskridende forhold med den regulerende myndighed eller de regulerende myndigheder i de pågældende medlemsstater og med ACER, nærmere bestemt via deltagelsen i arbejdet i repræsentantskabet for ACER i medfør af artikel 21 i forordning (EU) 2019/942. Med hensyn til infrastruktur til og fra et tredjeland kan den regulerende myndighed i den medlemsstat, hvor det første sammenkoblingspunkt med medlemsstaternes net er beliggende, samarbejde med de relevante myndigheder i tredjelandet, herunder myndighederne i energifællesskabets kontraherende parter, efter at have hørt de regulerende myndigheder i de øvrige berørte medlemsstater med henblik på at sikre, at nævnte direktiv anvendes ensartet på medlemsstaternes område for så vidt angår den pågældende infrastruktur

- ja) at sikre en uafhængig beslutningsproces, herunder høring af relevante interessenter på en åben, inklusiv og gennemsigtig måde i overensstemmelse med artikel 51, stk. 8a**
- k) at overholde og gennemføre relevante juridisk bindende afgørelser fra ACER og Kommissionen
- l) at aflægge årsrapport om sin virksomhed og varetagelsen af sine opgaver over for de relevante myndigheder i medlemsstaterne, ACER og Kommissionen. Sådanne rapporter skal redegøre for, hvilke skridt der er taget, og hvilke resultater der er opnået for hver af de opgaver, der er anført i denne artikel
- m) at sikre, at der ikke forekommer krydssubsidiering mellem transmissions-, distributions-, brinttransport-, naturgas- og brintoplagrings-, LNG- og brintterminal- og naturgas- og brintforsyningsrelaterede aktiviteter
- ma) at overvåge og udstede en rapport om regnskabsmæssig adskillelse i overensstemmelse med artikel 69, hvis en brintnetoperatør er en del af en virksomhed, der beskæftiger sig med transmission eller distribution af naturgas eller elektricitet, med særligt fokus på de aktiver, der overføres eller genanvendes fra naturgaskonti til brintkonti, og det arbejde, herunder omstilling, der udføres med henblik på en sådan overførsel, og gøre rapporten offentligt tilgængelig og samtidig sikre at fortroligheden af forretningsmæssigt følsomme oplysninger og databeskyttelse samt energiinfrastrukturens sikkerhed bevares**
- n) at overvåge transmissionssystemoperatørernes **og brintnetoperatørernes** investeringsplaner og vurdere i sin årsrapport disse planers forenelighed med den EU-dækkende netudviklingsplan, jf. artikel 29 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx]; denne vurdering kan omfatte anbefalinger til at ændre disse investeringsplaner
- o) at overvåge, at reglerne for netsikkerhed og -pålidelighed overholdes, evaluere de hidtidige præstationer for netsikkerhed samt fastsætte eller godkende standarderne for og kravene til service- og forsyningskvalitet eller bidrage til dette sammen med andre kompetente myndigheder

- p) at overvåge graden af gennemsigtighed, herunder engrospriser, og sikre, at naturgas- og brintvirksomhederne opfylder deres gennemsigtighedsforpligtelser
- q) **aktivt** at overvåge graden og effektiviteten af markedsåbning og konkurrence på engros- og detailsalgsniveau, herunder på naturgas- og brintbørser, privatkundepriser, herunder forudbetalingssystemer, **prisstigninger og deres indvirkning på detail- og forbrugerpriser, forholdet mellem privatkundepriser og engrospriser, hvordan netomkostninger og politisk bestemte afgifter overvæltes på kunderne, udviklingen i leverandørens driftsomkostninger og margener på tværs af forskellige slutkunde grupper, antallet af tariffer, der er tilgængelige for forskellige kunde grupper, antallet af tilbud, der er begrænset til forskellige salgskanaler, antallet af kunder på bundtede kontrakter, tilfredshed med den service, der leveres af deres leverandør, og klagebehandlingstjenester**, andel af kunder, der skifter leverandør, **og skiftetider, herunder gasskift**, andel af kunder, der afmeldes, afgifter for og udførelse af vedligeholdelsestjenester, **antallet af afbrydelser og årsagerne til disse afbrydelser og antallet af kunder, der er i gæld, navnlig hvad angår sårbare kunder og kunder, der er berørt af eller i risiko for energifattigdom**, og klager fra privatkunder samt enhver forvridding eller begrænsning af konkurrencen, idet den fremlægger alle relevante oplysninger og oplyser de berørte konkurrencemyndigheder **eller forbrugerbeskyttelsesmyndigheder** om relevante sager, **andelen af energieffektivitetsforanstaltninger i henhold til artikel 8 i direktivet (EU) .../...⁺, der som en prioritet gennemføres i husholdninger, der er berørt af eller i risiko for energifattigdom og bor i socialt boligbyggeri**
- r) at overvåge forekomsten af restriktiv kontraktpraksis, herunder eneretsklausuler, der kan hindre store erhvervskunder i at indgå kontrakt med mere end en enkelt leverandør samtidig eller begrænse dem i deres mulighed for at gøre det, og i påkommende tilfælde underrette de nationale konkurrencemyndigheder om en sådan praksis

⁺ **EUT: Indsæt venligst i teksten nummeret på det direktiv, der er indeholdt i dokument PE-CONS .../... (2021/0203(COD)).**

- s) at respektere kontraktfrihed hvad angår langtidskontrakter **om forsyning og kapacitet, herunder langtidskontrakter om brint og brintkøbsaftaler**, såfremt de er forenelige med EU-retten og i overensstemmelse med Unionens politikker, og forudsat at de bidrager til opfyldelsen af dekarboniseringsmålene. ■
- t) at overvåge den tid, det tager naturgastransmissions- og naturgasdistributionssystemoperatørerne eller brintnetoperatørerne **at tage stilling til anmodninger om nettilslutning fra producenter af vedvarende gas, herunder tekniske undersøgelser, og** at foretage tilkoblinger og reparationer **for producenter af vedvarende gas og slutbrugere**
- u) at overvåge og gennemgå betingelserne for adgang til oplagring, linepack og andre hjælpefunktioner som anført i artikel 29 eller ■ 33. Hvis ordningen for adgang til naturgasoplagring fastlægges i henhold til artikel 29, stk. 3, omfatter denne opgave ikke gennemgang af tariffer
- v) at **sikre** sammen med andre relevante myndigheder, at forbrugerbeskyttelsesforanstaltninger, herunder de i bilag I fastsatte, er effektive og håndhæves **gennem korrekt overvågning og rapportering, idet der ved denne overvågning tages hensyn til forbrugerinteresser og foretages en vurdering af:**
- i) **gældsniveauet, navnlig for sårbare kunder og kunder berørt af eller i risiko for energifattigdom, hindringerne for, at kunderne kan udøve deres rettigheder, herunder adgang til information om udenretlige tvistbilæggelsesordninger, tilgængeligheden af og adgangen til information vedrørende energitilbud og muligheden for at sammenligne energitilbud ved hjælp af certificerede sammenligningsværktøjer**
 - ii) **eksistensen af vildledende praksis og tilbud**
 - iii) **eksistensen af hindringer for, at kunderne kan udøve deres rettigheder såsom skift, opsigelse af kontrakter og adgang til udenretlige tvistbilæggelsesordninger**

- iv) *eksistensen af foranstaltninger til fremme af energibesparelser og udbredelse af vedvarende energi til privatkunder, der er berørt af energifattigdom, og navnlig ved at vurdere effektiviteten af foranstaltningerne i artikel 25*
- va) *at indføre bindende minimumskrav for tilbud, der kan betegnes som "grønne tariffer", baseret på leverandørernes evne til at dokumentere kontraktens additionalitet ved at påvise, hvordan forbrugernes penge bruges til at øge den installerede kapacitet af bæredygtig vedvarende energi ud over, hvad der ellers ville blive installeret*
- w) at offentliggøre henstillinger vedrørende forsyningsprisernes overensstemmelse med artikel 6 mindst en gang om året og, hvor det er relevant, at fremsende disse til konkurrencemyndighederne
- x) at sikre ikkediskriminerende adgang til kunders forbrugsdata, forelægge til frivillig brug en let forståelig standardiseret opstilling på nationalt plan af forbrugsdataene og hurtig adgang for alle kunder til disse data i henhold til artikel 22 og 23
- y) at overvåge *den strenge gennemførelse* af regler for de opgaver og forpligtelser, der påhviler transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører, brintnetoperatører, forsyningsvirksomheder, kunder og andre markedsdeltagere, jf. [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx], *herunder regler, der kræver, at netoperatører opretholder adskilte regulerede aktivgrundlag for gas-, el- og brintaktiver, og sikrer, at der ikke sker finansielle overførsler mellem forskellige regulerede aktivgrundlag*
- z) at overvåge, om kriterierne for, om en naturgas lagerfacilitet henhører under artikel 29, stk. 3, eller stk. 4, anvendes korrekt ■
- aa) at overvåge gennemførelsen af beskyttelsesforanstaltninger, jf. artikel 77
- bb) at bidrage til at sikre, at procedurerne for udveksling af oplysninger er forenelige med de vigtigste markedsprocesser på regionalt plan

- cc) at gennemføre de netregler og retningslinjer, der er vedtaget i henhold til artikel 52, gennem nationale foranstaltninger eller, såfremt det kræves, koordinerede regionale eller EU-dækkende foranstaltninger
- dd) at sikre en **åben**, gennemsigtig, effektiv **og inklusiv** proces for udarbejdelse af den nationale netudviklingsplan i tråd med kravene i artikel 51 **og af distributionsnetplanen i tråd med kravene i 52b**
- ee) at godkende, ændre **eller kræve, at transmissionssystemoperatøren eller brinttransmissionsoperatøren ændrer netudviklingsplanerne som omhandlet i artikel 51 og offentliggør denne afgørelse, herunder en rapport**
- eea) **at godkende, afvise eller anmode om at ændre udviklingsplanerne for distributionsnettet som omhandlet i artikel 52b og offentliggøre denne afgørelse, herunder en rapport**
- eeb) **at sørge for de høringer af interesserede parter, der er fastsat i artikel 51**
- ff) at overvåge transmissionssystemoperatørers, distributionssystemoperatørers, lagersystemoperatørers og LNG-facilitetsoperatørers kontrol og styring af gaskvaliteten
- gg) at overvåge gennemførelsen af de foranstaltninger, der træffes i nødtilstanden, jf. forordning (EU) 2017/1938 og fastsat i den nationale nødplan, herunder solidaritetsforanstaltninger ifølge forordningens artikel 13
- hh) at overvåge tilgængeligheden af sammenligningswebsteder, herunder sammenligningsværktøjer, der opfylder kriterierne i artikel 12
- ii) at overvåge fjernelsen af uberettigede hindringer og restriktioner for udviklingen af forbrug af egenproduceret vedvarende naturgas og **VE-fællesskaber**.

2. De i stk. 1 omhandlede overvågningsopgaver kan udføres af andre myndigheder end den regulerende myndighed, hvis en medlemsstat har fastsat dette. I så fald stilles resultaterne af denne overvågning hurtigst muligt til rådighed for den regulerende myndighed.

Den regulerende myndighed hører, i det omfang det er relevant, og i overensstemmelse med principperne om bedre

regulering, naturgastransmissionssystem- og brintnetoperatørerne og arbejder i givet fald tæt sammen med andre relevante nationale myndigheder under udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i stk. 1, under iagttagelse af disses uafhængighed, og uden at det berører deres egne specifikke kompetencer.

Godkendelser, der er udstedt af en regulerende myndighed eller ACER i henhold til dette direktiv, berører ikke den regulerende myndigheds fremtidige brug i behørigt begrundede tilfælde af sine beføjelser i henhold til denne artikel eller eventuelle sanktioner fra andre relevante myndigheders eller fra Kommissionens side.

3. Når der er udpeget en uafhængig systemoperatør eller en uafhængig brintnetoperatør i medfør af artikel 55 eller artikel 62, varetager den regulerende myndighed, foruden de opgaver den er pålagt i henhold til denne artikels stk. 1, følgende opgaver:
 - a) den overvåger, at transmissionssystemejeren og den uafhængige systemoperatør samt brintnetejeren og den uafhængige brintnetoperatør opfylder deres forpligtelser i denne artikel, og udsteder sanktioner for manglende overholdelse i overensstemmelse med stk. 4, litra d)
 - b) den overvåger forbindelserne og kommunikationen mellem den uafhængige systemoperatør og transmissionssystemejeren eller brintnetejeren og den uafhængige brintnetoperatør med det formål at sikre, at den uafhængige systemoperatør eller den uafhængige brintnetoperatør overholder sine forpligtelser, og skal navnlig godkende kontrakter og fungere som mæglingsmyndighed mellem den uafhængige systemoperatør og transmissionssystemejeren eller brintnetejeren og den uafhængige brintnetoperatør i tilfælde af klager forelagt af en af disse parter i henhold til stk. 11
 - c) for den første tiårige netudviklingsplan godkender den investeringsplanlægningen og den flerårige netudviklingsplan, som den uafhængige systemoperatør forelægger årligt, jf. dog proceduren i artikel 55, stk. 2, litra c), eller den uafhængige brintnetoperatør
 - d) den sikrer, at de tariffer for adgang til nettet, som den uafhængige systemoperatør eller den uafhængige brintnetoperatør opkræver, indbefatter aflønning til netejeren eller netejerne, som giver et tilstrækkeligt afkast på

netaktiverne og eventuelle nye investeringer i dem, forudsat at de hviler på et økonomisk og effektivt grundlag

- e) den har beføjelse til at gennemføre inspektioner, herunder uanmeldte inspektioner, i transmissionssystemejerens og den uafhængige systemoperatørs eller brintnetetejerens og den uafhængige brintnetoperatørs lokaler.
4. Medlemsstaterne sørger for, at de regulerende myndigheder får tildelt beføjelser, der sætter dem i stand til at udføre opgaverne i stk. 1, 3 og 6 hurtigt og effektivt. Med dette formål for øje skal den regulerende myndighed mindst have beføjelse til:
- a) at træffe afgørelser, der er bindende for naturgas- og brintvirksomheder
 - b) at foretage undersøgelser af, hvordan markederne for **gas** fungerer, og fastlægge og pålægge foranstaltninger, der er forholdsmæssige og nødvendige for at fremme effektiv konkurrence og sikre, at markederne for **gas** fungerer, som de skal, og den regulerende myndighed har om nødvendigt desuden beføjelse til at samarbejde med den nationale konkurrencemyndighed og reguleringsmyndigheder for finansmarkederne eller Kommissionen om foretagelse af en undersøgelse vedrørende konkurrencelovgivningen
 - c) at kræve oplysninger fra naturgas- og brintvirksomheder, der er relevante for udførelsen af dens opgaver, herunder begrundelser for eventuelle afslag på tredjepartsadgang, og oplysninger om foranstaltninger, der er nødvendige for at styrke nettet
 - d) at pålægge naturgas- og brintvirksomheder, der ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv eller juridisk bindende afgørelser truffet af den regulerende myndighed eller ACER, sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, eller at foreslå en kompetent domstol at pålægge sådanne sanktioner, herunder beføjelse til at pålægge eller til at foreslå at pålægge sanktioner på op til 10 % af transmissionssystemoperatørens eller brintnetoperatørens årlige omsætning eller på op til 10 % af den vertikalt integrerede virksomheds årlige omsætning, alt efter tilfældet, på transmissionssystemoperatøren, brintnetoperatøren eller den vertikalt integrerede virksomhed, hvis deres respektive forpligtelser i henhold til dette direktiv ikke overholdes

- e) at udføre passende undersøgelser og udstede relevante instrukser med henblik på tvistbilæggelse i henhold til stk. 11 og 12.
5. Den regulerende myndighed, der er beliggende i den medlemsstat, hvor ENTSO for gas, det europæiske net af netoperatører for brint eller EU DSO-enheden har hjemsted, har beføjelse til at pålægge sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, over for disse enheder, hvis de ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv, [den omarbejdede gasforordning som foreslået i COM(2021) xxx] eller enhver anden relevant retligt bindende afgørelse truffet af den regulerende myndighed eller ACER, eller til at foreslå, at en kompetent domstol pålægger sådanne sanktioner.
6. Når der er udpeget en uafhængig transmissionsoperatør eller en integreret brintnetoperatør i medfør af kapitel IX, afdeling 3, tillægges den regulerende myndighed, foruden de opgaver og beføjelser den er tillagt i henhold til denne artikels stk. 1 og 4, mindst følgende opgaver og beføjelser:
- a) at udstede sanktioner i overensstemmelse med stk. 4, litra d), for diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed
- b) at overvåge kommunikationer mellem transmissionssystemoperatøren eller en integreret brintnetoperatør og den vertikalt integrerede virksomhed for at sikre, at transmissionssystemoperatøren eller den integrerede brintnetoperatør overholder sine forpligtelser
- c) at fungere som tvistbilæggelsesmyndighed mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren eller den integrerede brintnetoperatør i tilfælde af klager forelagt i henhold til stk. 11
- d) at overvåge kommercielle og finansielle relationer, herunder lån mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren eller den integrerede brintnetoperatør
- e) at godkende alle kommercielle og finansielle aftaler mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren eller den integrerede brintnetoperatør under forudsætning af, at de opfylder markedsbetingelserne

- f) at anmode om en begrundelse fra den vertikalt integrerede virksomhed, når den notificeres af den overvågningsansvarlige i overensstemmelse med artikel 64, stk. 4, navnlig skal den indeholde bevis for fraværet af diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed
- g) at gennemføre inspektioner, herunder uanmeldte inspektioner, i den vertikalt integrerede virksomhed og hos transmissionssystemoperatøren eller den integrerede brintnetoperatør
- h) at overdrage alle eller specifikke opgaver hos transmissionssystemoperatøren eller den integrerede brintnetoperatør til en uafhængig systemoperatør eller en integreret brintnetoperatør, der udpeges i overensstemmelse med artikel 64, i tilfælde af vedholdende brud på transmissionssystemoperatørens eller den integrerede brintnetoperatørs forpligtelser i henhold til dette direktiv, navnlig i forbindelse med gentagne tilfælde af diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed.

7. De regulerende myndigheder har ansvaret for fastsættelse eller godkendelse af i det mindste de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, i tilstrækkelig god tid inden de træder i kraft, for:

- a) tilkobling og adgang til nationale naturgasnet, herunder transmissions- og distributionstariffer, samt vilkår, betingelser og tariffer for adgang til LNG-faciliteter, idet tariffer eller metoder skal være udformet således, at de nødvendige investeringer i nettene og LNG-faciliteterne kan gennemføres på en sådan måde, at investeringerne sikrer nettenes og LNG-faciliteternes levedygtighed
- b) tilkobling og adgang til nationale brintnet, herunder fra den 1. januar 2031 brinntariffer, hvis dette er relevant, samt vilkår, betingelser og tariffer for adgang til brintlagre og brintterminaler
- c) tilvejebringelse af balanceringsydelser, som leveres på den mest økonomiske måde og giver passende incitament til netbrugere, så de kan balancere deres input og resultater på en rimelig og ikkediskriminerende måde og være baseret på objektive kriterier

- d) godkendelse og overvågning af særlige afgifter i overensstemmelse med artikel 4 i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx]
 - e) adgang til grænseoverskridende infrastrukturer, herunder procedurer for fordeling af kapacitet og håndtering af kapacitetsbegrænsninger.
8. De i stk. 7 nævnte metoder eller vilkår og betingelser offentliggøres.
9. Når de regulerende myndigheder fastsætter eller godkender tarifferne eller metoderne og balanceringsydelse, sørger de for, at transmissions- og distributionssystemoperatørerne og fra den 1. januar 2031 brintnetoperatørerne får passende incitamenter på både kort og lang sigt til at øge effektiviteten, fremme integrationen af markederne og forsyningsikkerheden og støtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter.
10. De regulerende myndigheder overvåger håndteringen af kapacitetsbegrænsninger i de nationale transmissionsnet og brintnet, herunder i sammenkoblingslinjer, og gennemførelsen af reglerne for håndtering af kapacitetsbegrænsninger. Transmissionssystemoperatører, brintnetoperatører eller markedsoperatører indsender med henblik på dette deres regler for håndtering af kapacitetsbegrænsninger, herunder kapacitetsfordeling, til de regulerende myndigheder. Regulerende myndigheder kan anmode om ændringer af disse regler. ***Dette stykke finder ikke anvendelse på brintdistributionsnetoperatører.***

Artikel 73

Afgørelser og klager

1. De regulerende myndigheder har beføjelse til at kræve, at transmissions-, oplagrings-, LNG- og distributionssystemoperatørerne for naturgas samt brintlager- og terminaloperatørerne og, fra den 1. januar 2031, brintnetoperatørerne om nødvendigt ændrer de vilkår og betingelser, herunder tariffer og metoder, som er omhandlet i denne artikel, for at sikre, at disse er forholdsmæssige og anvendes på en ikkediskriminerende måde. Hvis ordningen for adgang til oplagring fastlægges i henhold til artikel 29, stk. 3, omfatter denne opgave ikke ændring af tariffer. I tilfælde af forsinkelser ved fastsættelsen af naturgastransmissions- og distributionstariffer og, hvis det er relevant, brinntariffer, har de regulerende myndigheder beføjelse til at fastsætte eller godkende midlertidige transmissions- og distributionstariffer eller -metoder samt brinntariffer og tilknyttede metoder og til

at træffe afgørelse om passende kompensationsforanstaltninger, hvis de endelige tariffer eller metoder afviger fra disse midlertidige tariffer eller metoder.

2. Enhver part, der ønsker at klage over en naturgastransmissions-, oplagrings-, LNG- eller distributionssystemoperatør eller en brintnet-, lager- eller terminaloperatør i forbindelse med den pågældende operatørs forpligtelser i henhold til dette direktiv, kan indbringe en klage for den regulerende myndighed, som i sin egenskab af tvistbilæggelsesmyndighed skal træffe en afgørelse senest to måneder efter modtagelsen af klagen. Denne periode kan forlænges med yderligere to måneder, hvis den regulerende myndighed ønsker yderligere oplysninger. Denne forlængede periode kan forlænges yderligere med klagerens samtykke. Den regulerende myndigheds afgørelse har bindende virkning, medmindre og indtil den underkendes efter påklage.
3. Enhver berørt part, som har ret til at klage over en afgørelse om metoder i henhold til denne artikel eller – når den regulerende myndighed har høringspligt – over forslag til tariffer eller metoder, kan senest to måneder efter, at afgørelsen eller forslaget til afgørelse er offentliggjort – eller tidligere, hvis fastsat af medlemsstaterne – indgive klage med henblik på fornyet behandling. En sådan klage har ikke opsættende virkning.
4. Medlemsstaterne udarbejder passende og effektive mekanismer med henblik på regulering, kontrol og gennemsigtighed for at hindre ethvert misbrug af dominerende stilling, navnlig til skade for forbrugerne, og enhver form for aggressiv adfærd. Disse mekanismer skal tilgodese TEUF's bestemmelser, særlig artikel 102.
5. Medlemsstaterne sikrer, at der træffes passende foranstaltninger, herunder at der indledes administrative eller strafferetlige procedurer i overensstemmelse med national lovgivning, over for de ansvarlige fysiske og juridiske personer, hvis bestemmelserne om fortrolig behandling i dette direktiv ikke er blevet overholdt.
6. Indbringelse af en klage, jf. stk. 2 og 3, udelukker ikke anvendelse af retsmidler i henhold til EU-retten og/eller national ret.
7. De regulerende myndigheder skal fuldt ud begrunde deres afgørelser med henblik på domstolskontrol. Afgørelserne skal gøres offentligt tilgængelige, samtidig med at de forretningsmæssigt følsomme oplysninger behandles fortroligt.

8. Medlemsstaterne sørger for, at der på nationalt plan findes passende mekanismer, inden for hvilke en part, der er berørt af en afgørelse truffet af en regulerende myndighed, har klageret ved et organ, der er uafhængigt af de berørte parter og af enhver regering.

Artikel 74

Regionalt samarbejde mellem regulerende myndigheder om forhold på tværs af grænserne

1. De regulerende myndigheder samarbejder tæt og rådfører sig med hinanden, navnlig inden for rammerne af ACER, samt giver hinanden og ACER alle oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af deres opgaver efter dette direktiv. Hvad de udvekslede oplysninger angår, skal den modtagende myndighed sikre den samme grad af fortrolighed, som den afgivende myndighed er forpligtet til at sikre.
2. De regulerende myndigheder samarbejder mindst på regionalt plan om:
 - a) at fremme indførelsen af operationelle ordninger, der kan muliggøre en optimal forvaltning af nettet, fremme fælles gas- og brintbørser og fordelingen af grænseoverskridende kapacitet og muliggøre et tilstrækkeligt niveau af sammenkoblingskapacitet, herunder gennem ny sammenkobling, i regionen og mellem regioner, med henblik på at skabe mulighed for udvikling af effektiv konkurrence og forbedring af forsynings sikkerheden uden at forskelsbehandle forsynings selskaberne i de forskellige medlemsstater
 - b) at koordinere udviklingen af alle netregler for de relevante transmissionssystemoperatører, brintnetoperatører og andre markedsaktører
 - c) at koordinere udviklingen af reglerne for håndtering af kapacitetsbegrænsninger.
 - d) at sikre, at retlige enheder, som varetager transmissionsoperatørers og netoperatørers opgaver på tværs af landegrænser eller på regionalt niveau, overholder reguleringen.
3. De regulerende myndigheder har ret til at indgå samarbejdsaftaler med hinanden for at fremme et reguleringsmæssigt samarbejde.
4. De i stk. 2 nævnte foranstaltninger gennemføres i relevant omfang i tæt samråd med andre relevante nationale myndigheder, og uden at det berører disses specifikke kompetencer.

5. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 83 for at supplere dette direktiv ved at fastlægge retningslinjer for omfanget af regulerende myndigheders pligt til at samarbejde indbyrdes og med ACER.
6. De regulerende myndigheder eller, hvis det er hensigtsmæssigt, andre kompetente myndigheder kan høre og samarbejde med de relevante myndigheder i tredjelande, herunder energifællesskabets kontraherende parter, med hensyn til drift af gas- og brintinfrastruktur til og fra tredjelande med henblik på at sikre, at dette direktiv anvendes ensartet på en medlemsstats område og søterritorium for så vidt angår den berørte infrastruktur.

Artikel 75

Overholdelse af netreglerne og retningslinjerne

1. Enhver regulerende myndighed og Kommissionen kan anmode ACER om en udtalelse om, hvorvidt en afgørelse truffet af en regulerende myndighed er i overensstemmelse med de netregler og retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx].
2. ACER forelægger senest tre måneder efter modtagelsen af anmodningen sin udtalelse over for den anmodende part (den regulerende myndighed eller Kommissionen) og over for den regulerende myndighed, der har truffet den pågældende afgørelse.
3. Hvis den regulerende myndighed, der har truffet afgørelsen, ikke efterkommer ACER's udtalelse inden for fire måneder efter modtagelsen af udtalelsen, underretter ACER Kommissionen herom.
4. Enhver regulerende myndighed, der mener, at en afgørelse, der er relevant for grænseoverskridende handel og truffet af en anden regulerende myndighed, ikke følger de netregler og retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx], kan underrette Kommissionen derom senest to måneder efter datoen for den pågældende afgørelse.
5. Finder Kommissionen inden for to måneder efter at være blevet underrettet af ACER, jf. stk. 3, eller af en regulerende myndighed, jf. stk. 4, eller på eget initiativ inden for tre måneder fra datoen for afgørelsen, at en afgørelse truffet af en regulerende

myndighed giver anledning til alvorlig tvivl om, hvorvidt den er forenelig med de netregler og retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i [den omarbejdede gasforordning, jf. forslaget i COM(2021) xxx], kan Kommissionen beslutte at undersøge sagen nærmere. I så fald anmoder Kommissionen den regulerende myndighed og parterne i den sag, som den regulerende myndighed behandler, om at forelægge deres bemærkninger.

6. Hvis Kommissionen træffer afgørelse om at undersøge sagen nærmere, træffer den højst fire måneder senere endelig afgørelse om:
 - a) ikke at gøre indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse, eller
 - b) at kræve, at den regulerende myndighed trækker sin afgørelse tilbage med den begrundelse, at netreglerne og retningslinjerne ikke er blevet fulgt.
7. Hvis Kommissionen ikke har truffet afgørelse om at undersøge sagen nærmere eller ikke har truffet afgørelse inden for tidsfristerne i henholdsvis stk. 5 og stk. 6, anses den for ikke at have gjort indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse.
8. Den regulerende myndighed efterkommer Kommissionens afgørelse om at trække sin afgørelse tilbage inden for højst to måneder og underretter Kommissionen herom.
9. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 83 for at supplere dette direktiv ved at fastlægge retningslinjer med nærmere procedureregler for anvendelsen af nærværende artikel.

Artikel 76

Journalføring

1. Medlemsstaterne stiller krav om, at forsyningsvirksomheder sørger for, at de relevante data om alle transaktioner vedrørende naturgas- og brintforsyningskontrakter og naturgas- og brintderivater med engroskunder og transmissionssystemoperatører, lager- og LNG-operatører såvel som brintnet-, lager- og terminaloperatører i mindst fem år er til rådighed for de nationale myndigheder, herunder den regulerende myndighed, de nationale konkurrencemyndigheder og Kommissionen, med henblik på opfyldelsen af deres opgaver.
2. Disse data omfatter nærmere oplysninger om de relevante transaktioner, såsom varighed, regler om levering og afregning, mængde, datoer og tidspunkter for udførelse og transaktionspriser samt midler til at identificere den pågældende

engroskunde såvel som nærmere detaljer om alle uafregnede naturgas- og brintforsyningskontrakter og naturgas- og brintderivater.

3. Den regulerende myndighed kan træffe afgørelse om at stille dele af disse oplysninger til rådighed for markedsdeltagerne, forudsat at forretningsmæssigt følsomme oplysninger om individuelle markedsdeltagere eller individuelle transaktioner ikke videregives. Dette stykke finder ikke anvendelse på oplysninger om finansielle instrumenter omfattet af direktiv 2014/65/EU.
4. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 83 for at supplere dette direktiv ved at fastlægge retningslinjer, der fastlægger metoder og ordninger for journalføring samt form og indhold for de data, der skal opbevares.
5. Hvad angår forsyningsvirksomheders transaktioner vedrørende naturgas- og brintderivater med engroskunder og naturgastransmissionssystemoperatører, lager- og LNG-operatører såvel som brintnet-, lager- og terminaloperatører, finder denne artikel først anvendelse, når Kommissionen har vedtaget de retningslinjer, der er nævnt i stk. 4.
6. Med denne artikel indføres der ikke yderligere forpligtelser for foretagender omfattet af direktiv 2014/65/EU over for de i stk. 1 nævnte myndigheder.
7. Skal de i stk. 1 nævnte myndigheder have adgang til data, der opbevares af foretagender omfattet af direktiv 2014/65/EU, giver de efter nævnte direktiv kompetente myndigheder dem de ønskede data.

Kapitel XI

Afsluttende bestemmelser

Artikel 77

Beskyttelsesforanstaltninger

1. Opstår der en pludselig krise på energimarkedet, eller opstår der fare for personers fysiske sikkerhed, for apparaters eller anlægs driftssikkerhed eller for systemets integritet, kan en medlemsstat erklære en nødtilstand i henhold til artikel 11 i

forordning (EU) 2017/1938 og træffe de foranstaltninger, der er planlagt i den nationale nødplan.

Artikel 78

Ensartede vilkår

1. Foranstaltninger, som medlemsstaterne kan træffe i medfør af dette direktiv for at sikre ensartede vilkår, skal være forenelige med TEUF, navnlig artikel 36, og EU-retten.
2. Foranstaltningerne i stk. 1 skal være forholdsmæssigt afpassede, ikkediskriminerende og gennemsigtige. Disse foranstaltninger må først iværksættes, når Kommissionen er blevet underrettet og har givet sin godkendelse.
3. Kommissionen træffer afgørelse vedrørende meddelelsen i stk. 2 senest to måneder efter modtagelsen af meddelelsen. Fristen løber fra dagen efter modtagelsen af samtlige oplysninger. Træffer Kommissionen ikke afgørelse inden for denne tomånedersfrist, skal den anses for ikke at have rejst indsigelser mod de meddelte foranstaltninger.

Artikel 79

Tekniske aftaler om drift af naturgas- og brintrørledninger med tredjelande

Dette direktiv berører ikke transmissionssystemoperatørers, brintnetoperatørers eller andre økonomiske aktørers mulighed for at opretholde eller indgå tekniske aftaler om spørgsmål vedrørende drift af rørledninger mellem en medlemsstat og et tredjeland, for så vidt disse aftaler er forenelige med EU-retten og relevante afgørelser truffet af de regulerende myndigheder i de berørte medlemsstater. De regulerende myndigheder i de berørte medlemsstater underrettes om sådanne aftaler.

Artikel 80

Undtagelser for naturgassystemet

1. Medlemsstater, som ikke er direkte tilsluttet en anden medlemsstats sammenkoblede system, kan ansøge Kommissionen om undtagelser fra artikel 3, 7, 54 og/eller 27. En sådan undtagelse udløber fra det tidspunkt, hvor den første sammenkoblingslinje til den pågældende medlemsstat er fuldført.
2. Medlemsstaterne kan anmode Kommissionen om undtagelser fra anvendelsen af artikel 3, 7, 54 og/eller 27 på regioner i den yderste periferi som omhandlet i artikel

349 i TEUF eller på andre geografisk isolerede områder. En sådan undtagelse udløber fra det tidspunkt, hvor en forbindelse fra regionen eller området til en medlemsstat med et sammenkoblet system er fuldført.

3. Kommissionen underretter medlemsstaterne om ansøgninger om undtagelser som omhandlet i stk. 1 og 2, inden den træffer afgørelse, idet den tager hensyn til begrundede anmodninger om en fortrolig behandling af forretningsmæssigt følsomme oplysninger.
4. Undtagelser, der indrømmes af Kommissionen, skal være tidsbegrænsede og underlagt betingelser, der tager sigte på at øge konkurrencen i og integrationen af det indre marked og sikre, at undtagelserne ikke hindrer overgangen til vedvarende energi eller anvendelsen af princippet om energieffektivitet først, jf. artikel 2, nr. 18), i forordning (EU) 2018/1999.
5. Undtagelser i henhold til direktiv 2009/73/EF uden udløbsdato udløber den 31. december 2025. Medlemsstater, der på tidspunktet for dette direktivs ikrafttræden stadig er omfattet af disse undtagelser, kan anmode Kommissionen om en ny undtagelse i overensstemmelse med betingelserne i denne artikel.
6. Afgørelser om indrømmelse af undtagelser offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 81

Undtagelser vedrørende naturgastransmissionslinjer til og fra tredjelande

1. Hvad angår gastransmissionslinjer mellem en medlemsstat og et tredjeland færdiggjort før den 23. maj 2019, kan den medlemsstat, hvor det første sammenkoblingspunkt for en sådan transmissionslinje med medlemsstaternes net er beliggende, beslutte at fravige artikel 54, 65, 66 og 27 samt artikel 72, stk. 7 og 9, og artikel 73, stk. 1, for de dele af en sådan gastransmissionslinje, der er beliggende på dens område og søterritorium, af objektive grunde såsom at muliggøre genindvinding af den foretagne investering eller af hensyn til forsyningssikkerheden, forudsat at undtagelsen ikke er til skade for konkurrencen på det indre marked for naturgas eller for, at dette fungerer effektivt, eller for forsyningssikkerheden i Unionen.

Undtagelsen skal være tidsbegrænset til op til 20 år på grundlag af en objektiv begrundelse, som kan fornyes, hvis det er berettiget, og kan være underlagt betingelser, som bidrager til at opfylde betingelserne i første afsnit.

Sådanne undtagelser finder ikke anvendelse på transmissionslinjer mellem en medlemsstat og et tredjeland, som er forpligtet til at gennemføre dette direktiv, og som har gennemført dette direktiv i sin retsorden i henhold til en aftale, der er indgået med Unionen.

2. Hvis den pågældende transmissionslinje er beliggende på mere end én medlemsstats område, er det medlemsstaten på det område, hvor det første sammenkoblingspunkt med medlemsstaternes net er beliggende, der træffer afgørelse om, hvorvidt der skal indrømmes en undtagelse for transmissionslinjen, efter at have hørt alle berørte medlemsstater.

Kommissionen kan på de berørte medlemsstaters anmodning beslutte at optræde som observatør i høringen mellem den medlemsstat, på hvis område det første sammenkoblingspunkt er beliggende, og tredjelandet vedrørende ensartet anvendelse af dette direktiv på den medlemsstats område og søterritorium, hvor det første sammenkoblingspunkt er beliggende, herunder om indrømmelse af undtagelser for sådanne transmissionslinjer.

3. Afgørelser i henhold til stk. 1 og 2 vedtages senest den 24. maj 2020. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om eventuelle sådanne afgørelser og offentliggør dem.

Artikel 82

Bemyndigelsesprocedure

1. Uden at det berører andre forpligtelser i henhold til EU-retten og kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne, kan eksisterende aftaler mellem en medlemsstat og et tredjeland om drift af en transmissionslinje eller et opstrømsrørledningsnet forblive i kraft, indtil en efterfølgende aftale mellem Unionen og det samme tredjeland træder i kraft, eller indtil proceduren i denne artikels stk. 2-15 finder anvendelse.
2. Uden at det berører kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne, giver en medlemsstat skriftligt Kommissionen meddelelse herom, hvis den agter at

indlede forhandlinger med et tredjeland med henblik på at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale med et tredjeland om drift af en transmissionslinje for så vidt angår spørgsmål, som helt eller delvis falder ind under dette direktivs anvendelsesområde.

En sådan meddelelse skal omfatte den relevante dokumentation og en angivelse af de bestemmelser, der skal tages op under forhandlingerne eller genforhandles, forhandlingernes mål og eventuelle andre relevante oplysninger og fremsendes til Kommissionen mindst fem måneder inden den påtænkte indledning af forhandlinger.

3. I forlængelse af enhver meddelelse i henhold til stk. 2 bemyndiger Kommissionen den berørte medlemsstat til at indlede formelle forhandlinger med et tredjeland for den del, der kan berøre Unionens fælles regler, medmindre den finder, at indledning af sådanne forhandlinger vil:
 - a) være i strid med EU-retten ud over den uforenelighed, der skyldes kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne
 - b) være til skade for funktionen af det indre marked for naturgas, konkurrencen eller forsyningssikkerheden i en medlemsstat eller i Unionen
 - c) undergrave målene for Unionens igangværende forhandlinger med et tredjeland om mellemstatslige aftaler
 - d) være diskriminerende.
4. Når Kommissionen foretager vurderingen i henhold til stk. 3, tager den hensyn til, om den påtænkte aftale vedrører en transmissionslinje eller en opstrømsrørledning, som bidrager til diversifikation af naturgasforsyninger og -leverandører gennem nye naturgaskilder.
5. Kommissionen vedtager inden for 90 dage efter modtagelsen af den meddelelse, der er omhandlet i stk. 2, en afgørelse om bemyndigelse eller afslag på bemyndigelse til en medlemsstat til at indlede forhandlinger med henblik på at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale med et tredjeland. Hvis der er behov for yderligere oplysninger for at vedtage en afgørelse, løber perioden på 90 dage fra datoen for modtagelsen af sådanne yderligere oplysninger.
6. Hvis Kommissionen vedtager en afgørelse om afslag på bemyndigelse til en medlemsstat til at indlede forhandlinger om at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller

indgå en aftale med et tredjeland, underretter den berørte medlemsstat herom og giver en begrundelse herfor.

7. Afgørelser om bemyndigelse eller afslag på bemyndigelse til en medlemsstat til at indlede forhandlinger med henblik på at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale med et tredjeland vedtages ved hjælp af gennemførelsesretsakter efter proceduren i artikel 83, stk. 2.
8. Kommissionen kan yde vejledning og kan anmode om medtagelse af særlige bestemmelser i den påtænkte aftale for at sikre forenelighed med EU-retten i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2017/684³⁴.
9. Kommissionen holdes underrettet om fremskridtene i og resultaterne af forhandlingerne om at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale hele vejen gennem sådanne forhandlinger forskellige faser og kan anmode om at deltage i sådanne forhandlinger mellem medlemsstaten og tredjelandet i overensstemmelse med afgørelse (EU) 2017/684.
10. Kommissionen underretter Europa-Parlamentet og Rådet om de afgørelser, der vedtages i henhold til stk. 5.
11. Inden en aftale med et tredjeland undertegnes, underretter den pågældende medlemsstat Kommissionen om resultatet af forhandlingerne og fremsender teksten til den forhandlede aftale til Kommissionen.
12. Kommissionen vurderer efter modtagelsen af meddelelsen i henhold til stk. 11 den forhandlede aftale i henhold til stk. 3. Finder Kommissionen, at forhandlingerne har ført til en aftale, som overholder stk. 3, bemyndiger den medlemsstaten til at undertegne og indgå aftalen.
13. Kommissionen vedtager inden for 90 dage efter modtagelsen af den anmodning, der er omhandlet i stk. 11, en afgørelse om bemyndigelse eller afslag på bemyndigelse til medlemsstaten til at undertegne og indgå aftalen med et tredjeland. Hvis der er behov

³⁴ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2017/684 af 5. april 2017 om indførelse af en mekanisme for udveksling af oplysninger vedrørende mellemstatslige aftaler og ikkebindende instrumenter mellem medlemsstaterne og tredjelands på energiområdet og om ophævelse af afgørelse nr. 994/2012/EU (EUT L 99 af 12.4.2017, s. 1).

for yderligere oplysninger for at vedtage en afgørelse, løber perioden på 90 dage fra datoen for modtagelsen af sådanne yderligere oplysninger.

14. Hvis Kommissionen vedtager en afgørelse om bemyndigelse til en medlemsstat til at undertegne og indgå aftalen med et tredjeland i henhold til stk. 13, underretter den berørte medlemsstat Kommissionen om aftalens indgåelse og ikrafttræden og om eventuelle efterfølgende ændringer i aftalens status.
15. Hvis Kommissionen vedtager en afgørelse om afslag på bemyndigelse til en medlemsstat til at undertegne og indgå aftalen med et tredjeland i henhold til stk. 13, underretter den den pågældende medlemsstat herom og giver en begrundelse herfor.

Artikel 83

Udøvelse af delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 8, 56, 66, 74, 75 og 76, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra [datoen for ikrafttrædelsen].
3. Den i artikel 8, 56, 66, 74, 75 og 76 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning, **og alle relevante interessenter. Det europæiske videnskabeligt rådgivende organ om klimacændringer kan give en udtalelse til Kommissionen om, hvorvidt den delegerede retsakt bidrager til opnåelsen af Unionens energi- og klimamål.**
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 8, 56, 66, 74, 75 og 76 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 84

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Artikel 85

Gennemgang og rapportering

Kommissionen gennemgår senest den 31. december 2030 dette direktiv og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en rapport. Gennemgangen skal navnlig granske anvendelsen af artikel 8 og de tilknyttede definitioner i artikel 2 med henblik på at vurdere, om faciliteter, der sættes i drift fra den 1. januar 2031, **udviser** større besparelser i drivhusgasemissionerne, idet der anvendes kulstoffattige brændsler og kulstoffattig brint, for at opnå certificering i henhold til nævnte artikel.

Senest ... [10 år efter datoen for dette direktivs ikrafttræden] vurderer ACER gennemførelsen af artikel 42 med hensyn til brintdistributionsnetoperatører og gennemførelsen af artikel 62 og 69 under hensyntagen til disse artiklers direkte indflydelse på brintmarkedets funktion, konkurrence, likviditet, udvikling af brintinfrastruktur og dets gennemsigtighed. Vurderingen foretages efter høring af de relevante interessenter. ACER redegør for resultaterne af vurderingen i en rapport. Rapporten gøres offentligt tilgængelig. Rapporten skal indeholde en udtalelse om særlige regler om horisontal adskillelse af brinttransmissionsnetoperatører.

Hvis der konstateres kvantitativt og kvalitativt begrundede strukturelle mangler i dette direktiv, kan Kommissionen, hvis det er relevant, fremsætte et lovgivningsforslag om ændring af disse mangler.

Artikel 86
Ændring af direktiv 2012/27/EU

I direktiv 2012/27/EU foretages følgende ændringer:

- 1) Artikel 9, 10 og 11 udgår.
- 2) Bilag VII udgår.

Artikel 87
Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 2-5, artikel 7-25, artikel 26, 27, og 29, artikel 31-34, artikel 35, stk. 1, litra a), stk. 3, 4, 7, 8 og 9, artikel 37 og 38, artikel 40, stk. 1, 2, 7, 8 og 9, artikel 41, artikel 42, stk. 2, artikel 46-53, artikel 56, artikel 58, stk. 11, artikel 62-69, artikel 70, stk. 5 og 6, artikel 71-73, artikel 75, stk. 1, 5, 6 og 9, artikel 76 og 77, bilag I og bilag II senest den 31. december 2023. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning.

Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen og træffer bestemmelse om affattelsen af den nævnte oplysning.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 88
Ophævelse

Direktiv 2009/73/EF som ændret ved de retsakter, der er nævnt i bilag III, del A, ophæves med virkning fra den 1. januar 2023, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de angivne frister for gennemførelse i national ret og datoen for anvendelse af de i bilag III, del B, nævnte direktiver.

Henvisninger til det ophævede direktiv betragtes som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag IV.

Artikel 89
Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 90
Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ..., den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

Bilag I

MINDSTEKRAV TIL FAKTURERING OG FAKTURERINGSOPLYSNINGER FOR GAS

1. MINDSTEKRAV TIL OPLYSNINGER PÅ REGNINGEN OG FAKTURERINGSOPLYSNINGERNE FOR GAS

1.1. Følgende vigtige oplysninger skal være tydeligt fremhævet på slutkundernes regninger og være tydeligt adskilt fra andre dele af regningen:

- a) den pris, der skal betales, og, hvor det er muligt, en opdeling af prisen, samt en klar erklæring om, at alle energikilder også kan drage fordel af incitament, der ikke blev finansieret gennem de afgifter, der er angivet i opdelingen af prisen
- b) betalingens forfaldsdato.

1.2. Følgende vigtige oplysninger skal være tydeligt fremhævet på slutkundernes regninger og i faktureringsoplysninger og være tydeligt adskilt fra andre dele af regningen og faktureringsoplysningerne:

- a) gasforbruget i faktureringsperioden
- b) leverandørens navn og kontaktoplysninger, herunder en forbrugerhotline og en e-mailadresse
- c) produktbetegnelsen
- d) datoen for kontraktens udløb, hvis det er relevant
- e) oplysninger om muligheden for og fordelene ved at skifte
- f) slutkundens tilslutningskode eller unikke identifikationskode for leveringspunktet
- g) oplysninger om slutkundens rettigheder vedrørende udenretslig bilæggelse af tvister, herunder kontaktoplysninger for den ansvarlige instans, jf. artikel 24
- h) det fælles kontaktpunkt, jf. artikel 23
- i) alene for naturgas et link eller en henvisning til, hvor de i artikel 12 omhandlede sammenligningsværktøjer kan findes.

- 1.3. Hvis regninger er baseret på det faktiske forbrug eller fjernaflæsning foretaget af operatøren, skal følgende oplysninger stilles til rådighed for slutkunder sammen med eller som henvisninger på deres regninger og i deres periodiske opgørelser:
- a) grafiske sammenligninger af slutkundernes aktuelle gasforbrug med slutkunders forbrug i samme periode året før
 - b) kontaktoplysninger på forbrugerorganisationer, energiagenter eller tilsvarende organer, herunder websteder, hvorfra der kan hentes oplysninger om eksisterende energieffektiviseringsforanstaltninger for energiforbrugende udstyr
 - c) sammenligninger med en normeret gennemsnitlig slutkunde eller referenceslutkunde i samme brugerkategori.

2. FAKTURERINGSHYPPIGHED OG LEVERING AF FAKTURERINGSOPLYSNINGER:

- a) fakturering skal ske på grundlag af det faktiske forbrug mindst én gang om året
- b) hvis slutkunden ikke har en måler, som operatøren kan fjernaflæse, eller hvis slutkunden aktivt har valgt at deaktivere fjernaflæsning i overensstemmelse med national ret, skal nøjagtige faktureringsoplysninger baseret på det faktiske forbrug gøres tilgængelige for slutkunden mindst hver sjette måned eller én gang hver tredje måned på anmodning, eller hvis slutkunden har valgt at modtage elektronisk fakturering
- c) hvis slutkunden ikke har en måler, som operatøren kan fjernaflæse, eller hvis slutkunden aktivt har valgt at deaktivere fjernaflæsning i overensstemmelse med national ret, kan forpligtelserne i litra a) og b) opfyldes ved hjælp af en ordning med regelmæssig selvaflæsning foretaget af slutkunden, hvor slutkunden meddeler resultatet af måleraflæsningen til operatøren; kun i tilfælde, hvor slutkunden ikke har givet meddelelse om måleraflæsning for en given faktureringsperiode, kan faktureringen eller faktureringsoplysningerne baseres på et skønnet forbrug eller en fast tarif. ***Det anslåede forbrug skal baseres på forbruget i det foregående år og/eller på forbruget hos en sammenlignelig slutkunde***
- d) hvis slutkunden har en måler, som operatøren kan fjernaflæse, skal nøjagtige faktureringsoplysninger baseret på det faktiske forbrug gives mindst én gang om

måned; sådanne oplysninger kan også gøres tilgængelige via internettet og skal ajourføres så ofte, som de anvendte måleapparater og -systemer tillader.

3. SPECIFICERING AF SLUTKUNDENS PRIS

Slutkundens pris er summen af følgende tre komponenter: energi- og leveringskomponenten, netkomponenten (transmission, distribution og transport) samt den komponent, der omfatter skatter, afgifter og gebyrer.

Hvis regningen indeholder en specificering af slutkundens pris, skal de fælles definitioner, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1952 for de tre komponenter i nævnte specificering, anvendes i hele Unionen.

4. ADGANG TIL SUPPLERENDE OPLYSNINGER OM HİDTİDİGT FORBRUG

Medlemsstaterne kræver, at supplerende oplysninger om hidtidigt forbrug, i det omfang de foreligger, stilles til rådighed på slutkundens anmodning for den leverandør eller tjenesteudbyder, som slutkunden har udpeget.

Hvis slutkunden har en måler installeret, som operatøren kan fjernaflæse, skal slutkunden have let adgang til supplerende oplysninger om hidtidigt forbrug, således at de selv kan foretage detaljeret kontrol.

De supplerende oplysninger om hidtidigt forbrug skal omfatte:

- a) de samlede oplysninger for mindst de foregående tre år, eller perioden siden gasleveringskontrakten blev påbegyndt, hvis den periode er kortere. Oplysningerne skal svare til de perioder, for hvilke der er fremskaffet hyppige faktureringsoplysninger, og
- b) detaljerede oplysninger om forbrugstidspunktet for en hvilken som helst dag, uge eller måned og et hvilket som helst år, som straks stilles til rådighed for slutkunderne via internettet eller målergrænsefladen for en periode på mindst de foregående 24 måneder eller perioden, siden gasleveringskontrakten blev påbegyndt, hvis den periode er kortere.

5. ANGIVELSE AF ENERGİKİLDER

Leverandører skal på regninger angive andelen af vedvarende gas og særskilt kulstoffattigt gas, som købes af slutkunden i overensstemmelse med gasleveringskontrakten (angivelse på produktniveau). Er der tale om en blanding, skal leverandøren forelægge de samme

oplysninger særskilt for forskellige kategorier af **gas**, herunder vedvarende gas eller kulstoffattig gas.

Følgende oplysninger gøres tilgængelige for slutkunder sammen med eller som henvisninger på regninger og i faktureringsoplysninger:

- a) andelen af vedvarende gas og kulstoffattig **gas** i leverandørens blanding (på nationalt plan, dvs. i den medlemsstat, hvor gasleveringskontrakten er indgået, samt på leverandørniveau, hvis leverandøren er aktiv i flere medlemsstater) i det foregående år på en forståelig og klart sammenlignelig måde
- b) oplysninger om miljøpåvirkning i det mindste i form af CO₂-emissioner som følge af den gas, som er leveret ved hjælp af leverandøren i det foregående år.

Med hensyn til gas, der leveres via en gasbørs eller importeres fra en virksomhed uden for Unionen, kan de samlede tal, som børsen eller den pågældende virksomhed har fremlagt for det foregående år, anvendes med henblik på andet afsnit, litra a).

Angivelsen af andelen af vedvarende gas, der købes af slutkunderne, skal ske ved hjælp af oprindelsesgarantier *i overensstemmelse med artikel 19 i direktiv (EU) 2018/2001 [det ændrede direktiv om fremme af vedvarende energi]*.

Den regulerende myndighed eller en anden kompetent national myndighed træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at leverandørernes oplysninger til deres slutkunder i henhold til dette punkt er pålidelige og på nationalt plan gives på en klar sammenlignelig måde.

Bilag II

INTELLIGENTE MÅLERSYSTEMER FOR NATURGAS

1. Medlemsstaterne sikrer, at der **kun** ibrugtages intelligente målersystemer på deres områder **efter en positiv** en økonomisk evaluering af omkostningerne og fordelene på lang sigt for markedet og de enkelte forbrugere, eller en vurdering af, hvilke intelligente målersystemer, der er økonomisk forsvarlige og omkostningseffektive, og hvilken tidsramme der er hensigtsmæssig til distributionen.
 - 1a. **En sådan økonomisk evaluering skal tage hensyn til de netudviklingsplaner, der er omhandlet i artikel 51, navnlig stk. 2, litra c), heri, om dekommissionering af net.**
2. I disse vurderinger tages der hensyn til de metoder for cost-benefit-analyser og de minimumsfunktionskrav for intelligente målersystemer, som er fastsat i Kommissionens henstilling 2012/148/EU³⁸, i det omfang de er anvendelige for naturgas, samt den bedste tilgængelige teknik til sikring af det højeste niveau af cybersikkerhed og databeskyttelse.

I en sådan vurdering skal der også tages behørigt hensyn til potentielle synergier med en allerede indført intelligent målerinfrastruktur for elektricitet eller muligheder for selektiv indførelse i de tilfælde, hvor der hurtigt kan opnås nettofordele, for at holde omkostningerne nede.
3. Medlemsstaterne forbereder på grundlag af denne **positive** vurdering en tidsplan med et mål på op til ti år for ibrugtagningen af intelligente målersystemer. Hvis ibrugtagningen af intelligente målersystemer vurderes at være positiv, skal mindst 80 % af slutkunderne udstyres med intelligente målere senest syv år efter datoen for den positive vurdering.

³⁸ Kommissionens henstilling 2012/148/EU af 9. marts 2012 om forberedelserne af indførelsen af intelligente målersystemer (EUT L 73 af 13.3.2012, s. 9).

Bilag III

Del A

Ophævet direktiv
med oversigt over ændringer
(jf. artikel 90)

Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2009/73/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94).	
Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1)	Kun artikel 51
Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/692 (EUT L 117 af 3.5.2019, s. 1)	

Del B

Frister for gennemførelse i national ret og anvendelsesdato

(jf. artikel 90)

Direktiv	Gennemførelsesfrist	Anvendelsesdato
Direktiv 2009/73/EF	3. marts 2011	3. marts 2011 med undtagelse af artikel 11 3. marts 2013 for artikel 11
Direktiv (EU) 2019/692	24. februar 2020	

Bilag IV

SAMMENLIGNINGSTABEL

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1, stk. 1	Artikel 1, stk. 1
Artikel 1, stk. 2	-
-	Artikel 1, stk. 2, 3 og 4
Artikel 2, indledning	Artikel 2, indledning
-	Artikel 2, nr. 1)-13)
Artikel 2, nr. 1)	Artikel 2, nr. 14)
Artikel 2, nr. 2)	Artikel 2, nr. 15)
Artikel 2, nr. 3)	Artikel 2, nr. 16)
Artikel 2, nr. 4)	Artikel 2, nr. 17)
Artikel 2, nr. 5)	Artikel 2, nr. 18)
Artikel 2, nr. 6)	Artikel 2, nr. 19)
-	Artikel 2, nr. 20)-22)
Artikel 2, nr. 7)	Artikel 2, nr. 23)
Artikel 2, nr. 8)	Artikel 2, nr. 24)

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
Artikel 2, nr. 9)	Artikel 2, nr. 252)
Artikel 2, nr. 10)	Artikel 2, nr. 26)
Artikel 2, nr. 11)	Artikel 2, nr. 27)
Artikel 2, nr. 12)	Artikel 2, nr. 28)
Artikel 2, nr. 13)	Artikel 2, nr. 29)
Artikel 2, nr. 14)	Artikel 2, nr. 30)
Artikel 2, nr. 15)	Artikel 2, nr. 31)
Artikel 2, nr. 16)	Artikel 2, nr. 32)
Artikel 2, nr. 17)	Artikel 2, nr. 33)
-	Artikel 2, nr. 34)
Artikel 2, nr. 18)	Artikel 2, nr. 35)
Artikel 2, nr. 19)	Artikel 2, nr. 36)
Artikel 2, nr. 20)	Artikel 2, nr. 37)
Artikel 2, nr. 21)	Artikel 2, nr. 38)
Artikel 2, nr. 22)	Artikel 2, nr. 39)
Artikel 2, nr. 23)	Artikel 2, nr. 40)

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
Artikel 2, nr. 24)	Artikel 2, nr. 41)
Artikel 2, nr. 25)	Artikel 2, nr. 42)
Artikel 2, nr. 26)	Artikel 2, nr. 43)
Artikel 2, nr. 27)	Artikel 2, nr. 44)
Artikel 2, nr. 28)	Artikel 2, nr. 45)
-	Artikel 2, nr. 46)-47)
Artikel 2, nr. 32)	Artikel 2, nr. 48)
Artikel 2, nr. 34)	Artikel 2, nr. 49)
Artikel 2, nr. 35)	Artikel 2, nr. 50)
Artikel 2, nr. 36)	Artikel 2, nr. 51)
-	Artikel 2, nr. 52)-71)
Artikel 37	Artikel 3
-	Artikel 4
Artikel 3	Artikel 5, stk. 1 og 2
-	Artikel 5, stk. 3 og 4
Artikel 5, stk. 11	Artikel 5, stk. 5

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
Artikel 7	Artikel 6
Artikel 4, stk. 1	Artikel 7, stk. 1
-	Artikel 7, stk. 2
Artikel 4, stk. 2	Artikel 7, stk. 3
-	Artikel 7, stk. 4
-	Artikel 7, stk. 5-9
Artikel 4, stk. 3	Artikel 7, stk. 10
Artikel 4, stk. 4	Artikel 7, stk. 11
-	Artikel 8
Artikel 8	Artikel 9
-	Artikel 10
-	Artikel 11
-	Artikel 12
-	Artikel 13
-	Artikel 14
-	Artikel 15

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
-	Artikel 16
-	Artikel 17
-	Artikel 18
-	Artikel 19
-	Artikel 20
-	Artikel 21
-	Artikel 22
-	Artikel 23
-	Artikel 24
-	Artikel 25
-	Artikel 26
Artikel 32	Artikel 27
-	Artikel 27, stk. 3
Artikel 34	Artikel 28
Artikel 33	Artikel 29
Artikel 38	Artikel 30

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
-	Artikel 31
-	Artikel 32
-	Artikel 33
Artikel 35	Artikel 34
-	Artikel 34, stk. 3
Artikel 13, stk. 1 og 2	Artikel 35, stk. 1 og 2
-	Artikel 35, stk. 3 og 4
Artikel 13, stk. 3	Artikel 35, stk. 5
-	Artikel 35, stk. 7-9
Artikel 13, stk. 5	Artikel 35, stk. 10
Artikel 16	Artikel 36
-	Artikel 37
Artikel 23	Artikel 38
Artikel 24	Artikel 39
Artikel 25, stk. 1	Artikel 40, stk. 1
-	Artikel 40, stk. 2

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
Artikel 25, stk. 2	Artikel 40, stk. 3
Artikel 25, stk. 3	Artikel 40, stk. 4
Artikel 25, stk. 4	Artikel 40, stk. 5
Artikel 25, stk. 5	Artikel 40, stk. 6
-	Artikel 40, stk. 7-9
-	Artikel 41
Artikel 26	Artikel 42
Artikel 27	Artikel 43
Artikel 28, stk. 1-4	Artikel 44, stk. 1-4
-	Artikel 44, stk. 5
Artikel 29	Artikel 45
—	Artikel 46
-	Artikel 47
-	Artikel 48
-	Artikel 49
-	Artikel 50

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
Artikel 22	Artikel 51
-	Artikel 52
-	Artikel 53
Artikel 9	Artikel 54
Artikel 14	Artikel 55
Artikel 15	Artikel 56
Artikel 17	Artikel 57
Artikel 18, stk. 1-10	Artikel 58, stk. 1-10
-	Artikel 58, stk. 11
Artikel 19	Artikel 59
Artikel 20	Artikel 60
Artikel 21	Artikel 61
-	Artikel 62
-	Artikel 63
-	Artikel 64
Artikel 10	Artikel 65

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
Artikel 11	Artikel 66
Artikel 12	Artikel 67
Artikel 30	Artikel 68
Artikel 31	Artikel 69
Artikel 39	Artikel 70, stk. 1-5
-	Artikel 70, stk. 6
Artikel 40	Artikel 71
Artikel 41	Artikel 72
-	Artikel 72, stk. 5
Artikel 41, stk. 5-9	Artikel 72, stk. 6-10
Artikel 41, stk. 10-17	Artikel 73, stk. 1-8
Artikel 42, stk. 1-4	Artikel 74, stk. 1-4
-	Artikel 74, stk. 5
Artikel 42, stk. 6	Artikel 74, stk. 6
Artikel 43	Artikel 75
Artikel 44	Artikel 76

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
Artikel 46	Artikel 77
Artikel 47	Artikel 78
Artikel 48a	Artikel 79
-	Artikel 80
Artikel 49a	Artikel 81
Artikel 49b	Artikel 82
-	Artikel 83
-	Artikel 84
-	Artikel 85
-	Artikel 86
Artikel 54	Artikel 87
Artikel 53	Artikel 88
Artikel 55	Artikel 89
Artikel 56	Artikel 90
Bilag I	Bilag I
-	Bilag II

Direktiv 2009/73/EF	Nærværende direktiv
-	Bilag III
Bilag II	Bilag IV

Begrundelse

Det var tvingende nødvendigt at stille ændringsforslag til dele af forslaget, der forbliver uændrede ("blanke dele"), af hensyn til den indre sammenhæng i teksten, eller fordi ændringsforslagene hænger uløseligt sammen med andre ændringsforslag, der opfylder betingelserne for behandling.

BEGRUNDELSE

Revisionen af gasmarkedsdirektivet er det centrale instrument til at skabe en lovgivningsmæssig ramme, der understøtter dekarboniseringen af gasmarkedet. Den danner grundlag for udbygningen af det europæiske brintmarked og baner vejen for mere integration af energisystemer.

Jeg går stærkt ind for det overordnede mål om at sikre et integreret, likvidt marked for naturgas, men også for brint som en af fremtidens vigtigste bærere af molekylær energi. Produktionen af vedvarende brint vil sandsynligvis ikke vokse hurtigt nok til at dække den stigende efterspørgsel efter brint i Europa. Derfor kan kulstoffattig brint komme til at spille en rolle under energiomstillingen og understøtte omstillingen af Europas industri i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger. Men på lang sigt vil vedvarende brint være den eneste bæredygtige valgmulighed.

Med Ruslands krig mod Ukraine er der opstået en yderligere fornemmelse af, at det haster med den gradvise udfasning af fossil gas, navnlig fra Rusland. Diversificering af vores import af gas er et vigtigt mål, som Den Europæiske Union i øjeblikket arbejder på at opnå, og som gør det muligt for os på kort til mellemlangt sigt at blive mere uafhængige. Samtidig skal vi fremme brugen af vedvarende gasser, især biomethan og vedvarende brint, da dette er den eneste bæredygtige løsning. Inden for dette direktivs anvendelsesområde indebærer dette at fremme integrationen af biomethan i naturgasnettet og at muliggøre udbredelsen af det europæiske brintmarked, som bygger på et sammenkoblet særskilt brintsystem.

På denne baggrund foreslår jeg følgende centrale ændringer.

Prioritering af brugen af brint til industrikunder

Brint vil stadig være en knap ressource inden for en overskuelig fremtid. Derfor er vi nødt til at sikre, at brugen deraf prioriteres til industrikunder i sektorer, der er vanskelige at dekarbonisere og har det største potentiale for reduktion af drivhusgasemissioner, og hvor der ikke findes andre, mere energi- og omkostningseffektive løsninger. I de tidlige faser af markedsudviklingen skal disse sektorer være i centrum for en kundecentreret og energieffektiv tilgang på brintmarkedet. Brintefterspørgslen i disse specifikke sektorer vil være en drivkraft for udvidelse af produktionskapaciteten, infrastrukturudvikling og den overordnede markedslikviditet. Desuden bør potentielle brugere af brintnettet med det største potentiale for drivhusgasreduktion prioriteres, hvis der er mindre kapacitet end potentielle brugere, der anmoder om adgang til et særskilt brintnet, for at opnå det bedste fremskridt inden for dekarbonisering. Endelig skal brintnetoperatører tage hensyn til industrikundernes placering i forbindelse med udarbejdelsen af rapporten om udvikling af brintnet.

Fremme af integration af energisystemet

Integration af energisystemet vil spille en væsentlig rolle for vores fremtidige energiforsyning, og derfor har vi brug for en fælles scenarieramme, der ikke blot ser naturgas og elektricitet som et integreret system, men også medtager brint og fjernvarme. Der er flere forbindelser mellem energisystemer, der direkte berører netplanlægningen i hver silo. Hvad angår omstilling er naturgas- og brintnettet f.eks. indbyrdes afhængige, og der skal tages hensyn til efterspørgselsløsninger, som ikke kræver ny infrastruktur. På lignende måde kan

udviklingen af brintnettet ikke forvaltes, uden at der tages højde for strøm til gasaktiver og anlæg klar til brint. Brint som energilagring vil øge elsystemets fleksibilitet.

Lokal planlægning af opvarmning og køling

Medlemsstaterne bør sikre, at regionale og lokale myndigheder udarbejder lokale planer for opvarmning og køling, der skal have til formål at støtte brugen af lokale vedvarende energikilder på den mest effektive måde og integration af energisystemer på lokalt niveau. De bør omfatte en strategi, der definerer kravene til den infrastruktur, der er nødvendig på distributionsniveau for at imødekomme den eksisterende og fremtidige efterspørgsel efter opvarmning og køling i et bestemt område. Strategien bør sikre gennemsigtighed for offentlige kunder og slutkunder samt en troværdig tidshorisont for investorer og distributionssystemoperatører for imødekommelse af et områdes efterspørgsel efter opvarmning og køling. Planerne bør supplere den lokale planlægning af opvarmning og køling i direktivet om energieffektivitet under hensyntagen til potentialet for energieffektivitet samt bygningers energimæssige ydeevne, den fælles scenarieramme, rapporten om udvikling af brintnet og netudviklingsplanen.

Brug af de eksisterende synergier mellem naturgas- og brintinfrastrukturen

På lang sigt vil rettigheder og forpligtelser for transport af brint være de samme som for transport af naturgas. Derfor bør den lovgivningsmæssige ramme for el og gas også finde anvendelse på brint. For det første omfatter dette, at der skelnes mellem transmission og distribution af brint, og at adskillelsen af distributionssystemoperatører anvendes på brintdistributionsnettets operatører. For det andet indebærer dette, at det anerkendes, at alle tre modeller for adskillelse af transmissionssystemoperatører på naturgasmarkedet, dvs. ejerskabsmæssig adskillelse, uafhængige transmissionsoperatører og uafhængige systemoperatører, har vist sig at være lige virkningsfulde med hensyn til at sikre gennemsigtig og ikkediskriminerende adgang til nettet og samtidig har sørget for de nødvendige investeringer i energinettene. Som resultat heraf bør alle tre modeller kunne vælges til adskillelse af transmissionssystemoperatører for brint. Desuden medfører afskaffelse af modellen med en uafhængig transmissionsoperatør en risiko for brintmarkedets fortsatte vækst, i det mindste i medlemsstater, hvor dette er den almindelige model for adskillelse. For det tredje indebærer dette anvendelse af de synergier, som den fælles drift af brint- og gasnet skaber for at fremme en hurtigere og mere omkostningseffektiv udvikling af brintnettet. Omstilling af eksisterende naturgasrørledninger er derfor af afgørende betydning og bør ikke hæmmes af en juridisk adskillelse af aktiviteter, der er relateret til brinttransport og -transmission eller distribution af naturgas.

Dekarbonisering af gasmarkedet

I overensstemmelse med EU's klimamål for 2030 og 2050 er dekarboniseringen af gasmarkedet en af de centrale målsætninger i dette direktiv. Integrationen af biomethan i naturgassystemet bidrager til at nå disse mål. Derfor bør anmodninger om nettilslutning til produktion af vedvarende gas bedømmes inden for rimelige frister, og tilladelsesprocedurer bør ikke hæmmes af manglende administrativ kapacitet. Desuden bør anmodninger om tilslutning til vedvarende gasser prioriteres frem for anmodninger om tilslutning til naturgas og kulstoffattig gas.

Kulstoffattig brint kan spille en rolle i energiomstillingen, så længe der ikke er nok tilgængelig vedvarende brint til at tilfredsstille den forventede stigning i efterspørgslen efter brint i Europa. Som følge heraf har vi hurtigst muligt brug for klarhed omkring definitionen af

kulstoffattige brændsler og kulstoffattig brint. Derfor indføres et fossilt brændstof til sammenligning med en tærskel på 94 gCO₂eq/MJ og en livscyklusvurdering af den angivne emission med hensyntagen til mindst opstrøms- og nedstrømmissioner, herunder methanlækage, samt emissioner relateret til produktionen, transporten og distributionen og slutanvendelsen af kulstoffattige brændsler og kulstoffattig brint. Generelt bør det være en selvfølge, at der er lovgivningsmæssig overensstemmelse mellem metoden, der bruges til at fastlægge reduktioner af drivhusgasemissionerne fra brændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, og genanvendte kulstoffattige brændsler.

Forbrugerbeskyttelse og -indflydelse

Dette direktiv har til formål at sikre et højt niveau af forbrugerbeskyttelse og -indflydelse ved, hvor det er muligt, at kopiere elmarkedets lovgivningsmæssige ramme. Dette udvikles ved at indføre omfattende og fælles begreber for sårbare forbrugere og energifattigdom samt en bredere definition af energisikkerhed, der afspejler de aktuelle udfordringer og krav vedrørende integration af energisystemer.

Desuden bør intelligente målersystemer i naturgassystemet kun implementeres efter en positiv cost-benefit-analyse. Bestemmelserne for intelligente målersystemer i brintsystemerne bør kun gælde for industrikunder.

**BILAG: LISTE OVER ENHEDER OG/ELLER PERSONER,
SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA**

Følgende liste er udarbejdet på helt frivillig basis og udelukkende på ordførerens ansvar. Ordføreren har modtaget input fra følgende enheder eller personer ved udarbejdelsen af udkastet til betænkning:

Enhed og/eller person
ACER/CEER
Agora Energiewende
Air Liquide
BBH
BDEW
Bellona
BEUC
Bundesnetzagentur
CAN
Cefic
Clean Air Task Force
Client Earth
DUH
e-control
ECOS
EDF
Enagas
EnBW
Engie
ENTSOG
ERSCT
Eurofer
Eurogas
European Biogas Association
EWE
Food and Water Action Network
Gas Grid Europe
GD4S
GIE
Global Witness
IOGP
OGE
ONTRAS
RWE
Shell
T&E
Tennet

Thüga
Thyssengas
VCI
VKU/CEDEC
Windeurope
WV Stahl

2.2.2023

SKRIVELSE FRA RETSUDVALGET

Cristian-Silviu Buşoi
Formand
Udvalget om Industri, Forskning og Energi
BRUXELLES

Om: Udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for det indre marked for vedvarende gas, naturgas og brint (omarbejdning) (COM(2021)803 – C9-0468/2021 – 2021/0425(COD))

Kære formand

Retsudvalget har gransket ovennævnte forslag i henhold til artikel 110 i Parlamentets forretningsorden om omarbejdning.

Denne artikels stk. 3 har følgende ordlyd:

"Finder det udvalg, der er kompetent med hensyn til retlige spørgsmål, at forslaget ikke indebærer andre indholdsmæssige ændringer end dem, der er angivet som sådanne, underretter udvalget det kompetente udvalg herom.

Det kompetente udvalg kan i så fald kun behandle ændringsforslag, som opfylder betingelserne i artikel 180 og 181, og som vedrører de dele af forslaget, der indeholder ændringer.

Formanden for det kompetente udvalg kan dog undtagelsesvis efter en konkret vurdering beslutte, at der kan stilles ændringsforslag til de dele af forslaget, der forbliver uændrede, hvis vedkommende skønner, at det er tvingende nødvendigt af hensyn til den indre sammenhæng i teksten, eller fordi ændringsforslagene hænger uløseligt sammen med andre ændringsforslag, der opfylder betingelserne for behandling. Disse grunde anføres i en skriftlig begrundelse til ændringsforslagene."

Det er Retsudvalgets vurdering på baggrund af de vedlagte udtalelser fra den rådgivende gruppe bestående af de juridiske tjenester i Europa-Parlamentet, Rådet og Kommission, som har behandlet forslaget til omarbejdning, og i overensstemmelse med ordførerens henstillinger, at det pågældende forslag ikke indebærer andre indholdsmæssige ændringer end dem, der er angivet som sådanne i selve forslaget, og at forslaget, hvad angår kodifikationen af de uændrede bestemmelser i den tidligere retsakt sammen med disse væsentlige ændringer, udelukkende består i en kodifikation af den eksisterende retsakt uden indholdsmæssige ændringer.

Retsudvalget besluttede derfor på sit ekstraordinære møde den 31. januar 2023 enstemmigt¹ at anbefale, at Udvalget om Industri, Forskning og Energi (ITRE), som er korresponderende udvalg, kan gå over til at behandle ovennævnte forslag i overensstemmelse med forretningsordenens artikel 110.

Med venlig hilsen

Adrián Vázquez Lázara

Bilag: Udtalelser fra Den Rådgivende Gruppe.

¹ Til stede ved den endelige afstemning: Adrián Vázquez Lázara (formand), Sergey Lagodinsky (næstformand), Marion Walsmann (næstformand), Lara Wolters (næstformand), Raffaele Stancanelli (næstformand), Pascal Arimont, Manon Aubry, Alessandra Basso, Brando Benifei, Jérémy Decerle (for Pierre Karleskind, jf. forretningsordenens artikel 209, stk. 7), Angel Dzhambazki, Ibán García Del Blanco, Frances Fitzgerald (for Esteban González Pons, jf. forretningsordenens artikel 209, stk. 7), Virginie Joron, Andrzej Halicki, Heidi Hautala, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Jiří Pospíšil, Franco Roberti, Axel Voss, Tiemo Wölken.

DE JURIDISKE TJENESTERS
RÅDGIVENDE GRUPPE

Bruxelles, den 25. oktober 2022

UDTALELSE

**TIL EUROPA-PARLAMENTET
RÅDET
KOMMISSIONEN**

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint COM(2021)0803 af 15.12.2021 – 2021/0425(COD)

I henhold til den interinstitutionelle aftale af 28. november 2001 om en mere systematisk omarbejdning af retsakter, særlig punkt 9, behandlede den rådgivende gruppe bestående af de juridiske tjenester i Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen på et møde den 9. august 2021 ovennævnte forslag fra Kommissionen.

Under behandlingen² af forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas fastslog den rådgivende gruppe samstemmende følgende.

1. Følgende burde have været markeret med den gråskravering, der normalt anvendes til at markere indholdsmæssige ændringer:

- i retsaktens titel tilføjelsen af ordene "vedvarende og" og ordene "og brint"
- i betragtning 39 udeladelsen af ordene "afspejle det anslåede naturgasforbrug"
- i andet punktum i betragtning 62 erstatning af ordet "kan" med ordet "bør"
- betragtning 85 og i artikel 44, stk. 2, udeladelsen af ordet "nationale"
- hele ordlyden af betragtning 100

² Den rådgivende gruppe benyttede den engelske originaludgave af forslaget som grundlag for gennemgangen.

- i betragtning 101 udeladelsen af andet og tredje punktum fra betragtning 30 i direktiv 2009/73/EF

- i betragtning 118 tilføjelsen af ordene "og 2009/73/EF med ændringer"

- udeladelsen af betragtning 40 i direktiv 2009/73/EF

- i betragtning 124 tilføjelsen af ordenen "navnlig biomethan"

- i artikel 27 udeladelsen af artikel 32, stk. 2, i direktiv 2009/73/EF

- i artikel 51, stk. 8, udeladelsen af ordene "første afsnit"

- i artikel 54, stk. 4, udeladelsen af ordene "indtil den 3. marts 2013".

2. Følgende burde have været markeret med formelle tilpasningstegn:

- i retsaktens titel erstatningen af ordene "det indre marked" med "de indre markeder"

- ordet "gas" med "gasser" (sidstnævnte vedrører ikke den danske tekst)

- i betragtning 106 erstatningen af ordet "reguleringsmyndighed" med ordene "regulerende myndighed"

- hele ordlyden af betragtning 141.

3. I artikel 57, stk. 3 burde henvisningen til "artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/101/EF" erstattes med en henvisning til "Bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1132"

Efter behandlingen af forslaget var der i den rådgivende gruppe enighed om, at forslaget ikke indeholder andre indholdsmæssige ændringer end dem, der er angivet som sådanne. Den rådgivende gruppe konstaterede desuden, at forslaget, hvad angår de uændrede bestemmelser i den tidligere retsakt sammen med de nævnte ændringer, udelukkende består i en kodifikation af den eksisterende retsakt uden indholdsmæssige ændringer.

F. DREXLER

J.B. LAIGNELOT

D. CALLEJA CRESPO

Juridisk rådgiver

Fungerende generaldirektør

Generaldirektør

DE JURIDISKE TJENESTERS
RÅDGIVENDE GRUPPE

Bruxelles, den 19. januar 2023

UDTALELSE

**TIL EUROPA-PARLAMENTET
RÅDET
KOMMISSIONEN**

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint COM(2021) 803 final of 15.12.2021 – 2021/0425 (COD)

I henhold til den interinstitutionelle aftale af 28. november 2001 om en mere systematisk omarbejdning af retsakter, særlig punkt 9, fortsatte den rådgivende gruppe bestående af de juridiske tjenester i Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen på et møde den 6. december 2022 den behandling af ovennævnte forslag fra Kommissionen, der var påbegyndt på det foregående møde den 9. august 2022.

Under behandlingen³ af forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas fastslog den rådgivende gruppe samstemmende, at en yderligere bemærkning foruden de tolv led i punkt 1 i den rådgivende gruppes udtalelse af 25. oktober 2022 også anses for at være hensigtsmæssig med hensyn til forslaget til omarbejdning.

I betragtning 126 burde udeladelsen af tredje og fjerde punktum fra betragtning 43 i direktiv 2009/73/EF have været markeret med den gråskravering, der normalt anvendes til at markere indholdsmæssige ændringer.

Efter behandlingen af forslaget var der i den rådgivende gruppe enighed om, at forslaget ikke indeholder andre indholdsmæssige ændringer end dem, der er angivet som sådanne. Den rådgivende gruppe konstaterede desuden, at forslaget, hvad angår de uændrede bestemmelser i den tidligere retsakt sammen med de nævnte ændringer, udelukkende består i en kodifikation af den eksisterende retsakt uden indholdsmæssige ændringer.

F. DREXLER

J.B. LAIGNELOT

D. CALLEJA CRESPO

Juridisk rådgiver

Fungerende generaldirektør

Generaldirektør

³ Den rådgivende gruppe benyttede den engelske originaludgave af forslaget som grundlag for gennemgangen.

8.11.2022

UDTALELSE FRA UDVALGET OM DET INDRE MARKED OG FORBRUGERBESKYTTELSE

til Udvalget om Industri, Forskning og Energi

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint
(COM(2021)0803 – C9-0468/2021 – 2021/0425(COD))

Ordfører for udtalelse: Maria Grapini

KORT BEGRUNDELSE

Den 15. december 2021 fremlagde Europa-Kommissionen sit forslag til direktiv om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint. Formålet med dette direktiv er at skabe en solid politisk ramme, der sikrer en passende overgang fra fossile gasser til kulstoffattige og vedvarende gasser med henblik på at skabe et europæisk marked for vedvarende og kulstoffattige gasser og opfylde Unionens ambitiøse klimamål. Ordføreren glæder sig over Kommissionens forslag om at fjerne de eksisterende lovgivningsmæssige hindringer på markederne og skabe passende betingelser for vedvarende og dekarboniseret gas og samtidig sikre energisikkerhed og markedslivviditet. Især tilpasningen af forbrugerbeskyttelsesrettigheder til den allerede eksisterende beskyttelse på elektricitetsmarkederne er meget rettidig i lyset af de stigende energiomkostninger. En tredjedel af de europæiske husholdningers energiforbrug er naturgas. Forbrugernes omkostninger skal holdes nede.

Brint vil fortsat være en dyr energibærer og derfor ikke en egnet mulighed for at dække forbrugernes boligopvarmningsbehov. Selv om brugen af brint ikke fremmes blandt forbrugerne, bør de nyde godt af det samme beskyttelsesniveau på hele gasmarkedet, uanset hvilken gasblanding de har adgang til.

Gasforbrugere har svært ved at forstå, hvad de betaler for, hvordan de kan skelne mellem forskellige tilbud, og hvor bæredygtig deres gasforsyning er. Derfor er det afgørende at fastsætte klare regler for at give forbrugerne adgang til sammenligningsværktøjer, der dækker hele gasmarkedet, så de kan vælge det tilbud, der passer dem bedst. Leverandørerne bør give oplysninger om alle tilgængelige tilbud, så man kan bruge sammenligningsværktøjet. Dette sammenligningsværktøj bør være let forståeligt og sætte forbrugerne i stand til at forstå, hvad de betaler for, hvordan de kan skelne mellem forskellige tilbud, og hvor bæredygtig deres gasforsyning er.

Ordføreren mener, at medlemsstaterne bør træffe de nødvendige foranstaltninger til at beskytte sårbare forbrugere, som er særligt udsatte for energifattigdom. Den nuværende

energipriskrise illustrerer behovet for en solid beskyttelse af energifattige og sårbare forbrugere. Derfor foreslår ordføreren at bruge identifikationskriterierne fra elektricitetsdirektivet, som sikrer en præcis udpegning af sårbare forbrugere, der lider under energifattigdom. Der bør også ydes social og økonomisk støtte til disse forbrugere for at undgå stigmatisering og for at sikre, at ingen lades i stikken. Forbrugerne bør navnlig beskyttes mod afbrydelser i vintersæsonen, hvor deres liv og sundhed står på spil.

Desuden bør forbrugerne have ret til let at skifte gasleverandør. Leverandører af bundtede ydelser skal give slutkunder mulighed for at opsiges eller udskifte enkelte dele af den bundtede kontrakt gennem direkte forhandling mellem parterne.

Med hensyn til intelligente målersystemer er det vigtigt, at der foretages en cost-benefit-analyse for at vurdere fordelene ved brugen af intelligente målere for forbrugerne, så forbrugerne ikke pålægges krav om yderligere investeringer og byrder i en tid, hvor fossile gasser skal udfases.

Desuden er der behov for en ny bestemmelse om mellemmand, når de fuldfører opgaver, der udføres af energileverandøren, da tredjemandsformidlere er uregulerede, og forbrugerne bør kunne påberåbe sig deres rettigheder i henhold til dette direktiv.

Slutkunder, der er i stand til at lagre og selv producere vedvarende gas, bør have ret til at deltage i alle gasmarkeder og værdikæder og levere de nødvendige tjenester til energisystemet.

Alt i alt har det foreslåede direktiv til formål at sikre et velfungerende indre marked for gas og at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau uafhængigt af energimikset.

ÆNDRINGSFORSLAG

Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse opfordrer Udvalget om Industri, Forskning og Energi, som er korresponderende udvalg, til at tage hensyn til følgende ændringsforslag:

Ændringsforslag 1

Forslag til direktiv Betragtning 4

Kommissionens forslag

(4) Som led i pakken "Ren energi til alle europæere", som Kommissionen foreslog den 30. november 2016, blev der med forordning (EU) 2019/943⁶ og direktiv (EU) 2019/944⁷ opnået endnu et fremskridt med hensyn til udviklingen af det indre marked for elektricitet med borgerne i centrum, hvilket bidrog til Unionens mål

Ændringsforslag

(4) Som led i pakken "Ren energi til alle europæere", som Kommissionen foreslog den 30. november 2016, blev der med forordning (EU) 2019/943⁶ og direktiv (EU) 2019/944⁷ opnået endnu et fremskridt med hensyn til udviklingen af det indre marked for elektricitet med borgerne i centrum, hvilket bidrog til Unionens mål

om omstilling til et rent energisystem og reduktion af drivhusgasemissioner. Det indre marked for naturgas bør bygge på de samme principper og **navnlig** sikre et ensartet forbrugerbeskyttelsesniveau.

om omstilling til et rent energisystem og reduktion af drivhusgasemissioner. Det indre marked for naturgas **og vedvarende gasser** bør bygge på de samme principper og sikre et ensartet forbrugerbeskyttelsesniveau, **således at ingen lades i stikken, og navnlig for at beskytte forbrugerne mod højere tariffer, der kan anvendes til at subsidiere investeringer, som de ikke vil drage fordel af i fremtiden.**

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54).

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

Ændringsforslag 2

Forslag til direktiv Betragtning 6

Kommissionens forslag

(6) Sigtet med dette direktiv er at lette udbredelsen af vedvarende og kulstoffattige gasser i energisystemet ved at muliggøre en omlægning fra fossil gas og sørge for, at disse nye gasser kan spille en vigtig rolle med hensyn til at nå EU's 2030-klimamål og målet om klimaneutralitet i 2050. Sigtet med direktivet er ligeledes at etablere en lovgivningsmæssig ramme, der giver alle markedsdeltagerne mulighed for og tilskynder dem til under planlægningen af deres aktiviteter at tage hensyn til fossile gassers rolle i omstillingsperioden, for at undgå fastlåsningsvirkninger og sikre en gradvis og rettidig udfasning af fossil gas, navnlig i alle relevante industrisektorer og

Ændringsforslag

(6) Sigtet med dette direktiv er at lette udbredelsen af vedvarende og kulstoffattige gasser i energisystemet ved at muliggøre en omlægning fra fossil gas og sørge for, at disse nye gasser kan spille en vigtig rolle med hensyn til at nå EU's 2030-klimamål og målet om klimaneutralitet i 2050. Sigtet med direktivet er ligeledes at etablere en lovgivningsmæssig ramme, der giver alle markedsdeltagerne mulighed for og tilskynder dem til under planlægningen af deres aktiviteter at tage hensyn til fossile gassers rolle i omstillingsperioden, for at undgå fastlåsningsvirkninger og sikre en gradvis og rettidig udfasning af fossil gas, navnlig i alle relevante industrisektorer og

til opvarmningsformål.

til *individuelle* opvarmningsformål,
*samtidig med at den stigende
energifattigdom afhjælpes.*

Ændringsforslag 3

Forslag til direktiv Betragtning 8

Kommissionens forslag

(8) I overensstemmelse med EU's strategi for brint forventes vedvarende brint at blive anvendt i stor skala fra 2030 og derefter med henblik på at dekarbonisere visse sektorer, bl.a. luftfart og skibsfart samt industrisektorer, der er vanskelige at dekarbonisere. Alle slutkunder, der er tilsluttet brintsystemer, vil drage fordel af de grundlæggende forbrugerrettigheder, der gælder for slutkunder, der er tilsluttet naturgassystemet, f.eks. retten til at skifte leverandør samt nøjagtige faktureringsoplysninger. I de tilfælde, hvor kunderne er tilsluttet brintnettet, f.eks. industrikunder, vil de drage fordel af de samme forbrugerbeskyttelsesrettigheder, som gælder for naturgaskunder. Forbrugerrelaterede bestemmelser, der har til formål at fremme husholdningernes deltagelse på markedet, f.eks. prissammenligningsværktøjer, aktive kunder og borgerenergifællesskaber, finder imidlertid ikke anvendelse på brintsystemet.

Ændringsforslag 4

Forslag til direktiv Betragtning 9

Kommissionens forslag

(9) I tråd med EU's strategi for brint lægger EU hovedvægten på at udvikle vedvarende brint, der primært produceres

Ændringsforslag

(8) I overensstemmelse med EU's strategi for brint forventes vedvarende brint at blive anvendt i stor skala fra 2030 og derefter med henblik på at dekarbonisere visse sektorer, bl.a. luftfart og skibsfart samt industrisektorer, der er vanskelige at dekarbonisere. Alle slutkunder, der er tilsluttet brintsystemer, vil drage fordel af **forbrugerbeskyttelsesbestemmelserne** og de grundlæggende forbrugerrettigheder, der gælder for slutkunder, der er tilsluttet naturgassystemet, f.eks. retten til at skifte leverandør samt nøjagtige faktureringsoplysninger. I de tilfælde, hvor kunderne er tilsluttet brintnettet, f.eks. industrikunder, vil de drage fordel af de samme forbrugerbeskyttelsesrettigheder, som gælder for naturgaskunder. Forbrugerrelaterede bestemmelser, der har til formål at fremme husholdningernes deltagelse på markedet, f.eks. prissammenligningsværktøjer, aktive kunder og borgerenergifællesskaber, finder imidlertid ikke anvendelse på brintsystemet.

ved hjælp af vind- og solenergi. Vedvarende brint er den mest kompatible løsning set i forhold til EU's mål om klimaneutralitet og nulforurening på lang sigt og den mest kohærente med et integreret energisystem. Imidlertid **kan** kulstoffattige brændsler såsom kulstoffattig brint spille en rolle i energiomstillingen, navnlig på kort og mellemlang sigt for hurtigt at mindske emissionerne fra eksisterende brændsler og støtte udbredelsen af vedvarende brændsler såsom vedvarende brint. Til støtte for omstillingen bør der fastsættes en tærskel relateret til reduktion af drivhusgasemissioner for kulstoffattig brint og syntetiske gasformige brændsler. Denne tærskel bør skærpes for brint produceret i anlæg, der sættes i drift fra den 1. januar 2031, for at tage hensyn til den teknologiske udvikling og i højere grad stimulere de dynamiske fremskridt hen imod reduktion af drivhusgasemissioner fra brintproduktion. I EU-strategien for integration af energisystemet blev der sat fokus på behovet for at indføre et EU-dækkende certificeringssystem for også at lade kulstoffattige brændsler indgå, således at medlemsstaterne kan sammenligne dem med andre dekarboniseringsalternativer og overveje dem i deres energimiks som en rentabel løsning. For at sikre, at kulstoffattigt brændsel har samme dekarboniseringseffekt som andre VE-alternativer, er det vigtigt, at **de** certificeres, ved at der anvendes en **tilsvarende** metodisk tilgang baseret på en livscyklusvurdering af deres samlede drivhusgasemissioner. Dette vil gøre det muligt at indføre et omfattende EU-dækkende certificeringssystem, der dækker hele Unionens energimiks. I betragtning af at kulstoffattigt brændsel og kulstoffattig brint ikke er vedvarende brændsler, kan deres terminologi og certificering ikke medtages i forslaget til revision af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001⁸. Derfor afbøder deres

ved hjælp af vind- og solenergi. Vedvarende brint er den mest kompatible løsning set i forhold til EU's mål om klimaneutralitet og nulforurening på lang sigt og den mest kohærente med et integreret energisystem. Imidlertid **vil** kulstoffattige brændsler såsom kulstoffattig brint spille en rolle i energiomstillingen, navnlig på kort og mellemlang sigt for hurtigt at mindske emissionerne fra eksisterende brændsler og støtte udbredelsen af vedvarende brændsler såsom vedvarende brint **og dekarboniseringen af Europas energiintensive industrier og transport**. Til støtte for omstillingen bør der fastsættes en **realistisk** tærskel relateret til reduktion af drivhusgasemissioner for kulstoffattig brint og syntetiske gasformige brændsler. Denne tærskel bør skærpes for brint produceret i anlæg, der sættes i drift fra den 1. januar 2031, for at tage hensyn til den teknologiske udvikling og i højere grad stimulere de dynamiske fremskridt hen imod reduktion af drivhusgasemissioner fra brintproduktion. I EU-strategien for integration af energisystemet blev der sat fokus på behovet for at indføre et EU-dækkende certificeringssystem for også at lade kulstoffattige brændsler indgå, således at medlemsstaterne kan sammenligne dem med andre dekarboniseringsalternativer og overveje dem i deres energimiks som en rentabel løsning. For at sikre, at kulstoffattigt brændsel har samme dekarboniseringseffekt som andre VE-alternativer, **for at sikre forbrugernes tillid og for at støtte udviklingen af den globale handel med kulstoffattigt brændsel** er det vigtigt, at **disse brændsler** certificeres, ved at der anvendes en **præcis** metodisk tilgang baseret på en livscyklusvurdering af deres samlede drivhusgasemissioner. Dette vil gøre det muligt at indføre et omfattende EU-dækkende certificeringssystem, der dækker hele Unionens energimiks. I betragtning af at kulstoffattigt brændsel og kulstoffattig brint ikke er vedvarende

medtagelse i dette direktiv denne mangel.

brændsler, kan deres terminologi og certificering ikke medtages i forslaget til revision af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001⁸. Derfor afbøder deres medtagelse i dette direktiv denne mangel.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

Ændringsforslag 5

Forslag til direktiv Betragtning 10

Kommissionens forslag

(10) De rettigheder, der er sikret EU-borgerne i traktaten, herunder fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser og fri etableringsret, kan kun udøves i et helt åbent marked, hvor alle forbrugere frit kan vælge leverandør, og alle leverandører frit kan levere til deres kunder.

Ændringsforslag

(10) De rettigheder, der er sikret EU-borgerne i traktaten, herunder fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser og fri etableringsret, kan kun udøves i et helt åbent marked, hvor alle forbrugere frit kan vælge leverandør, og alle leverandører frit kan levere til deres kunder. ***Et fuldt integreret energimarked i EU bør prioritere bedre sammenkobling af energiinfrastruktur mellem medlemsstaterne samt fair og åben konkurrence.***

Ændringsforslag 6

Forslag til direktiv Betragtning 11

Kommissionens forslag

(11) Dette direktiv bør fokusere på forbrugernes interesser, og tjenesteydelsernes kvalitet bør være en central del af naturgasvirksomhedernes ansvar. Det er nødvendigt at styrke og sikre forbrugernes eksisterende rettigheder,

Ændringsforslag

(11) Dette direktiv bør fokusere på forbrugernes interesser, og tjenesteydelsernes kvalitet bør være en central del af naturgasvirksomhedernes ansvar. Det er nødvendigt at styrke og sikre forbrugernes eksisterende rettigheder,

retten til adgang til væsentlige tjenester, herunder energi, og beskyttelse mod energifattigdom som anført i meddelelsen om den europæiske søjle for sociale rettigheder, og dette bør indebære øget gennemsigtighed. Forbrugerbeskyttelsen bør sikre, at alle Unionens forbrugere drager fordel af et konkurrencebaseret **gas marked**. Forbrugerrettighederne bør håndhæves af medlemsstaterne eller, når en medlemsstat har fastsat dette, de regulerende myndigheder.

Ændringsforslag 7

Forslag til direktiv Betragtning 12 a (ny)

Kommissionens forslag

retten til adgang til væsentlige tjenester, herunder energi, og **retten til en sikker og økonomisk overkommelig energiforsyning samt** beskyttelse mod energifattigdom som anført i meddelelsen om den europæiske søjle for sociale rettigheder **og REPowerEU-planen**, og dette bør indebære øget gennemsigtighed. Forbrugerbeskyttelsen bør sikre, at alle Unionens forbrugere drager fordel af et konkurrencebaseret **gas- og brintmarked**. Forbrugerrettighederne bør håndhæves af medlemsstaterne eller, når en medlemsstat har fastsat dette, de regulerende myndigheder.

Ændringsforslag

(12a) I REPower EU-planen understreges det, at under EU's omstilling til ren energi kan afkoblingen fra den russiske energiimport føre til højere og mere volatile energipriser, og det påpeges derfor, at der på medlemsstatsniveau er behov for målrettede foranstaltninger til at minimere volatiliteten, holde priserne i skak og beskytte de personer, der er eller risikerer at blive ramt af energifattigdom, for at sikre en retfærdig omstilling for alle.

Ændringsforslag 8

Forslag til direktiv Betragtning 14

Kommissionens forslag

(14) Medlemsstaterne bør have vide skønsbeføjelser til at pålægge gasvirksomheder forpligtelser til offentlig service for at forfølge mål af almen

Ændringsforslag

(14) Medlemsstaterne bør have vide skønsbeføjelser til at pålægge gasvirksomheder forpligtelser til offentlig service for at forfølge mål af almen

økonomisk interesse. Dog udgør forpligtelser til offentlig service i form af fastsættelse af priserne for naturgasforsyning en grundlæggende forvridende foranstaltning, der ofte fører til akkumulering af tarifunderskud, begrænsning af forbrugernes valgmuligheder, ringere incitament til energibesparelser og investeringer i energieffektivitet, lavere serviceniveau, lavere forbrugerengagement og -tilfredshed, og konkurrencebegrænsning samt færre innovative produkter og tjenesteydelser på markedet. Derfor bør medlemsstaterne anvende andre politiske foranstaltninger, navnlig målrettede socialpolitiske foranstaltninger, for at sikre borgerne en prismæssigt overkommelig naturgasforsyning. Offentlige indgreb i fastsættelse af priserne for naturgasforsyning bør kun gennemføres som en forpligtelse til offentlig service og bør være underlagt specifikke betingelser. Et fuldt liberaliseret og velfungerende detailmarked for naturgas vil fremme både prismæssig konkurrence og anden konkurrence mellem eksisterende leverandører og være et incitament for nye markedsdeltagere og vil dermed øge forbrugernes valgmuligheder og tilfredshed.

Ændringsforslag 9

Forslag til direktiv Betragtning 16 a (ny)

Kommissionens forslag

økonomisk interesse. Dog udgør forpligtelser til offentlig service i form af fastsættelse af priserne for naturgasforsyning en grundlæggende forvridende foranstaltning, der ofte fører til akkumulering af tarifunderskud, begrænsning af forbrugernes valgmuligheder, ringere incitament til energibesparelser og investeringer i energieffektivitet, lavere serviceniveau, lavere forbrugerengagement og -tilfredshed, og konkurrencebegrænsning samt færre innovative produkter og tjenesteydelser på markedet. Derfor bør medlemsstaterne anvende andre politiske foranstaltninger, navnlig målrettede socialpolitiske foranstaltninger, for at sikre borgerne en prismæssigt overkommelig naturgasforsyning **og sikre en retfærdig omstilling for alle, og at ingen lades i stikken**. Offentlige indgreb i fastsættelse af priserne for naturgasforsyning bør kun gennemføres som en forpligtelse til offentlig service og bør være underlagt specifikke betingelser. Et fuldt liberaliseret og velfungerende detailmarked for naturgas vil fremme både prismæssig konkurrence og anden konkurrence mellem eksisterende leverandører og være et incitament for nye markedsdeltagere og vil dermed øge forbrugernes valgmuligheder og tilfredshed.

Ændringsforslag

(16a) Når medlemsstaterne gennemfører politikker for brændselsomlægning, kan de foretage fordelingsmæssige konsekvensanalyser for at fastslå, om det er nødvendigt med offentlig intervention for at imødegå uforholdsmæssige virkninger for visse kundegrupper.

Ændringsforslag 10

Forslag til direktiv Betragtning 17

Kommissionens forslag

(17) Forbrugerne bør råde over klare og forståelige oplysninger om deres rettigheder inden for energisektoren. Kommissionen har efter høring af de berørte parter, herunder medlemsstaterne, de regulerende myndigheder, forbrugerorganisationerne og naturgasvirksomhederne, forelagt en tilgængelig, brugervenlig tjekliste for energiforbrugere, der giver forbrugerne praktiske oplysninger om deres rettigheder. ***Alle forbrugere bør modtage denne tjekliste, som bør holdes ajour,*** og den bør være offentligt tilgængelig.

Ændringsforslag 11

Forslag til direktiv Betragtning 20

Kommissionens forslag

(20) Naturgas spiller stadig en central rolle i energiforsyningen, da husholdningernes energiforbrug stadig i højere grad hidrører fra naturgas end fra elektricitet. Selv om elektrificering er et centralt element i den grønne omstilling, vil husholdningerne også i fremtiden forbruge naturgas, herunder stigende mængder af vedvarende gas.

Ændringsforslag 12

Ændringsforslag

(17) Forbrugerne bør råde over klare og forståelige oplysninger om deres rettigheder inden for energisektoren. Kommissionen har efter høring af de berørte parter, herunder medlemsstaterne, de regulerende myndigheder, forbrugerorganisationerne og naturgasvirksomhederne, forelagt en tilgængelig, brugervenlig tjekliste for energiforbrugere, der giver forbrugerne praktiske oplysninger om deres rettigheder. ***Denne tjekliste for energiforbrugere bør ajourføres regelmæssigt og bør afspejle den aktuelle markedsudvikling, hvor det er muligt. Alle forbrugere bør modtage denne tjekliste*** og den bør være offentligt tilgængelig.

Ændringsforslag

(20) Naturgas spiller stadig en central rolle i energiforsyningen, da husholdningernes energiforbrug stadig i højere grad hidrører fra naturgas end fra elektricitet. Selv om elektrificering er et centralt element i den grønne omstilling, vil husholdningerne også i fremtiden forbruge naturgas, herunder stigende mængder af ***kulstoffattig og*** vedvarende gas.

Forslag til direktiv Betragtning 23

Kommissionens forslag

(23) Ligesom det er tilfældet i elsektoren, er markedsfleksibilitet og en velegnet EU-lovramme for forbrugerrettigheder i naturgassektoren afgørende for at sikre, at **forbrugerne** kan deltage i energiomstillingen og drage fordel af overkommelige priser, gode servicestandarder og et virkningsfuldt udvalg af tilbud, der afspejler **den teknologiske** udvikling.

Ændringsforslag 13

Forslag til direktiv Betragtning 24

Kommissionens forslag

(24) Skiftet fra fossil gas til alternative vedvarende kilder vil konkretiseres, hvis energi fra vedvarende energikilder bliver en attraktiv valgmulighed, som der ikke diskrimineres mod, for **forbrugerne** baseret på reelt gennemsigtige oplysninger, hvor omstillingsomkostningerne fordeles retfærdigt mellem forskellige grupper af forbrugere og markedsaktører.

Ændringsforslag 14

Forslag til direktiv Betragtning 27

Kommissionens forslag

(27) Af hensyn til sammenhængen og virkningsfuldheden bør denne parallelitet mht. tilgangen omfatte alle bestemmelser om forbrugerbeskyttelse **og -indflydelse, når det kan gennemføres og tilpasses**

Ændringsforslag

(23) Ligesom det er tilfældet i elsektoren, er markedsfleksibilitet og en velegnet EU-lovramme for forbrugerrettigheder i naturgassektoren afgørende for at sikre, at **alle borgere** kan deltage i energiomstillingen og drage fordel af overkommelige priser, gode servicestandarder og et virkningsfuldt udvalg af tilbud, der afspejler **en bæredygtig teknologisk** udvikling.

Ændringsforslag

(24) Skiftet fra fossil gas til alternative vedvarende kilder, **herunder biomethan**, vil konkretiseres, hvis energi fra vedvarende energikilder bliver en **tilgængelig** attraktiv valgmulighed, som der ikke diskrimineres mod, for **alle forbrugere** baseret på reelt gennemsigtige oplysninger, hvor omstillingsomkostningerne fordeles retfærdigt mellem forskellige grupper af forbrugere og markedsaktører.

Ændringsforslag

(27) Af hensyn til sammenhængen og virkningsfuldheden bør denne parallelitet mht. tilgangen omfatte alle bestemmelser om forbrugerbeskyttelse. Dette bør spænde fra grundlæggende kontraktlige rettigheder

gasmarkedet. Dette bør spænde fra grundlæggende kontraktlige rettigheder til regler for fakturering, skift af energileverandør, adgang til pålidelige sammenligningsværktøjer, beskyttelse af sårbare og energifattige forbrugere, sikring af tilstrækkelig databeskyttelse for intelligente målere og dataforvaltning og virkningsfulde alternative tvistbilæggelsesregler.

og omfattende oplysninger forud for indgåelsen af en kontrakt til regler for fakturering, skift af energileverandør, adgang til pålidelige sammenligningsværktøjer, beskyttelse af sårbare og energifattige forbrugere, sikring af tilstrækkelig databeskyttelse for intelligente målere og dataforvaltning og virkningsfulde alternative tvistbilæggelsesregler.

Ændringsforslag 15

Forslag til direktiv Betragtning 29

Kommissionens forslag

(29) Moderniseringen af gassektoren forventes at medføre betydelige økonomiske fordele **i form af både** forbedret konkurrence i detailledet og de tilknyttede sociale og fordelingsmæssige fordele og forbrugerindflydelse, herunder styrkede kontraktlige rettigheder og bedre tilgængelige oplysninger om forbrug og energikilder, hvilket udmønter sig i grønnere **valgmuligheder**. Energiinteressefællesskaber bør bidrage til udbredelsen af vedvarende gas.

Ændringsforslag

(29) Moderniseringen af gassektoren forventes at medføre betydelige økonomiske fordele **gennem** forbedret konkurrence i detailledet **og samtidig skabe incitament og støtte til nye markedsdeltagere** og de tilknyttede sociale og fordelingsmæssige fordele og forbrugerindflydelse, herunder styrkede kontraktlige rettigheder og bedre tilgængelige oplysninger om forbrug og energikilder, hvilket udmønter sig i grønnere **og mere priskonkurrencedygtige valg såsom indførelse af energieffektivitetsforanstaltninger og en langsigtet omstilling fra gas til andre mere bæredygtige og energieffektive kilder, bl.a. vedvarende energikilder**. Energiinteressefællesskaber bør bidrage til udbredelsen af vedvarende gas.

Ændringsforslag 16

Forslag til direktiv Betragtning 30

Kommissionens forslag

(30) Leverandørskift er en vigtig indikator for forbrugernes engagement og

Ændringsforslag

(30) Leverandørskift er en vigtig indikator for forbrugernes engagement og

et vigtigt redskab til at øge konkurrencen på naturgasmarkedet. Antallet af leverandørskift er fortsat uensartet fra medlemsstat til medlemsstat, og forbrugerne afskrækkes fra at skifte *via* exit- og opsigelsesgebyrer. Selv om ophævelsen af sådanne gebyrer kan begrænse forbrugernes valgmuligheder, fordi produkter baseret på belønning af forbrugerloyalitet udgår, burde en yderligere begrænsning af brugen af gebyrer forbedre forbrugernes velfærd og engagement samt konkurrencen på markedet.

et vigtigt redskab til at øge konkurrencen på naturgasmarkedet **og bør derfor garanteres som en grundlæggende rettighed for forbrugerne**. Antallet af leverandørskift er **dog** fortsat uensartet fra medlemsstat til medlemsstat, og forbrugerne afskrækkes fra at skifte **både energikilde og energileverandør gennem** exit- og opsigelsesgebyrer. Selv om ophævelsen af sådanne gebyrer kan begrænse forbrugernes valgmuligheder, fordi produkter baseret på belønning af forbrugerloyalitet udgår, burde en yderligere begrænsning af brugen af gebyrer forbedre forbrugernes velfærd og engagement samt konkurrencen på markedet, **herunder fremme anvendelsen af biomethan og andre kulstoffattige og vedvarende gasser**.

Ændringsforslag 17

Forslag til direktiv Betragtning 30 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(30a) I tilfælde af bundtet investering i udstyr bør det økonomiske tab som følge af kundens opsigelse af kontrakten inden dens udløb bestemmes på grundlag af den resterende del af servicegebyret indtil kontraktens udløb. I overensstemmelse med kontraktfriheden, hvis en sådan er fastsat i kontraktbestemmelserne, bør leverandører af bundtede ydelser give slutkunder mulighed for at opsiges eller udskifte enkelte dele af den bundtede kontrakt gennem direkte forhandlinger.

Ændringsforslag 18

Forslag til direktiv Betragtning 32

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(32) Der er flere faktorer, der afholder forbrugerne fra at tilgå, forstå og reagere på de forskellige kilder til markedsoplysninger, der er til rådighed. Derfor bør tilbuddenes sammenlignelighed forbedres, og *hindringerne for at skifte leverandør bør minimeres i videst muligt omfang*, uden at forbrugernes valgmuligheder begrænses unødigt.

(32) Der er flere faktorer, der afholder forbrugerne fra at tilgå, forstå og reagere på de forskellige kilder til markedsoplysninger, der er til rådighed. Derfor bør tilbuddenes sammenlignelighed forbedres *gennem passende forbrugeroplysninger, herunder om energitilbuddenes miljøpåvirkning*, og *sammenligningsværktøjer for alle kunder, og uberettigede hindringer for at skifte leverandør bør fjernes*, uden at forbrugernes valgmuligheder begrænses unødigt.

Ændringsforslag 19

Forslag til direktiv Betragtning 33

Kommissionens forslag

(33) Uafhængige sammenligningsværktøjer, herunder websteder, er et effektivt middel for mindre kunder til at kunne vurdere forskellige energitilbud på markedet. De bør sigte mod at omfatte det bredest mulige udvalg af tilbud og mod at dække markedet så fuldstændigt som muligt for at give kunderne et repræsentativt overblik. Det er afgørende, at mindre kunder har adgang til mindst ét sammenligningsværktøj, og at de oplysninger, som sådanne værktøjer giver, er troværdige, upartiske og *gennemsigtige*. Med henblik herpå kan medlemsstaterne sikre dette med et sammenligningsværktøj, der drives af en national myndighed eller af en privat virksomhed.

Ændringsforslag

(33) Uafhængige sammenligningsværktøjer, herunder websteder, er et effektivt middel for mindre kunder til at kunne vurdere forskellige energitilbud på markedet. De bør sigte mod at omfatte det bredest mulige udvalg af tilbud og mod at dække markedet så fuldstændigt som muligt for at give kunderne et repræsentativt overblik *på en klar og letforståelig måde. Hvis miljøpåvirkningen fremhæves som et væsentligt element i tilbuddet, bør sammenligningsværktøjerne også indeholde en beskrivelse af denne miljøpåvirkning*. Det er afgørende, at mindre kunder har adgang til mindst ét sammenligningsværktøj, og at de oplysninger, som sådanne værktøjer giver, er troværdige, upartiske, *gennemsigtige* og *letforståelige*. Med henblik herpå kan medlemsstaterne sikre dette med et sammenligningsværktøj, der drives af en national myndighed eller af en privat virksomhed. *Det er også vigtigt at give kunderne klare og forståelige oplysninger forud for indgåelsen af en kontrakt, således at de fuldt ud er bekendt med*

detaljerne i og konsekvenserne af kontrakten.

Ændringsforslag 20

Forslag til direktiv Betragtning 34

Kommissionens forslag

(34) ***Slutkunderne bør også kunne*** forbruge, lagre og sælge egenproduceret vedvarende gas ***og*** deltage ***på*** alle naturgasmarkeder ved at levere hjælpefunktioner, ***f.eks. gennem energilagring***. Medlemsstaterne bør i deres nationale ret kunne have forskellige bestemmelser vedrørende skatter og afgifter for aktive kunder, der handler individuelt eller i fællesskab.

Ændringsforslag

(34) ***I nogle tilfælde er slutkunderne, navnlig i landbrugssektoren, i stand til at*** forbruge, lagre og sælge egenproduceret vedvarende gas. ***I det omfang disse kunder er i stand til at udføre disse aktiviteter, bør de kunne*** deltage ***i*** alle naturgasmarkeder, ***herunder lokal forsyning***, ved at levere hjælpefunktioner ***og energilagring, samtidig med at de bevarer deres rettigheder som slutkunder***. Medlemsstaterne bør i deres nationale ret kunne have forskellige bestemmelser vedrørende skatter og afgifter for aktive kunder, der handler individuelt eller i fællesskab.

Ændringsforslag 21

Forslag til direktiv Betragtning 35 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(35a) ***VE-fællesskaber i henhold til direktiv (EU) 2018/2001 og borgerenergifællesskaber i henhold til direktiv (EU) 2019/944 kan bidrage til produktion, lagring og forsyning af vedvarende gas og hjælpe til med dekarbonisering af energisystemet. Navnlig kan VE-fællesskaber bidrage til udviklingen af en lokal cirkulær økonomi, især i landdistrikterne. Hvis strenge miljøstandarder, f.eks. for at forhindre methanlækage, overholdes, kan borgerenergifællesskaber også hjælpe forbrugere, der bor længere væk fra***

biogasproduktionen, efterhånden som de vedvarende gastilbud udbredes. Der er behov for at skabe lige vilkår, således at vedvarende gasser såsom biomethan kan integreres i naturgassystemet. Det bør samtidig sikres, at forpligtelserne i henhold til direktiv (EU) 2018/2001 overholdes, og at denne forordning ikke skaber noget incitament til at dyrke energiafgrøder, hvilket ikke blot vil føre til monokulturer og hermed forbundne problemer, men også øge knapheden på fødevareafgrøder.

Ændringsforslag 22

Forslag til direktiv Betragtning 36

Kommissionens forslag

(36) Bestemmelserne om borgerenergifællesskaber udelukker ikke eksistensen af andre borgerinitiativer, f.eks. VE-fællesskaber, jf. direktiv (EU) 2018/2001, eller borgerinitiativer i henhold til privatretlige aftaler. Medlemskab af et borgerenergifællesskab bør være åbent for alle kategorier af enheder. Beslutningsbeføjelserne i et borgerenergifællesskab bør dog begrænses til de medlemmer eller partshavere, som ikke deltager i omfattende kommercielle aktiviteter, og for hvem energisektoren ikke er et primært område for økonomisk aktivitet. Dette indebærer, at borgerenergifællesskaber og individuelle medlemmer eller aktionærer skal være finansielt og økonomisk uafhængige af enheder, der medvirker i sådanne aktiviteter, uanset muligheden for, at borgerenergifællesskaber kan uddelegere forvaltningen af de anlæg, der er nødvendige for deres aktiviteter, herunder installation, drift, databehandling og vedligeholdelse.

Ændringsforslag

(36) Bestemmelserne om borgerenergifællesskaber udelukker ikke eksistensen af andre borgerinitiativer, f.eks. VE-fællesskaber, jf. direktiv (EU) 2018/2001, eller borgerinitiativer i henhold til privatretlige aftaler. Medlemskab af et borgerenergifællesskab bør være åbent for alle kategorier af enheder. Beslutningsbeføjelserne i et borgerenergifællesskab bør dog begrænses til de medlemmer eller partshavere, som ikke deltager i omfattende kommercielle aktiviteter, og for hvem energisektoren ikke er et primært område for økonomisk aktivitet. Dette indebærer, at borgerenergifællesskaber og individuelle medlemmer eller aktionærer skal være finansielt og økonomisk uafhængige af enheder, der medvirker i sådanne aktiviteter, uanset muligheden for, at borgerenergifællesskaber kan uddelegere forvaltningen af de anlæg, der er nødvendige for deres aktiviteter, herunder installation, drift, databehandling og vedligeholdelse. ***For at undgå misbrug og sikre bred deltagelse bør VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber med***

aktiviteter inden for vedvarende gas kunne forblive uafhængige af individuelle medlemmer og andre traditionelle markedsaktører, der deltager i fællesskabet som medlemmer eller aktionærer, eller som samarbejder med dem på anden vis, f.eks. gennem investeringer.

Ændringsforslag 23

Forslag til direktiv Betragtning 37

Kommissionens forslag

(37) Fakturaer og faktureringsoplysninger er et vigtigt middel til at informere slutkunderne og give dem indflydelse. Energiregninger er fortsat det mest almindelige problem for forbrugerne og den mest almindelige årsag til forbrugerklager — en faktor, som bidrager til vedvarende lav forbrugertilfredshed og lavt forbrugerengagement i gassektoren. Bestemmelserne om faktureringsoplysninger i gassektoren halter også bagefter de rettigheder, som **indrømmes** forbrugerne i elsektoren. Det er derfor nødvendigt at tilpasse dem og fastsætte mindstekrav til fakturaer og faktureringsoplysninger i gassektoren, således at **forbrugerne** har adgang til gennemsigtige og letforståelige oplysninger. Fakturaer bør formidle oplysninger til **de endelige forbrugere** om deres forbrug og omkostninger og dermed gøre det lettere at sammenligne tilbud og skifte leverandør samt oplysninger om deres forbrugerrettigheder (f.eks. om alternativ tvistbilæggelse). Desuden bør regninger være et redskab til aktivt at skabe engagement blandt forbrugerne på markedet, således at forbrugerne kan styre deres forbrugsmønstre og træffe grønnere valg.

Ændringsforslag

(37) Fakturaer og faktureringsoplysninger er et vigtigt middel til at informere slutkunderne og give dem indflydelse. Energiregninger er fortsat det mest almindelige problem for forbrugerne og den mest almindelige årsag til forbrugerklager – en faktor, som bidrager til vedvarende lav forbrugertilfredshed og lavt forbrugerengagement i gassektoren. Bestemmelserne om faktureringsoplysninger i gassektoren halter også bagefter de rettigheder, som forbrugerne i elsektoren **har, hvilket hæmmer det fulde potentiale af forbrugernes engagement i gassektoren, navnlig hvad angår vedvarende og kulstoffattige gasser**. Det er derfor nødvendigt at tilpasse dem og fastsætte mindstekrav til fakturaer og faktureringsoplysninger i gassektoren, således at **alle forbrugere** har adgang til gennemsigtige, **fuldstændige** og letforståelige oplysninger. Fakturaer bør formidle oplysninger til **slutkunderne** om deres forbrug og omkostninger, **energitype, dens andel og mængde**, og dermed gøre det lettere at sammenligne tilbud og skifte leverandør, samt oplysninger om deres forbrugerrettigheder (f.eks. om alternativ tvistbilæggelse) **og kilden til den købte energi**. Desuden bør regninger være et redskab til aktivt at skabe engagement

blandt forbrugerne på markedet, således at forbrugerne kan styre deres forbrugsmønstre og træffe grønnere valg. **Forbrugerne bør have adgang til nøjagtige faktureringsoplysninger både online og offline.**

Ændringsforslag 24

Forslag til direktiv Betragtning 39

Kommissionens forslag

(39) For at kunne forsyne kunderne er det vigtigt at have adgang til objektive og gennemsigtige forbrugsdata. Forbrugerne bør således have adgang til deres forbrugsdata og associerede priser og serviceomkostninger, så de kan opfordre konkurrerende virksomheder til at give et tilbud på grundlag af disse oplysninger. Forbrugerne bør også have ret til at få fyldestgørende oplysninger om deres energiforbrug. Forudbetalinger bør ikke stille deres brugere uforholdsmæssigt ugunstigt, og de forskellige betalingssystemer bør være ikkediskriminerende. Hvis kunderne tilstrækkeligt ofte får oplysninger om deres energiudgifter, forventes de at blive tilskyndet til energibesparelser, fordi de får direkte feedback om virkningerne af investeringer i energieffektiv teknik og af adfærdsændringer.

Ændringsforslag 25

Forslag til direktiv Betragtning 42 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(39) For at kunne forsyne kunderne er det vigtigt at have adgang til objektive og gennemsigtige forbrugsdata. Forbrugerne bør således have adgang til deres forbrugsdata og associerede priser og serviceomkostninger, så de kan opfordre konkurrerende virksomheder til at give et tilbud på grundlag af disse oplysninger. Forbrugerne bør også have ret til at få fyldestgørende oplysninger om deres energiforbrug **og bør have let adgang til disse oplysninger.** Forudbetalinger bør ikke stille deres brugere uforholdsmæssigt ugunstigt, og de forskellige betalingssystemer bør være ikkediskriminerende. Hvis kunderne tilstrækkeligt ofte får oplysninger om deres energiudgifter, forventes de at blive tilskyndet til energibesparelser, fordi de får direkte feedback om virkningerne af investeringer i energieffektiv teknik og af adfærdsændringer.

(42a) Fordele ved netværksdrift i form af besparelser for operatøren, f.eks. på grund af bedre netstyring eller mere

præcis planlægning og identifikation af nettab, bør, hvor det er muligt, vurderes og trækkes fra ved beregning af slutbrugernes bidrag til de omkostninger, der er forbundet med indførelsen af intelligente målersystemer.

Ændringsforslag 26

Forslag til direktiv Betragtning 43

Kommissionens forslag

(43) Forskellige modeller for forvaltning af data er blevet udviklet eller er under udvikling i medlemsstaterne efter indførelse af intelligente målersystemer. Uafhængigt af dataforvaltningsmodellen er det vigtigt, at medlemsstaterne indfører gennemsigtige regler om adgang til data på ikkediskriminerende vilkår, sikrer det højeste niveau af cybersikkerhed og databeskyttelse og sikrer, at de enheder, der behandler data, er upartiske.

Ændringsforslag

(43) Forskellige modeller for forvaltning af data er blevet udviklet eller er under udvikling i medlemsstaterne efter indførelse af intelligente målersystemer. Uafhængigt af dataforvaltningsmodellen er det vigtigt, at medlemsstaterne indfører gennemsigtige regler om adgang til data på ikkediskriminerende vilkår **for alle forbrugere**, sikrer det højeste niveau af cybersikkerhed og databeskyttelse og sikrer, at de enheder, der behandler data, er upartiske.

Ændringsforslag 27

Forslag til direktiv Betragtning 44

Kommissionens forslag

(44) Bedre forbrugerbeskyttelse sikres ved at give alle forbrugere adgang til effektiv tvistbilæggelse. Medlemsstaterne bør sørge for, at der findes hurtige og effektive klagebehandlingssystemer.

Ændringsforslag

(44) Bedre forbrugerbeskyttelse sikres ved at give alle forbrugere adgang til effektiv tvistbilæggelse. Medlemsstaterne bør sørge for, at der findes hurtige og effektive klagebehandlingssystemer. **Forbrugeraftaler og faktureringsoplysninger bør indeholde vejledning om, hvor og hvordan man kan klage.**

Ændringsforslag 28

Forslag til direktiv Betragtning 46

Kommissionens forslag

(46) I henhold til forordning (EU) 2018/1999 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944¹⁰ gav Kommissionen vejledende retningslinjer¹¹ for passende indikatorer til måling af energifattigdom og definition af "et betydeligt antal husstande, der er ramt af energifattigdom".

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

¹¹ Kommissionens henstilling af 14.10.2020 om energifattigdom, C(2020) 9600 final.

Ændringsforslag 29

Forslag til direktiv Betragtning 100 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(46) I henhold til forordning (EU) 2018/1999 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944¹⁰ gav Kommissionen vejledende retningslinjer¹¹ for passende indikatorer til måling af energifattigdom og definition af "et betydeligt antal husstande, der er ramt af energifattigdom". ***Inden for to år efter dette direktivs ikrafttræden bør Kommissionen sammen med Eurostat og medlemsstaterne forbedre datasættene, så de, hvor det er muligt, bliver sammenlignelige på tværs af medlemsstaterne.***

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

¹¹ Kommissionens henstilling af 14. oktober 2020 om energifattigdom, C(2020) 9600.

(100a) Mellemmænd såsom automatiserede værktøjer til at skifte leverandør og splitte regninger anvendes i stigende grad af forbrugerne til bl.a. at opsplitte deres regninger eller udskifte deres leverandør. Hvis mellemmænd udfører opgaver, der normalt udføres af energileverandører, bør de være bundet af den samme lovgivningsmæssige ramme.

Ændringsforslag 30

Forslag til direktiv Artikel 1 – stk. 1

Kommissionens forslag

1. I dette direktiv fastsættes fælles regler for transmission, distribution, forsyning og oplagring af gasser som omhandlet i artikel 2, nr. 2), under anvendelse af det naturgassystem, der er defineret i nævnte artikels nr. 3). Det fastlægger regler for, hvordan denne sektor skal organiseres og fungere, hvordan der opnås adgang til **markedet**, samt hvilke kriterier og procedurer der skal anvendes ved udstedelse af godkendelser til transmission, distribution, forsyning og oplagring af gasser ved hjælp af naturgassystemet, samt hvorledes systemerne skal drives.

Ændringsforslag

1. I dette direktiv fastsættes fælles regler for transmission, distribution, forsyning og oplagring af gasser som omhandlet i artikel 2, nr. 2), under anvendelse af det naturgassystem, der er defineret i nævnte artikels nr. 3), **samt bestemmelser om forbrugerbeskyttelse**. Det fastlægger regler for, hvordan denne sektor skal organiseres og fungere, hvordan der opnås adgang til **et fuldt ud integreret, konkurrencedygtigt, forbrugercentreret, fleksibelt, fair, gennemsigtigt og ikkediskriminerende marked**, samt hvilke kriterier og procedurer der skal anvendes ved udstedelse af godkendelser til transmission, distribution, forsyning og oplagring af gasser ved hjælp af naturgassystemet, samt hvorledes systemerne skal drives.

Ændringsforslag 31

Forslag til direktiv Artikel 1 – stk. 4 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

4a. Artikel 10, 11, 15 og 23 samt bilag I finder også anvendelse på mellemænd, når de udfører opgaver, der normalt udføres af energileverandøren.

Ændringsforslag 32

Forslag til direktiv Artikel 2 – stk. 1 – nr. 41 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(41a) "beskyttet kunde": beskyttet kunde som defineret i artikel 2, nr. 5), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1938

Ændringsforslag 33

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 1 – nr. 71 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

71a) "tredjepartsformidler": en fysisk eller juridisk person, der ikke handler som naturgasvirksomhed, og der, som led i sin erhvervsmæssige virksomhed:

a) præsenterer eller tilbyder gasforsyningskontrakter eller relaterede tjenesteydelser til forbrugere

b) bistår forbrugere ved at udføre andre energistyringstjenesteydelser eller kontraktrelaterede tjenesteydelser end dem, der er omhandlet i litra a)

c) indgår gasforsyningskontrakter med naturgasvirksomheden på forbrugerens vegne

d) indgår gasforsyningskontrakter med forbrugere på naturgasvirksomhedens vegne

Ændringsforslag 34

Forslag til direktiv
Artikel 4 – stk. 2 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

2a. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at kræve, at netoperatørerne opretholder særskilte regulerede aktivbaser for gas-, elektricitets- og brintaktiver i overensstemmelse med [forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for

*vedvarende gas, naturgas og brint
(omarbejdning)*

*COM(2021)0804]. Medlemsstaterne sikrer
også, at netoperatørene i deres
gastariffer for forbrugerne ikke medtager
yderligere omkostninger, som er
forbundet med en eventuel omdannelse af
det eksisterende gasnet til et brintnet.*

Ændringsforslag 35

Forslag til direktiv Artikel 4 – stk. 3

Kommissionens forslag

3. Uanset stk. 1 og 2 kan medlemsstaterne regulere fastsættelsen af priser for **naturgasforsyning** til energifattige og sårbare privatkunder **ved hjælp af offentlige indgreb**. Sådanne offentlige indgreb er underlagt betingelserne i stk. 4 og 5.

Ændringsforslag

3. Uanset stk. 1 og 2 kan medlemsstaterne **ved hjælp af offentlige indgreb** regulere fastsættelsen af priser for **gasforsyning** til energifattige og sårbare privatkunder **samt til andre beskyttede kunder i tilfælde af en hidtil uset prisstigning**. Sådanne offentlige indgreb er underlagt betingelserne i stk. 4 og 5.

Ændringsforslag 36

Forslag til direktiv Artikel 4 – stk. 4 – indledning

Kommissionens forslag

4. Offentlige indgreb i forbindelse med prisfastsættelse for **naturgasforsyning**:

Ændringsforslag

4. Offentlige indgreb i forbindelse med prisfastsættelse for **gasforsyning**:

Ændringsforslag 37

Forslag til direktiv Artikel 4 – stk. 4 – litra b

Kommissionens forslag

b) skal være klart definerede, gennemsigtige, ikkediskriminerende **og**

Ændringsforslag

b) skal være klart definerede, gennemsigtige, ikkediskriminerende,

kontrollerbare

kontrollerbare *og retfærdige for alle leverandører*

Ændringsforslag 38

Forslag til direktiv Artikel 4 – stk. 4 – litra c

Kommissionens forslag

c) skal sikre EU-gasvirksomheder lige adgang til kunderne

Ændringsforslag

c) skal sikre EU-gasvirksomheder lige adgang til kunderne

Ændringsforslag 39

Forslag til direktiv Artikel 4 – stk. 5

Kommissionens forslag

5. En medlemsstat, der anvender offentlige indgreb i forbindelse med prisfastsættelsen for *naturgasforsyning* i overensstemmelse med denne artikels stk. 3, skal også overholde artikel 3, stk. 3, litra d), og artikel 24 i forordning (EU) 2018/1999, uanset om den pågældende medlemsstat har et betydeligt antal husstande, der lider under energifattigdom.

Ændringsforslag

5. En medlemsstat, der anvender offentlige indgreb i forbindelse med prisfastsættelsen for *gasforsyning* i overensstemmelse med denne artikels stk. 3, skal også overholde artikel 3, stk. 3, litra d), og artikel 24 i forordning (EU) 2018/1999, uanset om den pågældende medlemsstat har et betydeligt antal husstande, der lider under energifattigdom.

Ændringsforslag 40

Forslag til direktiv Artikel 4 – stk. 6

Kommissionens forslag

6. Med henblik på en overgangsperiode for at sikre effektiv konkurrence i forbindelse med *naturgasforsyningskontrakter* mellem leverandører og for at opnå fuldstændig effektiv markedsbaseret detailprisfastsættelse på gas i overensstemmelse med stk. 1 kan medlemsstaterne anvende offentlige

Ændringsforslag

6. Med henblik på en overgangsperiode for at sikre effektiv konkurrence i forbindelse med *gasforsyningskontrakter* mellem leverandører og for at opnå fuldstændig effektiv markedsbaseret detailprisfastsættelse på gas i overensstemmelse med stk. 1 kan medlemsstaterne anvende offentlige

indgreb i prisfastsættelsen for naturgasforsyning til privatkunder og til mikrovirksomheder, der ikke drager fordel af offentlige indgreb i henhold til stk. 3.

indgreb i prisfastsættelsen for naturgasforsyning til privatkunder og til mikrovirksomheder, der ikke drager fordel af offentlige indgreb i henhold til stk. 3.

Ændringsforslag 41

Forslag til direktiv Artikel 8 – stk. 4

Kommissionens forslag

4. Forpligtelserne i stk. 2 finder anvendelse, uanset om de kulstoffattige brændsler produceres i Unionen eller importeres. Oplysninger om geografisk oprindelse og typen af råprodukt for de kulstoffattige brændsler eller den kulstoffattige brint for hver brændselsleverandør stilles til rådighed for forbrugerne på operatørernes, leverandørernes eller de relevante kompetente myndigheders websteder og ajourføres en gang om året.

Ændringsforslag

4. Forpligtelserne i stk. 2 finder anvendelse, uanset om de kulstoffattige brændsler produceres i Unionen eller importeres. Oplysninger om geografisk oprindelse og typen af råprodukt for de kulstoffattige brændsler eller den kulstoffattige brint for hver brændselsleverandør stilles til rådighed for forbrugerne på **deres energiregninger og på** operatørernes, leverandørernes eller de relevante kompetente myndigheders websteder og ajourføres en gang om året.

Ændringsforslag 42

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 3 – afsnit 1 – litra a

Kommissionens forslag

a) leverandørens navn og adresse

Ændringsforslag

a) leverandørens navn og adresse **og kontaktoplysninger (telefonnummer, e-mailadresse og kontaktoplysninger til kundeservice)**

Ændringsforslag 43

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 3 – afsnit 1 – litra f a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

fa) produktnavn og vigtigste elementer, herunder, hvis

miljøpåvirkningen fremhæves som et væsentligt element i tilbuddet, en beskrivelse af denne miljøpåvirkning, i det mindste for så vidt angår CO₂-emissioner fra de gasser, som leverandøren har leveret i løbet af det foregående år

Ændringsforslag 44

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 3 – afsnit 1 – litra h

Kommissionens forslag

h) oplysninger om forbrugerrettigheder, herunder oplysninger om alle de i dette stykke omhandlede oplysninger, som videreformidles ved fakturering og via *naturgasvirksomhedernes websteder* på en klar og letforståelig måde.

Ændringsforslag

h) oplysninger om forbrugerrettigheder, herunder *klare og forståelige* oplysninger om *klagebehandling, herunder hvordan og hvor en klage skal indgives, og* alle de i dette stykke omhandlede oplysninger, som videreformidles ved fakturering og via *naturgasvirksomhedens websted* på en klar og letforståelig måde.

Ændringsforslag 45

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 3 – afsnit 1 – litra h a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

ha) oplysninger om leverandøren af og prisen på yderligere tjenester, hvor det er relevant, såsom forsikrings- og energieffektivitetstjenester.

Ændringsforslag 46

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 3 – afsnit 2

Kommissionens forslag

Betingelserne skal være rimelige og velkendte på forhånd. Under alle omstændigheder skal der gives oplysninger

Ændringsforslag

Betingelserne skal være rimelige og velkendte på forhånd. Under alle omstændigheder skal der gives oplysninger

herom forud for kontraktens indgåelse eller bekræftelse. Hvis kontrakterne indgås via mellemænd, afgives de i litra a)-f) omhandlede oplysninger også forud for kontraktens indgåelse.

herom ***på et forbrugervenligt, klart og utvetydigt sprog*** forud for kontraktens indgåelse eller bekræftelse. Hvis kontrakterne indgås via mellemænd, afgives de i litra a)-f) omhandlede oplysninger også forud for kontraktens indgåelse.

Ændringsforslag 47

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 3 – afsnit 3

Kommissionens forslag

Slutkunder skal have et resumé af de vigtigste kontraktbetingelser på en fremtrædende måde i et præcist og enkelt sprog.

Ændringsforslag

Slutkunder skal have et resumé af de vigtigste kontraktbetingelser på en fremtrædende måde i ***ét dokument og i*** et præcist og enkelt sprog.

Ændringsforslag 48

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 3 – afsnit 3 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Medlemsstaterne skal gennem deres nationale regulerende myndigheder sikre anvendelsen af en fælles terminologi, der er vedtaget på nationalt plan.

Ændringsforslag 49

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 5

Kommissionens forslag

5. Leverandører skal give slutkunder gennemsigtige oplysninger om gældende priser ***og*** tariffer ***og om*** standardvilkår og betingelser for adgang til og brug af gastjenester

Ændringsforslag

5. Leverandører skal give slutkunder gennemsigtige oplysninger om gældende priser, tariffer, standardvilkår og betingelser for adgang til og brug af gastjenester, ***navnlig om, hvorvidt prisen er fast eller variabel og, hvis det er relevant, om eventuelle tilbud eller***

rabatter og yderligere produkter og/eller tjenester, der er bundtet med gastjenesten.

Ændringsforslag 50

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 5 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

5a. Medlemsstaterne skal gennem deres nationale regulerende myndigheder sikre, at centrale kontraktoplysninger fremgår af og fremhæves i leverandørernes tilbud til forbrugerne, og skal overvåge og rapportere om markedstilbuddenes gennemsigtighed.

Ændringsforslag 51

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 6

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

6. Leverandører skal tilbyde slutkunder et bredt udvalg af betalingsmetoder. Sådanne betalingsmetoder må ikke indebære **urimelig** forskelsbehandling af kunder. Eventuelle forskelle i gebyrer i forbindelse med betalingsmetoder eller forudbetalingssystemer skal være objektive, ikkediskriminerende og forholdsmæssige og må i henhold til artikel 62 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366²⁵ ikke overstige de direkte omkostninger, som afholdes af betalingsmodtageren for brug af den pågældende betalingsmetode eller et forudbetalingssystem.

6. Leverandører skal tilbyde slutkunder et bredt udvalg af betalingsmetoder. Sådanne betalingsmetoder må ikke indebære forskelsbehandling af kunder. Eventuelle forskelle i gebyrer i forbindelse med betalingsmetoder eller forudbetalingssystemer skal være objektive, ikkediskriminerende og forholdsmæssige og må i henhold til artikel 62 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366²⁵ ikke overstige de direkte omkostninger, som afholdes af betalingsmodtageren for brug af den pågældende betalingsmetode eller et forudbetalingssystem

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, og om ændring af direktiv 2002/65/EF,

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, og om ændring af direktiv 2002/65/EF,

2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF (EUT L 337 af 23.12.2015).

2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF (EUT L 337 af 23.12.2015).

Ændringsforslag 52

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 10

Kommissionens forslag

10. Leverandører giver naturgasprivatkunder fyldestgørende oplysninger om alternative foranstaltninger til afbrydelse af forsyningen i tilstrækkelig god tid før den planlagte afbrydelse. Sådanne alternative foranstaltninger, der ikke må medføre ekstra omkostninger for kunderne, **kan** omfatte oplysninger om kilder til støtte for at undgå afbrydelser, forudbetalingssystemer, energisyn, energikonsulentytelser, alternative betalingsplaner, rådgivning om gældsforvaltning eller udsættelse af afbrydelser og må ikke medføre yderligere omkostninger for kunder, der står over for en afbrydelse.

Ændringsforslag

10. Leverandører giver naturgasprivatkunder fyldestgørende oplysninger om alternative foranstaltninger til afbrydelse af forsyningen i tilstrækkelig god tid før den planlagte afbrydelse. Sådanne alternative foranstaltninger, der ikke må medføre ekstra omkostninger for kunderne, **skal** omfatte oplysninger om kilder til støtte for at undgå afbrydelser, forudbetalingssystemer, energisyn, energikonsulentytelser, alternative betalingsplaner, rådgivning om gældsforvaltning eller udsættelse af afbrydelser og må ikke medføre yderligere omkostninger for kunder, der står over for en afbrydelse.

Det er forbudt at afbryde forsyningen til sårbare og energifattige husstande om vinteren. Medlemsstaterne kan udvide dette forbud mod afbrydelser om vinteren til også at omfatte andre privatkunder.

Medlemsstaterne sikrer, at afbrydelser er forbudt i en periode på 8 uger under igangværende retssager eller udenretslige tvister mellem leverandører og kunder.

Ændringsforslag 53

Forslag til direktiv Artikel 11 – stk. 1

Kommissionens forslag

1. Kunderne skal have ret til at skifte

Ændringsforslag

1. Kunderne skal have ret til at skifte

gasleverandør eller markedsdeltager. Medlemsstaterne sikrer, at kunder, der ønsker at skifte leverandør eller markedsdeltager, har ret til, at et sådant skift sker senest tre uger efter datoen for anmodningen under overholdelse af kontraktvilkårene. Senest i 2026 må den tekniske proces vedrørende skift af leverandør eller markedsdeltager ikke tage mere end 24 timer, og det skal være muligt på enhver hverdag.

gasleverandør eller markedsdeltager. ***Skift af leverandør eller markedsdeltager skal ske hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest tre uger efter datoen for anmodningen.***

Medlemsstaterne sikrer, at kunder, der ønsker at skifte leverandør eller markedsdeltager, har ret til, at et sådant skift sker senest tre uger efter datoen for anmodningen under overholdelse af kontraktvilkårene. Senest i 2026 må den tekniske proces vedrørende skift af leverandør eller markedsdeltager ikke tage mere end 24 timer, og det skal være muligt på enhver hverdag.

Ændringsforslag 54

Forslag til direktiv Artikel 11 – stk. 2

Kommissionens forslag

2. Medlemsstaterne sikrer, at retten til at skifte leverandør eller markedsdeltager gælder for alle kunder på en ikkediskriminerende måde for så vidt angår omkostninger, indsats og tidsfrister.

Ændringsforslag

2. Medlemsstaterne sikrer, at retten til at skifte leverandør eller markedsdeltager gælder for alle kunder på en ikkediskriminerende måde for så vidt angår omkostninger, indsats og tidsfrister.

Ændringsforslag 55

Forslag til direktiv Artikel 11 – stk. 3 – afsnit 1 – indledning

Kommissionens forslag

Medlemsstaterne sikrer, at i det mindste privatkunder og små virksomheder ikke opkræves skifterelaterede gebyrer for gasser. Medlemsstaterne må dog tillade leverandører eller markedsdeltagere at opkræve kontraktopsigelsesgebyrer af kunder, der frivilligt opsiger tidsbegrænsede fastprisforsyningskontrakter før deres udløb, forudsat at sådanne gebyrer:

Ændringsforslag

Medlemsstaterne sikrer, at i det mindste privatkunder, ***herunder dem, der har valgt et gastilbud, som er bundtet med levering af tilhørende udstyr eller tjenester, og mikrovirksomheder*** og små virksomheder ikke opkræves skifterelaterede gebyrer for gasser. Medlemsstaterne må dog tillade leverandører eller markedsdeltagere at opkræve kontraktopsigelsesgebyrer af kunder, der frivilligt opsiger tidsbegrænsede

fastprisforsyningskontrakter før deres udløb, forudsat at sådanne gebyrer:

Ændringsforslag 56

Forslag til direktiv Artikel 11 – stk. 4 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

4a. Medlemsstaterne bør sikre, at borgerne tilbydes brugervenlige oplysninger om reglerne og procedurerne for leverandørskift i deres respektive medlemsstater sammen med alle relevante oplysninger om skift af leverandør, herunder gennem de fælles kontaktpunkter, der er omhandlet i dette direktivs artikel 23.

Ændringsforslag 57

Forslag til direktiv Artikel 12 – stk. 1 – afsnit 1 – indledning

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Medlemsstaterne sikrer, at i det mindste privatkunder og mikrovirksomheder har gratis adgang til mindst ét værktøj til sammenligning af leverandørers tilbud, herunder bundtede tilbud. Kunder underrettes på eller sammen med deres regninger eller på anden måde om, at sådanne værktøjer er til rådighed. Værktøjerne skal som minimum opfylde følgende betingelser:

Medlemsstaterne sikrer, at i det mindste privatkunder, **små virksomheder** og mikrovirksomheder har gratis adgang til mindst ét værktøj til sammenligning af leverandørers tilbud, herunder bundtede tilbud. Kunder underrettes på eller sammen med deres regninger eller på anden måde om, at sådanne værktøjer er til rådighed. Værktøjerne skal som minimum opfylde følgende betingelser:

Ændringsforslag 58

Forslag til direktiv Artikel 12 – stk. 1 – afsnit 2

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Medlemsstaterne sikrer, at mindst ét

Medlemsstaterne sikrer, at mindst ét

værktøj giver et overblik over hele **naturgasmarkedet**. Hvis flere værktøjer dækker markedet, skal disse værktøjer omfatte et så fuldstændigt som muligt udvalg af gastilbud, der dækker en væsentlig del af markedet, og, såfremt disse værktøjer ikke dækker markedet fuldstændigt, skal dette oplyses klart, inden resultaterne vises.

Ændringsforslag 59

Forslag til direktiv Artikel 12 – stk. 3

Kommissionens forslag

3. Medlemsstaterne **kan kræve**, at de i stk. 1 omhandlede sammenligningsværktøjer omfatter sammenlignende kriterier vedrørende arten af de tjenesteydelser, der tilbydes af leverandørerne.

værktøj giver et overblik over hele **gasmarkedet**. Hvis flere værktøjer dækker markedet, skal disse værktøjer omfatte et så fuldstændigt som muligt udvalg af gastilbud, der dækker en væsentlig del af markedet, og, såfremt disse værktøjer ikke dækker markedet fuldstændigt, skal dette oplyses klart, inden resultaterne vises.

Ændringsforslag

3. Medlemsstaterne **kræver**, at de i stk. 1 omhandlede sammenligningsværktøjer omfatter sammenlignende kriterier vedrørende arten af de tjenesteydelser, der tilbydes af leverandørerne, **herunder om prisen er fast eller variabel, kontraktens varighed, enhedsprisen, herunder alle gebyrer og afgifter, samt rabatter, således at slutkunderne kan identificere det billigste tilbud, og hvis miljøpåvirkningen fremhæves som et væsentligt element i tilbuddet, en beskrivelse af denne miljøpåvirkning.**

Ved fastlæggelsen af disse kriterier hører medlemsstaterne relevante interessenter, herunder organisationer, der repræsenterer forbrugernes interesser.

Ændringsforslag 60

Forslag til direktiv Artikel 12 – stk. 4

Kommissionens forslag

4. Medlemsstaterne udpeger en kompetent myndighed til at varetage ansvaret for at udstede tillidsmærker til

Ændringsforslag

4. Medlemsstaterne udpeger en kompetent myndighed til at varetage ansvaret for at udstede tillidsmærker til

sammenligningsværktøjer, som opfylder de i stk. 1 fastsatte betingelser, og for at sikre, at sammenligningsværktøjer, der bærer et tillidsmærke, til enhver tid opfylder disse krav. Denne myndighed skal være uafhængig af alle markedsdeltagere og operatører af sammenligningsværktøjer.

sammenligningsværktøjer, som opfylder de i stk. 1 fastsatte betingelser, og for at sikre, at sammenligningsværktøjer, der bærer et tillidsmærke, til enhver tid opfylder disse krav. **For at sætte de kompetente myndigheder i stand til at udstede tillidsmærker skal leverandører og relevante mellemmænd give dem alle tilgængelige aktuelle og tidligere tilbud. De kompetente myndigheder skal navnlig regelmæssigt gennemgå prissammenligningsværktøjer, der er forsynet med et tillidsmærke, for at sikre, at kravene i stk. 1 og 3 til stadighed er opfyldt.** Denne myndighed skal være uafhængig af alle markedsdeltagere og operatører af sammenligningsværktøjer.

Ændringsforslag 61

Forslag til direktiv Artikel 13 – stk. 1

Kommissionens forslag

1. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunder har ret til at handle som aktive kunder uden at være underlagt uforholdsmæssige eller diskriminerende tekniske krav, administrative krav, procedurer og gebyrer, samt netgebyrer, der ikke afspejler omkostningerne.

Ændringsforslag

1. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunder **såsom slutkunder fra landbrugssektoren eller den offentlige sektor** har ret til at handle som aktive kunder, **samtidig med at de bevarer deres rettigheder som slutkunder i henhold til dette direktiv**, uden at være underlagt uforholdsmæssige eller diskriminerende tekniske krav, administrative krav, procedurer og gebyrer, samt netgebyrer, der ikke afspejler omkostningerne.

Ændringsforslag 62

Forslag til direktiv Artikel 13 – stk. 4 – litra a

Kommissionens forslag

a) har ret til nettilslutning inden for et rimeligt tidsrum, efter at de har anmodet herom, forudsat at alle nødvendige

Ændringsforslag

a) har ret til nettilslutning inden for et rimeligt tidsrum, efter at de har anmodet herom, forudsat at alle nødvendige

betingelser såsom balanceansvar er opfyldt

betingelser såsom balanceansvar er opfyldt,
og at dette ikke destabiliserer systemet

Ændringsforslag 63

Forslag til direktiv Artikel 14 – stk. 1 – litra d

Kommissionens forslag

d) relevante
distributionssystemoperatører under
forudsætning af rimelig kompensation som
vurderet af den regulerende myndighed
samarbejder med borgerenergifællesskaber
om at lette overførsel af vedvarende
naturgasser inden for
borgerenergifællesskaber

Ændringsforslag

d) relevante
distributionssystemoperatører under
forudsætning af rimelig kompensation som
vurderet af den regulerende myndighed
samarbejder med borgerenergifællesskaber
om at lette overførsel af vedvarende
naturgasser *såsom biomethan* inden for
borgerenergifællesskaber

Ændringsforslag 64

Forslag til direktiv Artikel 14 – stk. 2 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

*2a. Medlemsstaterne sikrer, at
slutkunder, navnlig privatkunder, er
berettiget til at deltage i et
borgerenergifællesskab, samtidig med at
de bevarer deres rettigheder eller
forpligtelser som slutkunder, og uden at
være underlagt urimelige eller
diskriminerende betingelser eller
procedurer, som vil kunne forhindre dem
i at deltage i et borgerenergifællesskab, så
længe denne deltagelse ikke udgør deres
primære handelsvirksomhed eller
erhvervsmæssige virksomhed, med
henblik på at undgå interessekonflikter.*

Ændringsforslag 65

Forslag til direktiv Artikel 16 – stk. 2

Kommissionens forslag

2. Medlemsstaterne sikrer, at der på deres område indføres intelligente målersystemer. En sådan indførelse kan underkastes en cost-benefit-analyse, som skal være i overensstemmelse med de principper, der er fastlagt i bilag II.

Ændringsforslag

2. Medlemsstaterne sikrer, at der på deres område indføres intelligente målersystemer, **der sikrer fordele for slutkunderne**. En sådan indførelse kan underkastes en cost-benefit-analyse, som **klart vurderer og specificerer slutkundernes fordele ved anvendelsen af intelligente målere**. Denne cost-benefit-analyse skal være i overensstemmelse med de principper, der er fastlagt i bilag II.

Ændringsforslag 66

**Forslag til direktiv
Artikel 16 – stk. 3 a (nyt)**

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

3a. Medlemsstater, der indfører intelligente målersystemer, udarbejder ved hjælp af de nationale regulerende myndigheder og i samråd med forbrugerorganisationer og andre relevante organisationer retningslinjer for levering af klare og forståelige oplysninger og rådgivning til slutkunderne om fordelene ved intelligente målere. Disse retningslinjer skal:

- omfatte forslag til, hvordan alle kundegrupper kan bruge deres intelligente målersystem til at forbedre deres energieffektivitet**
- imødegå de specifikke behov hos sårbare kunder såsom synshandicappede, hørehæmmede og kunder med manglende læse- og skrivefærdigheder**
- opremse eksisterende lokale støttetjenester for at forklare, hvordan sårbare kunder kan drage fordel af intelligente målere.**

Ændringsforslag 67

Forslag til direktiv Artikel 23 – stk. 1

Kommissionens forslag

Medlemsstaterne sikrer, at der etableres fælles **kontaktpunkter**, hvor kunderne kan indhente alle nødvendige oplysninger om deres rettigheder, gældende ret og de tilgængelige tvistbilæggelsesordninger i tilfælde af tvister. Sådanne fælles kontaktpunkter kan være en del af de almindelige forbrugeroplysningsinstanser og være de samme enheder som det fælles kontaktpunkt for elektricitet, der er omhandlet i artikel 26 i direktiv (EU) 2019/944 [om fælles regler for det indre marked for elektricitet].

Ændringsforslag

Hver medlemsstat sikrer, at der etableres **et** fælles **kontaktpunkt**, hvor kunderne kan indhente alle nødvendige oplysninger om deres rettigheder, gældende ret og de tilgængelige tvistbilæggelsesordninger i tilfælde af tvister. Sådanne fælles kontaktpunkter kan være en del af de almindelige forbrugeroplysningsinstanser og være de samme enheder som det fælles kontaktpunkt for elektricitet, der er omhandlet i artikel 26 i direktiv (EU) 2019/944 [om fælles regler for det indre marked for elektricitet] **eller de kvikskrænker, der er oprettet i henhold til [RED, EED, EPBD XX/XX], forudsat at sådanne enheder sikrer adgang til både energi- og forbrugeroplysninger.**

Det fælles kontaktpunkt skal også give klare og fuldstændige oplysninger om tilgængelige støtteforanstaltninger, herunder dem, der er rettet mod sårbare kunder, såsom midlertidige indkomststøtteordninger, støtte til energieffektivitetsforanstaltninger, bygningsrenoveringer, alternative VE-baserede opvarmnings- og kølingssystemer og adgang til produktion af vedvarende energi, egetforbrug, salg og lagring.

Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne informeres om, hvor de kan finde deres nationale fælles kontaktpunkt.

Medlemsstaterne sikrer, at forbrugerne får oplysninger om certificerede sammenligningsværktøjer gennem nationale fælles kontaktpunkter, og at kunder, der anmoder herom, herunder kunder uden internetadgang, har adgang til mindst ét tilgængeligt sammenligningsværktøj.

Ændringsforslag 68

Forslag til direktiv Artikel 24 – stk. 3 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

3a. Medlemsstaterne vurderer regelmæssigt de udenretslige tvistbilæggelsesmekanismers funktionsdygtighed, navnlig med hensyn til deltagelse og overholdelse af energitjenesteudbydere, mellemmænd og distributionssystemoperatører.

Ændringsforslag 69

Forslag til direktiv Artikel 25 – stk. 1

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at beskytte slutkunder og sikrer navnlig, at der er passende sikkerhedsforanstaltninger, der beskytter sårbare kunder. I den forbindelse fastlægger hver medlemsstat en definition af begrebet sårbare kunder, som kan henvise til energifattigdom. Foranstaltningerne til at beskytte de sårbare kunder kan bl.a. omfatte et forbud mod at afbryde forsyningen for disse kunder i kritiske perioder.

Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at beskytte slutkunder og sikrer navnlig, at der er passende sikkerhedsforanstaltninger, der beskytter sårbare kunder. I den forbindelse fastlægger hver medlemsstat en definition af begrebet sårbare kunder, som kan henvise til energifattigdom. Foranstaltningerne til at beskytte de sårbare kunder kan bl.a. omfatte et forbud mod at afbryde forsyningen for disse kunder i kritiske perioder ***i tillæg til de foranstaltninger, der er fastlagt i artikel 10, stk. 10.***

Ændringsforslag 70

Forslag til direktiv Artikel 25 – stk. 1 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Begrebet sårbare kunder kan omfatte

indkomstniveau, andelen af energiudgifter i forhold til disponibel indkomst, kritisk afhængighed af gasapparater af sundhedsmæssige årsager, alder eller andre relevante kriterier.

Ændringsforslag 71

Forslag til direktiv Artikel 25 – stk. 2

Kommissionens forslag

Medlemsstaterne træffer navnlig hensigtsmæssige foranstaltninger til at beskytte slutkunder i fjerntliggende områder, som er tilsluttet naturgas- eller brintsystemet. Medlemsstaterne kan udpege en forsyningspligtig leverandør for privatkunder og, hvis medlemsstaterne finder det relevant, små virksomheder, der er tilsluttet gassystemet. De sikrer et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, især for så vidt angår gennemsigtighed i kontraktbetingelser og -vilkår, almindelig information og ordninger for bilæggelse af tvister.

Ændringsforslag

Medlemsstaterne træffer navnlig hensigtsmæssige foranstaltninger til at beskytte slutkunder i fjerntliggende områder, som er tilsluttet naturgas- eller brintsystemet. Medlemsstaterne kan udpege en forsyningspligtig leverandør for privatkunder og, hvis medlemsstaterne finder det relevant, **for** små virksomheder, der er tilsluttet gassystemet. De sikrer et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, især for så vidt angår gennemsigtighed i kontraktbetingelser og -vilkår, almindelig information og ordninger for bilæggelse af tvister.

Ændringsforslag 72

Forslag til direktiv Artikel 25 – stk. 2 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Medlemsstaterne kan træffe passende foranstaltninger for at bekæmpe energifattigdom. Sådanne foranstaltninger kan omfatte fordele gennem deres sociale systemer for at sikre den nødvendige energiforsyning til sårbare kunder eller støtte til udbredelse af vedvarende energi og forbedring af energieffektiviteten, herunder gennem bygningsrenoveringer, for på bæredygtig vis at overvinde energifattigdom og

Ændringsforslag 73

Forslag til direktiv

Artikel 27 – stk. 1

Kommissionens forslag

1. Medlemsstaterne sikrer, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til transmissions- og distributionssystemerne samt LNG-faciliteter, som bygger på offentliggjorte tariffer, der gælder alle kunder, herunder forsyningsvirksomheder, og som anvendes objektivt og uden at diskriminere mellem systembrugere. Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er baseret på, er godkendt forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 72 af en i artikel 70, omhandlet regulerende myndighed, og at disse tariffer — og metoderne, hvor kun disse godkendes — offentliggøres, inden de træder i kraft. Tarifrabatter må kun gives, hvis *EU-lovgivningen rummer mulighed for dette*.

Ændringsforslag 74

Forslag til direktiv

Artikel 71 – stk. 1 – litra g

Kommissionens forslag

g) sikring af, at kunderne drager fordel af, at deres nationale marked fungerer effektivt, fremme af effektiv konkurrence *og bidrag* til sikring af *forbrugerbeskyttelse i* tæt samarbejde med de relevante forbrugerbeskyttelsesmyndigheder

Ændringsforslag

1. Medlemsstaterne sikrer, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til transmissions- og distributionssystemerne samt LNG-faciliteter, som bygger på offentliggjorte tariffer, der gælder alle kunder, herunder forsyningsvirksomheder, og som anvendes objektivt og uden at diskriminere mellem systembrugere. Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er baseret på, er godkendt forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 72 af en i artikel 70 omhandlet regulerende myndighed, og at disse tariffer – og metoderne, hvor kun disse godkendes – offentliggøres, inden de træder i kraft. Tarifrabatter må kun gives, hvis *dette er fastsat i EU-retten eller undtagelsesvis, når det er behørigt begrundet af medlemsstaten og nødvendigt for at bekæmpe energifattigdom blandt beskyttede forbrugere*.

Ændringsforslag

g) sikring af, at kunderne drager fordel af, at deres nationale marked fungerer effektivt, fremme af effektiv konkurrence til sikring af *et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i* tæt samarbejde med de relevante forbrugerbeskyttelsesmyndigheder

Ændringsforslag 75

Forslag til direktiv Artikel 71 – stk. 1 – litra g a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

ga) sikring af, at kunder drager fordel af, at deres nationale markeder – som overlapper med andre elektricitetsmarkeder – fungerer effektivt, og hvis tværsektorielle problemer opstår, præcisering af kompetencefordelingen mellem regulerende myndigheder og andre myndigheder, og sikring af, at løsninger er omkostningseffektive

Ændringsforslag 76

Forslag til direktiv Artikel 71 – stk. 1 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

For at sikre overensstemmelse med dette direktivs overordnede politiske mål, nemlig beskyttelse af forbrugernes interesser, hører de nationale regulerende myndigheder relevante forbrugerorganisationer og samarbejder med disse for at tage hensyn til deres interesser og præferencer i forbindelse med udviklingen af energipolitikker, men også for at kortlægge mangler i udøvelsen af deres rettigheder som fastsat i dette direktiv.

Ændringsforslag 77

Forslag til direktiv Artikel 72 – stk. 1 – litra a

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

a) at fastsætte eller godkende

a) at fastsætte eller godkende

transmissions- *eller* distributionstariffer eller deres metoder, eller begge dele, i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier

transmissions- *og* distributionstariffer eller deres metoder, eller begge dele, i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier *og gøre dem offentligt tilgængelige, hvor det er relevant*

Ændringsforslag 78

Forslag til direktiv Artikel 72 – stk. 1 – litra q

Kommissionens forslag

q) at overvåge graden og effektiviteten af markedsåbning og konkurrence på engros- og detailsalgsniveau, herunder på naturgas- og brintbørser, privatkundepriser, herunder forudbetalingssystemer, andel af kunder, der skifter leverandør, andel af kunder, der afmeldes, afgifter for og udførelse af vedligeholdelsestjenester, klager fra privatkunder samt enhver forvridding eller begrænsning af konkurrencen, idet den fremlægger alle relevante oplysninger og oplyser de berørte **konkurrencemyndigheder** om relevante sager

Ændringsforslag

q) at overvåge graden og effektiviteten af markedsåbning og konkurrence på engros- og detailsalgsniveau, herunder på naturgas- og brintbørser, privatkundepriser, herunder forudbetalingssystemer, **forholdet mellem privatkundepriser og engrospriser, hvordan netomkostninger og politisk bestemte afgifter overvæltes på kunderne, udviklingen i leverandørens driftsomkostninger og indvirkningen på slutkunde grupper, herunder privatkunder og erhvervs kunder**, andel af kunder, der skifter leverandør, andel af kunder, der afmeldes, afgifter for og udførelse af vedligeholdelsestjenester, klager fra privatkunder samt enhver forvridding eller begrænsning af konkurrencen, idet den fremlægger alle relevante oplysninger og oplyser de berørte **konkurrence- og forbrugermyndigheder** om relevante sager

Ændringsforslag 79

Forslag til direktiv Artikel 72 – stk. 1 – litra s a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

sa) at samarbejde med relevante forbrugerbeskyttelsesmyndigheder for at overvåge, at kontraktvilkår og -betingelser for gasforsyningskontrakter er rimelige, i overensstemmelse med forbrugerbeskyttelseslovgivningen og ikke

skaber markedssegmentering, der vil føre til negative resultater for visse forbrugergrupper

Ændringsforslag 80

**Forslag til direktiv
Artikel 72 – stk. 1 – litra s b (nyt)**

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

sb) at sikre, at certificerede sammenligningsværktøjer fungerer effektivt

Ændringsforslag 81

**Forslag til direktiv
Artikel 72 – stk. 1 – litra s c (nyt)**

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

sc) at samarbejde med relevante forbrugerbeskyttelsesmyndigheder om at overvåge og, hvor det er relevant og efter høring af forbrugerorganisationer, rådgive den uafhængige kompetente myndighed med ansvar for certificering af sammenligningsværktøjer om, hvordan tariffer med en positiv miljøpåvirkning bør vises og være søgbare efter deres grad af additionalitet

Ændringsforslag 82

**Forslag til direktiv
Artikel 72 – stk. 1 – nr. ii**

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

ii) at overvåge fjernelsen af uberettigede hindringer og restriktioner for udviklingen af forbrug af egenproduceret vedvarende naturgas og borgerenergifællesskaber.

ii) at overvåge fjernelsen af uberettigede hindringer og restriktioner for udviklingen af forbrug af egenproduceret vedvarende naturgas og borgerenergifællesskaber *og forhindre, at markedsdeltagere misbruger*

energifællesskaber.

Ændringsforslag 83

Forslag til direktiv Artikel 72 – stk. 10 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

10a. Medlemsstaterne sikrer, at potentielle overlapninger af kompetencer mellem regulerende myndigheder og andre organer på tværs af forskellige sektorer undgås, så forbrugerne ved, hvem de skal kontakte i tilfælde af tværsektorielle spørgsmål.

Ændringsforslag 84

Forslag til direktiv Bilag II – nr. 1

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

1. Medlemsstaterne sikrer, at der ibrugtages intelligente målersystemer på deres områder, der kan underlægges en økonomisk evaluering af omkostningerne og fordelene på lang sigt for markedet og de enkelte forbrugere, eller en vurdering af, hvilke intelligente målersystemer, der er økonomisk forsvarlige og omkostningseffektive, og hvilken tidsramme der er hensigtsmæssig til distributionen.

1. Medlemsstaterne sikrer, at der ibrugtages intelligente målersystemer på deres områder, der kan underlægges en økonomisk evaluering af omkostningerne og fordelene på lang sigt for markedet og de enkelte forbrugere, eller en vurdering af, hvilke intelligente målersystemer, der er økonomisk forsvarlige og omkostningseffektive, og hvilken tidsramme der er hensigtsmæssig til distributionen. ***I denne vurdering skal der også tages højde for de fordele, som forbrugerne opnår ved brugen af intelligente målere og valg af tilbud, der muliggøres af intelligente målere. Vurderingen skal tage hensyn til de netudviklingsplaner, der er omhandlet i artikel 51, og navnlig om dekommissionering af net som omhandlet i nævnte artikels stk. 2, litra c).***

PROCEDURE I RÅDGIVENDE UDVALG

Titel	Fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (omarbejdning)	
Referencer	COM(2021)0803 – C9-0468/2021 – 2021/0425(COD)	
Korresponderende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	ITRE 17.2.2022	
Udtalelse fra Dato for meddelelse på plenarmødet	IMCO 17.2.2022	
Associerede udvalg - dato for meddelelse på plenarmødet	7.7.2022	
Ordfører for udtalelse Dato for valg	Maria Grapini 17.2.2022	
Behandling i udvalg	15.6.2022	10.10.2022
Dato for vedtagelse	27.10.2022	
Resultat af den endelige afstemning	+: 38	–: 0
	0:	1
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Andrus Ansip, Alessandra Basso, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann	
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Marco Campomenosi, Malte Gallée, Tsvetelina Penkova, Antonio Maria Rinaldi, Dominik Tarczyński, Romana Tomc, Edina Tóth, Kosma Zlotowski	
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 209, stk. 7)	Romana Jerković, Andželika Anna Moźdzanowska, Petar Vitanov	

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

38	+
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska, Dominik Tarczyński, Kosma Złotowski
ID	Alessandra Basso, Marco Campomenosi, Virginie Joron, Antonio Maria Rinaldi
NI	Edina Tóth
PPE	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Romana Tomc, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
RENEW	Andrus Ansip, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Marc Angel, Maria Grapini, Romana Jerković, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, René Repasi, Petar Vitanov
THE LEFT	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier
VERTS/ALE	Anna Cavazzini, Malte Gallée, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

0	-

1	0
ECR	Eugen Jurzyca

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller

3.6.2022

SKRIVELSE FRA UDVALGET OM LANDBRUG OG UDVIKLING AF LANDDISTRIKTER

Cristian-Silviu Buşoi
Formand
Udvalget om Industri, Forskning og Energi
ASP 11E102
BRUXELLES

Om: AGRI-udtalelse om Kommissionens forslag til en forordning og et direktiv om gas- og brintmarkeder

Kære formand

På mødet den 2. februar 2022 besluttede AGRI-koordinatorerne at afgive en udtalelse i form af en skrivelse til ITRE-udvalget, som er korresponderende udvalg, om følgende to forslag fra Kommissionen:

- Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for vedvarende gas, naturgas og brint (omarbejdning) (COM/2021/804 – 2021/0424(COD))
- Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (COM/2021/803 – 2021/0425(COD)).

Generelt har AGRI-udvalget en positiv holdning til begge Kommissionens forslag (den såkaldte "gaspakke") som en stærkt tiltrængt og effektiv ramme til at lette adgangen for vedvarende energi, herunder bæredygtig biogas og biomethan, til distributions- og transmissionsnettene. Dette er så meget desto vigtigere i lyset af den krise, der er forårsaget af den russiske invasion af Ukraine. Argumenterne for en hurtig omstilling til ren energi har aldrig været stærkere og tydeligere.

Det er også vigtigt at bemærke, at vedvarende og kulstoffattige gasser og biogasser er nødvendige for, at EU kan nå de klimamål, der er fastsat i "Fit for 55", og for at dekarbonisere sektorer, hvor det er vanskeligt at nedbringe emissionerne. Den omhandlede gaspakke udvider også forbrugernes og slutbrugernes rettigheder og deltagelsen på det indre marked. Desuden mener AGRI-udvalget, at det er særlig vigtigt at tilskynde til og støtte landbrugere, der allerede producerer bæredygtig biogas og biomethan eller planlægger at påbegynde produktion – både dem, der er tilsluttet nettet, og dem, der er uden for nettet.

AGRI-udvalget understreger behovet for synergier med anden lovgivning. Der bør navnlig sikres sammenhæng mellem gaspakken og RED II-direktivet (direktiv 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og

revisionen heraf som RED III). Desuden anmoder AGRI-udvalget ITRE-udvalget, som er korresponderende udvalg, om at tage hensyn til følgende spørgsmål:

- Forsyningssikkerhed:

I betragtning af den aktuelle energikrise, som EU står over for, bør de foreliggende forslag fra Kommissionen revideres i lyset af de seneste begivenheder. I sin meddelelse "REPowerEU" af 8. marts 2022 (COM (2022)0108) foreslår Kommissionen at øge produktionen af biomethan til 35 mia. m³ inden 2030, hvilket svarer til 10 % af nutidens naturgasproduktion. Det er mere end det dobbelte af det, der er angivet i "Fit for 55" -pakken, og målet for biomethan udgør over 20 % af EU's nuværende gasimport fra Rusland. Hvis dette mål skal nås, kræver det et tæt samarbejde mellem Kommissionen, medlemsstaterne og hele værdikæden for biomethan. Det foreslåede direktiv og den foreslåede forordning skal tage hensyn til dette mål. Sammen med interessenterne bør Kommissionen vurdere, om der er behov for yderligere specifikke lovgivningsmæssige foranstaltninger for at nå målet. AGRI-udvalget opfordrer derfor Kommissionen til at udarbejde en handlingsplan for bedre at udnytte potentialet i biomasse fra biprodukter eller fra affald, der ikke har nogen alternativ anvendelse som fødevarer eller foder, og fra landbrug og skovbrug til produktion og distribution af biogas og biomethan.

- Sammenkobling af biogas- og biomethanproduktion med landbrugsproduktion:
 - ✓ For at fremme den landbrugsbaserede produktion af biogas og biomethan bør Kommissionen tydeligere fremhæve den rolle, denne produktion kan spille med hensyn til at nå klimamålene. Desuden bør den, når det er muligt, sikre, at alle lovgivningsmæssige tiltag (RED II, gaspakken, den fælles landbrugspolitik, direktivet om emissionshandelssystemet, statsstøtteregler osv.) støtter den øgede produktion af bæredygtig biogas og biomethan i landbrugssektoren og anerkender de mange fordele, den kan medføre.
 - ✓ Produktion af biogas og biomethan kan diversificere landbrugernes indkomst, generere yderligere indtægtsstrømme og skabe muligheder for udvikling og investeringer i landdistrikterne.
 - ✓ Ikkegenanvendeligt landbrugsaffald (dvs. husdyrgødning) og restprodukter uden alternativ anvendelse som fødevarer eller foder kan anvendes i rådnetaanke til produktion af biogas og biomethan. Når sådanne råmaterialer anvendes til produktion af biogas, kan de bidrage effektivt til at reducere methanemissioner fra anaerobe nedbrydningsprocesser i naturen.
 - ✓ Bæredygtigt produceret vedvarende biogas og biomethan vil bidrage til at reducere emissionerne (inden for transport, opvarmning, elproduktion, industri) og EU's afhængighed af fossile brændstoffer.
 - ✓ Produktion af biogas og biomethan kan sikre effektiv genanvendelse af næringsstoffer. Næringsstoffer, der genvindes fra dette plantefermentat, kan forarbejdes til organisk gødning i landbruget eller til industriel brug, hvilket mindsker afhængigheden af fossile gødningsstoffer. Dette potentiale bør også tages i betragtning i de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik.

Endvidere ønsker AGRI-udvalget at fremsætte følgende henstillinger med hensyn til den foreslåede gaspakke:

- Det er nødvendigt med en klar definition af produktion af biogas og biomethan, som adskiller den fra naturgas.

Den nuværende definition af naturgas omfatter både biogas og biomethan. Dette er problematisk, da naturgas på den ene side og biogas/biomethan på den anden side produceres på forskellig vis, og forordningsforslaget og direktivforslaget bør afspejle dette.

- Ret til tilførsel og omkostningsdeling:

Det skal sikres, at landbrugerne ikke skal afholde alle omkostninger ved at komme ind på gasmarkedet og nettet. Gaspakken bør derfor sikre, at det er let og ligetil for producenter af biogas og biomethan at tilføre deres produktion til gasnettet. Dette kan gøres ved at garantere biogas- og biomethanproducenter "retten til tilførsel", forudsat at de krævede kvalitets- og sikkerhedstest og -analyser samt omkostningsdeling mellem producenter og netoperatører overholdes. De fleste biogas- og biomethanproducenter er små, og derfor vil det udgøre en betydelig hindring for dem, hvis de skal afholde alle omkostningerne.

- Supplerende støtte til produktion af biogas uden for elnettet:

En stor del af produktionen af biogas og biomethan foregår uden for elnettet, hovedsagelig i landdistrikter. Selv om gaspakken fokuserer på at regulere produktionen på nettet, er det vigtigt at tage hensyn til og sikre, at produktion af biogas og biomethan uden for elnettet vil blive behandlet på samme måde som biogas og biomethan, der tilføres gastransmissionssystemet. For eksempel bør de strømlinede godkendelsesprocedurer, der foreslås i direktivet, også gælde for produktionsanlæg uden for elnettet. Innovative opsamlingsystemer bør undersøges og integreres.

- Målet for reduktion af drivhusgasintensiteten i gasforsyningen inden 2030 på EU-plan vil være en yderligere drivkraft for vedvarende gasser.

Et mål om at reducere drivhusgasintensiteten i gasforsyningen vil uundgåeligt øge efterspørgslen efter biogas og biomethan, da dette er en af de mest effektive metoder til at reducere brugen af fossilbaseret gas. Dette mål vil være et klart signal om at stimulere produktionen af vedvarende og kulstoffattig gas og vil bidrage væsentligt til forudsigelighed og tillid i gasværdikæden og blandt investorerne.

- Opfordre Kommissionen til at gennemføre en regional kortlægning af potentialet ved bæredygtig produktion af biogas og biomethan:

Denne kortlægning vil bidrage til produktionsoptimering og danne grundlag for projektudvikling og for vurdering af behovet for netforstærkning. Kortlægningen bør omfatte regionale myndigheder, offentlige energiagenturer, nationale biogassammenslutninger og netoperatører. I lyset af de nuværende omstændigheder vil det desuden være vigtigt for EU at skitsere alle midler til at imødekomme behovet for at erstatte energiimporten fra Rusland.

Som formand for AGRI-udvalget vil jeg gerne bede ITRE-udvalget om at tage behørigt hensyn til denne udtalelse, når det udarbejder sine betænkninger om den foreslåede forordning og det foreslåede direktiv i gaspakken.

Med venlig hilsen

Norbert Lins

PROCEDURE I KORRESPONDERENDE UDVALG

Titel	Fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (omarbejdning)			
Referencer	COM(2021)0803 – C9-0468/2021 – 2021/0425(COD)			
Dato for høring af EP	15.12.2021			
Korresponderende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	ITRE 17.2.2022			
Rådgivende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	BUDG 17.2.2022	ECON 17.2.2022	ENVI 17.2.2022	IMCO 17.2.2022
	AGRI 17.2.2022	LIBE 17.2.2022		
Ingen udtalelse Dato for afgørelse	BUDG 13.1.2022	ECON 25.1.2022	ENVI 26.1.2022	LIBE 3.3.2022
Associerede udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	IMCO 7.7.2022			
Ordførere Dato for valg	Jens Geier 7.2.2022			
Behandling i udvalg	13.7.2022			
Dato for vedtagelse	9.2.2023			
Resultat af den endelige afstemning	+: -: 0:	62 2 7		
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Michael Bloss, Paolo Borchia, Marc Botenga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Valter Flego, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Eva Maydell, Iskra Mihaylova, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho			
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Damian Boeselager, Jakop G. Dalunde, Margarita de la Pisa Carrión, Matthias Ecke, Cornelia Ernst, Klemen Grošelj, Henrike Hahn, Elena Kountoura, Dace Melbārde, Alin Mituța, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa, Massimiliano Salini, Henna Virkkunen			
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 209, stk. 7)	Marco Campomenosi, Rosanna Conte, Jarosław Duda, France Jamet, Aušra Maldeikienė, Tilly Metz, Alessandro Panza, Rovana Plumb			

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG

62	+
ECR	Izabela-Helena Kloc, Margarita de la Pisa Carrión, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski
ID	Paolo Borchia, Marco Campomenosi, Rosanna Conte, Alessandro Panza
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Jarosław Duda, Christian Ehler, Seán Kelly, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Dace Melbārde, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Sara Skyttedal, Maria Spyraki, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Valter Flego, Bart Groothuis, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Alin Mituța, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
S&D	Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Matthias Ecke, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Michael Bloss, Damian Boeselager, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakob G. Dalunde, Henrike Hahn, Tilly Metz, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa

2	-
ECR	Johan Nissinen, Robert Roos

7	0
ID	Marie Dauchy, France Jamet
NI	András Gyürk
PPE	François-Xavier Bellamy
The Left	Marc Botenga, Cornelia Ernst, Elena Kountoura

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller